

Home>Familierecht en erfenissen>Alimentatie

Alimentatie

Indien u een alimentatie wil vorderen, bijvoorbeeld een maandelijkse betaling voor levensonderhoud ten behoeve van een kind van een ouder die niet met het kind samenleeft, maakt het EU-recht het mogelijk gebruik te maken van het gerecht in het land van uw woonplaats om vast te stellen of de schuldenaar verplicht is levensonderhoud te betalen, en om het bedrag van de alimentatie te bepalen. Beslissingen over dergelijke zaken worden in de andere lidstaten van de Europese Unie zonder probleem erkend.

Klik op een van de vlaggen voor landspecifieke informatie.

Nieuwe regels vanaf juni 2011

Per 18 juni 2011 gelden [nieuwe regels](#) inzake levensonderhoud. Die regels voorzien nog steeds in rechterlijke bescherming van de onderhoudsgerechtigde, die immers de onderhoudsplichtige voor het gerecht van zijn staat van woonplaats kan brengen. Bovendien wordt in de meeste zaken het [Haags Protocol](#) van 2007 toegepast, dat bepaalt welk recht van toepassing is op onderhoudsverplichtingen. Voorts circuleren alle beslissingen inzake onderhoudsverplichtingen die door de gerechten van de lidstaten zijn gegeven vrij in de Europese Unie en kunnen die beslissingen in alle lidstaten zonder bijkomende formaliteiten ten uitvoer worden gelegd. Tot slot krijgen onderhoudsgerechtigden en onderhoudsplichtigen administratieve bijstand van de lidstaten.

De nieuwe regels zijn van toepassing in alle 28 lidstaten van de EU, met inbegrip van Denemarken overeenkomstig de Overeenkomst van 19 oktober 2005 tussen de Europese Gemeenschap en het Koninkrijk Denemarken betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken. Denemarken past sommige regels echter niet toe, met name de regels over het toepasselijke recht en de samenwerking tussen centrale autoriteiten.

Ook kan een administratieve autoriteit voortaan bij procedures over onderhoudsverplichtingen worden beschouwd als gerecht. Een lijst van deze autoriteiten vindt u [hier](#) (165 Kb) .

Wanneer levensonderhoud verschuldigd is door of ten gunste van een persoon die niet in een EU-lidstaat verblijft, kunnen het [Verdrag](#) inzake de internationale inning van levensonderhoud ten behoeve van kinderen en andere familieleden en het [Protocol](#) inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen u helpen bij het innen van uw levensonderhoud in niet-EU-lidstaten die verdragsluitende partijen bij deze internationale instrumenten zijn. Het verdrag is voor de EU op 1 augustus 2014 in werking getreden ten aanzien van derde staten die partij zijn bij dat verdrag.

Niet-verplicht standaardformulier voor de verklaring inzake achterstallige onderhoudsbijdragen

Om de praktische uitvoering van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen en de daadwerkelijke uitoefening van burgerrechten in de hele EU te vergemakkelijken, is in het kader van het [Europees justitieel netwerk](#) in burgerlijke en handelszaken een niet-verplicht standaardformulier voor de verklaring inzake achterstallige onderhoudsbijdragen vastgesteld.

Dit niet-verplichte formulier heeft tot doel de inning van achterstallige onderhoudsbijdragen te vergemakkelijken en is beschikbaar in 23 talen. Het formulier gaat vergezeld van een praktische gids voor het invullen ervan. Het formulier is beschikbaar in de volgende formats: pdf (891 Kb) , [wijzigbare pdf](#) (1078 KB) en xls (454 Kb) .

Laatste update: 18/01/2019

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Alimentatievorderingen - België

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Een "onderhoudsplicht" kan worden gedefinieerd als een wettelijk aan een persoon opgelegde verplichting om een andere persoon die niet in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien en met wie hij of zij is verbonden door een "bijzondere familieband", bij te staan in het levensonderhoud. Het begrip "onderhoud" heeft niet alleen betrekking op voeding, maar op alles wat noodzakelijk is om te leven, waaronder naast voedsel ook kleding, huisvesting en medische zorg.

De onderhoudsplicht is gebaseerd op een bloed- of aanverwantschap (verwantschap als gevolg van een huwelijk) of op een daarvoor in de plaats komende verplichting wanneer deze band is verbroken. De onderhoudsplicht bestaat tussen bepaalde bloed- en aanverwanten, tussen echtgenoten en tussen wettelijk samenwonenden. De plicht is in zekere zin gestoeld op een verplichting tot "solidariteit", die in bepaalde gevallen dwingender kan zijn dan normaal het geval is.

ouders jegens hun kinderen

Hierbij kunnen twee typen onderhoudsplicht worden onderscheiden:

een bredere onderhoudsplicht die inhoudt dat de vader en moeder, naar evenredigheid van hun middelen, verplicht zijn om de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de gezondheid, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van en het toezicht op hun kinderen.

Indien de opvoeding en de opleiding nog niet voltooid zijn, blijft de verplichting bestaan totdat het kind meerderjarig wordt. De verplichting bestaat ongeacht de middelen van de ouders en de behoeften van het kind. Het betreft hier een bredere onderhoudsplicht in die zin dat de onderhoudsplicht, naast het levensonderhoud van het kind, ook de opvoeding en de opleiding van het kind, enz., omvat (artikel 203 van het Belgische Burgerlijk Wetboek).

een onderhoudsplicht op basis van ouderschap die is gekoppeld aan de behoeften van het kind, ongeacht de leeftijd van het kind en de middelen van de ouders (artikelen 205, 207, 208 en 353-14 van het Burgerlijk Wetboek).

kinderen jegens hun ouders

De onderhoudsplicht die van toepassing is op ouders jegens hun kinderen is wederkerig (artikelen 205, 207 en 353-14 van het Burgerlijk Wetboek). Kinderen hebben derhalve een onderhoudsplicht jegens hun vader en moeder als deze niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien (d.w.z. "behoefstig" zijn).

echtgenoten

De onderhoudsplicht tussen echtgenoten is gebaseerd op de plicht om elkaar hulp en bijstand te verlenen en op de plicht om bij te dragen in de lasten van het huwelijk zoals voorzien in het Burgerlijk Wetboek (artikelen 213 en 221 van het Burgerlijk Wetboek). Deze plichten, die samenhangen met de eveneens

op de echtgenoten rustende verplichting tot samenwoning, zijn wederkerig. Als deze plichten niet worden vervuld kan een gerechtelijke procedure aanhangig worden gemaakt, in de vorm van een onderhoudsprocedure of een procedure voor de toekenning van middelen, om de betaling van equivalente geldsommen af te dwingen (artikelen 213, 221 en 223 van het Burgerlijk Wetboek) – zie ook het antwoord op vraag 10.

gescheiden echtgenoten jegens de voormalige echtgeno(o)t(e)

Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen typen echtscheidingen, echtscheiding wegens onherstelbare ontwrichting of echtscheiding met wederzijdse instemming:

echtscheiding wegens onherstelbare ontwrichting: als de echtgenoten geen overeenstemming hebben weten te bereiken over de uitkering tot levensonderhoud (artikel 301, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek), kan de rechtbank, in het vonnis dat de echtscheiding uitspreekt of bij een latere beslissing, op verzoek van de “behoefte” echtgeno(o)t(e) de andere echtgenoot gelasten om een uitkering tot levensonderhoud te betalen (artikel 301, lid 2, eerste alinea van het Burgerlijk Wetboek).

De rechtbank kan het verzoek om een uitkering weigeren indien de verweerder bewijst dat de verzoeker een zware fout heeft begaan die de voortzetting van de samenleving onmogelijk heeft gemaakt (artikel 301, lid 2, tweede alinea van het Burgerlijk Wetboek).

De onderhoudsuitkering mag niet hoger liggen dan een derde van het inkomen van de uitkeringsplichtige echtgenoot (artikel 301, lid 3, derde alinea van het Burgerlijk Wetboek).

echtscheiding met wederzijdse instemming: de echtgenoten zijn niet verplicht om tijdens de procedure en/of na de echtscheiding overeenstemming te bereiken over een uitkering tot levensonderhoud voor een van de echtgenoten. Indien zij zulks besluiten, kunnen de hoogte en de regelingen voor de betaling en afdwinging van de uitkering tot onderhoud vrijelijk worden vastgesteld, evenals de indexerings- en eventuele gronden voor de aanpassing ervan (artikel 1288, lid 4, eerste alinea van het Belgische Gerechtelijk Wetboek). Tenzij de partijen uitdrukkelijk het tegenovergestelde zijn overeengekomen, kan de bevoegde rechter, op verzoek van een van de partijen, de na het echtscheidingsvonnis overeengekomen uitkering later verhogen, verminderen of afschaffen (artikel 1288, punt 3 van het Gerechtelijk Wetboek), althans wanneer de hoogte van de uitkering niet langer passend is vanwege nieuwe omstandigheden buiten de wil van de partijen. De onderhoudsuitkering kan niet worden geïndexeerd, tenzij indexerings- uitdrukkelijk wordt gespecificeerd.

overige

In welke omstandigheden?

De onderhoudsplicht bestaat tussen bloedverwanten in rechte lijn, zowel in de opgaande als in neergaande lijn (ouders/kinderen, kinderen/ouders, maar ook kleinkinderen/grootouders en omgekeerd – artikelen 205 en 207 van het Burgerlijk Wetboek).

Tussen aanverwanten zijn er twee mogelijke scenario's:

langstlevende echtgenoten zijn binnen bepaalde grenzen onderhoudsplichtig ten aanzien van de kinderen van de vooroverleden echtgenoot van wie ze niet de vader of de moeder zijn (artikel 203, lid 3 van het Burgerlijk Wetboek);

schoonzonen en schoondochters zijn levensonderhoud verschuldigd aan hun schoonouders en omgekeerd. Deze verplichting houdt op te bestaan wanneer de schoonvader of de schoonmoeder hertrouwt, of wanneer de echtgeno(o)t(e) die de aanverwantschap heeft doen ontstaan en de kinderen die uit zijn huwelijk met de andere echtgenoot zijn geboren, overleden zijn (artikelen 206 en 207 van het Burgerlijk Wetboek).

In bepaalde omstandigheden is de onderhoudsuitkering voor de langstlevende echtgeno(o)t(e) of de bloedverwanten in de opgaande lijn van de overledene opeisbaar uit de nalatenschap van de overleden echtgeno(o)t(e) (artikel 205bis van het Burgerlijk Wetboek).

Een kind van wie de afstamming van vaderszijde niet vaststaat, kan van de man die gedurende het wettelijk tijdvak van de verwekking met zijn moeder gemeenschap heeft gehad een uitkering tot levensonderhoud, opvoeding en opleiding vorderen (artikel 336 van het Burgerlijk Wetboek).

Indien de verstandhouding tussen wettelijk samenwonenden ernstig verstoord is, kan een partij in het kader van te nemen voorlopige maatregelen bij de rechtbank alimentatie vorderen. Hetzelfde geldt in het kader van de voorlopige maatregelen bij beëindiging van de wettelijke samenwoning (artikel 1479 van het Burgerlijk Wetboek).

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Normaliter eindigt de onderhoudsplicht wanneer het kind meerderjarig wordt of (rechts)handelingsbekwaam wordt. De onderhoudsplicht kan echter doorlopen indien de opvoeding en opleiding van het kind nog niet is voltooid (artikelen 203 en 336 van het Burgerlijk Wetboek).

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

De onderhoudsplichtige kan vrijwillig in het levensonderhoud van de onderhoudsgerechtigde voorzien. In het geval van een geschil of betwisting of stopzetting van betaling moet er een rechtsvordering worden ingesteld.

Bij een echtscheiding vanwege onherstelbare ontwrichting kan een bijkomende alimentatievordering worden ingesteld bij de voor echtscheiding bevoegde rechtbank, in het proces dat leidt tot de echtscheiding of via indiening van aparte vorderingen (artikel 1254, lid 1, vijfde alinea en artikel 1254, lid 5 van het Gerechtelijk Wetboek).

Buiten echtscheidingsprocedures is het de vrederechter die kennis neemt van en beslist over alimentatievorderingen (artikel 591, punt 7 van het Gerechtelijk Wetboek), behalve in procedures waarin alimentatie wordt gevorderd zonder verklaring van ouderschap. Zie vraag 5.

Met ingang van 1 september 2014 vallen alle vorderingen die verband houden met de onderhoudsplicht, met uitzondering van die welke betrekking hebben op het leefloon (uitkering onder voorwaarde van maatschappelijke integratie), onder de jurisdictie van de familierechtbank (artikel 572bis, punt 7 van het Gerechtelijk Wetboek), waaronder alimentatieprocedures zonder verklaring van ouderschap.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

De vordering komt de persoon die recht op alimentatie heeft persoonlijk toe (zie met name artikel 337 van het Burgerlijk Wetboek). De vordering wordt door de eiser persoonlijk of door zijn of haar advocaat bij de rechtbank ingesteld (zie met name de artikelen 1253ter, 1254 en 1320 van het Gerechtelijk Wetboek).

Als de persoon niet handelingsbekwaam is, treedt zijn of haar wettelijke vertegenwoordiger (vader, moeder, voogd, andere wettelijke vertegenwoordiger) namens hem of haar op.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De vrederechter heeft algemene jurisdictie voor geschillen over onderhoudsplicht (artikel 591, punt 7 van het Gerechtelijk Wetboek), maar er zijn uitzonderingen. In die omstandigheden moet de gerechtelijke actie worden ingesteld bij de rechtbank die jurisdictie heeft in de woonplaats van de eiser, met uitzondering van vorderingen die strekken tot de verlaging of de opheffing van de onderhoudsuitkering (artikel 626 van het Gerechtelijk Wetboek).

De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg (artikel 338 van het Burgerlijk Wetboek) heeft jurisdictie voor procedures die door een kind aanhangig zijn gemaakt tegen een persoon die gedurende het wettelijk tijdvak van de verwekking met zijn moeder gemeenschap heeft gehad (artikel 336 van het Burgerlijk Wetboek).

Behalve in geval van dringende voorlopige maatregelen, vallen geschillen over het ouderlijk gezag onder de jurisdictie van de jeugdrechtbank (artikel 387bis van het Burgerlijk Wetboek) van de woonplaats van de ouders, voogden of personen met voogdij over het kind (artikel 44 van de Wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade).

In geval van een conflict tussen echtgenoten vóór de echtscheidingsprocedure kunnen vorderingen worden ingesteld bij de vrederechter (artikel 594, punt 19 van het Gerechtelijk Wetboek) voor de laatste wettelijke verblijfplaats van de echtgenoten (artikel 628, punt 2 van het Gerechtelijk Wetboek).

Zodra een verzoek tot echtscheiding wegens onherstelbare ontwrichting is ingediend, heeft de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg jurisdictie (artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek), totdat het huwelijk is ontbonden. De goedkeuring van de door de partijen bereikte overeenkomsten over levensonderhoud valt echter onder de verantwoordelijkheid van de rechtbank die de merites van de zaak heeft beoordeeld (artikel 1256, eerste alinea van het Gerechtelijk Wetboek).

Na het definitieve echtscheidingsvonnis hebben de vrederechter en de jeugdrechtbank jurisdictie. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg behoudt zijn of haar jurisdictie voor voorlopige maatregelen in dringende zaken (artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek).

Met ingang van 1 september 2014 vallen alle vorderingen die verband houden met de onderhoudsplicht, met uitzondering van die welke betrekking hebben op het leefloon (uitkering onder voorwaarde van maatschappelijke integratie), onder de jurisdictie van de familierechtbank (artikel 572bis, punt 7 van het Gerechtelijk Wetboek).

Met ingang van 1 september 2014 worden vorderingen tussen partijen die hetzij gehuwd zijn of zijn geweest, hetzij wettelijk samenwonenden zijn of zijn geweest, alsook vorderingen aangaande gemeenschappelijke kinderen van partijen of aangaande kinderen waarvan de afstamming slechts ten aanzien van één van de ouders is vastgesteld, in beginsel ingesteld bij de rechtbank waarbij een vordering reeds aanhangig is gemaakt (zie artikel 629bis, lid 1 van het Gerechtelijk Wetboek). Voor vorderingen betreffende onderhoudsplichten voor een minderjarig kind is de bevoegde rechtbank de rechtbank van de woonplaats van de minderjarige (of, bij ontstentenis daarvan, van de gewone verblijfplaats van de minderjarige). Indien de partijen verscheidene gemeenschappelijke kinderen hebben, is de familierechtbank waarbij de zaak het eerst aanhangig is gemaakt bevoegd (artikel 629bis, lid 2 van het Gerechtelijk Wetboek). Als de vorderingen betrekking hebben op onderhoudsplichten van andere onderhoudsplichtigen, wordt de zaak aanhangig gemaakt bij de familierechtbank van de woonplaats van de verweerder of van de laatste wettelijke woon- of verblijfplaats van de echtgenoten of samenwonenden (artikel 629bis, lid 4 van het Gerechtelijk Wetboek).

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Zie het antwoord op vraag 4. Afhankelijk van de aanhangig gemaakte procedure, wordt de vordering ingeleid bij dagvaarding door een deurwaarder of bij verzoekschrift. Aanhangigmaking via een advocaat is niet verplicht.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Aan de gerechtelijke procedure zijn kosten verbonden. Het is niet mogelijk om hier de totale kosten te vermelden; deze hangen af van het soort vordering dat wordt ingesteld, de gerechtskosten en de kosten voor de verdediging in rechte wanneer een advocaat wordt ingeschakeld. Wat de vergoeding van de proceskosten bij wege van rechtsbijstand betreft, zijn de gewone regels van toepassing (zie Rechtsbijstand – België).

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Vorm van de alimentatie

De alimentatie bestaat uit een uitkering tot levensonderhoud. In bepaalde gevallen kan deze uitkering worden vervangen door een kapitaal (eenmalig bedrag) (artikel 301, lid 8 van het Burgerlijk Wetboek). In uitzonderlijke gevallen kan de alimentatie in natura worden uitgekeerd (artikel 210 van het Burgerlijk Wetboek).

Vaststelling en indexering van de alimentatie

Er bestaat geen schaal. Levensonderhoud wordt slechts toegekend naar verhouding van de behoeften van de eiser en de financiële omstandigheden van de persoon die het levensonderhoud is verschuldigd (artikelen 208 en 209 van het Burgerlijk Wetboek).

De onderhoudsplicht van vaders en moeders (artikel 203 van het Burgerlijk Wetboek) wordt bepaald naar evenredigheid van hun middelen en moet de huisvesting, het levensonderhoud, de gezondheid, de opvoeding, de opleiding en de ontplooiing van en het toezicht (totdat de opleiding is voltooid) op de kinderen omvatten. Deze uitkering bestaat uit een forfaitaire maandelijkse bijdrage aan de ouder die met de zorg voor het kind is belast.

De vader en moeder kunnen elk namens zichzelf van de andere ouder een bijdrage in de kosten voor huisvesting, levensonderhoud, enz. vorderen (artikel 203bis, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek).

Het bedrag van de uitkering die moet worden betaald door de persoon die gedurende het wettelijk tijdvak van de verwekking met de moeder van het kind gemeenschap heeft gehad, wordt bepaald met inachtneming van de behoeften van het kind en de middelen, mogelijkheden en maatschappelijke situatie van de uitkeringsplichtige (artikelen 336, 339 en 203bis van het Burgerlijk Wetboek).

De wet staat echtgenoten die een echtscheidingsprocedure doorlopen uitdrukkelijk toe om te allen tijde overeenstemming te bereiken over de toekenning van een onderhoudsuitkering, de hoogte daarvan en de regelingen voor herziening van het overeengekomen bedrag (artikel 301, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek, en artikel 1256, eerste alinea en artikel 1288, punt 4 van het Gerechtelijk Wetboek). De rechtbank die de zaak behandelt kan echter weigeren om een dergelijke overeenkomst goed te keuren indien deze duidelijk in strijd is met het belang van het kind (artikel 1256, tweede alinea, en artikel 1290, tweede en vijfde alinea van het Gerechtelijk Wetboek).

In geval van een gerechtelijke schikking moet de rechtbank die *in concreto een beslissing neemt over de hoogte van de onderhoudsuitkering, echter criteria en limieten voor de berekening toepassen. De onderhoudsuitkering moet in beginsel ten minste de "behoefte" van de begunstigde dekken* (artikel 301, lid 3, eerste alinea van het Burgerlijk Wetboek).

In elk geval mag de onderhoudsuitkering niet hoger liggen dan een derde van het inkomen van de uitkeringsplichtige echtgeno(o)t(e) (artikel 301, lid 3, laatste zin van het Burgerlijk Wetboek). De duur van de onderhoudsplicht wordt beperkt tot de duur van het huwelijk. In buitengewone omstandigheden kan de duur van de onderhoudsplicht door de rechtbank worden verlengd (artikel 301, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek).

Indexering vindt automatisch plaats in geval van echtscheiding wegens onherstelbare ontwrichting en ouderlijke bijdragen aan het levensonderhoud. In beginsel is de referentie-index het indexcijfer van de consumptieprijs, maar de wet staat rechtbanken toe om een ander systeem van aanpassing van de uitkering aan de kosten van levensonderhoud toe te passen (artikel 301, lid 6, eerste alinea en artikel 203quater, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek) en de partijen kunnen daar in onderling overleg van afwijken (artikel 203quater, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek).

De wet staat toe dat de onderhoudsuitkering op verzoek van een van de partijen wordt verhoogd, verlaagd of afgeschaft op basis van de algemene gronden als bedoeld in de eerste alinea van artikel 301, lid 7 van het Burgerlijk Wetboek en de eerste alinea van artikel 1293 van het Gerechtelijk Wetboek.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De alimentatie wordt betaald aan de onderhoudsgerechtigde of zijn of haar vertegenwoordiger in de vorm van een maandelijkse uitkering. In bepaalde gevallen kan de alimentatie ook worden uitbetaald in de vorm van een kapitaal (zie het antwoord op vraag 8).

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Een onderhoudsgerechtigde met een betalingsbevel kan zijn of haar vordering laten afdwingen. Afhankelijk van bepaalde omstandigheden kan uitvoerend beslag worden gelegd op roerende of onroerende zaken van een onderhoudsplichtige die verzuimt de beslissing tot vaststelling van de onderhoudsuitkering na te leven (artikel 1494 van het Gerechtelijk Wetboek). Een bevel tot uitvoerend beslag kan ook worden uitgevaardigd voor een derde, zoals de werkgever van de onderhoudsplichtige (artikel 1539 van het Gerechtelijk Wetboek). Voorts kan iedere onderhoudsgerechtigde die nog niet in het bezit is van een uitvoerende titel (betalingsbevel) in bepaalde omstandigheden door de rechter conservatoir beslag laten leggen om zijn of haar recht op toekomstige onderhoudsuitkeringen veilig te stellen (artikel 1413 van het Gerechtelijk Wetboek).

Daarnaast is er een vereenvoudigd uitvoeringsmechanisme, de zogeheten sommedelegatie, waarbij de onderhoudsgerechtigde gemachtigd is om binnen bepaalde grenzen rechtstreeks de inkomsten van de onderhoudsplichtige of andere door derden verschuldigde geldsommen te ontvangen.

Sommedelegatie is van toepassing op de wettelijke onderhoudsplicht tussen echtgenoten of ex-echtgenoten (artikelen 220, lid 3, 221, 223 en 301, lid 11 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek), op verplichtingen tot het levensonderhoud, de opvoeding en de opleiding van kinderen – met inbegrip van de procedure tussen de vader en de moeder zoals voorzien in artikel 203bis van het Burgerlijk Wetboek – en op de wettelijke onderhoudsplicht tussen bloedverwanten in opgaande en neergaande lijn (artikel 203ter van het Burgerlijk Wetboek).

Tot slot bevat het Belgische Strafwetboek een artikel betreffende verlating van familie (artikel 391bis), op grond waarvan eenieder die door de rechtbank is veroordeeld tot betaling van een onderhoudsuitkering en meer dan twee maanden bewust in gebreke is gebleven, strafrechtelijk kan worden vervolgd.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat uitkeringen voor levensonderhoud na vijf jaar verjaren.

Alle door de rechtbank toegewezen uitkeringen voor levensonderhoud verjaren na verloop van tien jaar (artikel 2262bis van het Burgerlijk Wetboek).

De verjaring loopt niet tussen echtgenoten tijdens het huwelijk (artikel 2253) en wordt onderbroken door de betekening van een gerechtelijke dagvaarding, een betalingsbevel of beslag (artikelen 2244 en 2248) en door het indienen van rechtsvorderingen door de onderhoudsgerechtigde en een betaling door de onderhoudsplichtige.

In beginsel zijn schuldenaren krachtens de artikelen 7 en 8 van de Hypotheekwet van 16 december 1851 met betrekking tot hun gehele vermogen verplicht om hun verplichtingen na te komen.

Volgens artikel 1408 van het Gerechtelijk Wetboek zijn bepaalde tastbare persoonlijke goederen die de schuldenaar en zijn of haar gezin nodig heeft in zijn of haar dagelijkse leven, de uitoefening van zijn of haar beroep of de voortzetting van een studie of beroepsopleiding van de schuldenaar of van hem of haar afhankelijke kinderen die onder hetzelfde dak wonen vrijgesteld van vorderingen door crediteuren.

Ingevolge 1409, lid 1 van het Gerechtelijk Wetboek zijn inkomsten uit arbeid en andere activiteiten gedeeltelijk vrijgesteld van overdracht en beslag.

Artikel 1412 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt niettemin, ten eerste, dat de regels inzake immuniteit voor beslag niet kunnen worden toegepast tegen een onderhoudsgerechtigde en, ten tweede, dat die onderhoudsgerechtigde absolute voorrang heeft boven andere crediteuren van de onderhoudsplichtige.

Indien overdracht wordt gevorderd tegen een persoon van wie de schulden reeds zijn toegewezen of op wiens schulden reeds beslag is gelegd, kan de rechtbank echter de totale positie van de onderhoudsplichtige en de behoeften van de onderhoudsgerechtigde in overweging nemen, met name met betrekking tot het onderhoud, en de geldsommen die zijn overgedragen of waarop beslag is gelegd gelijkelijk tussen hen verdelen (artikel 1390bis, vijfde alinea van het Gerechtelijk Wetboek).

Insolvabele onderhoudsplichtigen komen in aanmerking voor collectieve schuldvereffening (artikelen 1675/2 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek). In dat verband kan de rechtbank besluiten, indien passend, om de schulden kwijt te schelden, met inbegrip van achterstallige onderhoudsuitkeringen, maar niet onderhoudsschulden.

Beslag kan ook worden gelegd om de betaling van de nog te vervallen onderhoudstermijnen te waarborgen (artikel 1494, tweede alinea van het Gerechtelijk Wetboek).

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Als onderhoudsgerechtigden er ondanks bovengenoemde rechtsmiddelen niet in slagen om de betaling van de uitkering te verkrijgen, kunnen ze een aanvraag indienen bij de Dienst voor alimentatievorderingen [*Service des créances alimentaires*] (van de Federale Overheidsdienst Financiën), die belast is met het uitbetalen van voorschotten op een of meerdere specifieke onderhoudstermijnen en het innen en invorderen van de uitgekeerde voorschotten en het saldo van achterstallige onderhoudsuitkeringen van onderhoudsplichtigen.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

De Dienst voor alimentatievorderingen kan optreden voor onderhoudsplichtigen en de onderhoudsuitkering of een deel daarvan namens hen betalen. De Dienst vereist van onderhoudsplichtigen dat ze de onderhoudsuitkeringen en de achterstallige betalingen tegelijkertijd voldoen. Als de onderhoudsplichtige de uitkeringen niet vrijwillig aan de Dienst betaalt, worden ze ingevorderd. In dat laatste geval kan het resultaat uiteraard niet worden gegarandeerd. Dat is afhankelijk van de financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

De centrale autoriteit die is aangewezen uit hoofde van het Verdrag van New York van 20 juni 1956 inzake het verhaal in het buitenland van uitkeringen tot onderhoud, Verordening (EG) nr. 4/2009 van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, en het Verdrag van Den Haag van 23 november 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden, is de:

Federale Overheidsdienst Justitie [*Service public fédéral Justice*]

Dienst internationale justitiële samenwerking in burgerlijke zaken

[*Service de coopération judiciaire internationale en matière civile*]

Waterloolaan 115

1000 Brussel

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De eiser of zijn of haar juridisch adviseur kan per post, telefonisch (+32 (0)2 542 65 11), per fax (+32 (0)2 542 70 06) of per e-mail ([✉ aliments@just.fgov.be](mailto:aliments@just.fgov.be) of [✉ alimentatie@just.fgov.be](mailto:alimentatie@just.fgov.be)) contact opnemen met deze dienst .

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Eisers die in een ander land dan België verblijven, moeten contact opnemen met de centrale autoriteit van dat land die verantwoordelijk is voor de tenuitvoerlegging van bovengenoemde verdragen of de verordening. Ze kunnen niet rechtstreeks contact opnemen met een Belgische instantie of autoriteit.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Het antwoord is negatief (zie hierboven).

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Wanneer de centrale autoriteit een vordering ontvangt, verwijst deze autoriteit, na de locatie van de onderhoudsplichtige en/of zijn of haar bezittingen in België te hebben geverifieerd, de zaak door naar het Bureau voor juridische bijstand met territoriale jurisdictie in de zaak. Wanneer via de centrale autoriteit een vordering tot kinderalimentatie wordt ingesteld, zal rechtsbijstand worden verleend zonder toetsing van de middelen van de begunstigde. De bijstand bestrijkt de advocaat- en procedurekosten.

In andere gevallen dienen eisers die rechtsbijstand nodig hebben zich te wenden tot de centrale autoriteit, in overeenstemming met Richtlijn 2002/8/EG.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

De hoofdtaak van de centrale autoriteit is om informatie te verstrekken over de werking van de verordening, zowel in het eigen systeem als in het systeem van de aangezochte lidstaat. De centrale autoriteit beschikt over middelen om de onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde rechtstreeks of onrechtstreeks op te sporen en informatie te verkrijgen over het inkomen en/of het vermogen van de onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde.

In samenhang met de gerechtelijke procedure wordt geprobeerd een minnelijke schikking te bereiken door de uitwisseling van standpunten tussen de twee partijen, en meer in het bijzonder met de aangezochte partij, tijdens de zittingen van de gerechtelijke autoriteiten. Indien nodig geeft de centrale autoriteit follow-up om de voortgezette tenuitvoerlegging van het onderhoudsbesluit te bevorderen.

De centrale autoriteit kan bijstand verlenen bij het verzamelen van schriftelijk bewijs en bij de kennisgeving en betekening van documenten door informatie te verstrekken over de toepasselijke bepalingen van het nationale recht en de regels voor de tenuitvoerlegging van de van kracht zijnde internationale instrumenten.

Om het welslagen van de aanhangige onderhoudsvordering te waarborgen, kunnen de nodige voorlopige maatregelen worden getroffen op grond van de door de centrale autoriteit aan de vertegenwoordiger van de eiser bij de Belgische rechtbanken verleende bevoegdheid.

Indien nodig kan de centrale autoriteit de aangezochte partij informatie verstrekken over de te volgen procedures bij het vaststellen van het ouderschap met betrekking tot de putatieve vader.

Laatste update: 21/12/2015

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Bulgarije

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Onderhoudsplicht is de verplichting van een familielid om te voorzien in de kosten van levensonderhoud van een ander familielid. Dit is een wettelijke verplichting. Dat wil zeggen dat deze op grond van de wet kan worden opgelegd wanneer aan bepaalde criteria wordt voldaan en dat ze dus niet afhankelijk is van een overeenkomst tussen de partijen. De onderhoudsplicht is een persoonlijke verplichting die eindigt door het overlijden van de tot onderhoud gerechtigde.

Een persoon heeft alleen recht op alimentatie als hij geen betaald werk kan verrichten en onvoldoende middelen heeft om zelf in zijn levensonderhoud te voorzien.

Een persoon die recht heeft op alimentatie, kan deze van de volgende personen eisen, in de volgorde waarin ze worden genoemd: echtgenoot of ex-echtgenoot, kinderen, ouders, kleinkinderen en achterkleinkinderen, broers en zusters, grootouders en andere verwanten in opgaande lijn. Wanneer de als eerste genoemde persoon niet in staat is om alimentatie te betalen, is de alimentatie verschuldigd door de volgende persoon in de rij.

Wanneer een persoon nog anderen moet onderhouden, is de alimentatie verschuldigd in de volgende volgorde (en worden personen lager op de lijst van alimentatie uitgesloten): kinderen, (ex-)echtgenoot, ouders, kleinkinderen en achterkleinkinderen, broers en zusters, grootouders en andere verwanten in opgaande lijn.

In geval van echtscheiding heeft alleen de echtgenoot die geen schuld heeft aan de scheiding recht op alimentatie.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Ouders zijn verplicht om in het levensonderhoud van minderjarige kinderen (tot 18 jaar) te voorzien, ongeacht of de kinderen betaald werk kunnen verrichten of over voldoende middelen beschikken om zelf in hun levensonderhoud te voorzien. De ouders zijn onderhoudsplichtig jegens meerderjarige kinderen wanneer ze onvoldoende inkomsten of vermogen hebben om zelf in hun levensonderhoud te voorzien, onderwijs volgen aan een middelbare school (tot 20 jaar) of een opleiding volgen aan een school voor beroepsonderwijs of een universiteit (tot 25 jaar), doch uitsluitend indien de ouders voldoende draagkrachtig zijn.

Een ex-echtgenoot moet maximaal drie jaar partneralimentatie betalen, te rekenen vanaf de datum van ontbinding van het huwelijk, tenzij de partijen een langere periode zijn overeengekomen. De alimentatieplicht eindigt als de begunstigde echtgenoot hertrouwt.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Alimentatievorderingen moeten worden ingediend bij de rechter, ongeacht de aard en hoogte van de alimentatie, de persoon die alimentatie vordert en de persoon tegen wie de vordering is gericht. Het districtsgerecht (*rayonen sad*) is bevoegd. Het gerecht van de woonplaats van de eiser of de gedaagde is territoriaal bevoegd. De keuze is aan de eiser.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Een alimentatievordering ten behoeve van een minderjarige moet worden ingediend door de ouder die het ouderlijk gezag over het kind uitoefent of de voogd van het kind.

Een alimentatievordering ten behoeve van een minderjarige tussen 14 en 18 jaar kan met medeweten en toestemming van de ouder die het ouderlijk gezag uitoefent of de voogd van het kind ook door het kind zelf worden ingediend.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Wanneer in een huwelijkszaak een alimentatievordering wordt ingediend, is de Bulgaarse rechter bevoegd om van deze vordering, en van andere verzoeken die in het kader van de huwelijkszaak worden ingediend, kennis te nemen als een van de echtgenoten de Bulgaarse nationaliteit bezit of in Bulgarije zijn gewone verblijfplaats heeft. Zaken betreffende partneralimentatie worden behandeld door de gerechten die bevoegd zijn in echtscheidingszaken.

De Bulgaarse rechter is bevoegd in zaken betreffende persoonlijke en vermogensrechtelijke betrekkingen tussen ouders en kinderen wanneer de verweerder zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft, de verzoeker de Bulgaarse nationaliteit bezit of het kind of de ouder die partij is in de zaak de Bulgaarse nationaliteit bezit of zijn gewone verblijfplaats in Bulgarije heeft.

In bovenstaande gevallen is het Bulgaarse recht van toepassing (zie verder het antwoord op de vragen 18, 19 en 20).

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Alimentatievorderingen moeten worden ingediend bij de rechter, ongeacht de aard en hoogte van de alimentatie, de persoon die alimentatie vordert en de persoon tegen wie de vordering is gericht. Het districtsgerecht is absoluut bevoegd. Een procedure voor dit gerecht vereist geen juridische vertegenwoordiging. Het gerecht van de woonplaats van de eiser of verweerder is territoriaal bevoegd. De keuze is aan de eiser.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Verzoekers in alimentatiezaken zijn vrijgesteld van griffierechten. Wanneer de alimentatievordering wordt toegewezen, wordt de verweerder veroordeeld in de griffierechten en proceskosten van de eiser.

Voor alimentatiezaken is geen juridische vertegenwoordiging vereist.

De procespartijen kunnen rechtsbijstand krijgen volgens de gebruikelijke voorwaarden. Die voorwaarden zijn neergelegd in de wet op de rechtsbijstand (*Zakon za Pravnata Pomosh*).

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringssysteem)?

De hoogte van de alimentatie wordt vastgesteld op basis van de behoefte van de alimentatiegerechtigde en de draagkracht van de alimentatieplichtige. Het minimumbedrag aan alimentatie voor minderjarige kinderen is gelijk aan een kwart van het door de ministerraad vastgestelde minimumloon. Bij het bepalen van de hoogte van de alimentatie kijkt de rechter zowel naar de behoeften van de kinderen als naar de draagkracht van de ouders.

De rechter mag een alimentatie vaststellen die onder het vastgestelde minimum ligt wanneer het kind door de staat wordt onderhouden of het levensonderhoud van het kind door andere belangrijke omstandigheden is gegarandeerd. De rechter mag ook een alimentatie vaststellen die boven het gestelde maximum ligt wanneer dit noodzakelijk is om in speciale behoeften van het kind te voorzien en de ouder zich dit zonder problemen kan veroorloven. Op verzoek van een partij kan een alimentatiebeschikking worden gewijzigd of ingetrokken wanneer de omstandigheden wijzigen.

Alimentatie moet per maand worden betaald. Bij te late betaling is een wettelijke rente verschuldigd. Met toestemming van de rechter kan alimentatie ook in natura worden voldaan.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De alimentatie wordt rechtstreeks aan de alimentatiegerechtigde betaald. In het geval van minderjarigen tussen 14 en 18 jaar moet dat gebeuren met medeweten en toestemming van de ouder die het ouderlijk gezag uitoefent.

Alimentatie voor een minderjarige jonger dan 14 jaar wordt betaald via de ouder die het ouderlijk gezag uitoefent of de voogd.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Alimentatie moet per maand worden betaald. Bij te late betaling is een wettelijke rente verschuldigd.

Rechterlijke beslissingen die in kracht van gewijsde zijn gegaan, kunnen ten uitvoer worden gelegd volgens de voorwaarden en procedure die is neergelegd in het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Grazhdanski Protsevalen Kodeks*).

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

De tenuitvoerlegging van een alimentatiebeslissing gebeurt, naar keuze van de alimentatiegerechtigde, via een particuliere of een gerechtsdeurwaarder.

Gerechtsdeurwaarders werken voor de deurwaardersdienst van een districtsgerecht (*rayonen sad*) en hun werkgebied beperkt zich tot het rechtsgebied van dat gerecht.

Een particuliere deurwaarder kan alleen werken in het rechtsgebied van het provinciale gerecht (*okrazhen sad*) waar hij staat ingeschreven.

Zie "Tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen".

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

De wet op de kindbescherming (*Zakon za Zakrila na Deteto*) voorziet in een aantal beschermingsmaatregelen, waaronder het informeren van kinderen en ouders over hun rechten en plichten en de mogelijkheid van gefinancierde rechtsbijstand. Ingevolge artikel 15 van deze wet maken kinderen aanspraak op rechtsbijstand en kunnen ze beroep aantekenen in alle procedures waarbij hun rechten en belangen in het geding zijn. Een aanvraag voor gefinancierde rechtsbijstand moet worden ingediend bij het nationaal bureau voor rechtsbijstand.

De wet op de advocatuur (*Zakon za Advokaturata*) stelt uitdrukkelijk dat iedere advocaat die onderdaan van Bulgarije of een andere EU-lidstaat is, pro-Deorechtsbijstand kan verlenen aan alimentatiegerechtigden. Wanneer in een pro-Deozaak de verweerder in de proceskosten wordt veroordeeld, kan de advocaat een vergoeding vorderen, waarvan de hoogte door de rechter wordt bepaald.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Wanneer een alimentatieplichtige niet de bij rechterlijke beslissing vastgestelde alimentatie betaalt, wordt de alimentatie voor zijn rekening door de staat betaald, onder de voorwaarden en volgens de procedure die zijn vastgelegd in een verordening van de ministerraad. Ingevolge de regelingen voor sociale bijstand zorgt de staat voor behoeftige personen wanneer niemand jegens die personen wettelijk onderhoudsplichtig is of eventuele onderhoudsplichtigen over onvoldoende draagkracht beschikken.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja, volgens de procedure van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen. Bulgarije heeft ook een aantal bilaterale verdragen betreffende wederzijdse rechtshulp gesloten, zowel met EU-lidstaten als met derde landen. Het ministerie van Justitie is voor de toepassing van die verdragen als centrale autoriteit aangewezen en verleent in die hoedanigheid bijstand bij de behandeling van verzoeken van burgers.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Het ministerie van Justitie is de centrale autoriteit. De contactgegevens van het ministerie zijn als volgt:

Ministerie van Justitie

Ul. Slavyanska 1

1040 Sofia

Bulgarije

Telefoon: (+359 2) 92 37 555

Fax: (+359 2) 987 0098

Contactpersoon:

 E_Gyurova@justice.government.bg

 M_Parvanova@justice.government.bg

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja, volgens de procedure van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen. Wanneer de verzoeker in een land verblijft waarmee Bulgarije een verdrag betreffende wederzijdse rechtshulp heeft gesloten, kan hij een bijstandverzoek indienen bij het ministerie van Justitie, dat voor de toepassing van het betreffende verdrag als centrale autoriteit is aangewezen.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Volgens de procedure van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, of volgens de in het toepasselijke verdrag betreffende wederzijds rechtshulp neergelegde procedure.

Voor de contactgegevens van het ministerie van Justitie in de rol van centrale autoriteit, zie hierboven.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja, Bulgarije is gebonden aan het Haags Protocol van 2007.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Zie het antwoord op de vorige vraag.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

De toepasselijke voorschriften zijn neergelegd in Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, en in de artikelen 627a, 627b en 627c van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (in werking getreden op 18 juni 2011).

Wanneer een beslissing is gegeven in een lidstaat die aan het Haags Protocol van 2007 is gebonden, moet een verzoek tot tenuitvoerlegging van die beslissing op basis van de in artikel 20 van voornoemde verordening bedoelde stukken, worden ingediend bij het provinciaal gerecht van de vaste woonplaats van de alimentatieplichtige of de plaats van uitvoering van de alimentatieverplichting. Weigering of schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing in de zin van artikel 41 van de verordening, gebeurt bij beslissing van het provinciaal gerecht.

Een verzoek tot uitvoerbaarverklaring van een beslissing die is gegeven in een lidstaat die niet aan het Haags Protocol van 2007 is gebonden, moet eveneens worden ingediend bij het provinciaal gerecht van de vaste woonplaats van de alimentatieplichtige of de plaats van uitvoering van de alimentatieverplichting. Het is niet nodig om het verzoek aan de alimentatieplichtige te betekenen. Het gerecht behandelt het verzoek achter gesloten deuren. In de beschikking waarin het verzoek wordt toegewezen, vermeldt de rechter ook binnen welke termijn beroep kan worden aangetekend, overeenkomstig artikel 32, lid 5, van genoemde verordening. Een uitvoerbaarverklaring bij voorraad is niet mogelijk en een daartoe strekkend nevenverzoek zal worden afgewezen. In de beschikking waarin het hoofdverzoek wordt toegewezen, beslist de rechter ook over eventuele voorlopige en bewarende maatregelen waarom is verzocht. Een beschikking heeft dezelfde betekenis als een beslissing in een vordering. De beschikking is vatbaar voor beroep bij het hof van beroep (*Sofiyiski apelativen sad*) in Sofia, dat zowel kijkt naar de feiten als naar de toepassing van het recht, onder de voorwaarden en volgens de procedure van artikel 32 van de verordening. Tegen de beslissing van het hof van beroep kan cassatie worden ingesteld bij het hof van cassatie.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Er zijn wijzigingen doorgevoerd in de omvang en samenstelling van het personeel van het directoraat Internationale rechtsbescherming van kinderen en interlandelijke adoptie, dat onder meer is belast met het uitvoeren van de taken van het ministerie van Justitie in zijn functie van centrale autoriteit voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen. Bij de verwerking van verzoeken uit EU-lidstaten in verband met alimentatieverplichtingen overeenkomstig deze verordening, werkt het directoraat Internationale rechtsbescherming van kinderen en interlandelijke adoptie samen met het directoraat-generaal Burgerlijke stand en administratieve diensten (GRAO) van het ministerie van Regionale ontwikkeling en openbare werken, het nationaal agentschap voor overheidsinkomsten en het nationaal bureau voor rechtsbijstand.

Laatste update: 23/12/2015

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Allimentatievorderingen - Tsjechië

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Het begrip 'onderhoud' omvat alles wat een persoon aan een andere persoon geeft om te voorzien in alle rechtmatige behoeften van die laatstbedoelde persoon. Een essentiële voorwaarde voor het ontstaan en de duur van onderhoudsverplichtingen op grond van het burgerlijk wetboek is dat er sprake is van familieverwantschap of een vergelijkbare relatie, hetzij via huwelijk, voormalig huwelijk of rechtstreekse familiebetrekkingen, of een relatie tussen geregistreerde partners of voormalige geregistreerde partners van hetzelfde geslacht.

In het burgerlijk wetboek wordt als volgt gespecificeerd wie onderhoudsplichtig is en wie onderhoudsgerechtigd:

onderhoudsverplichtingen tussen echtgenoten: deze gaan in wanneer het huwelijk wordt gesloten en eindigen wanneer het huwelijk wordt ontbonden. De echtgenoten hebben in zoverre een onderhoudsverplichting dat voor beiden dezelfde materiële en culturele standaard gewaarborgd wordt, uitgaande van de gelijke status van man en vrouw in het huwelijk. De onderhoudsverplichting tussen echtgenoten heeft voorrang op de onderhoudsverplichting tussen ouders en kinderen;

alimentatieverplichtingen tussen gescheiden echtgenoten: deze ontstaan wanneer een van de gescheiden echtgenoten niet in staat is in het eigen onderhoud te voorzien en dit onvermogen zijn oorsprong vindt in het huwelijk en de alimentatie rechtmatig kan worden gevraagd van de voormalige echtgenoot(e), met name gezien de leeftijd of de gezondheidstoestand van de gescheiden echtgenoot(e) op het moment van de scheiding of de beëindiging van de zorg voor een gezamenlijk kind van de gescheiden echtgenoten. De verplichting eindigt zodra de ondersteunde echtgenoot(e) hertrouwt of zodra de alimentatietermijn is verstreken die voor de gescheiden echtgenoten was vastgesteld (maximaal 3 jaar);

onderhoudsverplichtingen tussen ouders en kinderen: deze ontstaan bij de geboorte van het kind en eindigen wanneer het kind in staat is in het eigen levensonderhoud te voorzien of wanneer de onderhoudsverplichting wordt overgedragen aan iemand anders (bijv. via een huwelijk of ontkenning van het vaderschap). Het onderhoudsbedrag wordt zodanig vastgesteld dat gewaarborgd wordt dat de levensstandaard van het kind in wezen gelijk is aan die van de ouders. Een kind is ook verplicht in redelijke mate te voorzien in het onderhoud van zijn/haar ouders, in overeenstemming met zijn/haar bestaansmiddelen, en de levensstandaard van de ouders hoeft niet gelijk te zijn aan die van het kind;

onderhoudsverplichtingen tussen verwanten in neergaande en opgaande lijn: het gaat om verplichtingen tussen ascendenten en descendenten. De onderhoudsverplichting van ouders jegens hun kinderen sluit de onderhoudsverplichting van grootouders en andere verwanten in opgaande lijn jegens de kinderen uit. Verder verwijderde verwanten hebben een onderhoudsverplichting als nauwere verwanten niet in het onderhoud van de betrokkenen kunnen voorzien;

aan een alleenstaande moeder betaalde steun om de kosten van het levensonderhoud en andere uitgaven te dekken: het gaat om het geval waarin de moeder van het kind niet getrouwd is met de vader van het kind. De vader heeft dan gedurende twee jaar na de geboorte van het kind een onderhoudsverplichting en hij moet een redelijke bijdrage leveren in de kosten in verband met de zwangerschap en de bevalling.

De onderhoudsverplichting is ook vastgelegd in de wet op het geregistreerde partnerschap. Deze voorziet in het volgende:

een wederzijdse onderhoudsverplichting tussen partners. De omvang van de onderhoudsverplichting wordt zodanig vastgesteld dat voor beide partners in principe dezelfde materiële en culturele standaard gewaarborgd wordt;

een onderhoudsverplichting na de beëindiging van het samenwonen van partners – een voormalige partner die niet in staat is in zijn/haar levensonderhoud te voorzien, kan van zijn/haar voormalige partner een redelijke bijdrage vragen in de kosten van het levensonderhoud, in verhouding tot zijn/haar capaciteiten en financiële situatie. Als de beëindiging van het partnerschap een van de voormalige partners, die geen aandeel heeft gehad in de permanente breuk tussen de partners, ernstige schade berokkent, kan hem/haar alimentatie voor een periode van drie jaar worden toegekend voor een bedrag dat even groot is als de onderhoudsverplichting zou zijn geweest wanneer het partnerschap niet was beëindigd.

De verplichting voor de ene persoon om te voorzien in het levensonderhoud van de andere is wettelijk vastgelegd en kan niet worden overgedragen, vervangen of op voorhand afgekocht.

Een van de voorwaarden voor de toekenning van alimentatie, die wordt toegepast in alle gevallen waarin aan een onderhoudsverplichting wordt voldaan, is dat deze niet in strijd mag zijn met de openbare zedelijkheid.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Alimentatie kan worden toegekend als het niet realistisch is dat de begunstigde in zijn/haar eigen levensonderhoud kan voorzien. Het vermogen in het eigen levensonderhoud te voorzien wordt van oudsher ruim geïnterpreteerd als het vermogen om voldoende tegemoet te komen aan alle behoeften (materieel, cultureel enz.). Als een kind niet in staat is zichzelf te onderhouden en afhankelijk is van steun van de onderhoudsplichtige, vervalt die onderhoudsverplichting zelfs niet wanneer het kind de volwassen leeftijd bereikt (bijv. als het kind zijn/haar studie voortzet), en in uitzonderlijke gevallen kan de onderhoudsverplichting gedurende het hele leven van het kind en de ouders blijven bestaan (bijv. als een kind volledig arbeidsongeschikt is en nooit in staat zal zijn zichzelf te onderhouden). De onderhoudsverplichting kan daarentegen zelfs voordat het kind de volwassen leeftijd bereikt, komen te vervallen als het kind eerder in zijn/haar eigen onderhoud kan voorzien. Er geldt dan ook geen specifieke leeftijdsgrens.

Het bereiken van de volwassen leeftijd is belangrijk in procedurele zin (een rechtbank kan zich bijvoorbeeld ook ambtshalve uitspreken over alimentatie voor een minderjarig kind, maar zal uitsluitend alimentatie voor meerderjarige kinderen toekennen op basis van een verzoekschrift).

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Alleen een rechtbank mag uitspraak doen over alimentatie, op basis van een verzoekschrift, maar wanneer het gaat om alimentatie voor een minderjarig kind, kan een rechtbank ook beslissen als er daartoe geen verzoekschrift is ingediend.

Naast de algemene gegevens moet het verzoekschrift het volgende bevatten: naam, achternaam en adres van de partijen, een beschrijving van de belangrijkste feiten en een aanduiding van de bewijsstukken die door de eiser worden ingediend. Uit het verzoekschrift moet duidelijk blijken wat de eiser precies eist.

Het verzoekschrift moet worden ingediend bij de territoriaal bevoegde rechtbank (zie vraag 5).

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Een ouder die de voogdij over een kind heeft, is gerechtigd om namens het kind een verzoek om alimentatie van de andere ouder in te dienen. Hij/zij kan ook namens het kind optreden als voogd of curator. Indien het kind volledig handelingsbekwaam is, kan hij/zij in zijn/haar eigen naam een alimentatieverzoek bij de andere persoon indienen.

Een verzoek kan niet worden ingediend namens een familielid, behalve in die gevallen waarin de betreffende persoon niet volledig handelingsbekwaam is en de rechtbank een van zijn/haar familieleden als voogd aanstelt.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De internationale jurisdictie (bevoegdheid) voor procedures met betrekking tot onderhoudsverplichtingen is geregeld conform Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen ('verordening betreffende onderhoudsverplichtingen'): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1409302593149&uri=CELEX:02009R0004-20130701>. Deze verordening laat de tenuitvoerlegging van internationale verdragen waarbij Tsjechië partij is en die betrekking hebben op zaken waarop de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen van toepassing is, onverlet. Deze verdragen gelden echter alleen voor betrekkingen met landen die niet tot de EU behoren (het gaat hier met name om bilaterale verdragen over rechtsbijstand die zijn gesloten met niet-EU-landen of het internationale Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (Lugano, 30.10.2007) met betrekking tot Noorwegen, Zwitserland en IJsland); in de betrekkingen tussen lidstaten van de Europese Unie heeft de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen voorrang boven internationale verdragen.

In Tsjechië worden procedures in verband met onderhoudsverplichtingen in eerste aanleg behandeld door de arrondissementsrechtbanken.

De bevoegdheid wordt hoofdzakelijk vastgesteld aan de hand van de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen, die voorrang heeft boven de Tsjechische wetgeving. Volgens artikel 3 van de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen kan de verzoeker (eiser) kiezen en zich wenden tot het gerecht

- a) van de plaats waar de verweerder zijn gewone verblijfplaats heeft, of
- b) van de plaats waar de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft.

Anders kan, op grond van artikel 3, onder c) en d), van de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen, een procedure in Tsjechië aanhangig worden gemaakt bij het gerecht dat bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek om het vaderschap vast te stellen of het gerecht dat bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, tenzij deze bevoegdheid uitsluitend op de nationaliteit van een der partijen berust. Volgens artikel 5 van de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen is ook het gerecht van een lidstaat waarvoor de verweerder verschijnt bevoegd, mits het vervolgens niet de eerste rechtshandeling van de verweerder is dat hij/zij de bevoegdheid van het gerecht betwist.

De Tsjechische wettelijke voorschriften voor het bepalen van de bevoegdheid zijn uitsluitend van toepassing wanneer de bevoegdheid niet wordt bepaald op grond van de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen (d.w.z. bijvoorbeeld in een zaak waarin de internationale bevoegdheid van het Tsjechische gerecht is gebaseerd op de artikelen 6 en 7 van de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen (subsidiare bevoegdheid, forum necessitatis) of op een internationaal verdrag met een niet-EU-land). Deze wettelijke voorschriften luiden als volgt: voor procedures betreffende alimentatie voor een minderjarig kind is de algemene rechtbank van het minderjarige kind bevoegd, d.w.z. de rechtbank van het arrondissement waarin het minderjarige kind zijn/haar verblijfplaats heeft, op basis van een overeenkomst tussen de ouders of een beslissing van het gerecht of andere doorslaggevendende feiten. In andere gevallen is de algemene rechtbank van de verweerder bevoegd. De algemene rechtbank van een natuurlijke persoon is de arrondissementsrechtbank van het arrondissement waarin hij/zij zijn/haar verblijfplaats heeft en, als hij/zij geen verblijfplaats heeft, de rechtbank van het arrondissement waarin hij/zij tijdelijk verblijft. Onder 'verblijfplaats' wordt verstaan een plaats waar de persoon verblijft met de bedoeling er permanent te blijven (het is ook mogelijk dat dit voor meerdere plaatsen geldt; in dat geval zijn de rechtbanken van al deze plaatsen de algemene rechtbank). Als een verweerder die Tsjechisch onderdaan is geen algemene rechtbank heeft, of geen algemene rechtbank in Tsjechië heeft, is het bevoegde gerecht de rechtbank van het arrondissement waarin zijn /haar laatst bekende verblijfplaats in Tsjechië was. Tegen een persoon die geen ander bevoegd gerecht in Tsjechië heeft, kunnen verzoekschriften inzake eigendomsrechten worden ingediend bij de rechtbank van het arrondissement waarin zich zijn/haar goederen bevinden.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

De wet voorziet niet in verplichte procesvertegenwoordiging. Een verzoeker kan echter besluiten zich voor de rechtbank te laten vertegenwoordigen op grond van een volmacht die hij/zij verleent aan een vertegenwoordiger van zijn/haar keuze, bijvoorbeeld een advocaat.

Een natuurlijke persoon die geen procesbevoegdheid heeft, moet worden vertegenwoordigd door een wettelijk vertegenwoordiger of voogd. In het geval van een minderjarig kind zijn de ouders zijn/haar wettelijk vertegenwoordigers.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Procedures in verband met wederzijdse onderhoudsverplichtingen tussen ouders en kinderen zijn volledig vrijgesteld van gerechtskosten. In andere procedures ter bepaling van onderhoudsbedragen, met inbegrip van het verhogen daarvan, is de verzoeker vrijgesteld van gerechtskosten. Deze vrijstelling geldt ook voor tenuitvoerleggingsprocedures of executieprocedures.

Als de verzoeker wordt vertegenwoordigd door een advocaat moet hij/zij – tenzij anders overeengekomen – een vergoeding betalen in overeenstemming met het tarief van de advocaat (dit kan in het Engels worden gedownload van de website van de Tsjechische Orde van Advocaten: <http://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=2239>). Wanneer de sociale en financiële situatie van de verzoeker dit rechtvaardigt, en mits de zaak niet arbitrair is of overduidelijk geen kans van slagen heeft of een belemmering van de uitoefening van rechten behelst, kan de rechtbank een persoon aanstellen die de verzoeker kosteloos of tegen verlaagd tarief zal vertegenwoordigen indien dat absoluut noodzakelijk is om de belangen van de verzoeker te beschermen; onder bepaalde omstandigheden zal deze vertegenwoordiger een advocaat zijn.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsysteem)?

Alimentatie wordt grotendeels contant betaald – in maandelijkse termijnen, altijd één maand vooruit (tenzij de rechter anders bepaalt of de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige ouder overeenstemming bereiken over andere voorwaarden) – maar kan ook worden verstrekt in een andere vorm, bijvoorbeeld onderdak, uitkering in natura enz.

Bij de bepaling van de omvang van de onderhoudsverplichting jegens het kind wordt niet alleen rekening gehouden met de voorwaarden waaraan de onderhoudsplichtige ouder moet voldoen, maar ook met de vermogenssituatie en de redelijke behoeften van het kind, die in de eerste plaats afhankelijk zijn van zijn/haar leeftijd en gezondheidssituatie. Ook wordt rekening gehouden met de wijze waarop het kind zich voorbereidt op zijn/haar toekomstige loopbaan, buitenschoolse activiteiten, hobby's enz. Het uitgangspunt is echter dat de levensstandaard van het kind gelijk moet zijn aan die van de ouders. Als de financiële situatie van de onderhoudsplichtige dit toelaat, kan ook het opzijleggen van spaargeld worden beschouwd als een redelijke behoefte van het kind. Bij het vaststellen van de omvang van de onderhoudsverplichtingen van de ouders, wordt in aanmerking genomen welke ouder de zorg draagt voor het kind en in hoeverre die zorg verleend wordt.

De hoogte van de toegekende alimentatie tussen echtgenoten moet voor beide partijen dezelfde materiële en culturele standaard waarborgen, uitgaande van de gelijke status van man en vrouw in het huwelijk.

Alimentatie voor de voormalige echtgeno(o)t(e) wordt toegekend wanneer een van de gescheiden echtgenoten niet in staat is in zijn/haar eigen onderhoud te voorzien en dit onvermogen zijn oorsprong vindt in het huwelijk en de alimentatie rechtmatig kan worden gevraagd van de voormalige echtgeno(o)t(e), met name gezien de leeftijd of de gezondheidstoestand van de gescheiden echtgeno(o)t(e) op het moment van de scheiding of de beëindiging van de zorg voor een gezamenlijk kind van de gescheiden echtgenoten. Het toegekende alimentatiebedrag moet redelijk zijn. Bij de vaststelling van het alimentatiebedrag wordt rekening gehouden met de duur van het huwelijk voorafgaand aan de scheiding en met andere in de wet vastgestelde vereisten.

Alimentatie voor een zwangere moeder wordt toegekend om tot een redelijke hoogte de kosten in verband met de zwangerschap en de bevalling te dekken. In het geval van een geregistreerd partnerschap kent de rechtbank op verzoek alimentatie toe, waarbij mede gekeken wordt naar wat nodig is om een gemeenschappelijk huishouden te voeren. Het onderhoudsbedrag wordt zodanig vastgesteld dat voor beide partners in principe dezelfde materiële en culturele standaard gewaarborgd wordt.

De onderhoudsverplichting na de beëindiging van het samenwonen van partners van hetzelfde geslacht kan worden vastgesteld op verzoek van een voormalige partner die niet in staat is in zijn/haar levensonderhoud te voorzien. Hij/zij kan de voormalige partner verzoeken om een redelijke alimentatie, afhankelijk van zijn/haar capaciteiten, mogelijkheden en activa. Mochten zij geen overeenstemming bereiken, dan stelt de rechtbank de alimentatie vast op verzoek van een van hen. Als de beëindiging van het partnerschap een van de voormalige partners, die geen aandeel heeft gehad in de permanente breuk tussen de partners, ernstige schade berokkent, kan de rechtbank hem/haar voor een periode van maximaal drie jaar vanaf de beëindiging van het samenwonen alimentatie toekennen voor een bedrag dat even groot is als de onderhoudsverplichting zou zijn geweest wanneer het partnerschap niet was beëindigd.

Het Tsjechische recht voorziet niet in zogeheten geobjectiveerde alimentatie waarbij gebruikgemaakt wordt van tabellen, percentages enz. en voorziet evenmin in een minimaal of maximaal alimentatiebedrag. De rechtbank houdt bij het nemen van een beslissing rekening met het unieke karakter van elk specifiek geval, bijvoorbeeld de mogelijkheid dat er sprake is van meer dan één onderhoudsverplichting, hogere kosten voor een gehandicapt kind enz. Het ministerie van Justitie geeft alleen een tabel met aanbevolen bedragen: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=6223&d=315516>. Rechterlijke beslissingen aangaande alimentatie worden uitgevaardigd onder voorbehoud van veranderende omstandigheden. Ze kunnen dan ook worden aangepast als de situatie van de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige aanzienlijk wijzigt.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Alimentatie wordt betaald in maandelijkse termijnen en altijd één maand vooruit, tenzij de rechter anders bepaalt of de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige partij anders overeenkomen. In zeer uitzonderlijke gevallen (bijv. wanneer de onderhoudsplichtige ouder slechts inkomen uit seizoensarbeid ontvangt, in een risicosector werkt enz.) kan de rechtbank gelasten dat een bepaald geldbedrag wordt geblokkeerd (een deposito) met het oog op toekomstige alimentatiebetalingen. De rechtbank treft vervolgens nadere maatregelen om ervoor te zorgen dat uit dit bedrag afzonderlijke betalingen aan het kind worden gedaan, die overeenstemmen met de maandelijkse alimentatiebetalingen. Alimentatie moet worden betaald aan ofwel de onderhoudsgerechtigde ofwel de persoon die de zorg voor de onderhoudsgerechtigde heeft.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Volgens de Tsjechische wetgeving kan bij de bevoegde rechtbank een verzoek tot gerechtelijke tenuitvoerlegging of bij de deurwaarder een voorstel voor een executieprocedure worden ingediend. De procedures voor gerechtelijke tenuitvoerlegging en executie (inclusief informatie over de gegevens die in het verzoekschrift moeten worden opgenomen) worden beschreven in het informatiedocument 'Procedures voor de tenuitvoerlegging van gerechtelijke beslissingen'. Hieronder volgt specifieke informatie over het innen van alimentatie.

Gerechtelijke tenuitvoerlegging

De algemene rechtbank van een minderjarig kind (zie het antwoord op vraag 5 voor de definitie van de algemene rechtbank van een minderjarig kind) is bevoegd uitspraak te doen over alimentatie voor een minderjarig kind en deze uitspraak ten uitvoer te leggen. De algemene rechtbank van de onderhoudsplichtige partij (zie het antwoord op vraag 5 voor de definitie van de algemene rechtbank van de onderhoudsplichtige partij) is bevoegd te beslissen over andere soorten onderhoudsverplichtingen, met inbegrip van alimentatie voor meerderjarige kinderen.

Bij de gerechtelijke tenuitvoerlegging van alimentatie voor een minderjarig kind, op verzoek van een van de partijen, verleent de rechtbank steun bij het vaststellen van de verblijfplaats van de onderhoudsplichtige partij. De rechtbank kan ook aanvullende steun verlenen aan de onderhoudsgerechtigde alvorens tenuitvoerlegging van de beslissing te gelasten – bijvoorbeeld door de onderhoudsplichtige te vragen mee te delen of en zo ja van wie hij/zij een salaris of een regelmatig inkomen ontvangt, of bij welke bank of betalingsinstelling hij/zij zijn/haar rekeningen heeft en wat de rekeningnummers zijn, of door de onderhoudsplichtige partij te verzoeken opgave van zijn/haar activa te doen. De rechtbank kan deze ondersteuning ook geven voor andere soorten onderhoudsverplichtingen dan alimentatie voor een minderjarig kind.

Executieprocedures

Bij een Tsjechische deurwaarder naar keuze kan een verzoek worden ingediend om een executieprocedure te starten. Op de website van de Tsjechische Kamer van Executeurs is een lijst van deurwaarders beschikbaar: <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru>. Bij het ten uitvoer leggen van de betaling van alimentatie voor een minderjarig kind mag de deurwaarder de onderhoudsgerechtigde niet verzoeken om betaling van een redelijk voorschot betreffende de executiekosten. Een van de mogelijke executiemethoden in gevallen die de tenuitvoerlegging van alimentatiebetalingen voor een minderjarig kind betreffen, is het inhouden van het rijbewijs van de onderhoudsplichtige partij.

Naast de bovengenoemde methoden om alimentatie ten uitvoer te leggen, kan tevens, als niet is voldaan aan de onderhoudsverplichting, strafrechtelijke vervolging worden ingesteld wegens het vermoeden van een strafbaar feit, namelijk het niet-betalen van verplichte alimentatie. Wat betreft deze laatste mogelijkheid stelt het wetboek van strafrecht dat een strafbaar feit wordt begaan door een persoon die gedurende meer dan vier maanden verzuimt, hetzij opzettelijk, hetzij door nalatigheid, te voldoen aan zijn/haar wettelijke plicht een ander te onderhouden of te verzorgen. In een dergelijk geval kan een strafklacht worden ingediend bij een politiebureau naar keuze.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Zie het informatiedocument 'Procedures voor de tenuitvoerlegging van gerechtelijke beslissingen' voor meer informatie over gerechtelijke tenuitvoerlegging en executie (inclusief op welke goederen gerechtelijke tenuitvoerlegging of executie betrekking kan hebben en welke beroepsmogelijkheden er zijn). Het wetboek van burgerlijke rechtsvordering bepaalt dat rechten die niet binnen de verjaringstermijn worden uitgeoefend, verjaren en dat de onderhoudsplichtige dan niet verplicht is betalingen te verrichten. Als de onderhoudsplichtige echter een betaling heeft gedaan na de verjaringstermijn, mag hij/zij geen terugbetaling van de betaalde bedragen eisen. Het recht op alimentatie verjaart niet, anders dan het recht op recurrente alimentatiebetalingen. De verjaringstermijn is doorgaans drie jaar. Wanneer rechten echter zijn erkend in een beslissing van een overheidsinstantie (bijvoorbeeld een rechtbank), verjaren zij tien jaar na de datum waarop ze volgens de beslissing hadden moeten worden uitgeoefend. Het recht op alimentatie vervalt niet na een bepaalde periode.

Alimentatie kan alleen worden toegekend vanaf de datum waarop de gerechtelijke procedure van start gaat. Alimentatie voor kinderen kan echter ook worden toegekend voor een periode van maximaal drie jaar voorafgaand aan deze datum. Alimentatie voor een ongehuwde moeder en vergoeding van kosten in verband met zwangerschap en bevalling kunnen eveneens met terugwerkende kracht worden toegekend, maar tot uiterlijk twee jaar na de geboortedatum.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Gemeentelijke entiteiten met uitgebreide bevoegdheden die belast zijn met de sociale en rechtsbescherming van kinderen, moeten bijstand verlenen bij het indienen van alimentatievorderingen namens een minderjarig kind en vorderingen tot het ten uitvoer leggen van een alimentatiebeslissing, waaronder bijstand bij het indienen van een verzoekschrift bij de rechtbank.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

De wet voorziet niet in een dergelijke mogelijkheid.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Een onderhoudsgerechtigde kan een verzoek om bijstand bij het innen van alimentatiebetalingen indienen bij het Bureau voor de internationale rechtsbescherming van kinderen in Brno (<http://www.umpod.cz/>).

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De verzoeker kan aan de hand van de onderstaande gegevens contact opnemen met de organisatie:

Bureau voor de internationale rechtsbescherming van kinderen

Šilingrovo náměstí 3/4

602 00 Brno

Tsjechië

Tel.: +420 542 215 522

Fax.: +420 542 212 836

E-mail: podatelna@umpod.cz

Een verzoeker die voor het eerst contact opneemt met het Bureau, moet zijn/haar volledige naam en contactinformatie (telefoon of e-mail) vermelden, evenals de naam en geboortedatum van het kind op wie de vraag of het verzoek betrekking heeft.

Als de verzoeker de bijstand van het Bureau verlangt bij het innen van alimentatie vanuit het buitenland, moet eerst een informeel, schriftelijk verzoek om bijstand bij het innen van alimentatie bij het Bureau worden ingediend, samen met een ingevulde vragenlijst. Deze vragenlijst kan in het Tsjechisch worden gedownload van de website van het Bureau: <http://www.umpod.cz/vyzivne/postup-pri-vymahani-vyzivneho/>. Het verzoek moet basisinformatie over het kind en de onderhoudsplichtige bevatten, alsook basisfeiten om toe te lichten waarom de verzoeker verzoekt om het innen van alimentatie. Bij het verzoek moeten kopieën van eventuele documenten worden gevoegd, met name rechterlijke beslissingen waarin een onderhoudsverplichting wordt vastgesteld. Het Bureau zal dan voor het specifieke geval beoordelen of de alimentatie geïnd kan worden en zo nodig gedetailleerde informatie sturen over eventuele volgende stappen.

Mogelijk moet op verzoek van het Bureau aanvullende documentatie worden verstrekt. Algemeen gesproken moet de rechterlijke uitspraak waarin een onderhoudsverplichting wordt vastgesteld, worden ingediend, samen met een notariële vertaling in de taal van het land van waaruit de alimentatie zal worden geïnd, met inbegrip van de documenten die de rechtskracht van het vonnis en de executie bekrachtigen. In gevallen waarin alimentatie moet worden geïnd vanuit een lidstaat van de Europese Unie stelt de rechtbank een uittreksel op van de beslissing overeenkomstig artikel 56 van de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen. Een volmacht voor de overheidsinstantie in het buitenland, een opleidingscertificaat indien de onderhoudsgerechtigde ouder is dan 15 jaar, of een uittreksel uit het bevolkingsregister zijn doorgaans ook vereist. De lokale rechtbank van de verblijfplaats van de verzoeker moet hem/haar helpen bij het verkrijgen van een vertaling van de documenten (gewoonlijk de rechtbank die in eerste aanleg uitspraak heeft gedaan over de zaak). De rechtbank verstrekt de ingevulde documenten aan de verzoeker of stuurt ze rechtstreeks naar het Bureau. Het Bureau bestudeert de ontvangen documenten en dient, mits aan alle voorwaarden is voldaan, een voorstel in bij de buitenlandse rechtbank of verwijst de zaak voor verdere afhandeling door naar de bevoegde buitenlandse overheid of organisatie. Het Bureau houdt de verzoeker regelmatig op de hoogte van zijn activiteiten en van de voortgang en de resultaten van de procedure.

Wanneer de alimentatie is geïnd hetzij langs juridische weg, hetzij door vrijwillige stortingen door de onderhoudsplichtige op de rekening van een buitenlandse entiteit, worden deze betalingen gewoonlijk eenmaal per maand op de rekening van het Bureau gestort (om redenen van administratieve, boekhoudkundige en kwantitatieve aard) via gecumuleerde overschrijvingen. Binnen een maand verricht de afdeling Economisch Zaken van het Bureau de betalingen aan de onderhoudsgerechtigde, conform de instructies van de onderhoudsgerechtigde. Als de onderhoudsgerechtigde rechtstreekse betalingen ontvangt van de in het buitenland verblijvende onderhoudsplichtige, moet hij/zij het Bureau daarvan onmiddellijk op de hoogte stellen. Hij/zij moet het Bureau eveneens op de hoogte stellen van alle wijzigingen die van invloed zouden kunnen zijn op de procedure (adreswijziging, wijziging in de zorg voor het kind, voltooiing van de opleiding van het kind enz.).

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Een verzoeker die in het buitenland woont, moet contact opnemen met de bevoegde instantie van dat land, die op haar beurt contact zal opnemen met het Bureau voor de internationale rechtsbescherming van kinderen (voor de contactgegevens van het Bureau: zie hierboven).

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Wanneer het een verzoek uit een ander land ontvangt, onderneemt het Bureau voor de internationale rechtsbescherming van kinderen de volgende stappen: het Bureau beoordeelt of het verzoek voldoet aan alle vereisten van de EU-verordeningen en internationale overeenkomsten en vraagt zo nodig om aanvullende documenten;

het Bureau stuurt een schriftelijk verzoek aan de onderhoudsplichtige in Tsjechië en verzoekt hem/haar de achterstallige alimentatie en de periodieke alimentatiebedragen vrijwillig te betalen;

wanneer de onderhoudsplichtige niet reageert, gaat het Bureau na wat zijn/haar financiële situatie is en dient het bij het bevoegde gerecht in Tsjechië een verzoek in tot erkenning en tenuitvoerlegging van het betreffende besluit. Het Bureau vertegenwoordigt de verzoeker (de onderhoudsgerechtigde die in het buitenland woont) in de procedure en neemt alle maatregelen die nodig zijn om de alimentatiebetalingen te innen en ervoor te zorgen dat de geïnde bedragen worden overgeschreven naar het betreffende land. Het Bureau en de overdragende autoriteit in het buitenland houden elkaar op de hoogte van de genomen maatregelen, alsmede van de voortgang en resultaten van de tenuitvoerlegging van de alimentatiebeslissing.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Procedures in verband met wederzijdse onderhoudsverplichtingen tussen ouders en kinderen zijn volledig vrijgesteld van gerechtskosten. In andere procedures ter bepaling van onderhoudsbedragen, met inbegrip van het verhogen daarvan, is de verzoeker vrijgesteld van gerechtskosten. Deze vrijstelling geldt ook voor tenuitvoerleggingsprocedures of executieprocedures. De verzoeker hoeft zich in een procedure in verband met een onderhoudsverplichting niet te laten vertegenwoordigen door een advocaat. De diensten van het Bureau voor de internationale rechtsbescherming van kinderen worden kosteloos verricht. Het Bureau vertegenwoordigt de verzoeker (de onderhoudsgerechtigde die in het buitenland woont) in gerechtelijke procedures, neemt alle maatregelen die nodig zijn om de alimentatiebetalingen namens hem/haar te innen en zorgt ervoor dat de in het buitenland geïnde bedragen worden overgeschreven.

Wanneer de sociale en financiële situatie van de verzoeker dit rechtvaardigt, en mits de zaak niet arbitrair is of overduidelijk geen kans van slagen heeft of een belemmering van de uitoefening van rechten behelst, kan de rechtbank een partij gedeeltelijk of geheel vrijstellen van het betalen van gerechtskosten. Als er voor een partij die is vrijgesteld van het betalen van gerechtskosten een vertegenwoordiger is aangesteld, geldt deze vrijstelling ook, in overeenkomstige mate, voor de contante uitgaven van de vertegenwoordiger en voor de vertegenwoordigingskosten. Een partij die is vrijgesteld van het betalen van gerechtskosten kan noch worden verplicht een aanbetaling te doen voor de kosten voor het leveren van bewijs, noch worden verplicht de staat een vergoeding voor gemaakte kosten te betalen (d.w.z. getuigen, getuige-deskundigen, tolkdiensten enz.). Kosten in verband met het feit dat een partij die voor de rechter verschijnt het woord voert in zijn/haar moedertaal of communiceert via communicatiesystemen voor doven of doofblinden, worden gedragen door de staat en voor deze kosten mag geen vergoeding worden gevraagd.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Op grond van wet nr. 359/1999 Coll. betreffende de sociale en rechtsbescherming van kinderen, als gewijzigd, voert het Bureau voor de internationale rechtsbescherming van kinderen, dat het centrale orgaan is voor Tsjechië, wanneer het sociale en rechtsbescherming biedt met betrekking tot andere landen, de volgende taken uit:

het verricht de taken van het centrale overheidsorgaan overeenkomstig de verordening betreffende onderhoudsverplichtingen;

het treedt op als voogd van het kind;

op verzoek van de in Tsjechië wonende ouders of de autoriteiten voor sociale en rechtsbescherming, vraagt het bij relevante organen en andere natuurlijke en rechtspersonen rapporten op over de situatie van kinderen die Tsjechisch onderdaan zijn maar niet permanent op Tsjechisch grondgebied verblijven; het functioneert als tussenpersoon bij het toezenden en het in ontvangst nemen van persoonlijke documenten en andere akten naar en vanuit het buitenland; het werkt samen met soortgelijke overheidsinstanties of andere organisaties van andere landen, voor zover deze bevoegd zijn in hun land maatregelen inzake sociale en rechtsbescherming ten uitvoer te leggen, en, waar nodig, met andere autoriteiten, instanties en rechtspersonen; wanneer de ouder(s) in het buitenland woont(wonen), helpt het de ouder(s) van een kind bij het zoeken naar onderhoudsplichtige familieleden en personen, het onderzoekt de materiële en financiële situatie om de alimentatie te bepalen, het bemiddelt bij het indienen van verzoeken betreffende de tenuitvoerlegging van de onderhoudsverplichting, meer bepaald verzoeken om de onderhoudsverplichting en de opvoeding te regelen en het vaderschap vast te stellen;

het draagt zorg voor de vertaling van akten die nodig zijn voor de uitoefening van zijn bevoegdheden op het gebied van sociale en rechtsbescherming, conform internationale verdragen en EU-instrumenten die directe werking hebben.

De relevante organen, natuurlijke en rechtspersonen moeten het Bureau alle nodige bijstand verlenen zodat het Bureau zijn bevoegdheden kan uitoefenen; de bepalingen van de uitvoeringsbesluiten betreffende verplichte bijstand door derden zijn in voorkomend geval van toepassing. Verplichte bijstand in de vereiste omvang wordt bijvoorbeeld verleend door de rechtbanken, de Tsjechische politie, banken, socialezekerheidsinstellingen, arbeidsbureaus, exploitanten van postdiensten, verleners van elektronische diensten, verzekeringsmaatschappijen, het ministerie van Binnenlandse Zaken wat betreft het verstrekken van informatie uit bevolkings- en vreemdelingenregisters enz.

Laatste update: 21/08/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([de](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Alimentatievorderingen - Duitsland

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Kinderen moeten mogelijk alimentatie betalen aan hun ouders

Ouders moeten mogelijk alimentatie betalen aan hun kinderen

Een echtgeno(o)t(e) moet mogelijk alimentatie betalen aan de andere echtgeno(o)t(e)

Kleinkinderen en achterkleinkinderen moeten mogelijk alimentatie betalen aan hun grootouders of overgrootouders

Grootouders of overgrootouders moeten mogelijk alimentatie betalen aan hun kleinkinderen of achterkleinkinderen

Een ongehuwde ouder moet mogelijk alimentatie betalen aan de andere ouder

Een geregistreerde partner moet mogelijk alimentatie betalen aan de andere geregistreerde partner

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Er is geen leeftijdslimiet voor kinderalimentatie: die moet worden betaald zolang het kind er afhankelijk van af is, tenzij er sprake is van een fout van de kant van het kind. Zodra de opvoeding en opleiding van kinderen zijn voltooid, wordt doorgaans van ze verwacht dat ze zelf in hun levensonderhoud voorzien. De Duitse alimentatiewetgeving geeft minderjarige kinderen over het algemeen voorrang boven volwassen kinderen. De vereisten die worden opgelegd aan de onderhoudsplichtige zijn strikter, en minderjarige kinderen hebben over het algemeen voorrang boven kinderen die de meerderjarige leeftijd hebben bereikt.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Om een onderhoudsplicht erkend te krijgen, moet de onderhoudsgerechtigde normaliter de rechtbank, of het Duitse Jeugdzorgbureau (*Jugendamt*), of een notaris, verzoeken om de afgifte van een uitvoerbare titel (*vollstreckungsfähiger Titel*) die het mogelijk maakt om een geldbedrag dwingend te innen.

Als de vordering wordt betwist, moet de rechtbank zich erover buigen. De verplichting om een vordering te voldoen kan echter officieel worden vastgesteld door een notaris of het Jugendamt. De bevoegdheden van het Jugendamt zijn beperkter dan die van een notaris: het Jugendamt kan een onderhoudsplicht voor kinderen tot de leeftijd van 21 jaar vastleggen, of een vordering van een moeder of vader die voortvloeit uit de geboorte van een kind. Geschillen over alimentatievorderingen zijn familierechtelijke zaken en worden behandeld door de familierechtbank (*Familiengericht*). De procedure wordt geregeld door de Wet inzake de procedures in familierechtelijke zaken en niet-contentieuze rechtspraak (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit – FamFG*) en het Duitse Wetboek van Rechtsvordering (*Zivilprozessordnung – ZPO*).

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Volgens artikel 1629, lid 1, van het Duitse Burgerlijk Wetboek (*Bürgerliches Gesetzbuch – BGB*) vertegenwoordigen de ouders het kind gezamenlijk; één enkele ouder kan het kind vertegenwoordigen als hij of zij als enige het ouderlijk gezag uitoefent of overeenkomstig artikel 1628 van het Burgerlijk Wetboek bevoegd is om zelfstandig beslissingen te nemen. De algemene regel is derhalve dat de ouders, als de wettelijke vertegenwoordigers van dat kind, namens een kind een vordering kunnen instellen. Volgens de eerste zin van artikel 1629, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek mogen de ouders het kind niet vertegenwoordigen wanneer [artikel 1795](#) van het Burgerlijk Wetboek een voogd verbiedt om het kind te vertegenwoordigen wegens een belangenconflict. Dit heeft onder andere betrekking op rechtsgeschillen tussen het kind en de echtgeno(o)t(e) van een ouder. In dat geval moet een zogeheten "aanvullende verzorger" (*Ergänzungspfleger*) worden benoemd om als vertegenwoordiger van het kind op te treden en de vordering namens hem of haar in te stellen. Alimentatievorderingen vormen een uitzondering op de algemene regel. De tweede zin van artikel 1629, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat als de ouders gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het kind, de ouder die de zorg heeft voor het kind een alimentatievordering voor dat kind kan instellen tegen de andere ouder. Artikel 1629, lid 3 van het Burgerlijk Wetboek wijzigt deze bepaling in gevallen dat de ouders van het kind met elkaar gehuwd zijn, maar apart wonen en er een echtscheidingsprocedure tussen hen loopt. In dat geval kan een ouder de alimentatievordering voor het kind tegen de andere ouder alleen in zijn of haar eigen naam instellen, om te voorkomen dat het kind partij wordt bij de echtscheidingsprocedure tussen de ouders.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De rechtbanken met rechtsbevoegdheid (jurisdictie) in alimentatiezaken zijn de familierechtbanken (*Familiengerichte*), die afdelingen zijn van de kantongerechten (*Amtsgerichte*). Welke rechtbank jurisdictie heeft in een specifieke plaats wordt bepaald door artikel 232 van de Wet inzake de procedures in familierechtelijke zaken en niet-contentieuze rechtspraak.

Zolang er een echtscheidingsprocedure aanhangig is, is de rechtbank met geografische jurisdictie in de regel de rechtbank van eerste aanleg voor de echtscheidingsprocedure. In andere gevallen wordt de geografische jurisdictie bepaald op basis van de gewone verblijfplaats van de verweerder. Een andere situatie is van toepassing in procedures die betrekking hebben op onderhoudsverplichtingen jegens een minderjarig kind of een kind dat in rechte als

minderjarig wordt behandeld. Hier is de rechtbank met jurisdictie de rechtbank van de gewone verblijfplaats van het kind, of van een ouder die bevoegd is om namens het kind op te treden. Dit is echter niet van toepassing als het kind of een ouder gewoonlijk buiten Duitsland verblijft.

Een kind dat een alimentatievordering tegen beide ouders wil instellen, kan dat doen bij de rechtbank die bevoegd zou zijn voor de behandeling van een vordering tegen alleen één van de ouders.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

In beginsel moeten partijen in een alimentatieprocedure bij de rechtbank worden vertegenwoordigd door een advocaat. Vertegenwoordiging door een advocaat is echter niet noodzakelijk bij het indienen van een verzoek om voorlopige maatregelen (*einstweilige Anordnung*). Ook hoeft een kind geen advocaat te hebben als het Jugendamt bijstand verleent en hem of haar vertegenwoordigt bij het instellen van een alimentatievordering.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Voor alimentatieprocedures worden juridische kosten (honoraria en onkosten) in rekening gebracht. De griffierechten (die gelijk zijn aan drie keer het basisgriffierecht) worden aan de rechtbank verschuldigd wanneer de vordering wordt ingesteld. De hoogte van de griffierechten wordt bepaald door de waarde van de vordering (*Verfahrenswert*). Ook de advocaten worden beloond op basis van de waarde van de vordering. De waarde van een alimentatievordering is het bedrag van de alimentatie dat wordt gevorderd voor de eerste twaalf maanden na de indiening van het verzoek, maar kan niet hoger zijn dan het totale gevorderde bedrag. Alle reeds verschuldigde alimentatiebedragen worden bij de vordering opgeteld.

Voorbeeld:

De wettelijke vertegenwoordiger van een tienjarig kind stelt een vordering in voor de minimumalimentatie (momenteel 364 EUR per maand): de waarde van de vordering is 4 368 EUR. In dit geval bedragen de griffierechten om de kosten van de procedure te dekken 339 EUR (113 EUR x 3). De echtgenote van een architect vraagt om echtscheiding en alimentatie om ziektekosten te dekken voor een bedrag van 1 900 EUR per maand: de waarde van de vordering is 22 800 EUR. De griffierechten bedragen 933 EUR (311 EUR x 3). De kosten variëren dus, en er kunnen geen algemene uitspraken worden gedaan. Indien van toepassing moeten bovenop de gerechtelijke kosten advocaatkosten worden betaald. In de volgende tabel worden de basisbedragen gegeven voor vorderingen tot een waarde van 500 000 EUR:

Waarde van een vordering tot ... EUR	Griffierechten ... EUR	Waarde van een vordering tot ... EUR	Griffierechten ... EUR
300	25	40 000	398
600	35	45 000	427
900	45	50 000	456
1 200	55	65 000	556
1 500	65	80 000	656
2 000	73	95 000	756
2 500	81	110 000	856
3 000	89	125 000	956
3 500	97	140 000	1 056
4 000	105	155 000	1 156
4 500	113	170 000	1 256
5 000	121	185 000	1 356
6 000	136	200 000	1 456
7 000	151	230 000	1 606
8 000	166	260 000	1 756
9 000	181	290 000	1 906
10 000	196	320 000	2 056
13 000	219	350 000	2 206
16 000	242	380 000	2 356
19 000	265	410 000	2 506
22 000	288	440 000	2 656
25 000	311	470 000	2 806
30 000	340	500 000	2 956
35 000	369		

De rechten moeten in de eerste plaats worden betaald door de partij die in het vonnis van de rechtbank in de kosten van de procedure wordt veroordeeld. In principe zal dit de verliezende partij zijn.

Verzoekers die als gevolg van hun persoonlijke en economische omstandigheden niet in staat zijn om de gerechtelijke kosten volledig te dragen, of die alleen in termijnen kunnen betalen, hebben het recht om rechtsbijstand (*Verfahrenskostenhilfe*) aan te vragen teneinde de kosten van de gerechtelijke alimentatieprocedure te dekken. De in te stellen gerechtelijke procedure of het juridisch verweer moet echter een redelijke kans van slagen hebben en niet lichtzinnig lijken. Afhankelijk van de hoogte van het inkomen van de aanvrager wordt rechtsbijstand verleend om de te betalen proceskosten en kosten van de eigen advocaat van de partij geheel of gedeeltelijk te dekken.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Alimentatie moet regelmatig worden betaald. De hoogte van de betaling wordt bepaald door de eisen en behoeften van de partij die recht heeft op alimentatie en het vermogen van de alimentatieplichtige partij om te betalen. De hogere arrondissementsrechtbanken (*Oberlandesgerichte*) hebben in dit verband tabellen en richtsnoeren opgesteld aan de hand waarvan kan worden bepaald welke vaste bedragen voor de in aanmerking te nemen elementen moeten worden toegepast. De bekendste daarvan is de Düsseldorf-tabel, die veel wordt gebruikt om de hoogte van kinderalimentatie te berekenen.

Als er een verandering plaatsvindt in de feitelijke omstandigheden waarop gerechtelijke bevelen zijn gebaseerd, kunnen deze bevelen op verzoek van de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige partij worden gewijzigd. In het geval van een minderjarige kan de kinderalimentatie ook worden geïndexeerd in overeenstemming met de eerste zin van artikel 1612bis, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek, in welk geval de alimentatie wordt uitgedrukt als

een percentage van de op enig moment geldende minimumalimentatie. De minimale hoogte van de alimentatie wordt geregeld door artikel 1612bis, lid 1, tweede en derde zin van het Burgerlijk Wetboek, en stijgt op basis van een schaal van drie niveaus naarmate het kind ouder wordt. Als een gerechtelijk bevel een geïndexeerde bepaling omvat, hoeft het bevel niet te worden gewijzigd elk keer dat een kind een nieuwe leeftijdscategorie bereikt.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

In beginsel moet alimentatie maandelijks vooruit worden betaald aan de alimentatiegerechtigde partij of, in geval van minderjarigen, aan de ouder die de zorg voor hen draagt of de partij die anderszins recht heeft op de betaling.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Eén optie is om over te gaan tot gedwongen tenuitvoerlegging (*Zwangsvollstreckung*) van de vastgestelde alimentatievordering. Gedwongen tenuitvoerlegging vindt plaats volgens de gewone regels.

De aan de onderhoudsplichtige partij opgelegde verplichting wordt echter kracht bijgezet door het feit dat een inbreuk tot strafrechtelijke aansprakelijkheid kan leiden.

Een persoon die inbreuk pleegt op een alimentatieplicht kan worden veroordeeld tot maximaal drie jaar gevangenisstraf of tot een boete. Als een vrijheidsbenemende straf onvermijdelijk is, kan de rechtbank het vonnis opschorten en de veroordeelde partij opdragen zijn of haar onderhoudsplichten te vervullen. Vervolgens zal de rechtbank de opschorting van het vonnis intrekken als de veroordeelde partij een grove of hardnekkige inbreuk op het gerechtelijk bevel pleegt en daardoor de vrees bestaat dat hij of zij nieuwe strafbare feiten zal plegen, met name door onderhoudsverplichtingen niet na te komen. In geval van onderhoudsplichtigen die voor het eerst een inbreuk plegen kan het openbaar ministerie voorlopig afzien van een tenlastelegging of kan de rechtbank de strafrechtelijke procedure voorlopig aanhouden, mits de beschuldigde partij tegelijkertijd wordt geïnstrueerd om aan zijn of haar onderhoudsverplichtingen ter hoogte van een vastgesteld bedrag te voldoen.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Op roerende zaken kan door de gerechtsdeurwaarder (*Gerichtsvollzieher*) beslag worden gelegd als onderpand (*Pfändung*) (artikel 808, lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). De gevallen waarin deze vorm van zekerstelling is toegestaan worden beperkt door de artikelen 811 en 812 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De in artikel 811 van het Wetboek genoemde zaken zijn vrijgesteld. Dat geldt niet voor in afwachting van de betaling onder eigendomsvoorbehoud (*Eigentumsvorbehalt*) geleverde zaken zoals voorzien in artikel 811, lid 2 van het Wetboek. De artikelen 811bis en 811ter van het Wetboek maken het mogelijk om zaken van waarde die in aanmerking komen voor een vrijstelling uit hoofde van artikel 811 te vervangen door zaken met een lagere waarde die dezelfde functie kunnen vervullen.

De woning van de onderhoudsplichtige kan alleen zonder zijn of haar toestemming worden doorzocht op grond van een door een rechter afgegeven doorzoeksbevel (artikel 758bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Beslaglegging op goederen is de verantwoordelijkheid van de rechter die de tenuitvoerleggingsprocedure behandelt. Beslaglegging op inkomsten is onderworpen aan de vrijstellingen die zijn vastgelegd in de artikelen 850 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Welk deel van het inkomen van de onderhoudsplichtige is vrijgesteld, wordt niet alleen bepaald door de hoogte van zijn of haar inkomen, maar ook door het aantal personen dat wettelijk recht heeft op alimentatie van de onderhoudsplichtige. Als hulpmiddel voor de berekening is een tabel met vrijstellingslimieten opgesteld en als bijlage opgenomen in artikel 850quater van het Wetboek. Deze tabel wordt op gezette tijden herzien, en indien nodig worden de limieten aangepast.

Als tenuitvoerlegging wordt toegepast op grond van een alimentatievordering of een vordering die voortvloeit uit een bewust gepleegde onrechtmatige daad (*unerlaubte Handlung*), staan de artikelen 850quinquies en 850septies van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering de met de tenuitvoerleggingsprocedure belaste rechtbank toe om, op verzoek van de onderhoudsgerechtigde, de hoogte van de vrijstellingslimiet voor beslaglegging te wijzigen. Ook kan de onderhoudsgerechtigde een verzoek tot wijziging van de limiet indienen als hij of zij bijzondere persoonlijke behoeften heeft overeenkomstig artikel 850septies, lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Een door de onderhoudsplichtige aangehouden rekening kan worden vrijgesteld van beslaglegging overeenkomstig artikel 850duodecies van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Een dergelijke rekening wordt ook wel een "P-rekening" (*P-Konto*) genoemd. Deze bepaling heeft als doel om de onderhoudsplichtige en van hem of haar afhankelijke personen van een redelijke levensstandaard te verzekeren. In de eerste plaats beschermt de P-rekening automatisch saldo's tot het niveau van de vrijstellingslimiet, die momenteel 1 028,89 EUR per kalendermaand bedraagt. Deze basisvrijstelling kan onder bepaalde voorwaarden worden verhoogd, bijvoorbeeld vanwege andere onderhoudsplichten waaraan de onderhoudsplichtige is gebonden; de basisvrijstelling neemt toe met 387,22 EUR voor de eerste persoon en daarna met 215,73 EUR per persoon tot de vijfde persoon. Kinderbijslag en bepaalde socialezekerheidsuitkeringen genieten aanvullende bescherming. Om dit soort bescherming te verkrijgen hoeft de onderhoudsplichtige doorgaans niet meer te doen dan bewijs verstrekken aan de bank. In specifieke gevallen (zoals wanneer de onderhoudsplichtige bijzondere behoeften heeft als gevolg van een ziekte) kan de hoogte van het rekeningsaldo dat is vrijgesteld van beslaglegging door de met de tenuitvoerleggingsprocedure belaste rechtbank op individuele basis worden aangepast (artikel 850duodecies van het Wetboek).

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Een gerechtelijke beslissing tot toekenning van alimentatie is een gewone uitvoerbare (executoriale) titel (*Vollstreckungstitel*) voor een geldelijke vordering, hetgeen betekent dat de onderhoudsgerechtigde partij de gewone regels voor tenuitvoerlegging moet volgen en de vordering zelf ten uitvoer moet leggen. Het Jugendamt kan echter helpen bij de invordering als het bijstand verleent aan een kind. Het Jugendamt kan een kind bijstand verlenen op verzoek van de ouder die als enige het ouderlijk gezag over het kind uitoefent of, als de ouders dit gezag gezamenlijk uitoefenen, op verzoek van de ouder die de zorg voor het kind draagt.

Onderscheid moet worden gemaakt tussen dit scenario en een andersoortig geval: een partij die recht heeft op alimentatie kan bepaalde socialezekerheidsuitkeringen ontvangen die voorzien in een behoefte die anders door de alimentatie zou worden gedekt. Als de ontvanger van dergelijke socialezekerheidsuitkeringen een alimentatievordering tegen een onderhoudsplichtige heeft uitstaan, wordt de alimentatievordering in de regel overgedragen aan de verantwoordelijke overheidsinstantie, die de vordering vervolgens in haar eigen naam kan instellen.

In specifieke gevallen waarin een kind wordt opgevoed door een alleenstaande ouder en de andere ouder geen contante bijdragen aan het levensonderhoud van het kind levert, kunnen gedurende een beperkte periode betalingen worden verricht op grond van de Wet inzake de toekenning van voorschotten op onderhoudsverplichtingen (*Unterhaltsvorschussgesetz – UVG*). Vervolgens int het Duitse Bureau voor voorschotten op onderhoudsverplichtingen (*Unterhaltsvorschusskasse*) de aan hem overgedragen alimentatievordering.

Voorts geldt dat als de onderhoudsplichtige partij de alimentatie niet betaalt en sociale bijstand (*Sozialhilfe*) moet worden uitgekeerd (aangenomen dat aan de andere vereisten voor de ontvangst van sociale bijstand is voldaan), de alimentatievordering wordt overgedragen aan de instantie die de sociale bijstand verstrekt (op dezelfde wijze als de hierboven genoemde voorschotten), waarna de verstrekker van de sociale bijstand de vordering kan innen. In geval van de werkzoekendenuitkering (*Grundsicherung für Arbeitssuchende*) vindt de overdracht pas plaats na een schriftelijke kennisgeving daarvan door de verstrekker van de uitkering aan de onderhoudsplichtige.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

De uitkeringen uit hoofde van de Wet inzake de toekenning van voorschotten op onderhoudsverplichtingen, sociale bijstandsuitkeringen en minimumuitkeringen voor werkzoekenden als bedoeld in het antwoord op vraag 12 zijn onafhankelijke socialezekerheidsuitkeringen met een vastomlijnd toepassingsgebied en vormen geen alimentatie in de strikte zin des woords. Ze worden door de bevoegde overheidsinstantie rechtstreeks betaald aan de rechthebbende. Deze uitkeringen worden uitbetaald ongeacht of de alimentatievordering kan worden geïnd of niet. De overheidsinstantie aan wie de vordering is overgedragen kan de vordering op eigen gezag innen.

Anders dan bij uitkeringen uit hoofde van de Wet inzake de toekenning van voorschotten op onderhoudsverplichtingen, sociale bijstandsuitkeringen en minimumuitkeringen voor werkzoekenden, creëert de door het Jugendambt verleende bijstand in verband met de inning van vorderingen geen afzonderlijk recht op een uitkering van de verantwoordelijke overheidsinstantie. In dat geval beperkt de rol van de overheidsinstantie zich tot het helpen van de onderhoudsgerechtigde partij bij het instellen en innen van de alimentatievordering.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Als een onderhoudsgerechtigde partij een alimentatievordering tegen een alimentatieplichtige partij die in het buitenland woont ten uitvoer wil leggen, kan hij of zij de Duitse Raad voor de rechtspraak (*Bundesamt für Justiz*) in Bonn om hulp vragen. De Bondsrepubliek Duitsland heeft het Bundesamt für Justiz benoemd als de centrale autoriteit voor grensoverschrijdende alimentatieprocedures.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Verzoeken die worden ingediend op grond van artikel 55 van de alimentatieverordening van de EU of artikel 2, leden 1 en 2 van het VN-Verdrag van 1956 door een onderhoudsgerechtigde die in Duitsland woont, moeten worden ingediend bij de centrale autoriteit door ze te zenden aan het Bundesamt für Justiz in Bonn.

De contactgegevens van de centrale autoriteit zijn:

Bundesamt für Justiz

53094 Bonn

Duitsland

E-mail: [✉ auslandsunterhalt@bfj.bund.de](mailto:auslandsunterhalt@bfj.bund.de)

Tel.: +49(0)228 99410 40

Fax: +49(0)228 99410 5202

[✉ https://www.bundesjustizamt.de/](https://www.bundesjustizamt.de/)

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Een van de nieuwe taken die door de EU-alimentatieverordening aan de centrale autoriteit zijn toegewezen is dat de autoriteit nu ook bepaalde verzoeken van onderhoudsplichtigen kan verwerken.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Deze verzoeken moeten worden ingediend via de centrale autoriteit in het land van verblijf. Daarvandaan worden ze doorgestuurd naar de centrale autoriteit van de Bondsrepubliek Duitsland.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Niet van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

De vergoedingen voor alimentatieprocedures moeten in de regel van tevoren worden betaald. Binnen het gebied waar de alimentatieverordening van toepassing is, wordt rechtsbijstand verleend overeenkomstig de artikelen 44 en 47 van deze verordening. De verplichting om van tevoren te betalen is in bepaalde omstandigheden niet van toepassing, in het bijzonder als rechtsbijstand wordt verleend.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Duitsland heeft zijn centrale autoriteit – het Bundesamt für Justiz – de nodige bevoegdheden gegeven om de doeltreffendheid van de in artikel 51 beschreven maatregelen te waarborgen.

Laatste update: 01/06/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([et](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar

Alimentatievorderingen - Estland

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Volgens de Estse Grondwet is een onderhoudsplicht een plicht van een familie om te voorzien in het levensonderhoud van behoeftige leden.

Alimentatie is een door de rechtbank vastgesteld bedrag dat moet worden betaald voor levensonderhoud en dat doorgaans periodiek wordt uitgekeerd in de vorm van geld. Op verzoek van een onderhoudsgerechtigde persoon kan een rechtbank in bepaalde gevallen verordenen dat alimentatie als een eenmalige som geld moet worden uitgekeerd. Een persoon die verplicht is om alimentatie te betalen voor een minderjarig kind kan, indien hij of zij daar een geldige reden voor heeft, verzoeken om de onderhoudsplicht op niet-geldelijke wijze te vervullen.

Over het algemeen berust de plicht om alimentatie aan een behoeftige persoon te betalen bij de bloedverwanten in opgaande en neergaande lijn van de persoon, in de eerste en tweede graad – met andere woorden, volwassen kinderen, ouders en grootouders zijn wederzijds gehouden om in elkaars levensonderhoud te voorzien. Ook echtgenoten zijn wederzijds verplicht om hun familie te onderhouden met behulp van hun inkomen uit werk en hun

vermogen, waaronder ook activiteiten vallen die bedoeld zijn om de kosten van een gezamenlijk huishouden en de vervulling van de gebruikelijke en buitengewone behoeften van de echtgeno(o)t(e) en hun kinderen te dekken. De verplichting om alimentatie te betalen aan een behoeftige persoon kan zich ook uitstrekken tot een ex-echtgeno(o)t(e) of iemand met wie de persoon niet gehuwd is, maar wel samen een kind heeft.

Alimentatie wordt betaald in de vorm van een toelage door een ouder van een minderjarig kind, met name als de ouder niet samenleeft met het kind of niet betrokken is bij de opvoeding van het kind. De ex-echtgeno(o)t(e) van een behoeftige persoon is primair verplicht om alimentatie te betalen als, na de scheiding en als gevolg van de verantwoordelijkheid voor de zorg voor een kind, de persoon niet zelf in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien of als hij of zij bijstand nodig heeft vanwege zijn of haar leeftijd of gezondheid. Een persoon die een kind heeft met een behoeftige persoon is verplicht om gedurende twaalf weken na de geboorte van het kind, en ook later, als de persoon bijstand nodig heeft als gevolg van een gezondheidsprobleem dat wordt veroorzaakt door de zorg voor het kind, zwangerschap of de geboorte van het kind, alimentatie te verstrekken.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

De leeftijd waarop iemand meerderjarig wordt is 18 jaar, iemand die jonger dan 18 jaar is, is derhalve minderjarig. Een minderjarig kind heeft recht op alimentatie, en het zijn in de eerste plaats de ouders van het kind die verplicht zijn om in het levensonderhoud van het kind te voorzien, in gelijke delen. Een kind dat de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en nog primair of secundair onderwijs of een beroepsopleiding volgt, heeft eveneens recht op alimentatie, maar niet langer dan tot hij of zij 21 wordt.

Andere bloedverwanten in opgaande en neergaande lijn die niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien hebben recht op alimentatie als is vastgesteld dat ze bijstand nodig hebben.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Een ouder van een minderjarig kind kan worden verplicht om een onderhoudsplicht te vervullen. Als de ouder niet vrijwillig alimentatie betaalt, kan bij de rechtbank alimentatie worden aangevraagd. Om alimentatie aan te vragen moet ofwel een verzoek om toepassing van de versnelde procedure voor de afgifte van een bevel tot betaling van de alimentatie voor het kind worden ingediend, ofwel een vordering (tot betaling van alimentatie) worden ingesteld bij de rechtbank. Er worden geen griffierechten geheven voor het aanvragen/vorderen van alimentatie voor een minderjarig kind.

De versnelde procedure in aangelegenheden die verband houden met een betalingsbevel is een vereenvoudigde procedure waarin alleen een bevel tot betaling van alimentatie kan worden afgegeven als de alimentatie wordt gevorderd voor een minderjarig kind, de naam van de ouder van wie alimentatie wordt geëist op de geboortakte van het kind wordt vermeld, de gevorderde alimentatie niet hoger is dan 200 EUR per maand en de andere ouder de betaling van de alimentatie niet betwist. Als niet is voldaan aan de voorwaarden voor het verzoeken om een betalingsbevel, moet een vordering worden ingesteld bij de arrondissementsrechtbank van de woonplaats van het kind waarvoor de alimentatie wordt gevorderd.

Meer informatie over de versnelde procedure in aangelegenheden die verband houden met een bevel tot betaling van alimentatie voor een minderjarig kind is [hier](#) beschikbaar. Voor het formulier voor het instellen van een vordering tot betaling van alimentatie, klik [hier](#).

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Minderjarige kinderen hebben recht op alimentatie. In zoverre minderjarigen beperkte actieve handelingsbekwaamheid hebben, is de wettelijke vertegenwoordiger van het kind – de ouder met de wettelijke voogdij – degene die de vordering namens het kind instelt bij de rechtbank. Als een wettelijke voogd voor het kind is benoemd, moet de vordering aanhangig worden gemaakt door de voogd van het kind in zijn of haar hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger van het kind.

Een volwassene met actieve handelingsbekwaamheid kan onafhankelijk een vordering voor de betaling van alimentatie aanhangig maken.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Een verzoek aan een rechtbank om een ouder te dwingen tot naleving van een onderhoudsplicht ten aanzien van een minderjarig kind wordt behandeld als een alimentatiezaak. In een alimentatiezaak moet de vordering worden ingesteld bij de arrondissementsrechtbank van de woonplaats van het kind. Als het kind niet in Estland woont, moet de gerechtelijke actie aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank van de woonplaats van de verweerder. Als de verweerder niet in Estland woont, moet de gerechtelijke actie aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank van de woonplaats van de eiser.

Alimentatie kan ook worden gevorderd in een versnelde procedure in aangelegenheden die verband houden met een betalingsbevel (zie het antwoord op vraag 3).

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Om kinderalimentatie te vorderen bij een rechtbank moet een zaak aanhangig worden gemaakt, waarvoor professionele rechtsbijstand of de diensten van een tussenpersoon niet noodzakelijk zijn. De rechtbank verordent de betaling van alimentatie vanaf de datum waarop de vordering aanhangig is gemaakt, maar kan ook, op basis van de gerechtelijke actie, bevelen dat de alimentatie met terugwerkende kracht tot een jaar voordat de zaak aanhangig is gemaakt, wordt betaald.

Voor het formulier voor het instellen van een vordering tot betaling van kinderalimentatie, klik [hier](#).

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Er wordt geen griffierecht gerekend voor een gerechtelijke actie die aanhangig wordt gemaakt om de naleving van een onderhoudsplicht voor een minderjarig kind af te dwingen of om een verzoek om toepassing van de versnelde procedure voor de afgifte van een bevel tot betaling van kinderalimentatie te laten beoordelen.

Het is mogelijk om rechtsbijstand of zogeheten “procedurekostenbijstand” aan te vragen om de procedurekosten te dekken.

In geval van rechtsbijstand krijgt iemand een door de Estse Orde van Advocaten benoemde advocaat toegewezen. De advocaat heeft tot taak om de cliënt tijdens de procedure te vertegenwoordigen en van advies te dienen. Rechtsbijstand is beschikbaar voor personen die vanwege hun financiële positie geen deskundig juridisch advies kunnen betalen op het moment dat ze de rechtsbijstand aanvragen, of dat alleen gedeeltelijk of in termijnen kunnen betalen, of wier financiële positie het onmogelijk zou maken om na betaling voor de juridische dienstverlening naar behoren in het eigen levensonderhoud te voorzien. De ontvangst van rechtsbijstand stelt de ontvangende persoon niet vrij van de verplichting om andere procedurekosten te dragen.

Verzoeken om de toekenning van procedurekostenbijstand om de procedurekosten te dekken kunnen worden ingediend door personen die deze kosten als gevolg van hun financiële positie niet, slechts gedeeltelijk of alleen in termijnen kunnen betalen. Ook moet er voldoende reden zijn om aan te nemen dat de voorgenomen deelname aan de procedure succesvol zal zijn.

Voor het aanvraagformulier voor de procedurekostenbijstand voor een natuurlijke persoon en het formulier voor de opgave van de persoonlijke en financiële positie van de aanvrager en familieleden, klik [hier](#).

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsysteem)?

Een rechtbank kan de betaling gelasten van een vast of variabel bedrag aan alimentatie voor een minderjarig kind, waarbij de rechtbank zal specificeren hoe het bedrag van de alimentatie is berekend. Over het algemeen gelasten rechtbanken dat alimentatie maandelijks moet worden betaald. De maandelijkse alimentatie voor één kind kan niet minder zijn dan de helft van het door de regering van Estland vastgestelde minimummaandloon (waardoor de

minimalalimentatie in 2014 177,50 EUR per kind bedroeg, en in 2015 195 EUR per kind). Niettemin kan een rechtbank, als daarvoor een geldige reden bestaat, de alimentatie verlagen tot onder het door de regering vastgestelde minimummaandloon. Geldige redenen zijn in dit verband arbeidsongeschiktheid van een ouder of het feit dat de persoon die de alimentatie moet betalen ook andere personen ten laste heeft.

De alimentatieplichtige kan verzoeken, als hij of zij daar een geldige reden voor heeft, om de alimentatie op enige andere wijze te verstrekken. Ouders kunnen in onderling overleg een gedetailleerde regeling overeenkomen over de wijze waarop de onderhoudsplicht jegens een kind moet worden vervuld en hoe en met welke frequentie de alimentatie moet worden verstrekt.

De hoogte van de alimentatie wordt bepaald op basis van de behoeften en de gebruikelijke leefstijl van het kind. De gebruikelijke leefstijl van het kind is afhankelijk van de financiële draagkracht van de ouders. Als de gronden voor de betaling van alimentatie veranderen, kan elk van de partijen een gerechtelijke actie aanhangig maken om de alimentatie hetzij te verhogen, hetzij te verlagen. De griffierechten voor een bij de rechtbank aanhangig gemaakte vordering tot wijziging van de hoogte van de alimentatie worden berekend op basis van de waarde van de vordering en het bedrag waarmee de alimentatie moet worden verhoogd c.q. verlaagd.

Als de wijziging wordt goedgekeurd, kan het bedrag van de alimentatie doorgaans met ingang van de datum van de gerechtelijke beslissing worden gewijzigd – d.w.z. dat uitstaande achterstallige betalingen niet kunnen worden gewijzigd.

In Estland verandert de hoogte van de alimentatie automatisch mee met het door de regering vastgestelde minimummaandloon als de beslissing van de rechtbank de alimentatie daaraan heeft gekoppeld. Voor het minimummaandloon, klik [hier](#).

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Over het algemeen wordt alimentatie betaald in de vorm van een periodiek geldbedrag. De persoon met een onderhoudsplicht jegens een minderjarig kind kan, indien hij of zij daar een geldige reden voor heeft, verzoeken om op een andere wijze in het onderhoud van het kind te voorzien. Alimentatie wordt betaald in de vorm van een toelage door een ouder van een minderjarig kind, met name als de ouder niet samenleeft met het kind of niet betrokken is bij de opvoeding van het kind. Alimentatie wordt van tevoren betaald voor elke kalendermaand. Hoewel de begunstigde van de alimentatie het kind is, moet de alimentatie doorgaans worden betaald aan de andere ouder. Alimentatie kan rechtstreeks aan het kind worden betaald als de ouders dat zijn overeengekomen of als er een gerechtelijke beslissing met die strekking is gegeven.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Als een gerechtelijk vonnis tot betaling van alimentatie van kracht is geworden of onmiddellijk uitvoerbaar is, maar de andere ouder verzuimt te betalen, moet een gerechtsdeurwaarder worden ingeschakeld. Als de onderhoudsplichtige de in het gerechtelijke vonnis vastgestelde betalingen niet op het vastgestelde tijdstip verricht, zal de gerechtsdeurwaarder, op basis van het verzoek van de persoon die maatregelen heeft genomen om de actie veilig te stellen, beslag laten leggen op bezittingen van de onderhoudsplichtige. Beslaglegging op bezittingen van de onderhoudsplichtige vereist dat het vonnis van de rechtbank wordt overgelegd aan de deurwaarder, samen met een verzoek om tenuitvoerlegging. Het verzoek om tenuitvoerlegging moet informatie over de onderhoudsplichtige en zijn of haar vermogen (woonplaats, contactgegevens, bekende informatie over zijn of haar bezittingen) bevatten. Als de verzoeker wenst dat de gerechtsdeurwaarder gebruikmaakt van alle in de wetgeving inzake het innen van schulden beschreven mogelijkheden, moet in het verzoek om tenuitvoerlegging worden vermeld dat de verzoeker betaling op basis van geregistreerde onroerende zaken, roerende zaken en vorderingsrechten van de onderhoudsplichtige vordert. In een tenuitvoerleggingsprocedure heeft kinderalimentatie voorrang boven andere vorderingen, en op bezittingen kan een groter beslag worden gelegd om te voldoen aan een alimentatievordering.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Personen worden vrijgesteld van een onderhoudsplicht voor zover ze niet in staat zijn, in het licht van hun andere verplichtingen en de omvang van hun vermogen, om een andere persoon alimentatie te betalen zonder dat hun eigen gebruikelijke levensonderhoud in gevaar komt. Niettegenstaande het bovenstaande worden ouders niet vrijgesteld van de onderhoudsplicht ten aanzien van hun eigen minderjarige kinderen. Een rechtbank kan een onderhoudsplichtige vrijstellen van een alimentatieplicht, de termijn voor het vervullen van de verplichting beperken of het bedrag van de alimentatie verlagen als de rechtbank het buitengewoon onbillijk acht om te vereisen dat de verplichting wordt vervuld, bijvoorbeeld als de onderhoudsgerechtigde behoeftig is geworden als gevolg van eigen ondoordachte handelingen.

Schadeloosstelling wegens niet-betaling van alimentatie en verzuim om een verplichting na te leven kan met terugwerkende kracht (maximaal een jaar) worden gevorderd. De verjaringstermijn voor de betaling van alimentatie in het kader van een onderhoudsplicht bedraagt drie jaar voor elke afzonderlijke verplichting. De verjaringstermijn begint aan het eind van het kalenderjaar waarin de bij de onderhoudsplicht behorende vordering opeisbaar wordt. Een onderhoudsplicht is een persoonlijke verplichting die vervalt bij het overlijden van de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige; uitzonderingen zijn van toepassing met betrekking tot voorschotten en compensatiebedragen.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

De centrale autoriteit voor grensoverschrijdende alimentatiegeschillen is het ministerie van Justitie. De eenheid van het ministerie van Justitie die verantwoordelijk is voor grensoverschrijdende alimentatiegeschillen is de divisie Internationale Justitiële Samenwerking binnen de afdeling Strafrechtbeleid. [Rechtsbijstand](#) kan worden aangevraagd bij het instellen van een alimentatievordering bij de rechtbank. Er zijn geen afzonderlijke organisaties of autoriteiten die bijstand verlenen in geval van binnenlandse alimentatievorderingen.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Een ouder die een kind opvoedt heeft het recht om alimentatie van de staat aan te vragen bij de Socialeverzekeringsraad (*Sotsiaalkindlustusamet*). Deze alimentatie vormt tijdelijke bijstand van de staat voor alleenstaande ouders. De staat betaalt de alimentatie namens de ouder die geen alimentatie betaalt en zal het geld op een latere datum verhalen op de niet-betalende ouder. De staatsalimentatie wordt uitgekeerd in verband met een gerechtelijke procedure in een alimentatieaangelegenheid. De voorwaarde voor het ontvangen van de staatsalimentatie is dat de desbetreffende persoon de rechtbank moet verzoeken om de betaling ervan via ofwel de versnelde procedure in aangelegenheden die verband houden met een betalingsbevel, ofwel een gerechtelijke actie. De staatsalimentatie wordt voor een termijn van maximaal **90 dagen** uitgekeerd. Het dagelijkse bedrag van de staatsalimentatie is 1/3 van de kinderbijslag (3,20 EUR in 2014) en de staatsalimentatie wordt slechts één keer uitbetaald.

Ga voor meer informatie over het aanvragen van de staatsalimentatie naar deze [pagina](#)

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Voor het verkrijgen van alimentatie op grond van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad kan bijstand worden verleend door de divisie Internationale Justitiële Samenwerking van het ministerie van Justitie.

Om alimentatie in een andere lidstaat aan te vragen, moet een verzoek om inleiding van een alimentatiezaak worden ingediend bij de divisie Internationale Justitiële Samenwerking van het Estse ministerie van Justitie en de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat. Een kopie/Kopieën van de geboorteakte(n) van het kind/de kinderen of een gerechtelijk vonnis tot vaststelling van het ouderschap moet(en) worden bijgevoegd. Als geen ouderschap is vastgesteld, moet dit worden vermeld in het verzoek aan de andere lidstaat.

Voor het aanvraagformulier, klik [hier](#).

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De divisie Internationale Justitiële Samenwerking van het Estse ministerie van Justitie is telefonisch bereikbaar op +372 6 208 183, +372 6 208 186 en +372 6 208 190, of per e-mail via central.authority@just.ee.

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Een verzoeker die in een andere lidstaat verblijft zal de best mogelijke behandeling van zijn of haar vordering verkrijgen door contact op te nemen met de desbetreffende autoriteit in het land van verblijf, die op haar beurt contact met het Estse ministerie van Justitie zal opnemen.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Zie het antwoord op vraag 16.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Het Haagse Protocol van 2007 is geratificeerd door de Europese Unie, waarvan Estland sinds 1 mei 2004 een lidstaat is.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Zie het antwoord op vraag 18.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

In grensoverschrijdende zaken binnen de Europese Unie waarin alimentatie wordt gevorderd, is uit hoofde van de verordening rechtsbijstand en procedurekostenbijstand beschikbaar. Dit zorgt ervoor dat de persoon in de procedure wordt vertegenwoordigd door iemand met de juiste juridische deskundigheid en dat de persoon toegang heeft tot de rechter omdat de procedurekosten worden gedekt. De regels voor de toekenning van rechtsbijstand en procedurekostenbijstand houden in dat het nationaal recht wordt toegepast, tenzij anders wordt bepaald door Verordening (EG) nr. 4/2009.

In beginsel gelden dezelfde garanties die van toepassing zijn op personen die wettelijk in Estland verblijven ook voor personen die in andere EU-lidstaten wonen. In geval van grensoverschrijdende alimentatiezaken zijn juridische bijstand en juridisch advies alsmede rechtsbijstand en procedurekostenbijstand beschikbaar vanuit de centrale autoriteit, d.w.z. de divisie Internationale Justitiële Samenwerking van het ministerie van Justitie, in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 4/2009 en, wat betreft de onderdelen die niet door de verordening worden bestreken, op grond van het nationale recht.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Er is een centrale autoriteit aangewezen – het ministerie van Justitie in geval van grensoverschrijdende justitiële samenwerking. Voor het verkrijgen van alimentatie op grond van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad kan bijstand worden verleend door de divisie Internationale Justitiële Samenwerking van het ministerie van Justitie, die belast is met procedures inzake internationale rechtsbijstandsverzoeken.

Laatste update: 16/10/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Ierland

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Een vonnis waarin wordt bevolen alimentatie tussen echtgenoten te betalen, houdt in dat een van de echtgenoten ten gunste van de andere echtgenoot periodieke betalingen of betalingen van een vast bedrag verricht waarmee die persoon financiële ondersteuning wordt geboden en eventueel ten gunste van die persoon op de in het vonnis omschreven wijze periodieke betalingen verricht ten gunste van eventuele gezinsleden ten laste.

Een vonnis waarin wordt bevolen alimentatie voor een kind ten laste te betalen, houdt in dat een van de desbetreffende ouders ten gunste van de andere ouder, of een andere persoon die gezag over het kind heeft of het kind ten laste heeft, periodieke betalingen of betalingen van vaste bedragen verricht op de in het vonnis omschreven wijze, om een bijdrage te leveren aan het onderhoud van het kind.

Een alimentatieverplichting houdt in dat financiële ondersteuning moet worden geboden aan een persoon en dat, wanneer deze verplichting door een rechtbank wordt opgelegd, moet worden voldaan aan verplichtingen die zijn opgenomen in een alimentatievonnis.

Alimentatie is verschuldigd door de volgende categorieën personen:

ouders aan hun kinderen? Ja;

kinderen aan hun ouders? In het algemeen niet;

een gescheiden echtgenoot aan de andere echtgenoot? Ja.

Overige:

geregistreerde partners en samenwonenden in de zin van de wet van 2010 inzake geregistreerd partnerschap en bepaalde rechten en verplichtingen van samenwonenden (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010*);

een alleenstaande ouder aan de persoon die het kind opvangt.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Een kind ten laste dat minder dan 18 jaar oud is, een kind ten laste dat minder dan 23 jaar oud is en een voltijdse studie volgt of een kind van elke leeftijd dat als gevolg van een handicap ten laste is.

Ouders moeten hun kinderen financieel onderhouden zodat deze kinderen kunnen voorzien in hun dagelijkse en incidentele financiële behoeften.

In het algemeen kunnen kinderen niet worden verplicht alimentatie aan hun ouders te betalen, behalve in de zeldzame en buitengewone omstandigheid waarin eigendomsrechten in een trust worden gewijzigd en overgeheveld naar het vermogen van de kinderen.

Een gescheiden echtgenoot kan ertoe worden verplicht alimentatie te betalen aan de andere echtgenoot wanneer de echtgenoot die hierom verzoekt, heeft aangetoond dat de andere echtgenoot, gelet op de omstandigheden, niet adequaat heeft voorzien in de behoeften van de verzoeker.

Een geregistreerde partner of samenwonende in de zin van de wet van 2010 inzake geregistreerd partnerschap en bepaalde rechten en verplichtingen van samenwonenden (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010*) kan ertoe worden verplicht alimentatie te betalen aan de andere geregistreerde partner of samenwonende wanneer de geregistreerde partner of samenwonende die hierom verzoekt, heeft aangetoond dat de andere partij, gelet op de omstandigheden, niet adequaat heeft voorzien in de behoeften van de verzoeker.

Een al dan niet getrouwde ouder kan gerechtelijke stappen ondernemen om alimentatie van de andere ouder te verkrijgen waarmee in de behoeften van hun kinderen kan worden voorzien. Dit geldt ook voor een wettelijke voogd, een gezondheidsdienst of iedere persoon met een juridische status ten aanzien van een kind ten laste.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

In het algemeen wordt het verzoek om alimentatie door de persoon ten laste ingediend bij de rechtbank via een civielrechtelijke vordering tegen de andere partij. Een verzoek om alimentatie voor een kind wordt doorgaans ingediend door de ouder of een andere persoon die het kind opvangt en ten laste heeft. Informatie over de procedures inzake alimentatieverzoeken is meestal te vinden in de rubriek familierecht van de website van de *Courts Service* (www.courts.ie).

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Alimentatieverzoeken worden doorgaans ingediend door de ouder die voor het kind of de kinderen zorgt. Verzoeken kunnen worden ingediend door echtgenoten en hun kinderen, namens zichzelf. Voor een verzoek om alimentatie moeten de partijen voldoende belang hebben om stappen te ondernemen, of een *locus standi*. Voor een ouder of goede vriend moet de verzoeker over de rechtsbevoegdheid beschikken om de zaken van de ouder of goede vriend te beheren, bijvoorbeeld op grond van een volmacht. Ouders of wettelijke voogden kunnen een alimentatieverzoek indienen namens een minderjarige.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Het *District Court* (arrondissementsrechtbank) is bevoegd zich uit te spreken over de betaling van alimentatie voor een kind tot een maximumbedrag van 150 EUR per week per ouder, en de betaling van alimentatie aan een echtgenoot of geregistreerde partner tot een maximumbedrag van 500 EUR per week. Verzoeken om hogere bedragen worden behandeld door het *Circuit Court* (regionale rechtbank) of het *High Court* (Hoge Raad). Wanneer er reeds een huwelijksgeschil aanhangig is bij het *Circuit Court* of het *High Court*, moeten verzoeken bij deze gerechten worden ingediend, ongeacht het gevraagde alimentatiebedrag.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Nee. De verzoeker kan het verzoek zelf indienen als hij ervoor kiest geen advocaat (*solicitor*) in te schakelen. Partijen in procedures voor gezinszaken die op grond van hun middelen hulp nodig hebben, kunnen verzoeken om rechtsbijstand (*Civil Legal Aid Scheme*).

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Alle gezinszaken zijn in Ierland vrijgesteld van procedurekosten. Kosten voor advies en juridische vertegenwoordiging variëren van zaak tot zaak. Wel kan er, afhankelijk van de financiële middelen van de betrokken personen, rechtsbijstand worden verleend.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Het *District Court* is bevoegd zich uit te spreken over de betaling van alimentatie voor een kind tot een maximumbedrag van 150 EUR per week per ouder, en de betaling van alimentatie aan een echtgenoot of geregistreerde partner tot een maximumbedrag van 500 EUR per week. Verzoeken om hogere bedragen worden behandeld door het *Circuit Court* of het *High Court*.

Voor de vaststelling van het alimentatiebedrag houdt de rechtbank rekening met de redelijke behoeften van de onderhoudsgerechtigde (degene die recht heeft op de alimentatie) en de financiële draagkracht van de onderhoudsplichtige (degene aan wie de alimentatieverplichting wordt opgelegd). De partijen kunnen de rechtbank verzoeken het alimentatiebedrag te herzien wanneer hun financiële omstandigheden wijzigen.

Een vonnis waarin wordt bevolen alimentatie te betalen, treedt in werking op de daarin vermelde datum. Dit kan een datum zijn die eerder of later valt dan de datum waarop het vonnis is uitgesproken, maar het kan geen datum zijn vóór de datum waarop het alimentatieverzoek is ingediend.

In echtscheidingsprocedures en gerechtelijke procedures bij het *Circuit Court* of het *High Court* kan alimentatie slechts met terugwerkende kracht worden toegekend tot uiterlijk de datum van het verzoek.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Alimentatie wordt doorgaans rechtstreeks betaald aan de onderhoudsgerechtigde. Niettemin kan de betaling van de alimentatie ook via de griffie van de desbetreffende rechtbank plaatsvinden. Indien de rechtbank dit gepast acht, kan worden bevolen tot beslaglegging op het loon van de onderhoudsplichtige en kan de werkgever worden gelast betalingen in te houden zodat deze aan de onderhoudsgerechtigde kunnen worden uitgekeerd.

Alimentatie wordt uitgekeerd aan de persoon die is gemachtigd deze te ontvangen en aan de personen die de alimentatie namens deze persoon beheren, zoals een ouder of wettelijke voogd.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Als de onderhoudsplichtige geen alimentatie betaalt, kan de onderhoudsgerechtigde, afhankelijk van de geëiste schadevergoeding, een procedure aanspannen bij de rechtbank die het vonnis heeft uitgesproken waarin de betaling van alimentatie wordt bevolen of bij het *District Court*.

De rechtbank kan bevelen tot beslaglegging op het loon van de onderhoudsplichtige, zoals in punt 1 hierboven reeds aangegeven.

Als deze procedure niet tot een concreet resultaat leidt, kan de rechtbank de onderhoudsplichtige bevelen het verschuldigde bedrag aan de onderhoudsgerechtigde te betalen. Indien de onderhoudsplichtige deze verplichting niet nakomt, kan de rechtbank bevelen dat bedragen die een andere persoon aan de onderhoudsplichtige is verschuldigd, aan de onderhoudsgerechtigde worden uitgekeerd. De rechtbank kan ook bevel geven tot de verkoop van goederen van de onderhoudsplichtige teneinde de verschuldigde bedragen in te vorderen.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Het *District Court* is bevoegd voor de tenuitvoerlegging van vonnissen die in andere lidstaten zijn uitgesproken. Het is bevoegd inzake het niet-naleven van een vonnis (*contempt*; de artikelen 9A en 9B van de wet van 1976), maar enkel met betrekking tot vonnissen die daadwerkelijk door het *District Court* zelf zijn gewezen. Het is dus niet bevoegd voor vonnissen die elders zijn gewezen. De bevoegdheid van het *District Court* is daadwerkelijk beperkt tot het opleggen van een bevel tot loonbeslag (in voorkomend geval), een bevel tot executoriaal beslag of een bevel tot derdenbeslag (zelden van toepassing).

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Iedere onderhoudsgerechtigde moet bij de desbetreffende rechtbank een verzoek om bijstand indienen voor de invordering van de alimentatie. Hoewel alimentatie ook op een andere wijze kan worden ingevorderd, bijvoorbeeld via bemiddeling, zijn ook de rechtbanken op dat gebied bevoegd en kunnen zij helpen bij de invordering van niet-betaalde alimentatie.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Nee. De onderhoudsplichtige is als enige verantwoordelijk voor de betaling van de alimentatie, die rechtstreeks moet worden gestort of moet worden ingehouden op zijn loon.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

In Verordening (EG) nr. 4/2009, ook wel de alimentatieverordening genoemd, zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot grensoverschrijdende alimentatieverzoeken die door gezinsleden worden ingediend. Deze regels gelden voor alle lidstaten van de Europese Unie en hebben tot doel de invordering van alimentatievorderingen te waarborgen, ook wanneer de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde zich in een andere lidstaat van de Unie bevindt.

Het VN-verdrag inzake de invordering van alimentatie in het buitenland (het "Verdrag van New York") is in november 1995 in Ierland omgezet door de alimentatiewet van 1994 (*Maintenance Act 1994*). Met dit verdrag wordt beoogd de invordering van alimentatievorderingen door een persoon die in een bepaald rechtsgebied woont jegens een persoon die in een ander rechtsgebied woont, te vergemakkelijken in landen die partij zijn bij het verdrag. In het kader van beide instrumenten is in ieder betrokken land een netwerk van centrale autoriteiten opgezet en verzoekers/onderhoudsgerechtigden /rekwiranten kunnen hun verzoek indienen bij een centrale autoriteit, die het doorstuurt naar de bevoegde rechtbank en in bepaalde gevallen zorgt voor rechtsbijstand. De contactgegevens van de Ierse centrale autoriteit voor de invordering van alimentatievorderingen uit het buitenland (*Irish Central Authority for the Recovery of Maintenance from Abroad*) zijn:

Department of Justice and Equality (ministerie van Justitie en gelijkheid)

Bishop's Square,

Redmond's Hill,

Dublin 2,

Ierland

Tel. +353 (0)1 479 0200

Lokaal nr.: 1890 555 509

Fax: +353 (0)1 479 0201

E-mail: [✉ mainrecov_inbox@justice.ie](mailto:mainrecov_inbox@justice.ie)

Een rekwirant kan de griffier van het bevoegde *District Court* om bijstand verzoeken met betrekking tot de vonnissen van deze rechtbank. Rekwiranten kunnen ook de hulp inschakelen van een wettelijke vertegenwoordiger. Zij kunnen in aanmerking komen voor rechtsbijstand, en moeten hiertoe contact opnemen met hun lokale centrum voor rechtsbijstand. Tot slot kunnen rekwiranten om bijstand verzoeken bij het FLAC (*Free Legal Advice Centre* - Centrum voor gratis rechtsbijstand). Dit is een onafhankelijke organisatie met vrijwilligers, die in het hele land een netwerk heeft van rechtsbijstandbureaus. Deze bureaus bieden kosteloos en vertrouwelijk advies.

In grensoverschrijdende zaken waarbij de onderhoudsplichtige in een ander rechtsgebied woont, kan de rekwirant een verzoek indienen via de centrale autoriteit voor de invordering van alimentatievorderingen (*Central Authority for Maintenance Recovery*), binnen het *Department of Justice and Equality*.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Het is mogelijk om telefonisch, schriftelijk of per e-mail contact op te nemen met de griffie van de bevoegde rechtbank of de bevoegde organisatie of u kunt ook direct een afspraak maken. Rekwiranten kunnen voor nadere informatie in het land waar zij wonen, de websites van de desbetreffende organisaties raadplegen.

De contactgegevens van de griffies van de rechtbanken zijn te vinden op de website van de juridische dienst (www.courts.ie).

Zie vraag 14.1 en de website van het *Department of Justice and Equality* (www.justice.ie) voor de contactgegevens van de Ierse centrale autoriteit voor de invordering van alimentatievorderingen uit het buitenland.

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Zie vraag 14.1.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Zie vraag 14.2.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Niet van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Een verzoeker/rekwirant hoeft niets te betalen voor de gerechtelijke procedure. Rekwiranten kunnen in deze zaken in aanmerking komen voor kosteloze rechtsbijstand. Nadat de Ierse centrale autoriteit hiertoe een verzoek heeft ontvangen, wordt dat verzoek, indien noodzakelijk, voor behandeling doorgestuurd naar de commissie voor rechtsbijstand (*Legal Aid Board*).

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

In artikel 51 wordt verwezen naar stappen die de centrale autoriteit onderneemt in verband met verzoeken ingediend op grond van de alimentatieverordening. Wat de verzoeken om uitvoerbaarverklaring betreft: deze worden momenteel door de Ierse centrale autoriteit aangevraagd bij het bureau van het hoofd van het *High Court*. De Ierse centrale autoriteit stuurt verzoeken om tenuitvoerlegging rechtstreeks door naar de *district courts*. Wat betreft de instelling van procedures zoekt de centrale autoriteit samen met de commissie voor rechtsbijstand naar een wettelijke vertegenwoordiger voor de verzoeker.

Laatste update: 06/11/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Griekenland

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

De term 'alimentatie' verwijst naar de primaire levensbehoeften van de mens, in de eerste plaats voedsel. In de praktijk heeft de term echter betrekking op alle levensbehoeften, ongeacht of het gaat om de onderhoudskosten van een persoon of om zijn/haar activiteiten op het gebied van onderwijs, cultuur en vrije tijd.

Alimentatieverplichtingen houden in dat er steungeld wordt betaald – in beginsel contant – waarmee in de levensbehoeften van de begunstigde kan worden voorzien.

De volgende personen zijn alimentatieplichtig, in volgorde van verwantschap:

- a) de echtgeno(o)t(e), zelfs als hij/zij gescheiden is (als er sprake is van een alimentatieplicht na de scheiding);
- b) descendenten jegens ascendenten in de volgorde van intestate erfopvolging;
- c) ascendenten (ouders, grootouders: in geval van afwezigheid of onvermogen van ouders) jegens hun ongehuwde kinderen (biologisch of geadopteerd), in beginsel, zolang zij minderjarig zijn;
- d) broers en zussen jegens broers en zussen, en

speciale gevallen van alimentatie zijn:

- e) alimentatie die wordt betaald in het geval van scheiding van tafel en bed en na echtscheiding of nietigverklaring van het huwelijk, en
- f) alimentatie die wordt betaald aan een ongehuwde moeder voor een buiten het huwelijk geboren kind voordat het erkend wordt.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Een kind heeft in beginsel recht op alimentatie van zijn ascendenten (ouders of grootouders) tot het volwassen is, d.w.z. tot het de leeftijd van 18 jaar bereikt. Meerderjarige kinderen hebben eveneens recht op alimentatie, als zij studeren of hoger onderwijs of een beroepsopleiding volgen, en zij wegens hun studie niet kunnen werken en geen eigen vermogen hebben waarmee zij in het eigen levensonderhoud kunnen voorzien.

Recht op alimentatie bestaat alleen voor wie niet zelf in zijn/haar onderhoud kan voorzien door zijn/haar vermogen of door bij zijn/haar leeftijd, gezondheidstoestand en levensomstandigheden passend werk, rekening houdend met onder meer zijn/haar eventuele behoeften aan opleiding. Minderjarige kinderen hebben, zelfs als ze een eigen vermogen hebben, recht op alimentatie van hun ouders als hun inkomsten uit hun vermogen of uit hun arbeid niet voor hun onderhoud volstaan. De alimentatieplicht geldt echter niet voor wie er wegens zijn/haar andere verplichtingen niet aan kan voldoen zonder dat zijn /haar eigen levensonderhoud in het gedrang komt; deze regel geldt echter niet voor het onderhoud van een minderjarig kind door zijn vader of moeder, tenzij het zich tot een andere alimentatieplichtige kan wenden of zichzelf door zijn/haar eigen vermogen kan onderhouden.

In het geval van voormalige echtgenoten:

Als één van de voormalige echtgenoten niet door zijn/haar eigen inkomen of vermogen in zijn/haar eigen onderhoud kan voorzien, heeft hij/zij het recht om van de andere alimentatie te eisen: 1) indien ten tijde van de echtscheiding zijn/haar leeftijd of gezondheidstoestand hem/haar verhindert door de uitoefening van een passend beroep in zijn/haar eigen onderhoud te voorzien, 2) indien hij/zij de hoede over een minderjarig kind heeft en hierdoor verhinderd wordt een passend beroep uit te oefenen, 3) indien hij/zij geen vaste passende betrekking vindt of behoefte heeft aan beroepsopleiding; in elk van die gevallen kan slechts voor een periode van ten hoogste drie jaar na de echtscheiding aanspraak worden gemaakt op alimentatie, of 4) in ieder ander geval waarin bij het uitspreken van de echtscheiding de toekenning van alimentatie om billijkheidsredenen nodig wordt geacht.

De alimentatie kan echter geweigerd of beperkt worden als daar ernstige redenen toe zijn, in het bijzonder als het huwelijk van korte duur is geweest of als de echtscheiding de schuld is van degene die er aanspraak op maakt of als die zich vrijwillig onvermogen heeft gemaakt.

De voormalige echtgenoten moeten elkaar nauwkeurige inlichtingen verstrekken over hun vermogen en hun inkomsten, voor zover nuttig voor het vaststellen van het bedrag van de alimentatie. Op een door één van de voormalige echtgenoten via de bevoegde procureur ingediend verzoek moet de werkgever, de administratieve dienst en de bevoegde belastinginspecteur alle nuttige inlichtingen over het vermogen van de andere echtgeno(o)t(e) en vooral over zijn/haar inkomsten verstrekken.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Gewoonlijk moet een rechthebbende zich tot de rechtbank wenden om alimentatie van de alimentatieplichtige te eisen.

Indien het verdrag van New York betreffende de invordering van onderhoudsbijdragen in het buitenland (wetgevingsdecreet nr. 4421/1964) van toepassing is, vraagt de instantie die verantwoordelijk is voor het indienen van het verzoek om alimentatie van een persoon die in een verdragsluitende staat verblijft bij de instantie van de verdragsluitende staat waarin de alimentatieplichtige verblijft – in Griekenland het ministerie van Justitie – om alle nodige maatregelen te nemen voor het innen van de alimentatie door de alimentatiegerechtigde. In de praktijk belast het ministerie van Justitie een advocaat met de erkenning van het recht of de tenuitvoerlegging van een beslissing van een buitenlandse rechtbank ten voordele van de buitenlandse begunstigde, die voor de Griekse rechtbanken alle toepasselijke rechtsmiddelen kan aanwenden.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

De persoon die voor een minderjarige de ouderlijke verantwoordelijkheid draagt (een natuurlijke persoon: een ouder of een andere persoon, of een rechtspersoon, bijvoorbeeld een instelling) kan namens de minderjarige bij de rechtbank de toekenning van alimentatie eisen als hij/zij dat op grond van de wet (artikel 63 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering; WvBR) niet zelf kan.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De ten gronde bevoegde rechtbank voor alimentatievorderingen door een alimentatiegerechtigde tegen een alimentatieplichtige is de rechtbank van eerste aanleg met een alleensprekende rechter (artikel 17, lid 2, en artikel 681B WvBR).

De territoriaal bevoegde rechtbank is die van de woonplaats of de verblijfplaats van de alimentatiegerechtigde (artikel 39A WvBR) of van de verweerder /alimentatieplichtige, als de vordering samenhangt met huwelijksgechillen of met geschillen tussen ouders en kinderen, of de rechtbank van de laatste gewone verblijfplaats van de echtgenoten.

Bij urgentie of onmiddellijk dreigend gevaar kan de rechthebbende de territoriaal bevoegde rechtbank van eerste aanleg met een alleensprekende rechter vragen om in kort geding een voorlopige alimentatie toe te kennen, totdat in een gewone procedure een definitieve uitspraak wordt gedaan over het recht op alimentatie.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

De verzoeker moet een advocaat aanstellen om de alimentatievordering aanhangig te maken.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Bij een alimentatievordering moet de verweerder een voorschot op de gerechtskosten van de eiser betalen, dat echter niet hoger mag zijn dan 300 EUR (artikel 173, lid 4, WvBR). Indien de verweerder in dergelijke procedures vóór de terechtzitting geen bewijs van betaling heeft overgelegd aan de griffier, wordt de verweerder geacht verstek te hebben laten gaan, wat betekent dat tegen hem/haar een verstekvonnis kan worden uitgesproken (artikel 175 WvBR). De eiser kan op grond van wet nr. 3226/2004 rechtsbijstand vragen als zijn/haar inkomen zeer laag is, door de vereiste bewijsstukken over te leggen, nadat hij/zij een afzonderlijk verzoek in kort geding heeft ingediend bij de rechtbank van eerste aanleg met een alleensprekende rechter.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

De alimentatie wordt door de rechtbank voor een duur van twee jaar vastgesteld, rekening houdend met wat voor een menswaardig bestaan nodig is en met de opleiding van de rechthebbende, alsook met de financiële draagkracht van de alimentatieplichtige. Na twee jaar of wanneer de omstandigheden op basis waarvan de rechtbank de alimentatie heeft toegekend, zijn gewijzigd, kan elk van de partijen, zowel de alimentatiegerechtigde als de alimentatieplichtige, een verzoek indienen tot – in het eerste geval – een nieuwe vaststelling van de alimentatie voor de komende twee jaar of – in het laatste geval – de wijziging van de beslissing en het opnieuw vaststellen van de alimentatie.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De alimentatie wordt in principe maandelijks vooraf aan de alimentatiegerechtigde zelf betaald.

Het alimentatiebedrag mag niet als bedrag ineens worden uitbetaald, behalve bij alimentatie na een scheiding (artikel 1443, onder b), van het burgerlijk wetboek).

Indien de alimentatiegerechtigde een minderjarig kind of een persoon onder curatele is, wordt de alimentatie betaald aan de ouder of vertegenwoordiger, of de door de rechtbank aangewezen verzorger, die vanzelfsprekend de nodige handelingen namens de alimentatiegerechtigde verricht.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Indien de alimentatieplichtige weigert te betalen, kan de rechthebbende genoegdoening proberen te krijgen door uitvoerend beslag op de eventuele goederen van de alimentatieplichtige.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Het recht op alimentatie vervalt als de voorwaarden op basis waarvan zij werd toegekend hebben opgehouden te bestaan, of als de alimentatiegerechtigde of de alimentatieplichtige overlijdt; de vordering van de alimentatiegerechtigde tegen de alimentatieplichtige verjaart na vijf jaar, gerekend vanaf het ontstaan ervan.

Vorderingen van personen (d.w.z. een instelling) die alimentatie aan een alimentatiegerechtigde hebben betaald tegen de persoon die oorspronkelijk alimentatieplichtig was, verjaren na vijf jaar (artikel 250, lid 17, van het burgerlijk wetboek).

Een ongehuwde moeder is gerechtigd om gedurende een beperkte periode (twee maanden voorafgaand aan de geboorte en vier maanden of - in uitzonderlijke gevallen – maximaal één jaar na de geboorte) de kosten in verband met de bevalling en alimentatie te vorderen van de vader van het kind als het vaderschap is vastgesteld in een rechterlijke beschikking en de moeder in armoede leeft. De vordering van een ongehuwde moeder verjaart na drie jaar na de geboorte en kan ook worden ingesteld tegen de erfenamen van de vader.

Het is toegestaan ten behoeve van de alimentatievordering beslag te leggen op maximaal de helft van het aan de alimentatieplichtige te betalen salaris, en deze beslaglegging is ook van toepassing op deposito's bij kredietinstellingen (artikel 982, lid 2, onder d), en lid 3, WvBR).

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Nee, behalve in het geval van buitenlandse begunstigden. Zij kunnen zich wenden tot het ministerie van Justitie voor hulp bij het uitoefenen van hun rechten (zie antwoord op vraag 3).

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Niet in Griekenland.

(Behalve wanneer een instelling of een publieke of private rechtspersoon de zorg draagt voor een minderjarige; in dit geval berust de alimentatieverplichting doorgaans bij de instelling of rechtspersoon, en deze treedt dus ambtshalve in de plaats van de alimentatiegerechtigde voor wat betreft zijn/haar rechten (artikel 1490 van het burgerlijk wetboek). Onder geen beding mag echter worden geëist dat een alimentatievordering, zelfs als deze door de rechter is erkend, vooraf wordt betaald aan een minderjarige die recht heeft op alimentatiebetaling door een andere alimentatieplichtige.)

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Op grond van het bepaalde in de artikelen 51 en 56 van de bovengenoemde verordening, heeft de centrale autoriteit van de lidstaat van een persoon die een verzoek tot toekenning van alimentatie indient de volgende taken: a) samenwerken met de centrale autoriteit van de lidstaat van de alimentatieplichtige wat betreft het doorsturen en in ontvangst nemen van de betreffende verzoeken; b) procedures in verband met deze verzoeken aanhangig maken of het aanhangig maken ervan vergemakkelijken. Met betrekking tot deze verzoeken nemen de centrale autoriteiten alle passende maatregelen om: a) wanneer de omstandigheden het vereisen, rechtsbijstand te verlenen of de verkrijging van rechtsbijstand te vergemakkelijken; b) de alimentatieplichtige en de alimentatiegerechtigde te helpen identificeren, met name conform de artikelen 61, 62 en 63 van de verordening; c) te assisteren bij de verkrijging van relevante informatie over het inkomen en, indien nodig, de financiële situatie van de alimentatieplichtige of de alimentatiegerechtigde, met inbegrip van hun vermogen, met name conform de artikelen 61, 62 en 63; d) indien passend door de gebruikmaking van bemiddeling, verzoening of soortgelijke methoden te streven naar een minnelijke schikking met het oog op de vrijwillige betaling van alimentatie; e) de verdere tenuitvoerlegging van beslissingen inzake alimentatieverplichtingen, met inbegrip van verdragingsrente, te vergemakkelijken; f) de inning en de snelle overmaking van alimentatiebetalingen te vergemakkelijken; g) de verkrijging van schriftelijk of ander bewijs te vergemakkelijken, onverminderd Verordening (EG) nr. 1206/2001; h) bijstand te verlenen bij de vaststelling van de afstamming wanneer dat nodig is voor de inning van alimentatie; i) procedures aanhangig te maken of het aanhangig maken ervan te vergemakkelijken, ter verkrijging van voorlopige maatregelen van territoriale aard die ertoe strekken dat een aanhangig verzoek om alimentatie tot resultaat leidt; j) de kennisgeving of de betekening van stukken te vergemakkelijken, onverminderd Verordening (EG) nr. 1393/2007.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

U kunt zich wenden tot de centrale dienst van het ministerie van Justitie, Mesogeion Ave. 96, Athene - Griekenland, PC 11527, tel. +30 210 776 73 22 civilunit@justice.gov.gr

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Griekenland is gebonden door het Haagse Protocol van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen. Volgens het Protocol worden onderhoudsverplichtingen beheerst door het recht van de lidstaat waar de onderhoudsgerechtigde zijn/haar gewone verblijfplaats heeft, dus als de onderhoudsgerechtigde in Griekenland woont, is het Griekse recht van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Hoofdstuk V van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad voorziet in het recht op rechtsbijstand, met inbegrip van juridisch advies ter beslechting van een geschil voordat dit aan de rechter wordt voorgelegd, juridische bijstand om een zaak bij een rechterlijke of andere autoriteit aanhangig te maken en vertegenwoordiging in rechte, de vrijstelling van of de tegemoetkoming in de proceskosten, en het honorarium van lasthebbers die zijn aangewezen om in de procedure op te treden. In lidstaten waar de in het ongelijk gestelde partij wordt verwezen in de kosten van de wederpartij, indien de begunstigde van de rechtsbijstand de zaak verliest, omvat dit de door de wederpartij gemaakte kosten, die zouden zijn gedekt indien de begunstigde zijn gewone verblijfplaats zou hebben in de lidstaat waar de zaak aanhangig is gemaakt, de kosten van vertolking, de kosten van vertaling van de voor de afdoening van de zaak benodigde stukken die door de rechter of de bevoegde autoriteit worden verlangd en door de begunstigde van de rechtsbijstand worden overgelegd, en de

reiskosten die voor rekening van de begunstigde van de rechtsbijstand komen, voor zover de wet of het gerecht van de betreffende lidstaat verlangt dat, wanneer de zaak voorkomt, de bij het aanhangig maken van de zaak betrokken personen zelf ter terechtzitting aanwezig zijn en de rechter beslist dat zij niet anderszins ten genoegen van de rechter kunnen worden gehoord.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

De centrale autoriteit heeft onder andere regelmatig contact met de bevoegde instanties om: a) de alimentatieplichtige en de alimentatiegerechtigde te helpen identificeren; b) te assisteren bij de verkrijging van relevante informatie over het inkomen en, indien nodig, het vermogen van de alimentatieplichtige of de alimentatiegerechtigde, het lokaliseren van goederen daaronder begrepen, en c) te streven naar vrijwillige betaling van alimentatie.

Laatste update: 14/09/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Spanje

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Alimentatie omvat alles wat nodig is voor levensonderhoud, huisvesting, kleding en medische zorg.

Zij omvat ook onderwijs en opleiding van de onderhoudsgerechtigde zolang hij of zij minderjarig is, en ook wanneer hij of zij al meerderjarig is maar nog studeert om redenen die niet aan hem of haar te wijten zijn. Tijdens de (echt)scheidingsprocedure kan om alimentatie worden verzocht voor kinderen die in de gezinwoning wonen en nog niet financieel zelfstandig zijn.

Kosten voor zwangerschap en bevalling zijn inbegrepen in de alimentatie voor zover deze niet anderszins worden vergoed.

Aan de volledige reikwijdte van deze verplichting moet wederzijds worden voldaan door:

1.- de echtgenoten onderling;

2.- verwanten in opgaande en neergaande lijn.

Broers en zussen hoeven enkel in elkaars noodzakelijke behoeften te voorzien wanneer dit nodig is, om redenen die niet te wijten zijn aan de onderhoudsgerechtigde, en deze zorg wordt in voorkomend geval uitgebreid met zorg die noodzakelijk is voor hun opleiding.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Voor kinderen totdat ze meerderjarig worden (in Spanje, achttien jaar), behalve wanneer een minderjarige over voldoende eigen inkomsten beschikt. Ook nadat kinderen meerderjarig zijn geworden, blijft de onderhoudsplicht jegens hen bestaan zolang ze buiten hun schuld niet financieel onafhankelijk zijn, hun opleiding niet hebben voltooid of geen werk hebben. Voor minderjarigen moet ook rekening worden gehouden met de artikelen van het burgerlijk wetboek (BW) waarin de gemeenschappelijke rechtsgevolgen van nietigverklaring, scheiding van tafel en bed en echtscheiding zijn geregeld (de artikelen 90 e.v.).

Zolang een kind minderjarig is, heeft alimentatie de voorkeur. Het is een prioritaire verplichting waaraan de onderhoudsplichtige niet kan ontkomen.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Verzoeken moeten worden ingediend bij de gewone rechtbanken; zij worden behandeld door de rechtbanken van eerste aanleg.

Wat zijn de hoofdelementen van de procedure?

Het gaat om een mondelinge procedure. Wanneer om alimentatie wordt verzocht als aanvullende maatregel bij scheiding van tafel en bed of echtscheiding, of als maatregel voor ouder en kind als de ouders uit elkaar gaan, wordt een dergelijke mondelinge procedure gevolgd met een aantal specifieke kenmerken.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

De vordering moet in beginsel in persoon door de belanghebbende worden ingesteld, behalve wanneer deze minderjarig is, in welk geval zijn/haar wettelijke vertegenwoordiger, de openbare aanklager (el Fiscal) of het agentschap voor de bescherming van kinderen de vordering moet instellen. De vordering kan echter ook via een wettelijke vertegenwoordiger worden ingediend, mits die vertegenwoordiger ten overstaan van een notaris, griffier of Spaanse consul een daartoe strekkende volmacht is gegeven.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De hoofdregel is dat de rechtbank van de woonplaats van de alimentatieplichtige bevoegd is. Wanneer meerdere personen gezamenlijk alimentatieplichtig zijn (vader en moeder), is de rechtbank van de woonplaats van een van hen bevoegd. Wanneer de alimentatieplichtige niet in Spanje woont, is de rechtbank van zijn/haar laatst bekende woonplaats in Spanje bevoegd. In alle andere omstandigheden is de rechtbank van de woonplaats van de alimentatiegerechtigde bevoegd.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

De belanghebbende moet bij het proces aanwezig zijn, worden verdedigd door een advocaat en zich laten vertegenwoordigen door een procesvertegenwoordiger.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

In Spanje zijn aan vorderingen die uitsluitend betrekking hebben op alimentatie geen proceskosten verbonden, uitgezonderd de honoraria van advocaten, procesvertegenwoordigers en deskundigen die worden ingeschakeld.

De honoraria van advocaten en procesvertegenwoordigers zijn gerelateerd aan de hoogte van de vordering. Er is voorzien in financiële bijstand voor proceskosten voor de gevallen waarin de eiser of verweerder over onvoldoende financiële middelen beschikt en overeenkomstig de tabellen van artikel 3 van wet nr. 1/1996 van 10 januari 1996 inzake kosteloze rechtsbijstand recht op kosteloze rechtsbijstand heeft. De bijstand behelst de toevoeging van een advocaat of procesvertegenwoordiger voor het instellen van een vordering in rechte en het betalen van eventuele andere gerechtskosten, zoals vergoedingen voor getuige-deskundigen en de kosten van openbare bekendmakingen.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsysteem)?

In de meeste gevallen wordt een periodieke uitkering vastgesteld die, overeenkomstig de wet, maandelijks moet worden vooruitbetaald. Het is zeer ongebruikelijk dat een regeling wordt getroffen die voorziet in de betaling van een eenmalig bedrag. Dat gebeurt alleen wanneer achterstallige alimentatie moet worden voldaan, wanneer de schuldenaar geen onroerende zaken op Spaans grondgebied bezit en dit de beste manier is om toekomstige betalingen te waarborgen, of wanneer de partijen dit overeenkomen. De rechter bepaalt de hoogte van de alimentatie volgens een abstracte wettelijke regel die is gebaseerd op een drievoudige proportionaliteit: de behoeften van de alimentatiegerechtigde, de financiële middelen van de alimentatieplichtige en de financiële middelen van anderen die eveneens alimentatieplichtig zijn en in dezelfde mate aan de alimentatie moeten bijdragen als de verweerder. In de beslissing waarin de hoogte van de alimentatie wordt vastgesteld, wordt ook vermeld op welke wijze de alimentatie in de loop van de tijd wordt aangepast. Die aanpassing gebeurt automatisch en moet door de alimentatieplichtige worden toegepast. Als hij/zij dat verzuimt, wordt de alimentatie op verzoek van de

alimentatiegerechtigde door de rechter aangepast. De hoogte van de alimentatie kan worden gewijzigd (steeds op verzoek van de belanghebbende) als de feiten en omstandigheden op basis waarvan de alimentatie eerder is vastgesteld, wezenlijk zijn veranderd: de alimentatie wordt verhoogd als de financiële situatie van de alimentatieplichtige is verbeterd of de situatie van de alimentatiegerechtigde is verslechterd (bijvoorbeeld als gevolg van een ziekte) en deze een hogere alimentatie nodig heeft; de alimentatie wordt verlaagd als de situatie van de alimentatieplichtige is verslechterd of de alimentatiegerechtigde beter in zijn levensonderhoud kan voorzien. Tot slot kan de alimentatie worden beëindigd als de gronden waarop ze is toegekend, zijn weggefallen. De Spaanse algemene raad voor de rechterlijke macht heeft tabellen opgesteld waarin de alimentatievergoedingen zijn berekend. De bedragen in deze tabellen vormen een indicatie en zijn gebaseerd op de behoeften van kinderen. Bij de berekening wordt gekeken naar de inkomens van de ouders en het aantal kinderen in het huishouden. Kosten voor huisvesting en scholing zijn hierin niet meegenomen. Het definitieve alimentatiebedrag moet op basis van die kosten dan ook worden gecorrigeerd. Deze informatie is beschikbaar op: http://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Poder_Judicial.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Alimentatie wordt gewoonlijk in geld voldaan. Op deze regel zijn er twee uitzonderingen: de alimentatieplichtige kan ervoor kiezen om aan zijn/haar verplichtingen te voldoen door de alimentatiegerechtigde in zijn/haar eigen huis voedsel en onderdak te geven; deze mogelijkheid is in de jurisprudentie sterk beperkt als er geen garantie van een goede verstandhouding is; de alimentatieplichtige kan deze verplichtingen in beginsel ook voldoen door het overdragen van goederen of rechten. Dit gebeurt echter slechts bij hoge uitzondering en alleen om achterstallige alimentatie te voldoen, wanneer het risico bestaat dat de goederen verdwijnen of wanneer de alimentatieplichtige geen goederen bezit. De alimentatie wordt rechtstreeks aan de alimentatiegerechtigde betaald, gewoonlijk door overboeking op een bankrekening. Wanneer de alimentatiegerechtigde minderjarig of handelingsonbekwaam is, vindt betaling plaats aan zijn /haar wettelijke vertegenwoordiger.

In procedures betreffende (echt)scheiding of rechtsbetrekkingen tussen ouders en kinderen aanvaardden rechtbanken als betalingswijzen van alimentatie rechtstreekse betaling aan de onderhoudsgerechtigde van bepaalde kosten voor de minderjarige (zoals kosten voor school en de ziektekostenverzekering).

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

In dat geval kan de alimentatiegerechtigde een vordering instellen tot tenuitvoerlegging van de alimentatiebeslissing. In Spanje bestaan de volgende maatregelen voor tenuitvoerlegging: inhouding van loon (waarbij rekening moet worden gehouden met het door de rechter bepaalde bestaansminimum), inhouding van belastingteruggave, beslaglegging op bankrekeningen, inhouding van socialezekerheidsuitkeringen en beslaglegging op en openbare verkoop van goederen. In bepaalde gevallen kan het niet betalen van alimentatie een strafbaar feit vormen waarop gevangenisstraf staat.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

In tegenstelling tot wat bij bank- en goederenbeslagen in verband met andere schulden het geval is, gelden bij beslagen in verband met alimentatieschulden geen beperkingen ten aanzien van de hoogte van het beslag. Procedures inzake de gedwongen tenuitvoerlegging van de onderstaande verplichtingen moeten binnen vijf jaar worden ingeleid.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Bij vorderingen betreffende alimentatie ten behoeve van minderjarigen of personen die handelingsonbekwaam zijn, kan het openbaar ministerie als vertegenwoordiger van die personen optreden.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Met wet nr. 42/2006 van 28 december 2006 en koninklijk besluit nr. 1618/2007 van 7 december 2007 is het "garantiefonds voor de betaling van alimentatie" opgericht. Dit fonds heeft geen rechtspersoonlijkheid. Het fonds heeft tot doel te waarborgen dat erkende en nietbetaalde alimentatievergoedingen die zijn vastgesteld in een door de rechter gevalideerde overeenkomst of in een gerechtelijke beslissing in procedures betreffende de scheiding van tafel en bed, echtscheiding, nietigverklaring van het huwelijk, afstamming of alimentatie, aan minderjarigen worden betaald middels de storting van een bedrag dat een voorschot vormt.

Deze aanspraak op een voorschot uit het fonds ontstaat alleen als de uitspraak waarin de alimentatie wordt erkend, is gedaan door een Spaanse rechtbank.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja, ingevolge EU-verordeningen en door Spanje geratificeerde internationale verdragen betreffende de inning van alimentatie kan een alimentatiegerechtigde om hulp verzoeken bij de Spaanse centrale autoriteit, die ressorteert onder het ministerie van Justitie.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Via alle beschikbare middelen bij het subdirectoraat-generaal Internationale juridische samenwerking (Subdirección General de Cooperación Jurídica Internacional), dat ressorteert onder het ministerie van Justitie. Calle San Bernardo No 62, 28071 Madrid. Tel.: 00 34 91 3902228/2295/4437; fax: 00 34 91 3904457

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Een alimentatiegerechtigde die in een andere lidstaat woont, kan zich richten tot de centrale autoriteit van die lidstaat, aan die autoriteit stukken overleggen waaruit blijkt dat hem/haar alimentatie is toegekend en haar verzoeken om bij de Spaanse centrale autoriteit een verzoek in te dienen tot het instellen van een tenuitvoerleggingsprocedure in Spanje. Dit gebeurt overeenkomstig EU-verordeningen en door Spanje geratificeerde internationale verdragen betreffende de inning van alimentatie.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Overeenkomstig de door de autoriteiten van de betreffende staat gestelde voorwaarden.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja, de Europese Unie (en dus ook Spanje) heeft dit protocol op 8 april 2010 geratificeerd.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Ingevolge Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 8 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, hebben de partijen in een geschil in de zin van deze verordening, onder de voorwaarden bepaald in het betrokken hoofdstuk, in een andere lidstaat daadwerkelijke toegang tot de rechter, met name wat de tenuitvoerleggingsprocedures en de rechtsmiddelen betreft. Overigens biedt de aangezochte lidstaat kosteloze rechtsbijstand voor alle door een onderhoudsgerechtigde op grond van artikel 56 ingediende verzoeken betreffende onderhoudsverplichtingen jegens een persoon jonger dan 21 jaar die voortvloeien uit een ouder-kindrelatie.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Aan wet nr. 1/1996 van 10 januari 1996 betreffende kosteloze rechtsbijstand is een hoofdstuk VIII toegevoegd over kosteloze rechtsbijstand in grensoverschrijdende geschillen binnen de EU (Asistencia jurídica gratuita en los litigios transfronterizos de la Unión Europea), waarin het recht op kosteloze rechtsbijstand zowel is geregeld voor natuurlijke personen die EU-burger zijn als voor natuurlijke personen die onderdaan van een derde land zijn en legaal in een van de lidstaten verblijven.

Laatste update: 30/05/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Frankrijk

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

In het Franse recht wordt onder een onderhoudsverplichting verstaan de verplichting die de wet oplegt aan degenen die over de middelen beschikken om te voorzien in de behoeften van een andere persoon met wie zij door een familieband of huwelijk zijn verbonden. Er zijn dus verschillende mensen aan wie deze onderhoudsverplichting (alimentatieverplichting) ten goede kan komen, zoals:

een echtgeno(o)t(e) kan alimentatie ontvangen van zijn/haar echtgeno(o)t(e) (de artikelen 212 en 214 van het burgerlijk wetboek (*code civil*)), kinderen kunnen alimentatie ontvangen van hun ouders (de artikelen 203, 371-2 en 373-2-2 van het burgerlijk wetboek), vaders, moeders en andere bloedverwanten in opgaande lijn kunnen alimentatie ontvangen van hun kinderen (artikel 205 van het burgerlijk wetboek), schoonvaders en schoonmoeders kunnen alimentatie ontvangen van hun schoonzonen en schoondochters (artikel 206 van het burgerlijk wetboek), een behoeftige overlevende echtgenoot (artikel 767 van het burgerlijk wetboek).

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Wat de onderhoudsverplichting jegens kinderen betreft, is er geen wettelijke leeftijdsgrens: de onderhouds- en opvoedingsverplichting van de ouders eindigt niet automatisch wanneer het kind wettelijk meerderjarig wordt (artikel 371-2 van het burgerlijk wetboek). Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen twee perioden:

zolang het kind minderjarig is of, indien het meerderjarig is, totdat het financieel onafhankelijk is, hebben de ouders een onderhouds- en opvoedingsverplichting jegens hun kind om het de nodige garanties voor zijn ontwikkeling en opvoeding te bieden; zodra de onderhouds- en opvoedingsverplichting komt te vervallen, zijn de algemene regels inzake onderhoudsverplichtingen van toepassing, op grond waarvan de eiser zijn behoeften moet bewijzen (de artikelen 205 en 207 van het burgerlijk wetboek).

De alimentatie kan geheel of gedeeltelijk rechtstreeks aan het kind worden betaald zodra het meerderjarig is geworden.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Als de alimentatie niet vrijwillig wordt betaald, moet de alimentatiegerechtigde, zijn vertegenwoordiger of de persoon die zijn hoofdverzorger is een rechtsvordering instellen met het verzoek het te betalen bedrag vast te stellen en de alimentatieplichtige te gelasten dat bedrag te betalen. Een alimentatievordering kan het hoofdonderwerp van de vordering zijn of kan worden ingesteld in het kader van bijvoorbeeld een echtscheidingsprocedure of een procedure om vast te stellen hoe het ouderlijk gezag moet worden uitgeoefend.

Wat alimentatievorderingen tussen volwassenen betreft, moet de persoon die een alimentatievordering instelt, bewijzen dat hij behoeftig is en niet in staat is in zijn eigen onderhoud te voorzien. Indien de alimentatiegerechtigde echter zelf ernstig heeft nagelaten zijn verplichtingen jegens de alimentatieplichtige na te komen, kan de rechter de alimentatieplichtige ontslaan van de verplichting tot volledige of gedeeltelijke betaling van de alimentatieschuld (artikel 207 van het burgerlijk wetboek).

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

In het Franse recht worden minderjarigen niet als alimentatiegerechtigden beschouwd: alleen de ouder of de derde die voor het kind zorgt, heeft die hoedanigheid en kan tegen de andere ouder of ouders optreden om hem/haar/hen een bijdrage te doen betalen voor de opvoeding en het onderhoud van het kind.

Sociale diensten kunnen op grond van artikel 205 van het burgerlijk wetboek (artikel L132-7 van het wetboek maatschappelijk welzijn en gezin (*code de l'action sociale et des familles*)) namens de alimentatiegerechtigde optreden indien deze daartoe niet bevoegd is.

Ziekenhuizen en publieke zorginstellingen/verzorgingsinstellingen kunnen zich rechtstreeks wenden tot personen die alimentatie verschuldigd zijn aan iemand die in het ziekenhuis is opgenomen (artikel L6145-11 van het wetboek volksgezondheid (*code de la santé publique*)).

Een persoon die onder voogdij staat, moet door zijn voogd worden vertegenwoordigd (artikel 475 van het burgerlijk wetboek).

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De vordering moet worden ingesteld bij een **familierechter** (*juge aux affaires familiales*) bij een regionale rechtbank (*tribunal de grande instance*) (artikel L. 213-3 van het wetboek gerechtelijke organisatie (*code de l'organisation judiciaire*)).

Behoudens de toepassing van de bepalingen van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, is in artikel 1070 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*code de procédure civile*) bepaald dat de bevoegde familierechter:

de rechter is van de plaats waar de gezinswoning gelegen is;

indien de ouders gescheiden wonen, de rechter is van de woonplaats van de ouder bij wie de minderjarige kinderen gewoonlijk wonen in het geval van gezamenlijk ouderlijk gezag, of de rechter is van de woonplaats van de ouder die als enige het ouderlijk gezag uitoefent; in andere gevallen de rechter is van de woonplaats van de persoon die de procedure niet heeft ingesteld.

In het geval van een gezamenlijke vordering ligt de bevoegdheid overeenkomstig de keuze van de partijen bij de rechter van de woonplaats van een van de partijen.

Indien het geschil echter uitsluitend betrekking heeft op de alimentatie voor de echtgeno(o)t(e), de bijdrage aan het onderhoud en de opvoeding van een kind, de bijdrage in de kosten van het huwelijk of een compenserende vergoeding, kan de bevoegdheid liggen bij de rechter van de woonplaats van de alimentatiegerechtigde echtgeno(o)t(e) of de ouder die de hoofdverzorger van de kinderen is, ook als ze meerderjarig zijn.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

De procedure is een mondelinge procedure en vereist geen vertegenwoordiging: eisers kunnen persoonlijk voor de rechter verschijnen met de nodige bewijsstukken.

De procedure kan worden ingesteld door middel van een dagvaarding (via een gerechtsdeurwaarder) of gewoon door een aan de rechtbank gericht verzoek.

Wanneer in het kader van een gerechtelijke echtscheidingsprocedure alimentatie wordt gevorderd, moet de eiser zich laten vertegenwoordigen door een advocaat met vertegenwoordigingsrecht (*avocat*).

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Er zijn geen gerechtskosten in eerste aanleg. Voor een beroepsprocedure wordt 225 EUR aangerekend.

Onder bepaalde financiële omstandigheden kunnen eisers rechtsbijstand krijgen.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Een bijdrage aan het onderhoud en de opvoeding van een kind kan de volgende vormen aannemen:

een maandelijkse betaling aan de alimentatiegerechtigde ouder (meest gebruikelijk);

directe betaling van namens het kind gemaakte kosten;

recht van gebruik en bewoning van een eigendom van de alimentatieplichtige, of afstand van goederen in vruchtgebruik, of toewijzing aan de alimentatiegerechtigde van goederen die inkomsten genereren.

De bijdrage wordt berekend op basis van de **middelen van elk van de ouders** en de **behoeften van het kind**. Sinds 2010 publiceert het ministerie van Justitie (*Ministère de la justice*) een referentietabel, **louter ter indicatie, opgesteld op basis van het inkomen van de alimentatieplichtige en de alimentatiegerechtigde, het aantal kinderen voor wie ze de zorg hebben en de omvang van het bezoekrecht en de huisvesting. De rechter voorziet systematisch in een indexering** van de bijdrage (op basis van de algemene prijsindex voor de consumptie door stedelijke huishoudens).

Overige onderhoudsbijdragen:

Bij de vaststelling van het bedrag van een **bijdrage door een echtgeno(o)t(e) in de kosten van het huwelijk** moet de rechter rekening houden met alle door de betrokkene gemaakte kosten die nuttige of noodzakelijke kosten zijn. Dit neemt de vorm aan van een financiële betaling, het nemen van verantwoordelijkheid voor een lening of zelfs de bewoning van de echtelijke woning.

Indien in een **echtscheidingsprocedure aan een van de echtgenoten alimentatie wordt toegekend op basis van de hulpverplichting**, kan worden besloten dat een deel van de maandelijkse betalingen voor een lening wordt overgenomen; de rechtbanken geven echter de voorkeur aan de betaling van een maandelijks bedrag. Dit bedrag wordt vastgesteld op basis van de **levensstandaard waarop de eisende echtgeno(o)t(e) aanspraak kan maken, gelet op de hoedanigheid van zijn/haar echtgeno(o)t(e)**.

Alimentatie voor bloedverwanten in opgaande lijn en schoonouders wordt slechts toegekend **in verhouding tot de behoefte van de eiser en de rijkdom van de persoon die de alimentatie dient te betalen**. Afhankelijk van de omstandigheden in de zaak kan de rechter, zelfs ambtshalve, een door de geldende wetgeving (artikel 208 van het burgerlijk wetboek) toegestane clausule inzake de aanpassing van die alimentatie opnemen.

Een herziening van de alimentatie is altijd mogelijk, mits de eiser kan bewijzen dat een nieuw element van invloed is op de middelen van de alimentatiegerechtigde en/of alimentatieplichtige en/of de behoeften van het kind/de alimentatiegerechtigde.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

In het burgerlijk wetboek is er geen voorkeur voor een bepaalde wijze van betaling opgenomen. De wijze van betaling kan worden bepaald in een overeenkomst tussen de partijen. Bij gebrek aan een dergelijke overeenkomst bepaalt de rechter de wijze van betaling in zijn beslissing.

De alimentatie wordt rechtstreeks betaald aan de alimentatiegerechtigde of aan de sociale dienst, het ziekenhuis of de publieke verzorgings- of zorginstelling die namens de alimentatiegerechtigde een rechtsoverdracht heeft ingesteld.

Er wordt op gewezen dat in het geval van een bijdrage aan het onderhoud van een kind de alimentatie geheel of gedeeltelijk kan worden vervangen door de betaling van een geldbedrag aan een erkende instantie die belast is met de verstrekking van een geïndexeerd inkomen aan het kind (artikel 373-2-3 van het burgerlijk wetboek). De rechter kan ook beslissen dat de alimentatie rechtstreeks aan het meerderjarige kind wordt uitbetaald.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Als de alimentatiegerechtigde over een executoriale titel beschikt, kan hij een gerechtsdeurwaarder rechtstreeks opdracht geven om een executiemaatregel ten uitvoer te leggen met betrekking tot het vermogen van de alimentatieplichtige (behalve voor de beslaglegging op een onroerende zaak of loon, waarvoor een voorafgaande rechterlijke beslissing vereist is). Gerechtsdeurwaarders hebben ruime onderzoeksbevoegdheden om samen met de autoriteiten de informatie te vinden die nodig is om de alimentatieplichtige of zijn goederen te lokaliseren.

De belangrijkste tenuitvoerleggingsprocedures die een alimentatiegerechtigde kan laten toepassen, zijn de volgende:

procedure van directe betaling (de artikelen L 213-1 en R 213-1 e.v. van het wetboek van tenuitvoerlegging van civielrechtelijke beslissingen (*code des procédures civiles d'exécution*)): **de** laatste zes maanden van achterstallige alimentatie en de huidige alimentatie kunnen worden ingevorderd. De gerechtsdeurwaarder stelt de derde (werkgever, bank of een derde-schuldenaar van de alimentatieplichtige) in kennis van zijn verplichting om de alimentatie rechtstreeks aan de deurwaarder te betalen;

loonbeslag (de artikelen L 3252-1 en R 3252-1 e.v. van het arbeidswetboek (*code du travail*): het is een rechter van een districtsrechtbank (*juge d'instance*) die opdracht moet geven om over te gaan tot loonbeslag;

derdenbeslag (de artikelen L 211-1, L 162-1, R 211-1 en R 162-1 e.v. van het wetboek van tenuitvoerlegging van civielrechtelijke beslissingen) staat toe dat beslag wordt gelegd op schulden aan de alimentatieplichtige (meestal beslag op een bankrekening);

beslag voor verkoop (de artikelen L 221-1 en R 221-1 e.v. van het wetboek van tenuitvoerlegging van civielrechtelijke beslissingen): beslag op materiële goederen (televisie, auto enz.);

beslag op onroerende zaken (de artikelen L 311-1 en R 311-1 e.v. van het wetboek van tenuitvoerlegging van civielrechtelijke beslissingen): **het gaat hier om onroerende zaken die eigendom zijn van de alimentatieplichtige. Het is de uitvoeringsrechter (*juge de l'exécution*) die opdracht moet geven om de onroerende zaak te verkopen.**

De kosten van gerechtsdeurwaarders zijn volledig voor rekening van de alimentatieplichtige.

In een strafrechtelijke procedure kan de alimentatieplichtige worden veroordeeld voor het **in de steek laten van het gezin. Dit strafbare feit kan worden bestraft met een** gevangenisstraf van twee jaar en een boete van 15 000 EUR (artikel 227-3 van het wetboek van strafrecht (*code pénal*)).

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

De verjaringstermijn voor alimentatie bedraagt 5 jaar te rekenen vanaf elke datum waarop de betaling ervan verschuldigd werd (artikel 2224 van het burgerlijk wetboek).

De procedure voor directe betalingen mag niet worden toegepast voor betalingsachterstanden van meer dan zes maanden. Dat sluit niet uit dat andere methoden voor tenuitvoerlegging kunnen worden toegepast om dergelijke betalingsachterstanden in te vorderen.

De tenuitvoerleggingsprocedure moet beperkt blijven tot wat noodzakelijk lijkt voor de invordering van de schuld en er mag geen sprake zijn van misbruik bij de keuze van de tenuitvoerleggingsmaatregelen.

Het is bij wet verboden bepaalde activa in beslag te nemen: onderhoudsbijdragen, roerende zaken die noodzakelijk zijn voor het leven en werk van de alimentatieplichtige, goederen die essentieel zijn voor gehandicapten, bepaalde uitkeringen en kinderbijslagen. Op een bankrekening kunnen alleen bedragen boven het minimuminkomen (actief solidariteitsinkomen (*le revenu de solidarité active*)) voor een alleenstaande in beslag worden genomen. In het geval van loonbeslag wordt het bedrag dat in beslag mag worden genomen, bepaald op basis van het loon en de personen ten laste van de alimentatieplichtige.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Organisaties die verantwoordelijk zijn voor de betaling van kinderbijslag kunnen onder bepaalde voorwaarden de rechten van een alimentatiegerechtigde overnemen. In dat geval kunnen zij namens de alimentatiegerechtigde een gerechtelijke procedure starten. Als de private tenuitvoerleggingsprocedure niet het beoogde resultaat heeft, is het ook mogelijk de procureur-generaal (*procureur de la République*) te verzoeken om via de openbare accountant (*comptable public*) een openbare invorderingsprocedure in gang te zetten.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Onder bepaalde voorwaarden kunnen organisaties die verantwoordelijk zijn voor de betaling van kinderbijslag de alimentatiegerechtigde een toelage betalen als voorschot op de verschuldigde alimentatie.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Als de alimentatieplichtige zijn woonplaats in een ander land heeft en de alimentatiegerechtigde zich in Frankrijk bevindt, kan de alimentatiegerechtigde contact opnemen met het bureau voor de invordering van alimentatieschulden (*Bureau de Recouvrement des Créances Alimentaires (RCA)*) van het ministerie van Buitenlandse Zaken en Internationale Ontwikkeling (*Ministère des Affaires Étrangères et du Développement International*). Het bureau zal dan contact opnemen met de centrale autoriteit van het land waar de schuldenaar verblijft om de schuld in te vorderen.

De alimentatiegerechtigde kan ook contact opnemen met het kinderbijslagfonds (*Caisse d'Allocations Familiales (CAF)*), dat financiële steun kan bieden als de alimentatieplichtige niet betaalt, zelfs als de alimentatieplichtige zich in het buitenland bevindt.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Contact opnemen met de Franse centrale autoriteit kan per brief, telefoon of e-mail:

Ministère des affaires étrangères et du développement international

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

E-mail: recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Als de schuldenaar in Frankrijk woont en de schuldeiser in het buitenland verblijft, moet de schuldeiser **contact opnemen met de centrale autoriteit van het land waar hij verblijft**. De centrale autoriteit die de schuldvordering indient, zal dan contact opnemen met de Franse centrale autoriteit (het bureau voor de invordering van alimentatieschulden, dat onder het ministerie van Buitenlandse Zaken ressorteert), die de nodige maatregelen zal nemen om de schuld in te vorderen.

Indien een alimentatiegerechtigde over een beslissing tot tenuitvoerlegging beschikt, kan hij ook rechtstreeks een gerechtsdeurwaarder opdracht geven om de schuld in te vorderen (zonder via de centrale autoriteiten te gaan). In dat geval kan de alimentatiegerechtigde geen beroep doen op de hulp van de centrale autoriteit.

Er dient op te worden gewezen dat bij gebrek aan een rechterlijke beslissing waarin het principe van een alimentatie wordt vastgesteld, de centrale autoriteit van een lidstaat die een vordering instelt een verzoek kan indienen om een beslissing van het bureau voor de invordering van alimentatieschulden te verkrijgen teneinde het principe van een alimentatie te laten vaststellen in een Franse rechterlijke beslissing (bijlage VII van Verordening (EU) nr. 4/2009).

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Contact opnemen met de Franse centrale autoriteit kan per brief, telefoon of e-mail:

Ministère des affaires étrangères et du développement international

Bureau de recouvrement des créances alimentaires

27, rue de la Convention

CS 91533

75732 Paris Cedex 15

Tel: + 33 (0) 1 43 17 91 99

Fax: +33 (0)1 43 17 81 97

E-mail: recouv-creances-alimentaires.fae-saj-pdp@diplomatie.gouv.fr

Als een alimentatiegerechtigde besluit rechtstreeks contact op te nemen met een gerechtsdeurwaarder, kan hij de gegevens van erkende gerechtsdeurwaarders terugvinden in de rubriek "*Trouver un huissier*" op de website van de nationale kamer van gerechtsdeurwaarders (*Chambre nationale des huissiers de justice*).

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Niet van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

De rechtsbijstand kan geheel of gedeeltelijk zijn. Rechtsbijstand wordt verleend:

automatisch voor kinderen jonger dan 21 jaar op grond van artikel 46 van Verordening (EG) nr. 4/2009;

in de overige gevallen, indien de persoon die rechtsbijstand vraagt voldoet aan de in de wet vastgestelde voorwaarden inzake middelen (wet nr. 91-647 van 10 juli 1991 inzake rechtsbijstand (*loi n° 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique*) en decreet nr. 91-1266 van 19 december 1991) (*décret n°91-1266 du 19 décembre 1991*)).

In Frankrijk omvat rechtsbijstand de honoraria die de in de beslissing betreffende rechtsbijstand aangestelde advocaat aanreken voor de gerechtelijke procedure alsook de honoraria van de gerechtsdeurwaarder die in dezelfde beslissing is aangesteld voor de schuldvorderingsprocedure.

Overeenkomstig **Richtlijn 2003/8/EG van de Raad van 27 januari 2003** wordt bij verzoeken om rechtsbijstand in verband met alimentatieverplichtingen dezelfde procedure gevolgd als bij andere grensoverschrijdende geschillen.

Het verzoek om rechtsbijstand wordt door de alimentatiegerechtigde in het Frans toegezonden aan de dienst toegang tot het recht en slachtofferhulp (*Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)*), die op het volgende adres is gevestigd:

Ministère de la Justice

Service de l'accès au droit et à la Justice et de l'aide aux victimes

Bureau de l'aide juridictionnelle

13, Place Vendôme

75042 PARIS cedex 01

Tel: 01 44 77 71 86

Fax: 01 44 77 70 50

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Het bureau voor de invordering van alimentatieschulden bevestigt de ontvangst van de door de buitenlandse centrale autoriteit ingediende vordering en van het overgelegde bewijsmateriaal. Het controleert of het dossier volledig is en of de documenten, met name juridische documenten, juist en bruikbaar zijn. Om te kunnen anticiperen op problemen met de tenuitvoerlegging, verzoekt het bureau de verzendende autoriteit indien nodig verduidelijkingen en/of andere uittreksels of vertalingen van uittreksels te verstrekken. Het bureau vergemakkelijkt het starten van een procedure met betrekking tot de in artikel 56 bedoelde vorderingen door deze te versturen naar de gerechtelijke autoriteiten die in dat gebied bevoegd zijn.

Het bureau helpt om de alimentatieplichtige te vinden en vergemakkelijkt het zoeken naar informatie over zijn middelen door de zaak voor te leggen aan de procureur-generaal en aan de diensten van de *Direction Générale des Finances Publiques* overeenkomstig de artikelen 61, 62 en 63 van Verordening (EG) nr. 4/2009.

De centrale autoriteit vergemakkelijkt ook minnelijke schikkingen door rechtstreeks contact op te nemen met de alimentatieplichtige en haar voorstellen voor vrijwillige betaling over te maken aan de alimentatiegerechtigde via de centrale autoriteit van de staat waar de alimentatiegerechtigde verblijft.

Indien de minnelijke invordering mislukt, is een gerechtelijke invorderingsprocedure altijd mogelijk, mits de buitenlandse beslissing in Frankrijk uitvoerbaar is. Het bureau staat in contact met de gerechtsdeurwaarders die belast zijn met het invorderen van de schuld om ervoor te zorgen dat de tenuitvoerleggingsprocedure goed verloopt.

Het Bureau vraagt altijd om een bankoverschrijving te regelen.

In gevallen waarin de afstamming moet worden vastgesteld om de alimentatie in te vorderen, deelt het bureau de alimentatiegerechtigde mee welke autoriteit bevoegd is om de procedure tot vaststelling van de afstamming uit te voeren.

Laatste update: 05/06/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJN-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJN en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([it](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar

Alimentatievorderingen - Italië

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Het Italiaanse rechtstelsel kent verschillende namen, voorwaarden en bedragen voor alimentatie, afhankelijk van de relatie tussen de onderhoudsplichtige en de begunstigde.

Een onderhoudsplicht ('obbligazione alimentare') brengt een wettelijk opgelegde verstrekking van materiële bijstand aan een persoon die zelf niet in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien met zich mee. Onderhoudsplichtig zijn bepaalde door de wet vastgestelde personen, als onderdeel van hun plicht tot familiale solidariteit.

De regels voor dit onderhoud worden beschreven in artikel 433 en volgende van het Italiaanse Burgerlijk Wetboek. Alimentatie moet worden betaald wanneer:

- er een specifieke wettelijke relatie bestaat tussen de onderhoudsplichtige en de begunstigde;
- de begunstigde, die niet in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien, zich in een situatie van behoefte bevindt.

Onderhoudsplichtigen zijn, in deze volgorde:

de echtgeno(o)t(e);

kinderen;

ouders, of, bij gebreke daarvan, directe verwanten in de opgaande lijn;

schoonzonen en -dochters;

schoonouders;

broers en zussen.

De nauwste verwant volgens de rangschikking hierboven is verplicht om alimentatie te verstrekken; indien er meerdere personen van dezelfde rang zijn, wordt de plicht evenredig aan hun financiële situatie tussen hen gedeeld.

Het verschuldigde bedrag is evenredig aan de behoefte van de persoon die alimentatie vordert en de financiële omstandigheden van degene die de alimentatie moet betalen. Dit type alimentatie mag niet hoger zijn dan het bedrag dat nodig is om de basislevensbehoeften van de behoeftige persoon te dekken, gelet op zijn of haar sociale status.

'Assegno di mantenimento' (alimentatie) is de verstrekking van de financiële bijstand door een echtgeno(o)t(e) aan de andere echtgeno(o)t(e) in geval van een echtscheiding of scheiding van tafel en bed, en is zo opgezet dat degene die alimentatie ontvangt de tijdens het huwelijk genoten levensstandaard in stand kan houden. 'Assegno di mantenimento' is niet afhankelijk van de vraag of de begunstigde behoeftig is en kan ook worden gevorderd als de begunstigde werk heeft. Van alimentatie kan afstand worden gedaan, en de betaling van periodieke alimentatie kan worden vervangen door de betaling van een bedrag ineens.

Omdat dit type alimentatie ervoor moet zorgen dat degene die alimentatie ontvangt een levensstandaard behoudt die vergelijkbaar is met die van vóór de scheiding, is het bedrag doorgaans hoger dan de wettelijke 'assegno alimentare'. De 'assegno di mantenimento' is echter niet verschuldigd aan de echtgenoot(e) die geacht wordt verantwoordelijk te zijn voor de scheiding.

De term 'assegno di mantenimento' heeft ook betrekking op de financiële steun die ouders moeten betalen aan hun kinderen in geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed.

Kinderen hebben het recht om door hun ouders te worden onderhouden in verhouding tot hun respectieve middelen en in overeenstemming met hun vermogen om in een beroep of thuis te werken. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed stelt de rechtbank vast dat regelmatig alimentatie moet worden betaald en neemt de rechtbank een besluit over de hoogte van de alimentatie, in overeenstemming met de behoeften van het kind, de levensstandaard van het kind toen het nog met beide ouders samenleefde, de hoeveelheid tijd die met elke ouder wordt doorgebracht, de financiële middelen van beide ouders en de financiële waarde van huiselijke en zorgtaken die door elke ouder worden uitgevoerd.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Tot ze de meerderjarige leeftijd hebben bereikt, hebben kinderen het recht om door hun ouders te worden onderhouden in verhouding tot hun respectieve middelen en in overeenstemming met hun vermogen om in een beroep of thuis te werken. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed stelt de rechtbank vast dat regelmatig alimentatie moet worden bepaald (zie het antwoord op vraag 1).

Als een kind de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, maar nog niet financieel zelfstandig is, kan de rechter een van de of beide ouders opdragen om regelmatig alimentatie te betalen, meestal rechtstreeks aan het kind. Zodra het kind dat de meerderjarige leeftijd heeft bereikt financieel zelfstandig is doch financiële problemen ondervindt, hebben de ouders alleen een 'obbligazione alimentare'.

Als een kind dat de meerderjarige leeftijd heeft bereikt een ernstige handicap heeft, zijn de regels voor minderjarige kinderen van toepassing.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Om 'alimenti' (alimentatie) te ontvangen moet een persoon een dagvaardingsverzoek ('atto di citazione') indienen bij de rechtbank van de plaats waar hij of zij woont, samen met schriftelijk bewijs voor de noodzaak van de alimentatie.

Zodra de procedure is begonnen, kan de rechtbank worden verzocht om voorlopige alimentatie toe te kennen voordat de definitieve beslissing wordt genomen.

Alimentatie voor kinderen of een echtgenoot(e) kan worden toegekend in een afzonderlijke procedure of in het kader van een (echt)scheidingsprocedure. De rechtbank kan de alimentatie toekennen in de eerste rechtszitting in de procedure.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

In overeenstemming met Verordening (EG) nr. 4/2009 ligt de rechtsbevoegdheid (jurisdictie) op het gebied van onderhoudsverplichtingen bij:

- a) de rechtbank van de plaats waar de verweerder zijn of haar gewone verblijfplaats heeft; of
- b) de rechtbank van de plaats waar de onderhoudsgerechtigde zijn of haar gewone verblijfplaats heeft; of
- c) de rechtbank die volgens het recht van het forum bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek betreffende de staat van personen, indien het verzoek inzake een onderhoudsverplichting een met deze procedure verbonden nevenverzoek is, tenzij deze bevoegdheid uitsluitend op de nationaliteit van een der partijen berust; of
- d) de rechtbank die volgens het recht van het forum bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, indien het verzoek inzake een onderhoudsverplichting een met deze procedure verbonden nevenverzoek is, tenzij deze bevoegdheid uitsluitend op de nationaliteit van een der partijen berust.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Het document waarmee de alimentatieprocedure wordt ingeleid moet worden ingediend via een advocaat, die de partij vertegenwoordigt ten overstaan van de rechtbank.

Bijstand door een advocaat is niet noodzakelijk als de beslissing over de alimentatie is opgenomen in de overeenkomst tussen twee echtgenoten die uit elkaar gaan. In dat geval wordt de overeenkomst overgelegd aan de rechtbank, die de overeenkomst controleert en goedkeurt.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Een persoon die een zaak aanhangig maakt bij een civiele rechtbank moet een registratievergoeding ('contributo unificato di iscrizione a ruolo') betalen. Deze vergoeding varieert, afhankelijk van het type en de waarde van de zaak. Voor de door de rechtbank uitgevaardigde bevelen moet eveneens een vergoeding worden betaald.

In zaken over alimentatie aan kinderen hoeven deze registratievergoedingen echter niet te worden betaald.

De partijen moeten de juridische kosten van de advocaten die hen in de rechtbank vertegenwoordigen betalen.

Personen die over onvoldoende middelen beschikken kunnen verzoeken om de benoeming van een advocaat die hun kosteloos bijstaat, waarbij de kosten worden gedragen door de staat (rechtsbijstand).

Om in aanmerking te komen voor rechtsbijstand moet de verzoeker een jaarlijks belastbaar inkomen van niet meer dan 10 766,33 EUR hebben. Als de betrokken persoon samenleeft met zijn of haar echtgenoot(e) of andere familieleden, zal het totale jaarlijks te betalen alimentatiebedrag worden berekend door de inkomens van alle familieleden bij elkaar op te tellen, inclusief het inkomen van de verzoeker. In dat geval wordt het maximuminkomen om in aanmerking te komen voor rechtsbijstand verhoogd met 1 032,91 EUR voor elk familielid met wie de verzoeker samenleeft.

Verzoeken om rechtsbijstand moeten worden ingediend bij de Raad van de orde van advocaten ('Consiglio dell'Ordine degli Avvocati') van de plaats waar de ter zake bevoegde rechtbank is gevestigd. Verzoeken moeten worden ingediend met behulp van de formulieren die kunnen worden aangevraagd bij de administratieve dienst van de orde van advocaten of die van de website van de orde van advocaten kunnen worden gedownload, en de formulieren moeten vergezeld gaan van de op deze formulieren vermelde documenten.

In het verzoek moeten de gronden en de rechtsgrond voor de vordering worden vermeld en bij het verzoek moet schriftelijk bewijs worden gevoegd. De orde van advocaten zal geen rechtsbijstand toekennen als de bij de rechtbank ingestelde vordering duidelijk ongegrond is.

Als de orde van advocaten het verzoek aanvaardt, kan de betrokken persoon een advocaat kiezen uit de lijst van bevoegde rechtsbijstandadvocaten. Sommige orden van advocaten zullen zelf een advocaat selecteren om de zaak op zich te nemen.

Een verzoek om toekenning van rechtsbijstand kan in elke fase en instantie van de procedure worden ingediend en is geldig voor alle daaropvolgende instanties, mits de persoon dan nog steeds over onvoldoende middelen beschikt.

Als het verzoek om rechtsbijstand wordt verworpen, kan de betrokken persoon het verzoek opnieuw indienen bij de ter zake bevoegde rechtbank.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringssysteem)?

Het gerechtelijke bevel waarin het bedrag van de alimentatie wordt vastgesteld en opdracht wordt gegeven tot de betaling ervan is een uitvoerbare titel en vormt derhalve een tenuitvoerleggingsbevel.

Een gerechtelijk bevel tot vaststelling van het recht op alimentatie legt een verplichting op aan de onderhoudsplichtige om de begunstigde te betalen wat deze nodig heeft om zijn of haar basislevensbehoeften te kunnen vervullen (de kosten van voeding, huisvesting en kleding en van een minimum aan goederen en diensten die nodig zijn om een waardig leven te leiden). Bij het nemen van een beslissing over de hoogte van de alimentatie moet de rechtbank ook rekening houden met de financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige.

In een gerechtelijk bevel tot vaststelling van het bedrag van de alimentatie die moet worden betaald aan een gescheiden echtgeno(o)t(e), moet ook de levensstandaard tijdens het huwelijk in aanmerking worden genomen.

In een gerechtelijk bevel tot vaststelling van het bedrag van de alimentatie die moet worden betaald aan kinderen die de meerderjarige leeftijd hebben bereikt, maar niet financieel zelfstandig zijn, moeten hun onderwijsbehoeften in aanmerking worden genomen.

Alimentatie wordt automatisch aangepast aan de hand van de ISTAT-indices of andere parameters die door de partijen zijn overeengekomen of in het gerechtelijke bevel worden vermeld.

Het bedrag van de verschuldigde alimentatie kan op een latere datum worden veranderd als de begunstigde of de onderhoudsplichtige daartoe een verzoek heeft ingediend bij de bevoegde rechtbank, die doorgaans de rechtbank is die het oorspronkelijk bevel heeft uitgevaardigd.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De rechtbank stelt de betalingsregelingen vast.

In geval van scheiding van tafel en bed kan de rechtbank derden die betalingen verrichten aan de onderhoudsplichtige (zoals een werkgever) opdragen om een deel van het geld rechtstreeks aan de gescheiden echtgeno(o)t(e) uit te keren.

De alimentatie moet worden uitbetaald aan de persoon die er recht op heeft.

Alimentatie voor minderjarige kinderen wordt doorgaans betaald aan de echtgeno(o)t(e) die het ouderlijk gezag heeft.

Door de rechtbank toegekende alimentatie voor kinderen die de meerderjarige leeftijd hebben bereikt, maar niet financieel zelfstandig zijn, wordt rechtstreeks aan deze kinderen uitbetaald.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Als de persoon die is opgedragen om alimentatie te betalen deze niet vrijwillig betaalt, staan alle gebruikelijke middelen voor de tenuitvoerlegging van financiële verplichtingen open voor de begunstigde.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Het recht op onderhoud is op zichzelf niet gebonden aan een verjaringstermijn. Voor afzonderlijke termijnbetalingen die verschuldigd zijn, maar niet worden betaald, geldt een verjaringstermijn van vijf jaar (artikel 2948, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek). Bovendien wordt verjaring opgeschort tussen echtgenoten en tussen degenen die ouderlijk gezag uitoefenen over de personen die alimentatie ontvangen.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Italië heeft geen organisatie of autoriteit die onderhoudsgerechtigden kan helpen bij de invordering van alimentatie. De onderhoudsgerechtigde, hetzij hij of zij zelf als hij of zij de meerderjarige leeftijd heeft bereikt, hetzij zijn of haar wettelijke vertegenwoordiger als hij of zij jonger dan 18 jaar is, moet een zaak aanhangig maken bij de bevoegde rechtbank, bijgestaan door een advocaat.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Nee.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Een persoon die recht heeft op alimentatie van iemand die in een ander land woont, kan bijstand krijgen van de centrale autoriteit van Italië. Daartoe moet de persoon een verzoek om erkenning (en de afgifte van een verklaring van uitvoerbaarheid van de beslissing tot erkenning) van zijn of haar recht op alimentatie indienen via de centrale autoriteit in de lidstaat waar de onderhoudsplichtige zijn of haar gewone verblijfplaats heeft, conform het systeem van samenwerking dat wordt beschreven in hoofdstuk VII van Verordening (EG) nr. 4/2009.

De afdeling Jeugdrechtspraak van het ministerie van Justitie ('Ministero della Giustizia - Dipartimento per la Giustizia Minorile') is de centrale autoriteit voor Italië, die is aangewezen in overeenstemming met artikel 49 van Verordening (EG) nr. 4/2009 om alimentatie in grensoverschrijdende geschillen binnen de Europese justitiële ruimte in te vorderen.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De centrale autoriteit van Italië is te bereiken op het volgende adres:

Ministero della Giustizia, Dipartimento per la Giustizia Minorile

Via Damiano Chiesa 23

00136 Roma

Tel. +39 668188325

Fax +39 668808085

E-mail: acitalia0409.dgm@giustizia.it

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Als de onderhoudsgerechtigde in het buitenland woont en in Italië een beslissing tot erkenning van zijn of haar recht op alimentatie ten uitvoer wil leggen, kan hij of zij hulp vragen van de centrale autoriteit van de lidstaat waar hij of zij woont, en via die autoriteit een verzoek in overeenstemming met artikel 56 indienen, gebruikmakend van het systeem van samenwerking van hoofdstuk VII van Verordening (EG) nr. 4/2009.

Dientengevolge moet het verzoek niet rechtstreeks aan de centrale autoriteit van Italië of enige andere autoriteit of particuliere organisatie in Italië worden gezonden.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Wat betreft de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken worden de regels van hoofdstuk V van Verordening (EG) nr. 4/2009 rechtstreeks toegepast.

Kort gezegd betekent dit dat voor alimentatieverzoeken die zijn ingediend volgens het in hoofdstuk VII beschreven systeem en die voortvloeien uit ouderschap de volgende procedure wordt gebruikt:

- voor zaken betreffende de erkenning of de erkenning plus een verklaring van uitvoerbaarheid van een beslissing tot erkenning en betreffende een in een lidstaat afgegeven of reeds erkende beslissing wordt, als de begunstigde jonger dan 21 jaar is, automatisch rechtsbijstand toegekend, ongeacht het inkomen en ongeacht of het verzoek voldoende gegrond lijkt, zoals vereist door de algemene regels (zie het antwoord op vraag 7);
- voor andere typen zaken (verzoeken om de afgifte of wijziging van een beslissing) moet, als het verzoek betrekking heeft op iemand van jonger dan 21 jaar, worden beoordeeld of het verzoek voldoende gegrond is om rechtsbijstand te kunnen verlenen, zonder het inkomen van de persoon in aanmerking te nemen;
- als de verzoeker ouder dan 21 jaar is, kan hij of zij rechtsbijstand krijgen als hij of zij voldoet aan de normale inkomensvoorwaarden en het verzoek voldoende gegrond is, in overeenstemming met het Italiaanse recht (zie het antwoord op vraag 7).

Voor verzoeken betreffende alimentatie die niet voortvloeien uit ouderschap (d.w.z. verzoeken die zijn ingediend door een echtgeno(o)t(e) of een andere persoon die een bloed- of aanverwant van de onderhoudsgerechtigde is), wordt rechtsbijstand verleend als aan de normale voorwaarden betreffende inkomen en het voldoende gegrond zijn van het verzoek is voldaan, in overeenstemming met het Italiaanse recht (zie het antwoord op vraag 7).

Het criterium van continuïteit is in alle gevallen van toepassing: een verzoeker die heeft geprofiteerd van volledige of gedeeltelijke rechtsbijstand in de lidstaat van herkomst, heeft recht op rechtsbijstand in zaken die bij de rechtbanken in Italië aanhangig worden gemaakt voor de erkenning, uitvoerbaarheid of tenuitvoerlegging van de beslissing.

Als aan bovengenoemde voorwaarden is voldaan, zendt de centrale autoriteit van Italië het verzoek om rechtsbijstand door aan de desbetreffende orde van advocaten, samen met de benodigde door de verzoeker ingediende documenten.

De orde van advocaten beslist op basis van de hierboven beschreven criteria of er rechtsbijstand zal worden verleend.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

De centrale autoriteit van Italië gebruikt de volgende methoden voor de behandeling van overeenkomstig hoofdstuk VII verzonden samenwerkingsverzoeken: minnelijke schikkingen worden aangemoedigd door onderhoudsplichtigen uit te nodigen om hun onderhoudsplicht vrijwillig na te komen;

onderhoudsplichtigen worden verzocht contact op te nemen met de centrale autoriteit om overeenstemming te bereiken over de procedures voor het schikken van de zaak;

de onderhoudsplichtige wordt gelokaliseerd door te zoeken in de databank van het nationale register van Italiaanse gemeenten ('Indice nazionale dei comuni italiani') en van het gevangeniswezen ('Amministrazione penitenziaria') of door contact op te nemen met lokale bevolkingsregisters;

er wordt informatie verzameld over het inkomen en vermogen van de onderhoudsplichtige, met hulp van de belastingautoriteiten ('polizia tributaria');

het verkrijgen van schriftelijk bewijs wordt vergemakkelijkt overeenkomstig artikel 51, lid 2, onder g) van de verordening, in samenwerking met de gerechtelijke autoriteiten;

de verlening van rechtsbijstand wordt vergemakkelijkt, zoals uitgelegd in de antwoorden op de vragen 7 en 18 hierboven.

Laatste update: 22/01/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Cyprus

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Hieronder vallen de onderhoudsverplichtingen van ouders jegens hun minderjarige kinderen, waarvan de omvang afhankelijk is van hun financiële middelen, maar niet van de vraag of ze wel of niet gescheiden zijn. Onderhoudsverplichtingen gelden ook ten aanzien van een gewezen echtgenoot die niet zelf in zijn levensonderhoud kan voorzien.

Onderhoudsplichtig zijn ouders jegens hun kinderen en gewezen echtgenoten jegens elkaar, alsook volwassen kinderen jegens hun ouders wanneer laatstgenoemde onvoldoende vermogen of inkomsten hebben om zelf in hun levensonderhoud te voorzien.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

De onderhoudsplicht eindigt wanneer het kind meerderjarig wordt (18 jaar), tenzij het niet in zijn eigen levensonderhoud kan voorzien. Laatstgenoemde situatie doet zich voor wanneer het kind een lichamelijke of geestelijke handicap heeft, geen betaald werk kan verrichten omdat het hoger of beroepsonderwijs volgt of, in het geval van een mannelijk kind, de militaire dienstplicht vervult.

Overeenkomstig de Cypriotische wet, meer bepaald artikel 34 van wet nr. 216/90 inzake de ouder-kindrelatie, zijn volwassen kinderen onderhoudsplichtig jegens hun ouders.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

U moet een verzoek indienen bij de familierechtbank van de prefectuur waar u woont.

De procedure begint met de indiening van een verzoekschrift strekkende tot de inning van alimentatie, waarbij een beëdigde verklaring van de verzoeker moet zijn gevoegd, die wordt ingeschreven op de griffie van de rechtbank. Het verzoekschrift wordt betekend aan de verweerder (alimentatieplichtige), die het recht heeft om te worden gehoord en een bezwaarschrift in te dienen. Wanneer de partijen tot overeenstemming komen, geeft de rechter op basis van hun overeenkomst een alimentatiebeschikking. Anders wordt het verzoek ter zitting behandeld en geeft de rechter een beslissing op basis van de verklaringen van beide partijen.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Wanneer de alimentatiegerechtigde minderjarig is (jonger dan 18 jaar), moet het verzoek namens en ten behoeve van hem worden ingediend door een van zijn ouders of zijn voogd.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Wet nr. 23/90 inzake de familierechtbanken, zoals gewijzigd, bepaalt dat wanneer de alimentatiegerechtigde een minderjarige is, de rechtbank van de woonplaats van de alimentatiegerechtigde of alimentatieplichtige bevoegd is (artikel 12, lid 1, onder b)). In de gevallen waarin de alimentatiegerechtigde meerderjarig is, is de rechtbank van de woon- of werkplaats van de verzoeker (alimentatiegerechtigde) of alimentatieplichtige bevoegd (artikel 12, lid 1, onder a)).

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Een verzoek kan persoonlijk of via een advocaat worden ingediend.

Voor de toepasselijke procedure, zie het antwoord op vraag 3.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Aan een gerechtelijke procedure zijn kosten verbonden, namelijk het honorarium van de advocaat (wanneer de verzoeker door een advocaat wordt vertegenwoordigd) en de rechtbankkosten. De hoogte daarvan wordt vastgesteld bij regelgeving, die regelmatig door het hoogerechtshof wordt gepubliceerd. Hoe hoog de kosten van de procedure precies zijn, is afhankelijk van de duur en complexiteit ervan. Wanneer de verzoeker over onvoldoende financiële middelen beschikt, kan hij een aanvraag indienen voor kosteloze rechtsbijstand, overeenkomstig wet nr. 165(I)/2002, zoals gewijzigd.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Alimentatie kan worden toegekend ten laste van een ouder ten behoeve van een kind, ten laste van een kind ten behoeve van een ouder of ten laste van een gewezen echtgenoot ten behoeve van een gewezen echtgenoot. Bij het bepalen van de hoogte van de alimentatie wordt rekening gehouden met de behoeften van de alimentatiegerechtigde en de financiële middelen van de alimentatieplichtige. Alimentatie is bestemd voor het levensonderhoud, de instandhouding van het welzijnsniveau en, voor zover van toepassing, de financiering van onderwijskosten van de alimentatiegerechtigde (artikel 37 van wet nr. 216/90).

Een alimentatiebeslissing kan op verzoek van de alimentatiegerechtigde of zijn vertegenwoordiger worden herzien als diens kosten van levensonderhoud of familieomstandigheden zijn gewijzigd of als de omstandigheden van de alimentatieplichtige zijn veranderd (artikel 38, lid 1, van wet nr. 216/90).

Daarnaast voorziet de wet in een automatische, tweejaarlijkse, verhoging van de alimentatie met tien procent, tenzij de rechter anders bepaalt (artikel 38, lid 2, van wet nr. 216/90).

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De alimentatie wordt maandelijks betaald aan de alimentatiegerechtigde, diens voogd of zijn advocaat, door bankoverschrijving, via een cheque of contant.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Wanneer de alimentatieplichtige ondanks een gerechtelijke beslissing weigert om te betalen, wordt de alimentatie op dezelfde wijze geëind als een dwangsom. De procedure voor de inning omvat onder meer de uitvaardiging van een detentiebevel (artikel 40 van wet nr. 216/90).

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Ingevolge artikel 9, lid 3, van wet nr. 232/91 kan een alimentatieplichtige maximaal twee jaar worden vrijgesteld van een bij rechterlijke beslissing opgelegde verplichting tot het betalen van alimentatie.

De perioden dat de alimentatieplichtige in het buitenland woont of verblijft, worden niet in aanmerking genomen.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Een dergelijke autoriteit of organisatie bestaat niet op nationaal niveau.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Zie het antwoord op de vorige vraag.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja, in dat geval kan de verzoeker/alimentatiegerechtigde zich wenden tot de centrale autoriteit van Cyprus: het ministerie van Justitie en Openbare Orde.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De persoon in kwestie of zijn advocaat kan per telefoon, schriftelijk (per brief, fax of e-mail) of in persoon contact opnemen met de centrale autoriteit.

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Wanneer de verzoeker/alimentatiegerechtigde in het buitenland woont of verblijft en de alimentatieplichtige in Cyprus, kan de verzoeker zich via de centrale autoriteit van het land waar hij woont of verblijft tot de centrale autoriteit van Cyprus wenden (ministerie van Justitie en Openbare Orde). De verzoeker kan zijn bijstandverzoek niet rechtstreeks doen.

Een andere mogelijkheid is dat hij zich via zijn advocaat rechtstreeks tot de Cypriotische rechter wendt.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Voor specifieke zaken kan telefonisch of schriftelijk (per brief, fax of e-mail) contact worden opgenomen met de centrale autoriteit van Cyprus, die eventueel kan helpen bij het indienen van een schriftelijk alimentatieverzoek bij de bevoegde nationale rechter.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja, Cyprus is gebonden aan het Haags Protocol van 2007.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Niet van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Overeenkomstig de nieuwe alimentatieverordening (Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad) kunnen verzoekschriften nu via de centrale autoriteit van Cyprus rechtstreeks worden ingediend bij de bevoegde rechter.

De toegang tot de rechter is ook vergemakkelijkt door een voorziening voor rechtsbijstand, zowel overeenkomstig nationale wetgeving, meer in het bijzonder wet nr. 165(I)/2002, als overeenkomstig de EU-richtlijn betreffende rechtsbijstand bij grensoverschrijdende geschillen.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Voor de juiste toepassing van artikel 51 werkt de centrale autoriteit nauw samen met andere bevoegde autoriteiten van de staat, onder meer om de verzochte informatie te verkrijgen, zoals gegevens over het woon- en werkadres en de inkomsten van de alimentatieplichtige, de alimentatieplichtige op te sporen en, door de gerechtelijke autoriteiten een geldig adres voor betekening te verstrekken, rechtbankstukken aan de alimentatieplichtige te betekenen. Ondanks het feit dat er een voorziening voor rechtsbijstand is, bestaat er voor de verzoeker feitelijk geen noodzaak om rechtsbijstand te vragen omdat bovengenoemde activiteiten door de centrale autoriteit worden verricht en ook het verzenden/indienen van verzoekschriften krachtens Verordening (EG) 4/2009 door de centrale autoriteit gebeurt.

Laatste update: 17/07/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen

enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Letland

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Het Letse nationale recht geeft geen uitvoerige definitie van het begrip levensonderhoud, maar er bestaat algemene overeenstemming over specifieke kwesties in verband met het levensonderhoud van een andere persoon. Zo omvat het levensonderhoud van een kind alle uitgaven ten behoeve van het kind die alle ouders, ongeacht hun financiële situatie, moeten doen. Het minimumbedrag hiervoor wordt vastgesteld door de regering (*Ministru kabinets*, "ministerraad"). De definitie van levensonderhoud van kinderen wordt gegeven in de Wet betreffende het Alimentatiewaarborgfonds.

Voor vele kwesties betreffende onderhoudsplichten – waarvoor verschillende benamingen worden gebruikt, zoals "levensonderhoud" (*uzturīdzekļi*) of "bestaansmiddelen om de vroegere levensstandaard in stand te houden" (*līdzekļi iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai*) – is de algemene overeenstemming gebaseerd op middels gerechtelijke vonnissen tot stand gekomen jurisprudentie. Zo wordt algemeen aanvaard dat onder alimentatie tussen echtgenoten wordt verstaan: financiële bijstand op lange termijn van een echtgeno(o)t(e) aan de andere echtgeno(o)t(e) van wie de materiële omstandigheden zijn verslechterd.

Onderhoudsplichtige personen:

Ouders zijn onderhoudsplichtig jegens hun kinderen

De ouders van een kind zijn onderhoudsplichtig jegens het kind tot het kind in staat is om in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien. De verplichting om in het levensonderhoud van een kind te voorzien eindigt derhalve niet bij de meerderjarigheid van het kind. Als het kind meerderjarig is, kan een rechtbank echter beoordelen of een alimentatievordering al dan niet moet worden toegewezen indien het meerderjarige kind geen hoger onderwijs of voortgezette beroepsopleiding meer volgt en wel in staat is om door arbeid in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien, maar dat niet doet. Daarbij moet in gedachten worden gehouden dat de verplichting van de ouders om in het levensonderhoud van hun kinderen te voorzien in verhouding moet staan tot de financiële middelen van elke ouder. Dat neemt niet weg dat elke ouder, ongeacht zijn of haar financiële situatie, verplicht is om het door de regering voorgeschreven minimumbedrag aan levensonderhoud te verstrekken. De verplichting om in het levensonderhoud van het kind te voorzien is bindend, ongeacht of het kind bij een van de ouders, beide ouders of elders woont.

In het levensonderhoud van een kind voorzien betekent dat het kind moet worden voorzien van voeding, kledij, onderdak en gezondheidszorg, persoonlijke verzorging, onderwijs en opvoeding (zodat voor zowel de geestelijke als de fysieke ontwikkeling van het kind wordt gezorgd, met de nodige aandacht voor zijn of haar persoonlijkheid, vaardigheden en interesses, en het kind wordt voorbereid op een nuttige rol in de samenleving).

Kinderen zijn onderhoudsplichtig jegens hun ouders

Alle kinderen zijn in gelijke mate verplicht om in het levensonderhoud van hun ouders te voorzien. Als de financiële omstandigheden van de kinderen ongelijk zijn, kan een rechtbank de onderhoudsplicht van elk kind jegens de ouders vaststellen in verhouding tot zijn of haar financiële middelen.

Een echtgeno(o)t(e) is onderhoudsplichtig jegens de andere echtgeno(o)t(e)

Als een huwelijk nietig wordt verklaard en een van de ex-echtgenoten bij het sluiten van het huwelijk op de hoogte was van de mogelijke nietigheid, kan de andere echtgeno(o)t(e), die daar niet van op de hoogte was, van hem of haar bestaansmiddelen eisen in verhouding tot de financiële middelen van deze ex-echtgeno(o)t(e) teneinde zijn of haar vroegere levensstandaard te behouden. Ook na een echtscheiding kan een ex-echtgeno(o)t(e) van de andere ex-echtgeno(o)t(e) bestaansmiddelen eisen in verhouding tot de financiële middelen van deze ex-echtgeno(o)t(e) teneinde zijn of haar vroegere levensstandaard te behouden.

Er bestaat geen verplichting om een ex-echtgeno(o)t(e) te voorzien van de bestaansmiddelen om zijn of haar vroegere levensstandaard in stand te houden indien:

de periode die is verstreken sinds het huwelijk is ontbonden of nietig is verklaard even lang of langer is dan de periode die het huwelijk dan wel het samenleven heeft geduurd;

de ex-echtgeno(o)t(e) is hertrouwd;

het inkomen van de ex-echtgeno(o)t(e) voldoende is om in zijn of haar levensonderhoud te voorzien;

de ex-echtgeno(o)t(e) afziet van alimentatie omdat hij of zij zelf voldoende verdient;

de ex-echtgeno(o)t(e) onderhoudsplichtig is, maar over onvoldoende middelen beschikt om op het bestaansminimum te leven of arbeidsongeschikt is geworden;

de ex-echtgeno(o)t(e) een misdrijf heeft gepleegd tegen de andere ex-echtgeno(o)t(e) of een van diens familieleden in opgaande of neergaande lijn, zoals een aanslag op het leven of de gezondheid, vrijheidsberoving, beschadiging of diefstal van eigendom of smaad;

de ex-echtgeno(o)t(e) heeft nagelaten, ook al was hij of zij daar wel toe in staat, om de andere ex-echtgeno(o)t(e) te helpen toen deze in een hulpeloze toestand verkeerde;

de ex-echtgeno(o)t(e) een van de onder punt 6 bedoelde personen doelbewust valselijk heeft beschuldigd van een misdrijf;

de ex-echtgeno(o)t(e) een immoreel of spijziek leven leidt;

een van de ex-echtgenoten stervende is of geacht wordt te zijn overleden;

er andere zwaarwegende redenen van toepassing zijn.

Ouders zijn onderhoudsplichtig jegens hun kleinkinderen

Als er geen ouders zijn, of als deze niet in het levensonderhoud van hun kind kunnen voorzien, rust deze plicht in gelijke mate op de grootouders. Als de financiële middelen van de grootouders ongelijk zijn, kan een rechtbank hun onderhoudsplichten vaststellen in verhouding tot de financiële middelen van elke grootouder.

Kleinkinderen zijn onderhoudsplichtig jegens hun grootouders

De onderhoudsplicht jegens grootouders, indien nodig, rust in gelijke mate op alle kleinkinderen. Als de financiële omstandigheden van de kleinkinderen ongelijk zijn, kan een rechtbank hun onderhoudsplichten jegens hun grootouders vaststellen in verhouding tot de financiële middelen van elk kleinkind.

Onderhoudsplichten op grond van een alimentatieovereenkomst

Partijen kunnen een onderhoudsplicht vastleggen in een alimentatieovereenkomst. Krachtens deze overeenkomst voorziet een partij de andere partij van materiële voordelen, in contanten of in natura, in ruil waarvoor de andere partij hem of haar voor de duur van zijn of haar leven of voor een andere overeengekomen duur alimentatie verstrekt. Tenzij anders wordt overeengekomen, omvat alimentatie voeding, onderdak, kledij en verzorging, maar als de ontvanger van de alimentatie minderjarig is ook opvoeding en onderwijs in een instelling voor basisonderwijs.

Onderhoudsplicht als gevolg van persoonlijk letsel

Als een persoon die onderhoudsplichtig is jegens een andere persoon overlijdt als gevolg van een persoonlijk letsel, gaat de onderhoudsplicht over op de persoon die aansprakelijk is voor dit overlijden. Het bedrag van de schadevergoeding zal door een rechtbank naar eigen inzicht worden vastgesteld, rekening houdend met de leeftijd van de overledene, de mate waarin hij of zij bij leven in staat was om in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien, en

ten slotte de behoeften van de persoon aan wie de alimentatie moet worden verstrekt. Als de persoon aan wie de alimentatie moet worden verstrekt over voldoende middelen beschikt om in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien, kan deze geen alimentatie vorderen.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

De ouders van een kind zijn onderhoudsplichtig jegens dat kind tot het in staat is om in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien. De verplichting om in het levensonderhoud van een kind te voorzien eindigt derhalve niet bij de meerderjarigheid van het kind. Als het kind meerderjarig is, kan een rechtbank echter beoordelen of een alimentatievordering al dan niet moet worden toegewezen indien het meerderjarige kind geen hoger onderwijs of voortgezette beroepsopleiding meer volgt en wel in staat is om door arbeid in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien, maar dat niet doet.

In het Letse recht wordt niet omschreven welke bestaansmiddelen nodig zijn om de vroegere levensstandaard van de andere ex-echtgeno(o)t(e) in stand te houden. Ook wordt niet omschreven wat de onderhoudsplicht jegens ouders en grootouders precies inhoudt.

Wel wordt in het Letse recht gedefinieerd wat in het levensonderhoud van een kind voorzien betekent, namelijk dat het kind moet worden voorzien van voeding, kledij, onderdak en gezondheidszorg, persoonlijke verzorging, onderwijs en opvoeding (zodat voor zowel de geestelijke als de fysieke ontwikkeling van het kind wordt gezorgd, met de nodige aandacht voor zijn of haar persoonlijkheid, vaardigheden en interesses, en het kind wordt voorbereid op een nuttige rol in de samenleving). De mate waarin in het levensonderhoud van een kind moet worden voorzien is afhankelijk van het recht van het kind op passende levensomstandigheden en de feitelijke behoeften van het kind.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Om de vervulling van een onderhoudsplicht af te dwingen, moet de verzoeker een daartoe strekkend verzoek indienen bij een rechtbank overeenkomstig de in de Wet burgerlijke rechtsvordering beschreven procedure. Dit verzoek moet vergezeld gaan van de vereiste documenten.

De ouders van een kind kunnen een overeenkomst hebben gesloten in de vorm van een notariële akte (*notarial akts*) waarin wordt voorzien in de betaling van maandelijkse alimentatie. Een dergelijke overeenkomst vormt een civielrechtelijke transactie, die rechtsgevolgen heeft in de zin dat de overeenkomst beide partijen ertoe verbindt om de bepalingen van een wettig opgesteld contract te respecteren en na te leven. Als een van de ouders van het kind verzuimt om een overeenkomst inzake vaste of periodieke alimentatiebetalingen na te leven, kan de overeenkomst aan de gerechtsdeurwaarder (*tiesu izpildītājs*) worden overgelegd voor tenuitvoerlegging.

Letland heeft een Alimentatiewaarborgfonds (*Uzturīdzekļu garantiju fonds*) ingesteld om uit de begroting van de centrale overheid alimentatie te verstrekken aan minderjarige kinderen. De middelen van het fonds worden beheerd door een speciaal daartoe ingestelde dienst (*Uzturīdzekļu garantiju fonda administrācija*). Deze dienst (de beherende dienst) valt rechtstreeks onder het ministerie van Justitie.

Bij het Alimentatiewaarborgfonds kan alimentatie worden verkregen op voorwaarde dat eerst langs gerechtelijke weg is geprobeerd alimentatie te innen; pas als is gebleken dat de vordering niet ten uitvoer kan worden gelegd, kan de onderhoudsgerechtigde een aanvraag indienen bij de beherende dienst.

De beherende dienst verstrekt alleen voorschotten op de alimentatie als is vastgesteld dat de tenuitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie overeenkomstig de toepasselijke civielrechtelijke procedure onmogelijk is of als de onderhoudsplichtige de gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie naleeft, maar niet in staat is om het door de regering vastgestelde minimumbedrag aan alimentatie te betalen.

De beherende dienst heeft de plicht om een schuld te innen bij een onderhoudsplichtige zonder dat daarvoor een speciale gerechtelijke beslissing nodig is, tot de hoogte van het door de dienst uitgekeerde alimentatiebedrag.

De procedure voor het verkrijgen van alimentatie van de beherende dienst is als volgt:

De verzoeker – het onderhoudsgerechtigde kind – kan rechtstreeks een verzoek indienen bij de beherende dienst, dat vergezeld moet gaan van de volgende documenten:

een afschrift van de gerechtelijke beslissing waarbij alimentatie wordt toegekend;

een verklaring van een deurwaarder waarin deze bevestigt dat de tenuitvoerlegging van een beslissing tot toekenning van alimentatie is mislukt of dat de alimentatieplichtige de beslissing naleeft, maar niet in staat is om het door de regering vastgestelde minimumbedrag aan alimentatie te betalen; deze verklaring moet binnen een maand na de afgifte ervan bij de beherende dienst worden ingediend;

als de alimentatie wordt gevorderd door een gevolmachtigde vertegenwoordiger, een document waarin de volmacht is vastgelegd.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Ja, een gevolmachtigde vertegenwoordiger kan een vordering instellen namens een familielid of een nauwe verwant. In geval van minderjarige kinderen kan de vordering worden ingesteld door hun wettelijke vertegenwoordigers, d.w.z. hun ouders of voogden.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De regels inzake de bevoegdheid van rechtbanken bepalen dat de bevoegde rechtbank voor de inning van alimentatie van welk type ook de arrondissements- of stadsrechtbank (*rajona (pilsētas) tiesa*) is.

In Letland is de rechtbank bevoegd op grond van:

Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen (de "alimentatieverordening");

bilaterale en multilaterale verdragen die voor de Republiek Letland bindend zijn;

de Wet burgerlijke rechtsvordering, als de bepalingen van de alimentatieverordening of de bepalingen van voor de Republiek Letland bindende bilaterale en multilaterale verdragen niet van toepassing zijn.

De Wet burgerlijke rechtsvordering bepaalt dat de volgende Letse rechtbanken bevoegd zijn voor de behandeling van alimentatievorderingen:

een gerechtelijke actie kan aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank van de plaats waar de verweerder zijn of haar gewone verblijfplaats heeft; indien de gewone verblijfplaats van de verweerder niet bekend is, of als de verweerder geen vaste verblijfplaats heeft in Letland, kan een gerechtelijke actie aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank van de plaats waar de verweerder onroerende zaken bezit, of bij de rechtbank van de laatste bekende verblijfplaats van de verweerder;

een gerechtelijke actie betreffende de inning van alimentatie voor een kind of een ouder kan ook aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank van de gewone verblijfplaats van de eiser;

een gerechtelijke actie betreffende een onderhoudsplicht die voortvloeit uit persoonlijk letsel kan ook aanhangig worden gemaakt in de plaats waar de eiser zijn of haar gewone verblijfplaats heeft of de plaats waar het letsel is toegebracht.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Om een actie aanhangig te maken en een vordering in te stellen bij een rechtbank hoeft de verzoeker geen advocaat of enige andere tussenpersoon in te schakelen. Ook hoeft de verzoeker voorafgaand aan de behandeling van de zaak door de rechtbank geen poging tot verzoening te ondernemen.

Tijdens de voorbereiding van de zaak moet de rechter er echter naar streven om de partijen met elkaar te verzoenen. De partijen worden daarom aangemoedigd om een tot een onderling vergelijk te komen voordat de zaak door de rechtbank wordt onderzocht.

Ook moet worden benadrukt dat de partijen overeenstemming over alimentatievorderingen kunnen bereiken zonder de zaak voor de rechter te brengen.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Overeenkomstig artikel 43 van de Wet burgerlijke rechtsvordering zijn de volgende personen vrijgesteld van de betaling van gerechtskosten aan de staat (*valsts nodeva*), griffierechten (*kancelejas nodeva*) en procedurekosten (*ar lietas izskatīšanai saistītie izdevumi*):

eisers in geval van vorderingen voor de inning van alimentatie voor een kind of een ouder en vorderingen voor de vaststelling van vaderschap indien de actie aanhangig wordt gemaakt samen met een vordering voor de inning van kinderalimentatie;

verzoekers in verband met de erkenning of de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing van een ander land met betrekking tot de betaling van alimentatie voor een kind of een ouder;

eisers in geval van vorderingen wegens persoonlijk letsel dat verminking, andere gezondheidsschade of het overlijden van een persoon tot gevolg heeft gehad;

verweerders in zaken met betrekking tot de verlaging van door een rechter vastgestelde alimentatiebetalingen voor een kind of een ouder.

Een vordering (*prasības pieteikumu*) kan een oorspronkelijke vordering of een tegenvordering zijn, of een verzoek dat is ingediend in een zaak die reeds aanhangig is gemaakt door een derde met een onafhankelijke vordering in verband met het onderwerp van het geschil, of een verzoek dat is ingediend in een bijzondere arbitrageprocedure, of een ander bij de rechtbank ingediend verzoek waarin de toepasselijke wetgeving voorziet. Voor elke vordering is een vergoeding verschuldigd, die als volgt wordt berekend:

tot 2 134 EUR: 15 % van het gevorderde bedrag, maar niet minder dan 71,14 EUR;

van 2 135 EUR tot 7 114 EUR: 320,10 EUR plus 4 % van het gevorderde bedrag dat 2 134 EUR overschrijdt;

van 7 115 EUR tot 28 457 EUR: 519,30 EUR plus 3,2 % van het gevorderde bedrag dat 7 114 EUR overschrijdt;

van 28 458 EUR tot 142 287 EUR: 1 202,28 EUR plus 1,6 % van het gevorderde bedrag dat 28 457 EUR overschrijdt;

van 142 288 EUR tot 711 435 EUR: 3 023,56 EUR plus 1 % van het gevorderde bedrag dat 142 287 EUR overschrijdt;

meer dan 711 435 EUR: 8 715,04 EUR plus 0,6 % van het gevorderde bedrag dat 711 435 EUR overschrijdt.

In zaken betreffende de inning van alimentatie wordt het gevorderde bedrag geacht gelijk te zijn aan het totale jaarlijks te betalen alimentatiebedrag.

In Letland wordt rechtsbijstand voor buitenlandse eisers of verzoekers die krachtens de alimentatieverordening recht op rechtsbijstand hebben, verleend door de op grond van de verordening aangewezen centrale autoriteit, te weten de beherende dienst van het Alimentatiewaarborgfonds. Deze dienst verleent kosteloze rechtsbijstand en voorziet in vertegenwoordiging ten overstaan van de Letse rechtbanken en tenuitvoerleggingsinstanties voor nationale onderhoudsgerechtigden en buitenlandse onderhoudsgerechtigden die krachtens de verordening recht hebben op rechtsbijstand.

In gevallen waarin de alimentatieverordening niet voorziet verleent de Letse staat kosteloze rechtsbijstand aan personen wier bijzondere situatie of bezittingen en inkomen verhinderen dat ze hun rechten naar behoren kunnen beschermen. Rechtsbijstand wordt toegekend overeenkomstig de Wet betreffende van staatswege toegekende rechtsbijstand.

In dergelijke gevallen is rechtsbijstand beschikbaar om de kosten van het opstellen van processtukken, juridisch advies tijdens de procedure en vertegenwoordiging voor de rechtbank te dekken. In grensoverschrijdende geschillen kan de betrokkene daarnaast ook aanspraak maken op de diensten van een tolk, de vertaling van bepaalde gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken en door de betrokkene ingediende documenten als die voor de zaak noodzakelijk zijn, en in bepaalde gevallen kunnen ook de reiskosten voor deelname aan terechtzittingen worden vergoed. De gerechtskosten worden niet door de staat gedekt. Gerechtskosten omvatten de vergoeding aan de staat, griffierechten en procedurekosten, zoals de te betalen vergoedingen voor getuigen en deskundigen, kosten in verband met de ondervraging van getuigen, kosten in verband met de afgifte van een afschrift van het verzoekschrift van de eiser en de betekening van een dagvaarding enz. De rechtbank kan een persoon echter, na de materiële omstandigheden van een persoon te hebben beoordeeld, geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de betaling van gerechtskosten aan de staat of toestaan dat deze kosten in termijnen worden betaald.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

De rechtbank kan alimentatie voor een kind toekennen in de vorm van een vast bedrag of in andere vormen, zoals voedsel, kledij, onderdak enz., of beide.

Om het definitieve bedrag van de alimentatie te beoordelen en vast te stellen, zal de rechtbank eerst de financiële situatie en de woon- en gezinsomstandigheden van de partijen in aanmerking nemen, rekening houdend met het door de partijen verstrekte bewijsmateriaal.

In zaken betreffende de inning van kinderalimentatie zal de rechtbank alle omstandigheden en bewijsmiddelen in de zaak afwegen en vervolgens het bedrag van de alimentatie vaststellen. Het minimumbedrag aan alimentatie dat elke ouder volgens de door de regering vastgestelde regelgeving maandelijks moet betalen voor elk kind vanaf de geboorte tot de leeftijd van 7 jaar, is 25 % van het door de regering vastgestelde minimummaandloon, en vanaf 7 jaar tot de leeftijd van 18 jaar 30 % van het door de regering vastgestelde minimummaandloon.

Wanneer eenmaal alimentatie is toegekend, moet voor elke wijziging van het bedrag en de termijn waarover alimentatie moet worden betaald, en ook voor het verkrijgen van een vrijstelling van de betaling van de alimentatie, door de betrokken partij een afzonderlijk verzoek worden ingediend. De rechtbank kan vervolgens, in een nieuwe procedure, het alimentatiebedrag evalueren en naar boven of naar beneden bijstellen op grond van veranderingen in de materiële en gezinssituatie van de betrokken partijen.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De onderhoudsplichtige moet de alimentatie betalen aan de onderhoudsgerechtigde. Als een vordering namens een minderjarig kind aanhangig wordt gemaakt door de ouders of voogd van het kind, wordt de alimentatie aan de ouders of voogd betaald in plaats van aan het kind. Traditioneel wordt alimentatie periodiek betaald in de vorm van vaste bedragen, bijvoorbeeld door middel van inhoudingen op het loon; in een beperkt aantal gevallen wordt alimentatie in andere vormen uitgekeerd.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Als de onderhoudsplichtige nalaat vrijwillig alimentatie te betalen, moet de persoon waaraan die is toegekend een dwangbevel (*izpildu raksts*) verkrijgen bij de rechtbank die de zaak heeft behandeld. Dat dwangbevel, of een in een andere lidstaat van de Europese Unie afgegeven executiebevel, moet vervolgens voor tenuitvoerlegging worden ingediend bij een deurwaarder (*tiesu izpildītājs*), uiterlijk 10 jaar nadat de gerechtelijke beslissing of het rechterlijk vonnis in kracht van gewijsde is gegaan, tenzij andere verjaringstermijnen gelden (indien periodieke betalingen worden geïnd op grond van een gerechtelijk vonnis, blijft het dwangbevel van kracht gedurende de hele periode waarover de periodieke betalingen zijn toegekend, en de verjaringstermijn loopt vanaf de uiterste betalingsdatum voor elke betaling). De deurwaarder zal op schriftelijk verzoek van de persoon die om de tenuitvoerlegging van het bevel verzoekt tot gedwongen executie overgaan. De deurwaarder is verplicht het dwangbevel ten uitvoer te leggen indien de verblijfplaats van de onderhoudsplichtige, de locatie van zijn of haar vermogen of de plaats waar hij of zij werkt in zijn ambtsgebied (*iecirknis*) gelegen is. De deurwaarder kan ook andere dwangbevelen aanvaarden die ten uitvoer moeten worden gelegd in het rechtsgebied van de regionale rechtbank (*apgabaltiesa*) waaraan de deurwaarder is verbonden, dat het gebied is waar de deurwaarder bevoegd is om op te treden.

Dwangmaatregelen zijn bijvoorbeeld: a) beslag op roerende zaken die aan de onderhoudsplichtige toebehoren, met inbegrip van roerende zaken die in het bezit zijn van andere personen, en op immateriële activa van de onderhoudsplichtige, door de verkoop daarvan, b) beslag op door andere personen aan de

onderhoudsplichtige verschuldigde geldbedragen (beloningen voor werkzaamheden, daaraan gelijkwaardige betalingen, andere inkomsten van de onderhoudsplichtige, deposito's bij kredietinstellingen), c) beslag op onroerende zaken die aan de onderhoudsplichtige toebehoren door de verkoop daarvan, of d) andere in het vonnis beschreven maatregelen.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Krachtens artikel 570 van de Wet burgerlijke rechtsvordering kan inning niet plaatsvinden op basis van het vermogen van de onderhoudsplichtige indien de onderhoudsplichtige werkt of een pensioen of studietoelage ontvangt en het te innen bedrag niet hoger is dan het deel van een maandinkomen dat wettelijk voor inning in aanmerking komt. In deze wet worden vermogensbestanddelen vermeld die niet in aanmerking komen voor beslag, zoals bepaalde huishoudelijke gebruiksvoorwerpen en apparatuur en de noodzakelijke kleding van de onderhoudsplichtige en gezinsleden te zijner of harer laste. Krachtens artikel 594 van de Wet burgerlijke rechtsvordering kunnen er, tot de te innen schuld is afbetaald en in overeenstemming met de tenuitvoerleggingsdocumenten, bedragen worden ingehouden op het loon (en daaraan gelijkwaardige betalingen) van de onderhoudsplichtige, afhankelijk van het volgende:

in zaken betreffende de inning van alimentatie voor de voeding van minderjarige kinderen of ten behoeve van de beherende dienst moet een deel van de bezoldiging van de onderhoudsplichtige (en daaraan gelijkwaardige betalingen) dat gelijk is aan 50 % van het minimummaandloon intact blijven, en voor elk minderjarig kind ten laste van de onderhoudsplichtige moeten middelen die gelijk zijn aan de sociale bijstandsuitkering intact blijven;

in andere zaken betreffende de inning van alimentatie kan het bedrag dat wordt ingehouden op de bezoldiging van de onderhoudsplichtige (en daaraan gelijkwaardige bedragen) oplopen tot 50 %, zij het dat het minimummaandloon intact moet worden gelaten, en voor elk minderjarig kind ten laste van de onderhoudsplichtige moeten middelen die gelijk zijn aan de sociale bijstandsuitkering intact blijven.

Krachtens artikel 632 van de Wet burgerlijke rechtsvordering kan een bij een gerechtelijk vonnis erkende onderhoudsgerechtigde of een onderhoudsplichtige, specifieke situaties daargelaten, een naar behoren gemotiveerde klacht indienen tegen de handelingen van een deurwaarder bij de tenuitvoerlegging van een vonnis of tegen een weigering door een deurwaarder om deze handelingen te verrichten; de klacht moet worden ingediend binnen 10 dagen vanaf de datum waarop de betwiste handeling plaatsvond, of, indien de klager niet in kennis was gesteld van het tijdstip en de plaats van de te verrichten handeling, de datum waarop de klager kennis heeft verkregen van de betreffende handelingen. Krachtens artikel 634 van de Wet burgerlijke rechtsvordering wordt, indien een vonnis dat reeds ten uitvoer is gelegd wordt vernietigd en indien na een nieuwe beoordeling van de zaak een vonnis tot afwijzing van de vordering wordt gewezen of een beslissing tot beëindiging van de gerechtelijke procedure of tot seponering van de zaak wordt gegeven, de tenuitvoerlegging van een vonnis teruggedraaid en moet alles wat op grond van het inmiddels vernietigde vonnis bij de verweerder ten gunste van de eiser is geïnd worden teruggegeven aan de verweerder.

Krachtens artikel 546 van de Wet burgerlijke rechtsvordering kunnen tenuitvoerleggingsdocumenten voor gedwongen executie worden ingediend binnen 10 jaar vanaf de datum waarop een toekenning door een rechtbank of rechter van kracht wordt, mits de wet geen andere verjaringstermijnen vaststelt. Indien periodieke betalingen worden geïnd als gevolg van een gerechtelijk vonnis, blijft het dwangbevel van kracht gedurende de hele periode waarover de periodieke betalingen zijn toegekend, en de verjaringstermijn loopt vanaf de uiterste betalingsdatum voor elke betaling.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Een persoon kan bij de beherende dienst een aanvraag voor alimentatie voor een minderjarige indienen als de tenuitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie overeenkomstig de toepasselijke civielrechtelijke procedure onmogelijk is of als de onderhoudsplichtige de gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie naleeft, maar niet in staat is om het minimumbedrag aan alimentatie te betalen.

Overeenkomstig de alimentatieverordening kan een persoon de beherende dienst verzoeken om alimentatie te innen van een onderhoudsplichtige die niet meer in Letland verblijft. Deze dienst vervult de functie van centrale autoriteit in Letland voor de doeleinden van de verordening.

Overeenkomstig de alimentatieverordening kan een persoon die een wettelijk recht op alimentatie heeft zich tot de beherende dienst wenden met een verzoek aan een andere lidstaat van de Europese Unie om:

een beslissing tot inning van alimentatie in het land waar de verweerder verblijft te bekrachtigen;

de hoogte van de alimentatie (naar boven of naar beneden) aan te passen;

een beslissing tot inning van alimentatie en vaststelling van het vaderschap van het kind in het land waar de verweerder verblijft te bekrachtigen;

de erkenning van een beslissing van een Letse rechtbank tot inning van alimentatie te verkrijgen, deze beslissing uitvoerbaar te laten verklaren of de beslissing ten uitvoer te laten leggen.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

De beherende dienst kan in de plaats van een kinderalimentatieplichtige treden als de tenuitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing tot inning van kinderalimentatie overeenkomstig de toepasselijke civielrechtelijke procedure onmogelijk is of als de alimentatieplichtige de gerechtelijke beslissing tot inning van de kinderalimentatie naleeft, maar niet in staat is het door de regering vastgestelde minimumbedrag aan alimentatie te betalen. Als deze dienst alimentatie betaalt, heeft hij het recht om stappen te ondernemen om betaalde bedragen terug te vorderen, inclusief wettelijke rente (zie het antwoord op vraag 3).

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Als de eiser en het kind hun vaste verblijfplaats in Letland hebben maar de onderhoudsplichtige in een ander land verblijft, kan de eiser bij de beherende dienst een aanvraag indienen indien de tenuitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie overeenkomstig de toepasselijke civielrechtelijke procedure onmogelijk is of als de onderhoudsplichtige de gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie naleeft, maar niet in staat is om het minimumbedrag aan alimentatie te betalen.

Als de onderhoudsplichtige in een ander land verblijft en in Letland geen vermogensbestanddelen heeft waarop beslag zou kunnen worden gelegd, moet de eiser de gerechtelijke beslissing overleggen om deze in het betrokken land erkend te krijgen en ten uitvoer te laten leggen voordat een aanvraag bij de beherende dienst kan worden ingediend. Als de tenuitvoerlegging van de beslissing in het betrokken land in het buitenland onmogelijk blijkt, kan de eiser de beherende dienst verzoeken om in de plaats van de onderhoudsplichtige te treden in verband met de uitvoerbare alimentatieverplichting.

Deze dienst vervult de functie van centrale autoriteit uit hoofde van de alimentatieverordening (zie de antwoorden op de vragen 3 en 13), en een persoon kan zich tot de dienst wenden voor hulp in het kader van de verordening.

Als een Letse rechtbank een beslissing tot tenuitvoerlegging van een onderhoudsverplichting geeft en een persoon die in Letland verblijft wenst dat deze beslissing wordt erkend en/of ten uitvoer wordt gelegd in een andere lidstaat van de Europese Unie, of als een persoon een gerechtelijke beslissing tegen een onderhoudsplichtige die in een andere lidstaat van de Europese Unie verblijft wil verkrijgen, kan de beherende dienst die persoon op grond van de alimentatieverordening helpen om de beslissing van de Letse rechtbank door te sturen naar de betrokken lidstaat voor erkenning en/of tenuitvoerlegging en voor een besluit over het verzoek.

De beherende dienst kan in de plaats van de onderhoudsplichtige treden en de alimentatie voor een minderjarig kind uitkeren, en kan ook informatie over alimentatieaangelegenheden verstrekken.

(zie de antwoorden op de vragen 3 en 13).

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Beherende dienst van het Alimentatiewaarborgfonds (*Uzturīdzekļu garantiju fonda administrācija*)

Adres: Pulkveža Brieža iela 15, Rīga

LV-1010, Letland

Tel.: +371 67830626

Fax: +371 67830636

E-mail: pasts@ugf.gov.lv

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Als de onderhoudsgerechtigde in een andere EU-lidstaat verblijft en de onderhoudsplichtige in Letland, kan de onderhoudsgerechtigde uit hoofde van de alimentatieverordening een aanvraag indienen bij de centrale autoriteit van de lidstaat waar hij of zij verblijft. Daarin kan de onderhoudsgerechtigde verzoeken om de afgifte van een beslissing tot inning van alimentatie in Letland, waar de onderhoudsplichtige woont, of een beslissing tot inning van alimentatie in samenhang met de vaststelling van vaderschap in Letland, of een beslissing waarbij een buitenlandse beslissing tot inning uitvoerbaar wordt verklaard in Letland, of een beslissing tot tenuitvoerlegging van een buitenlandse beslissing. Overeenkomstig de verordening zal de centrale autoriteit van de andere lidstaat de noodzakelijke formaliteiten verrichten en het verzoek van de onderhoudsgerechtigde doorsturen naar de in overeenstemming met de alimentatieverordening aangewezen centrale autoriteit in Letland. De Letse centrale autoriteit – de beherende dienst van het Alimentatiewaarborgfonds – zal de buitenlandse eiser helpen om een buitenlandse gerechtelijke beslissing tot uitvoerbaarheid of tot erkenning en uitvoerbaarheid in Letland in te dienen, of zal de eiser helpen om een verzoek tot inning van alimentatie in te dienen bij de Letse rechtbank van de plaats waar de onderhoudsplichtige verblijft, of een verzoek tot inning van alimentatie in samenhang met de vaststelling van vaderschap in Letland.

Als de tenuitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing tot inning van alimentatie in overeenstemming met de toepasselijke civielrechtelijke procedure onmogelijk is verklaard, of als de onderhoudsplichtige de gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie naleeft, maar niet in staat is om het minimumbedrag aan alimentatie te betalen, kan een persoon die, met zijn of haar kind, zijn of haar vaste verblijfplaats in Letland heeft zich tot de beherende dienst wenden met een verzoek om hem of haar alimentatie uit te keren.

Overeenkomstig de alimentatieverordening moet een verzoek worden ingediend bij de centrale autoriteit van de lidstaat waar deze persoon verblijft. Een persoon die in Letland verblijft, kan de beherende dienst verzoeken:

een beslissing tot inning van alimentatie in een andere lidstaat van de Europese Unie waar de verweerder verblijft te bekrachtigen;

een beslissing tot inning van alimentatie in samenhang met de vaststelling van vaderschap in een andere lidstaat van de Europese Unie waar de verweerder verblijft te bekrachtigen;

er, indien er reeds een beslissing tot inning van alimentatie is gegeven, voor te zorgen dat die beslissing wordt erkend, uitvoerbaar wordt verklaard en ten uitvoer wordt gelegd in een andere lidstaat van de Europese Unie waar de verweerder verblijft.

Als de tenuitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing tot inning van alimentatie in overeenstemming met de toepasselijke civielrechtelijke procedure onmogelijk is verklaard, of als de onderhoudsplichtige de gerechtelijke beslissing tot inning van de alimentatie naleeft, maar niet in staat is om het minimumbedrag aan alimentatie te betalen, kan een persoon die, met zijn of haar kind, zijn of haar vaste verblijfplaats in Letland heeft zich tot de beherende dienst wenden met een verzoek om hem of haar alimentatie uit te keren.

Beherende dienst van het Alimentatiewaarborgfonds (*Uzturīdzekļu garantiju fonda administrācija*)

Adres: Pulkveža Brieža iela. 15, Rīga

LV-1010, Letland

Tel.: +371 67830626

Fax: +371 67830636

E-mail: pasts@ugf.gov.lv

Overeenkomstig de alimentatieverordening vervult de beherende dienst de taken van centrale autoriteit in Letland.

Deze dienst verstrekt, in plaats van de onderhoudsplichtige, een voorschot op de alimentatie aan de onderhoudsgerechtigde als de tenuitvoerlegging van een gerechtelijke beslissing tot inning van kinderalimentatie overeenkomstig de toepasselijke civielrechtelijke procedure onmogelijk is verklaard of als de onderhoudsplichtige de gerechtelijke beslissing tot inning van de kinderalimentatie naleeft, maar niet in staat is om het minimumbedrag aan alimentatie te betalen.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Letland is gebonden door het Haagse Protocol van 2007.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Letland is gebonden door het Haagse Protocol van 2007.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Volgens artikel 43 van de Wet burgerlijke rechtsvordering zijn de volgende personen vrijgesteld van de betaling van gerechtskosten aan de staat:

eisers in geval van vorderingen voor de inning van alimentatie voor een kind of een ouder en vorderingen voor de vaststelling van vaderschap indien de actie aanhangig wordt gemaakt samen met een vordering voor de inning van kinderalimentatie;

verzoekers in verband met de erkenning of de erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing van een ander land met betrekking tot de betaling van alimentatie voor een kind of een ouder;

verweerders in zaken met betrekking tot het verlagen van door een rechter vastgestelde alimentatiebetalingen voor een kind of een ouder.

Wanneer een verzoek tot inning van de middelen die nodig zijn om de vroegere levensstandaard te behouden aanhangig wordt gemaakt door een echtgeno(o)te, of door een verzoeker die de erkenning of de erkenning en tenuitvoerlegging van een buitenlandse gerechtelijke beslissing tot inning van alimentatie van een ex-echtgeno(o)te of een andere persoon wenst te verkrijgen, kan een rechtbank of rechter, krachtens artikel 43, vierde alinea, rekening houdend met de financiële situatie van de verzoeker, de verzoeker geheel of gedeeltelijk vrijstellen van de betaling van gerechtskosten aan de staat of toestaan dat de kosten in termijnen worden betaald.

In Letland wordt rechtsbijstand voor buitenlandse eisers of verzoekers die krachtens de alimentatieverordening recht op rechtsbijstand hebben, verleend door de op grond van de verordening aangewezen centrale autoriteit, te weten de beherende dienst van het Alimentatiewaarborgfonds. Deze dienst verleent

kosteloze rechtsbijstand en voorziet in vertegenwoordiging ten overstaan van de Letse rechtbanken en tenuitvoerleggingsinstanties voor nationale onderhoudsgerechtigden en buitenlandse onderhoudsgerechtigden die krachtens de verordening recht hebben op rechtsbijstand.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Letland heeft diverse nationale wetten en regelingen gewijzigd om de in overeenstemming met de alimentatieverordening aangewezen centrale autoriteit in staat te stellen haar taken als bedoeld in artikel 51 te vervullen. De wet- en regelgeving van Letland, als gewijzigd, waarborgt de verlening van rechtsbijstand aan buitenlandse onderhoudsgerechtigden of verzoekers die recht hebben op rechtsbijstand zoals bepaald door de verordening, met inbegrip van vertegenwoordiging ten overstaan van rechtbanken en tenuitvoerleggingsinstanties. Om de plaats waar de onderhoudsplichtige of de onderhoudsgerechtigde in Letland verblijft vast te stellen, of om informatie te verkrijgen over het inkomen van de onderhoudsplichtige of onderhoudsgerechtigde en de locatie van hun toebehorende vermogensbestanddelen in Letland, heeft de centrale autoriteit van Letland, te weten de beherende dienst van het Alimentatiewaarfonds, directe toegang tot verschillende Letse registers waarin deze informatie te vinden is. De informatie die de centrale autoriteit rechtstreeks van de respectieve registers kan verkrijgen, kan worden gebruikt als ondersteunende documentatie of bewijs. Om een procedure te initiëren of te vergemakkelijken, de nodige tijdelijke maatregelen te treffen en bewijs te verkrijgen, heeft de beherende dienst het recht om bij Letse rechtbanken verzoeken in te dienen namens eisers of verzoekers. De beherende dienst kan, namens de eiser, rechtstreeks bij de rechtbank een vordering tot vaststelling van het ouderschap van een kind aanhangig maken indien de vordering wordt ingesteld samen met een vordering tot inning van alimentatie.

Laatste update: 07/02/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar

Alimentatievorderingen - Luxemburg

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

De regel dat "alimentatie niet bestemd is voor het dekken van vorderingen uit het verleden" betekent dat alimentatie bedoeld is om te voorzien in huidige en toekomstige behoeften, en niet om in het verleden gemaakte kosten te vergoeden. Deze regel heeft de juridische waarde van een eenvoudige aanname d.w.z. dat de regel kan worden genegeerd als de onderhoudsgerechtigde het bewijs levert dat hij of zij hetzij schulden heeft moeten aangaan om in zijn of haar levensonderhoud te kunnen voorzien, hetzij daarvoor moeite voor heeft gedaan, hetzij er niet toe in staat was.

Een alimentatievordering kan niet worden gecompenseerd, tenzij de vordering waarmee deze gecompenseerd kan worden ook een alimentatievordering is.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

De verzoeker moet de alimentatievordering in principe indienen bij de vrederechter (*Justice de Paix*). Als de alimentatievordering samenhangt met een procedure inzake echtscheiding of scheiding van tafel en bed, neemt de arrondissementsrechtbank (*Tribunal d'arrondissement*) die uitspraak doet over de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed eveneens de beslissing over de alimentatievordering.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

In geval van *tutelle* (voogdij) of *curatelle* (bewind) kan de voogd (*tuteur*) of de bewindvoerder (*curateur*) een aanvraag indienen namens de ouder van een minderjarig kind.

Ouders die de voogdij over een minderjarig kind hebben, kunnen een aanvraag indienen namens dat kind.

Het minderjarige kind heeft geen rechtspersoonlijkheid en is niet rechtsbekwaam om zelf een aanvraag in te dienen.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Vorderingen tot betaling of herziening van de alimentatie kan de verzoeker naar eigen inzicht instellen bij de rechtbank van zijn woonplaats of bij de rechtbank van de woonplaats van de verweerder.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Als het niet gaat om een procedure inzake echtscheiding of scheiding van tafel en bed, kan de verzoeker de vrederechter inschakelen door middel van een dagvaarding die door een gerechtsdeurwaarder aan de tegenpartij dient te worden betekend. De partijen bij het geschil hoeven geen gebruik te maken van een advocaat.

Als de alimentatie wordt aangevraagd in het kader van een procedure inzake echtscheiding of scheiding van tafel en bed, wordt de zaak met een dagvaarding, die door een gerechtsdeurwaarder aan de tegenpartij dient te worden betekend, aanhangig gemaakt bij de arrondissementsrechtbank. De partijen bij het geschil moeten gebruikmaken van een advocaat.

De verzoeker moet in ieder geval aan de rechter alle documenten overleggen waaruit zijn of haar behoeften blijken, zoals loonstroken, belastingaanslagen, bewijs van werkloosheid of langdurige ziekte, huurcontract, bewijs van kinderen ten laste en kosten voor onderhoud en opvoeding, leningen, enz.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Bij de kosten waar bij een gerechtelijke procedure op gerekend dient te worden, moeten ook de gerechtskosten worden genoemd, evenals de (volledige of gedeeltelijke) procedurekosten tot de betaling waarvan de partij die de zaak verliest veroordeeld kan worden. In voorkomend geval moet ook het honorarium van een advocaat worden betaald.

Personen van wie de inkomsten volgens het Luxemburgse recht als onvoldoende worden beschouwd, kunnen voor rechtsbijstand in aanmerking komen.

Hiertoe dienen zij een formulier in te vullen dat verkrijgbaar is bij de centrale dienst maatschappelijk werk en het ingevulde formulier toe te zenden aan de territoriaal bevoegde deken van de orde van advocaten, die de beslissing neemt.

De rechtsbijstand strekt zich uit tot alle kosten die verband houden met gerechtelijke procedures, procedures of acties waarvoor deze wordt toegekend. De rechtsbijstand dekt bijvoorbeeld zegelrechten en registratiekosten, griffierechten, honoraria van advocaten, vergoedingen en kosten van gerechtsdeurwaarders en notarissen, kosten en honoraria van specialisten, getuigengeld, vergoedingen van vertalers en tolken, kosten van schriftelijke verklaringen inzake in het buitenland geldend recht, reiskosten, rechten en kosten van inschrijvingsformaliteiten, hypotheeken en pandgeving, evenals, indien noodzakelijk, de kosten voor het plaatsen van advertenties in kranten.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Type alimentatie

Tijdens de procedure en na de beslissing over de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed heeft de alimentatie meestal de vorm van een maandelijkse uitkering. De alimentatie kan echter ook bestaan uit een eenmalige uitkering die de vorm aanneemt van hetzij een geldbedrag, hetzij het doen van afstand van goederen in natura.

De bijdrage voor het onderhoud en de opvoeding van het kind kan bestaan uit hetzij een maandelijks te betalen alimentatie, hetzij de gehele of gedeeltelijke rechtstreekse betaling van ten gunste van het kind te maken kosten. Tot slot kan de alimentatie de vorm aannemen van een gebruiks- of woonrecht.

Als de alimentatieplichtige kan aantonen dat hij of zij de alimentatie niet kan betalen, kan de rechtbank gelasten dat hij of zij degene aan wie de alimentatie verschuldigd is in zijn of haar huis opneemt en deze persoon voedt en onderhoudt.

Vaststelling van de alimentatie

Er bestaat geen referentieschaal. Het bedrag van de alimentatie wordt berekend op basis van de financiële middelen van de onderhoudsplichtige en de behoeften van de onderhoudsgerechtigde.

Indexering

Om de alimentatie aan te passen aan veranderingen in de kosten van levensonderhoud kan de rechter, zelfs ambtshalve, besluiten dat de alimentatie moet worden geïndexeerd op basis van een wettelijk vastgestelde indexeringsclausule.

Herziening van het bedrag

Bij gewijzigde omstandigheden kan de alimentatie naar boven of naar beneden worden bijgesteld en zelfs worden opgeheven. Als de partijen geen overeenstemming weten te bereiken, neemt de rechtbank het besluit tot verhoging/verlaging of opheffing.

Het beginsel van veranderlijkheid van de alimentatie, afhankelijk van de behoeften van de onderhoudsgerechtigde en de financiële middelen van de onderhoudsplichtige, is een beginsel van algemeen belang. Dit beginsel houdt in dat de rechter bevoegd is om het bedrag van de alimentatie dat bij gemeen akkoord van de partijen is overeengekomen, te wijzigen. Dit recht geldt niet alleen als er zich een verandering voordoet in de respectieve situatie van de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige, maar ook als er geen veranderingen zijn en de rechter van oordeel is dat het bedrag onvoldoende of buitensporig is.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Tijdens de procedure en na de beslissing over de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed wordt de alimentatie betaald aan de begunstigde echtgeno(o)t(e).

De bijdrage voor het levensonderhoud en de opvoeding van het kind wordt door een van de ouders uitgekeerd aan de andere ouder of aan de persoon aan wie het kind is toevertrouwd. Als het kind meerderjarig is, kan de rechter besluiten of kunnen de ouders overeenkomen dat de bijdrage geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan het kind zelf.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Voor de onderhoudsgerechtigde staan verschillende middelen open om de weerspannige onderhoudsplichtige te verplichten de alimentatie te betalen.

Civiel recht:

De onderhoudsgerechtigde heeft verschillende mogelijkheden:

hij of zij kan de rechter verzoeken om toestemming om, met uitsluiting van de ex-partner en onverminderd de rechten van derden, de inkomsten van de ex-partner, de opbrengsten uit zijn of haar werk (zoals pensioenen en rentes die hem of haar toekomen) en alle andere door derden aan hem of haar verschuldigde bedragen te ontvangen in de verhoudingen en onder de voorwaarden zoals vastgesteld door de rechter. Deze beslissing is onderhevig aan herziening als de omstandigheden veranderen.

hij of zij kan verzoeken om de toepassing van gewone dwangmaatregelen, te weten beslaglegging (bijvoorbeeld op een bankrekening), inbeslagneming van roerende zaken (auto, sieraden, enz.) of inbeslagneming van een onroerende zaken (huis, grond, enz.).

Strafrecht:

De onderhoudsgerechtigde kan een strafrechtelijke klacht indienen voor de volgende delicten:

het delict "verlating van familie" kan worden bestraft met een gevangenisstraf van een maand tot een jaar en een boete van 251 EUR tot 2 500 EUR of met slechts één van deze straffen (artikel 391bis van het Luxemburgse Wetboek van Strafrecht (*Code pénal*)). Dit delict veronderstelt dat de onderhoudsplichtige zich jegens de onderhoudsgerechtigde volledig of gedeeltelijk onttrekt aan de onderhoudsverplichting waartoe hij of zij volgens de wet is gehouden, of dat hij of zij heeft geweigerd aan deze verplichting te voldoen terwijl hij of zij er wel toe in staat was, of dat hij of zij door zijn of haar eigen schuld niet in staat is aan de verplichting te voldoen.

Dit geldt voor de onderhoudsplicht van ouders jegens hun kinderen, die van echtgenoten onderling en die van adoptieouders jegens geadopteerde kinderen. Op grond van dit delict kan iemand ook worden veroordeeld tot schadeloosstelling van de materiële of immateriële schade die wordt geleden door de ontbinding van het huwelijk.

De vervolging van het delict wordt voorafgegaan door een officiële aanklacht die door de Luxemburgse politie wordt betekend aan de onderhoudsplichtige.

Als de onderhoudsplichtige geen bekende verblijfplaats heeft, is betekening van de aanklacht niet vereist.

Het delict "frauduleuze insolventie" kan worden bestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en een boete van 500 EUR tot 12 500 EUR of met slechts één van deze straffen (artikel 391ter van het Wetboek van Strafrecht). Dit delict veronderstelt dat de onderhoudsplichtige, zelfs al voordat de gerechtelijke beslissing is gegeven, zijn of haar insolventie heeft georganiseerd of verergerd, hetzij door zijn of haar passiva te verhogen of zijn of haar activa te verminderen, hetzij door bepaalde goederen te verbergen om zich te onttrekken aan tenuitvoerlegging van een door een civiele rechtbank uitgevaardigd bevel in alimentatieaangelegenheden.

Krachtens artikel 391ter van het Wetboek van Strafrecht worden gerechtelijke beslissingen en door de rechtbank goedgekeurde convenanten over de verplichting om uitkeringen, subsidies of bijdragen aan de huwelijkse lasten te betalen, evenals bepalingen over alimentatie in convenanten die met wederzijdse instemming vóór de echtscheiding zijn opgesteld, gelijkgesteld aan een daartoe strekkend bevel.

De derde alinea is niet van toepassing op het in artikel 391ter van het Wetboek van Strafrecht beschreven delict.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Op acties om achterstallige lijfrente- en alimentatiebetalingen te innen is een verjaringstermijn van vijf jaar van toepassing.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Op verzoek van de onderhoudsgerechtigde kan het Nationale Solidariteitsfonds (*Fonds national de solidarité*) overgaan tot invordering van alle aan een echtgeno(o)t(e), verwante in opgaande of verwante in neergaande lijn verschuldigde alimentatie. Voor de bedragen die dit fonds moet invorderen treedt het in de plaats van de rechten en garanties van de onderhoudsgerechtigde ten behoeve van de invordering van de alimentatie. Zodra de onderhoudsplichtige officieel in kennis is gesteld van de in te vorderen bedragen, moet hij of zij deze bedragen overdragen aan de voorzitter van het Nationale Solidariteitsfonds.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Het Nationale Solidariteitsfonds kan onder bepaalde voorwaarden de alimentatie betalen in plaats van de onderhoudsplichtige. Het verzoek om betaling moet door de onderhoudsgerechtigde of door zijn of haar wettelijke vertegenwoordiger worden gericht tot de voorzitter van het Nationale Solidariteitsfonds. Dit verzoek wordt door de voorzitter of zijn of haar plaatsvervanger toegewezen als de onderhoudsgerechtigde aantoont dat:

hij of zij zijn of haar wettelijke woonplaats in het land heeft en dat hijzelf of zijzelf of zijn of haar wettelijke vertegenwoordiger daar gedurende vijf jaar heeft gewoond;

zijn of haar alimentatie is vastgesteld bij een gerechtelijke beslissing die uitvoerbaar is in het Groothertogdom Luxemburg;

het niet mogelijk was om gehele of gedeeltelijke inning van de alimentatie te verkrijgen door een feitelijk uitgevoerde privaatrechtelijke maatregel;

hij of zij zich in een financieel moeilijke situatie bevindt.

Als niet wordt voldaan aan de onder c) genoemde voorwaarde, wordt het verzoek toch toegewezen indien dwangmaatregelen tot mislukken gedoemd lijken of de onderhoudsplichtige in het buitenland woont. Eventuele geschillen vallen onder de jurisdictie van de vrederechter (*judge de paix*) van de woonplaats van de onderhoudsgerechtigde, en de vrederechter moet worden ingeschakeld binnen veertig dagen na de betekening van de beslissing van de voorzitter.

Onderhoudsgerechtigden hebben van rechtswege recht op rechtsbijstand. Vanaf de toewijzing van het verzoek tot het moment dat het fonds ophoudt te betalen, kan de onderhoudsgerechtigde geen enkele rechtsvordering instellen tegen de onderhoudsplichtige voor het innen van zijn of haar alimentatie.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Op grond van het Verdrag van New York van 20 juni 1956 inzake het verhaal in het buitenland van uitkeringen tot onderhoud en Verordening (EG) nr. 4/2009 van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, kan een verzoeker die wettelijk in Luxemburg verblijft, als de onderhoudsplichtige in het buitenland woont, de procureur-generaal (*Procureur Général d'Etat*) verzoeken om verkrijging van de alimentatie.

De procureur-generaal zal, in zijn of haar hoedanigheid van centrale autoriteit, het verzoek en de bijgevoegde documenten doorsturen naar de centrale autoriteit van het land waar de onderhoudsplichtige woont, zodat deze centrale autoriteit de verzoeker kan helpen bij het verkrijgen van de aan hem of haar verschuldigde alimentatie.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De onderhoudsgerechtigde persoon moet het verzoek indienen bij de verzendende autoriteit, d.w.z. de procureur-generaal, met gebruikmaking van de formulieren waarin Verordening (EG) nr. 4/2009 voorziet.

Procureur-generaal

Cité Judiciaire

Bâtiment CR

L-2080 Luxembourg

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Een verzoeker die in een ander land dan Luxemburg woont, moet zich wenden tot de centrale autoriteit van dat land. Hij of zij kan zich niet rechtstreeks wenden tot een Luxemburgse instantie of overheidsinstelling.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Niet van toepassing.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

In geval van aanvragen op grond van de verordening is rechtsbijstand geheel kosteloos voor personen van jonger dan 21 jaar die recht hebben op alimentatie, ongeacht de bepalingen van het nationale recht.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Om de centrale autoriteit in staat te stellen de bijstand als bedoeld in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te verlenen, heeft Luxemburg op 3 augustus 2011 een wet inzake de toepassing van deze verordening vastgesteld, evenals een groothertogelijke verordening tot uitvoering van de artikelen 2 en 3 van deze wet van 3 augustus 2011 (*Mémorial A* nr. 175 van 12 augustus 2011).

Deze wettelijke bepalingen verlenen de procureur-generaal directe toegang tot bepaalde gegevensbanken.

Links

 [Legilux](#)

Laatste update: 09/05/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Hongarije

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

De onderhoudsplicht maakt directe verwanten over het algemeen aansprakelijk voor elkaar:

- de ouder heeft een onderhoudsplicht jegens het kind, en het kind heeft een onderhoudsplicht jegens de ouder;

- als een kind dat recht heeft op alimentatie geen onderhoudsplichtige ouder heeft, zal de onderhoudsplicht jegens het kind overgaan op verdere verwanten;

- als een persoon die recht heeft op alimentatie geen kinderen heeft, zullen verdere verwanten in de neergaande lijn aansprakelijk zijn voor zijn of haar levensonderhoud (artikel 4:196, leden 1 t/m 4 van het Hongaars Burgerlijk Wetboek).

Minderjarigen die geen directe verwanten hebben die mogelijk verplicht zijn om alimentatie te betalen, moeten worden onderhouden door hun oudere broer (s) en/of zus(sen), mits deze de onderhoudsplicht kan/kunnen vervullen zonder het vermogen om in het eigen levensonderhoud, dat van een echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner en van hem of haar afhankelijke directe verwanten te voorzien, in gevaar te brengen (artikel 4:197 van het Burgerlijk Wetboek).

Echtgenoten die samenwonen zijn verplicht om samen in het levensonderhoud te voorzien van de andere echtgeno(o)t(e) afhankelijkje minderjarigen die met toestemming van de ondersteunende echtgeno(o)t(e) door de andere echtgeno(o)t(e) in het huishouden zijn gebracht (artikel 4:198, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Stiefkinderen hebben een onderhoudsplicht jegens een van alimentatie afhankelijkje stiefouder die gedurende langere tijd in hun levensonderhoud heeft voorzien (artikel 4:199, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Pleegkinderen hebben een onderhoudsplicht jegens de persoon die gedurende langere tijd de zorg voor hem of haar in het huishouden heeft gedragen zonder financiële compensatie te vragen en die niet de biologische, adoptie- of stiefouder is (artikel 4:198, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek).

Alimentatie kan worden gevorderd door een echtgeno(o)t(e) van de andere echtgeno(o)t(e) in geval van scheiding van tafel en bed, of van de voormalige echtgeno(o)t(e) in geval van echtscheiding, als de echtgeno(o)t(e) buiten zijn of haar schuld zelf niet in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien (artikel 4:29, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek).

In geval van scheiding van tafel en bed kan de partner die buiten zijn of haar schuld zelf niet in zijn of haar levensonderhoud kan voorzien alimentatie vorderen van de andere voormalige partner, mits de relatie ten minste een jaar heeft geduurd en er een kind uit de relatie is geboren (artikel 4:86, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Er zijn twee vormen van "levensonderhoud": in natura en in contanten (alimentatie).

In geval van een minderjarige betekent "onderhoudsplicht" dat de ouder van het kind recht heeft op en aansprakelijk is voor de zorg voor zijn of haar kind in een gezin, de opvoeding van het kind en het creëren van de omstandigheden die nodig zijn voor de psychische, cognitieve, emotionele en morele ontwikkeling van het kind – met name huisvesting, voeding en kleding – alsmede de toegang van het kind tot onderwijs en gezondheidszorg.

De ouder die voor het kind zorgt en in hetzelfde huishouden woont als het kind, voorziet in de behoeften van het kind in natura, terwijl de ouder die apart woont (of binnen hetzelfde huishouden woont, maar niet bijdraagt aan het levensonderhoud van het kind) voornamelijk in de behoeften van het kind voorziet door het betalen van alimentatie.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Alle minderjarigen (jonger dan 18 jaar) hebben recht op levensonderhoud als ze behoeftig zijn in de zin van de wet. Kinderen tot 20 hebben eveneens recht op levensonderhoud als ze middelbaar onderwijs volgen.

Kinderen die mogen werken (18 jaar en ouder) en voortgezet onderwijs volgen, kunnen aanspraak maken op levensonderhoud ongeacht of ze behoeftig zijn als ze levensonderhoud nodig hebben om hun studie binnen redelijke tijd te kunnen voltooien. Het kind moet de ouders in kennis stellen van zijn of haar voornemen om de studie zonder vertragingen te voltooien (artikel 4:220, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Studies zijn alle cursussen of opleidingen die nodig zijn om een kwalificatie te behalen ter voorbereiding van een loopbaan en studies in het kader van een bachelor- of masterprogramma in het hoger onderwijs of het hoger beroepsonderwijs die voltijds worden gevolgd.

Wanneer dat in buitengewone omstandigheden is gerechtvaardigd, kunnen ouders worden verplicht om te voorzien in het levensonderhoud van een kind van 25 jaar of ouder (artikel 4:220, lid 5 van het Burgerlijk Wetboek).

Ouders hebben echter geen onderhoudsplicht jegens een volwassen studerend kind als het kind wordt geacht het levensonderhoud niet te verdienen, door zijn of haar eigen schuld verzuimt om aan zijn of haar onderwijs- en examenverplichtingen te voldoen of als het levensonderhoud het vermogen van de ouder om te voorzien in het eigen levensonderhoud of dat van een minderjarig kind van deze ouder in gevaar brengt. Een volwassen kind wordt tevens geacht het levensonderhoud niet te verdienen als hij of zij, zonder legitieme reden, geen relaties onderhoudt met de ouder die de plicht heeft om in zijn of haar levensonderhoud te voorzien (artikel 4:220, leden 3 en 4 van het Burgerlijk Wetboek).

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Met betrekking tot het bedrag en de vorm van de alimentatie is de overeenkomst tussen de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige (in het geval van kinderalimentatie, de ouders) inzake de betaling van alimentatie van toepassing. Bij ontstentenis van een overeenkomst kan de onderhoudsgerechtigde om een rechterlijke beslissing inzake het levensonderhoud verzoeken. Bij ontstentenis van een overeenkomst tussen de ouders zal de rechtbank een beslissing nemen over de kinderalimentatie.

Om alimentatie voor een minderjarige te verkrijgen, kan de voogdijautoriteit een gerechtelijke actie aanhangig maken, en om alimentatie voor een ouder te verkrijgen – onderworpen aan zijn of haar toestemming – kan de bevoegde districtsautoriteit een gerechtelijke actie aanhangig maken. Verwanten met een onderhoudsplicht die in het levensonderhoud voorzien van of de zorg dragen voor een onderhoudsgerechtigde persoon, kunnen in eigen naam een gerechtelijke actie aanhangig maken tegen andere partijen die een onderhoudsplicht hebben.

De ouder of een andere wettelijke vertegenwoordiger van het kind dat aanspraak maakt op levensonderhoud kan de voogdijautoriteit om een voorschot op de alimentatie verzoeken, mits de alimentatie voor ten minste de daaraan voorafgaande zes maanden niet kon worden geïnd.

In het verzoek moet worden vermeld dat er geen gronden voor weigering van de betaling van een voorschot zijn, naast de redenen en feiten die het verzoek onderbouwen.

De volgende documenten moeten bij het verzoek worden gevoegd: passende belastingaangiften, het definitieve besluit van de rechtbank tot vaststelling van de alimentatie voor het kind of het document dat de inschrijving bij een instelling voor voltijds middelbaar onderwijs aantoonst, voor zover van toepassing, en een verslag dat niet meer dan zes maanden voorafgaand aan de beslaglegging op onroerende zaken is gedateerd en waarin de opschorting van de tenuitvoerleggingsprocedure wordt vermeld, of het document dat aantoonst dat de procedure om de verschuldigde alimentatie te innen is ingeleid.

De voogdijautoriteit moet zich ervan vergewissen dat de alimentatie tijdelijk – gedurende ten minste zes maanden voorafgaand aan de indiening van het verzoek – oninbaar was.

Voorschotten op alimentatie kunnen worden toegekend als de onderhoudsgerechtigde heeft verzocht om tenuitvoerlegging van de in de beslissing van de rechtbank vastgestelde alimentatieplicht en inning op basis van loon, andere regelmatige inkomsten of andere vermogensbestanddelen van de onderhoudsplichtige niet is gelukt, of is opgeschort, of indien het gedeeltelijke bedrag dat is betaald of de geïnde som niet hoger is dan 50 % van het bedrag van de door de rechtbank vastgestelde alimentatie.

Mocht de noodzaak ontstaan, dan zal de voogdijautoriteit verzoeken om informatie over het resultaat van de door de verzoeker bij de rechtbank of de onafhankelijke gerechtsdeurwaarder ingeleide tenuitvoerleggingsprocedure. Als het noodzakelijk is om de feiten duidelijk te krijgen, zal de voogdijautoriteit verzoeken om gegevens over de beslaglegging door de werkgever.

In de kennisgeving van de inleiding van procedure zal de voogdijautoriteit van de onderhoudsplichtige eisen dat deze de alimentatie onverwijld betaalt en ook een verklaring met die strekking aflegt.

De voogdijautoriteit zal haar besluit meedelen aan de werkgever van de onderhoudsplichtige, de rechtbank die de tenuitvoerleggingsprocedure behandelt, de onafhankelijke gerechtsdeurwaarder, het openbaar ministerie met jurisdictie op het adres van de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige, de notaris met jurisdictie op het adres van de onderhoudsplichtige, als belastingautoriteit, en de instantie van de centrale of regionale overheid die het voorschot op de alimentatie verstrekt.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Ja, de ouder of een andere wettelijke vertegenwoordiger van het kind dat aanspraak maakt op alimentatie kan de voogdijautoriteit verzoeken om een voorschot op de alimentatie.

Verwanten met een onderhoudsplicht die in het levensonderhoud voorzien van of de zorg dragen voor een onderhoudsgerechtigde persoon, kunnen in eigen naam een gerechtelijke actie aanhangig maken tegen andere partijen die een onderhoudsplicht hebben.

Om alimentatie voor een minderjarige te verkrijgen, kan de voogdijautoriteit een gerechtelijke actie aanhangig maken, en om alimentatie voor een ouder te verkrijgen – onderworpen aan zijn of haar toestemming – kan de bevoegde districtsautoriteit een gerechtelijke actie aanhangig maken.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Op basis van algemene jurisdictieregels heeft de rechtbank in het rechtsgebied waar de verweerder (onderhoudsplichtige) woont jurisdictie.

Bij gebrek aan een adres in Hongarije zal de jurisdictie worden bepaald door de verblijfplaats van de verweerder. Als de verblijfplaats van de verweerder onbekend is of de verweerder in het buitenland woont, zal zijn of haar laatst bekende woonplaats in Hongarije in aanmerking worden genomen. Als een dergelijke woonplaats niet kan worden vastgesteld of als de verweerder geen vaste woonplaats had, zal de jurisdictie worden vastgesteld op basis van de woonplaats van de eiser, of, bij het ontbreken daarvan, zijn of haar verblijfplaats.

Als de woonplaats van de verweerder en de plaats waar de verweerder werkt niet in hetzelfde rechtsgebied liggen, zal de rechtbank op verzoek van de verweerder, welk verzoek vóór de eerste hoorzitting moet zijn ingediend, de zaak doorverwijzen aan de rechtbank met jurisdictie in de plaats waar de verweerder werkt, die de hoorzitting zal houden en vonnis zal wijzen (artikel 29 van het Hongaarse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Een gerechtelijke actie om alimentatie te verkrijgen kan ook aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank met jurisdictie in de woonplaats van de eiser (artikel 34, lid 1 van het Hongaarse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Om de bevoegde rechtbanken te raadplegen, klik [hier](#).

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

De verzoeker heeft geen intermediair nodig om een zaak aanhangig te maken bij de rechtbank. De verzoeker kan een zaak rechtstreeks bij de rechtbank aanhangig maken (zonder de verplichting om een vertegenwoordiger in de hand te nemen) (zie de antwoorden op de vragen 3, 4 en 5).

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Ongeacht hun inkomen en financiële situatie, zullen de partijen – tenzij ze wettelijk zijn vrijgesteld van de betaling van de materiële kosten van de procedure uit hoofde van een rechtstreekse en algemeen toepasselijke rechtshandeling van de Europese Unie of een internationale overeenkomst – recht hebben op uitstel van de betaling van de materiële kosten van procedures inzake wettelijk vereist levensonderhoud, waaronder procedures die betrekking hebben op de invordering van alimentatie bij het orgaan dat het loon van de onderhoudsplichtige uitkeert of van een andere persoon, op de annulering of verandering van het bedrag van de alimentatie, op de beëindiging of de beperkte tenuitvoerlegging van de alimentatie of, in geval van een grensoverschrijdende zaak, op de verkrijging van de persoonsgegevens van de onderhoudsplichtige.

In geval van uitstel van betaling van materiële kosten:

a) betaalt de staat de kosten van de procedure (vergoedingen van getuigen en deskundigen, de tolk, de executeur en de advocaat, de kosten van de rechtszitting en een inspectie ter plaatse, enz.), met uitzondering van de kosten die niet onder het uitstel vallen en daardoor van tevoren door de partij moeten worden betaald;

b) krijgt de partij uitstel van betaling van de griffierechten.

Ook bij afwezigheid van een internationale overeenkomst of wederkerigheid hebben buitenlanders recht op uitstel van betaling van de materiële kosten.

Als de rechtbank in geval van uitstel van betaling van de materiële kosten een partij in de kosten van de procedure veroordeelt, moet deze partij alle van tevoren door de staat betaalde kosten dragen en alle geregistreerde vergoedingen aan de staat betalen.

De vergoeding voor een procedure bedraagt 6 %, of een minimum van 15 000 HUF en een maximum van 1 500 000 HUF. In het geval van procedures inzake alimentatievorderingen is de grondslag van de vergoeding de nog verschuldigde alimentatie, maar niet meer dan de alimentatie voor één jaar.

Als de partij niet over voldoende financiële middelen beschikt om de kosten van de procedure te betalen, kan de partij een verzoek om vrijstelling indienen bij de rechtbank.

Om de tenuitvoerlegging van hun rechten af te dwingen, zullen natuurlijke personen (met inbegrip van interveniënten) die niet in staat zijn om de kosten van de procedure te dragen op basis van hun inkomen en financiële situatie, op verzoek volledig of gedeeltelijk worden vrijgesteld van de betaling van deze kosten.

Als het inkomen (loon, pensioen of andere regelmatige financiële toelage) van een partij niet hoger is dan het actuele minimum van het ouderdomspensioen zoals vastgesteld op basis van het aantal jaren actieve arbeid, en de partij geen vermogen heeft – behalve de gebruikelijke huishoudelijke behoeften, roerende zaden en meubilair –, dan moet de partij vrijstelling van de betaling van kosten worden verleend. Vrijstelling van de betaling van kosten moet worden verleend – zonder verificatie van hun inkomen en financiële situatie – aan partijen die recht hebben op een uitkering voor personen in de werkende leeftijd of personen die in hetzelfde huishouden samenleven met een nauwe verwant die recht heeft op een uitkering voor personen in de werkende leeftijd. Vrijstelling van de betaling van kosten omvat onder meer het volgende:

a) vrijstelling van de betaling van griffierechten;

b) vrijstelling van de betaling van kosten die zijn gemaakt in de procedure (vergoedingen van getuigen en deskundigen, de tolk, de executeur en de advocaat, de kosten van de rechtszitting en een inspectie ter plaatse, enz.) en die van tevoren zijn betaald, en – tenzij in de toepasselijke wet anders wordt bepaald – de betaling van deze kosten in het algemeen;

c) vrijstelling van de verplichting om een deposito te storten voor de kosten van de procedure;

d) een verzoek om goedkeuring van de vertegenwoordiging door een advocaat, indien dit wettelijk is toegestaan.

Een vrijstelling van de betaling van kosten zal op verzoek worden goedgekeurd door de rechtbank, die ook een beslissing zal nemen over de intrekking van een dergelijke vrijstelling.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Bij afwezigheid van een overeenkomst tussen de ouders zal de rechtbank een beslissing nemen over de kinderalimentatie.

Bij het bepalen van het bedrag van de alimentatie moet het volgende in aanmerking worden genomen:

a) de gerechtvaardigde behoeften van het kind (regelmatige uitgaven om de kosten van het bestaan, medische zorg, opvoeding en opleiding te dekken);

b) het inkomen en de financiële situatie van beide ouders;

c) de andere kinderen die in hetzelfde huishouden leven met de ouders (ongeacht of het hun eigen kinderen, stiefkinderen of pleegkinderen zijn), en de kinderen jegens wie de ouders een onderhoudsplicht hebben;

d) eigen inkomsten van het kind; en

e) de uitkeringen uit hoofde van kindbescherming, gezinsondersteuning, sociale verzekeringen en sociale zekerheid die het kind en de ouder ontvangen voor de opvoeding van het kind (artikel 4:218, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek).

De alimentatie moet worden betaald in de vorm van een vast bedrag. De rechtbank kan beslissen dat het bedrag van de alimentatie elk jaar automatisch moet worden aangepast aan de consumentenprijsindex die jaarlijks op 1 januari door het Hongaarse bureau voor de statistiek wordt gepubliceerd (artikel 4:207 van het Burgerlijk Wetboek). Het bedrag van de alimentatie dat per kind moet worden betaald is over het algemeen vastgesteld op 15-25 % van het gemiddelde inkomen van de persoon die verplicht is om de alimentatie te betalen. Over het algemeen moet bij het bepalen van het gemiddelde inkomen van de persoon die verplicht is om de alimentatie te betalen het totale jaarinkomen van de persoon over het jaar voorafgaand aan de instelling van de alimentatieprocedure in aanmerking worden genomen (artikel 4:218, lid 4 van het Burgerlijk Wetboek).

Als een verandering in de overeenkomst tussen partijen of in de omstandigheden die de basis vormen voor het vonnis van de rechtbank betreffende het bedrag van de alimentatie een essentieel wettelijk belang van een van de partijen in gevaar zou brengen indien die partij alimentatie onder dezelfde voorwaarden zou moeten blijven betalen, kan deze partij om een wijziging van het bedrag of de betalingsvoorwaarden verzoeken. Om een wijziging van de overeengekomen alimentatie kan niet worden verzocht door een partij die bij het aangaan van de overeenkomst over de alimentatie een verandering in zijn of haar omstandigheden had kunnen en moeten verwachten of die zelf verantwoordelijk is voor deze verandering.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De persoon die verplicht is om de alimentatie te betalen, betaalt periodiek (d.w.z. maandelijks, van tevoren) alimentatie aan de persoon die recht heeft op ontvangst van de alimentatie.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Als de onderhoudsplichtige verzuimt de alimentatie te betalen, kan de onderhoudsgerechtigde zijn of haar vordering aanhangig maken bij de rechtbank en kan de rechtbank de tenuitvoerlegging ervan verordenen. Een alimentatievordering die teruggaat tot meer dan zes maanden kan met terugwerkende kracht ten uitvoer worden gelegd als de onderhoudsgerechtigde een goede reden had voor de te late indiening van zijn of haar verzoek om tenuitvoerlegging. Alimentatievorderingen die teruggaan tot meer dan drie jaar kunnen niet via de rechtbank worden afgedwongen (artikel 4:208, lid 3 van het Burgerlijk Wetboek).

Om alimentatie voor een minderjarige te verkrijgen, kan de voogdijautoriteit een gerechtelijke actie aanhangig maken, en om alimentatie voor een ouder te verkrijgen – onderworpen aan zijn of haar toestemming – kan de bevoegde districtsautoriteit een gerechtelijke actie aanhangig maken (artikel 4:208, lid 1 van het Burgerlijk Wetboek).

Verwanten met een onderhoudsplicht die in het levensonderhoud voorzien van of de zorg dragen voor een onderhoudsgerechtigde persoon, kunnen in eigen naam een gerechtelijke actie aanhangig maken tegen andere partijen die een onderhoudsplicht hebben (artikel 4:208, lid 2 van het Burgerlijk Wetboek).

In haar beslissing om de persoon die loon ontvangt te verplichten om alimentatie te betalen, zal de rechtbank, op verzoek van de onderhoudsgerechtigde, de werkgever rechtstreeks oproepen om het in de beslissing genoemde bedrag in mindering te brengen op het loon en aan de onderhoudsgerechtigde uit te betalen.

Als de rechtbank geen rechtstreekse oproep doet, maar een partij later een verzoek om tenuitvoerlegging indient op basis van het vonnis van de rechtbank of de bij een beschikking van de rechtbank goedgekeurde overeenkomst van de partijen, zal de rechtbank tenuitvoerlegging van de alimentatievordering bevelen door een bevel tot beslaglegging af te geven, mits het in mindering gebrachte loon het desbetreffende bedrag dekt.

Het in mindering gebrachte bedrag mag niet hoger zijn dan 50 % van het loon van de werknemer. Van een werkloosheidsuitkering (waaronder ook prepensioenuitkeringen, inkomenstoelagen en werkzoekendtoelagen vallen) mag maximaal 33 % worden ingehouden voor alimentatie.

Als de onderhoudsplichtige geen regelmatig inkomen heeft of het op zijn of haar inkomen in mindering gebrachte bedrag het verschuldigde bedrag niet dekt, zal de rechtbank tenuitvoerlegging verordenen door middel van de afgifte van een document dat voorziet in de tenuitvoerlegging. In dit geval heeft tenuitvoerlegging niet alleen betrekking op het loon, maar ook andere vermogensbestanddelen zoals vastgelegd in de Tenuitvoerleggingswet.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Voor meer informatie, ga naar de pagina [Procedures voor de tenuitvoerlegging van een vonnis](#).

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Zie het antwoord op vraag 10 hierboven.

De ouder of een andere wettelijke vertegenwoordiger van een kind dat recht heeft op alimentatie kan verzoeken om de betaling van een voorschot op de alimentatie bij de voogdijautoriteit, mits de alimentatie gedurende ten minste de voorgaande zes maanden niet kon worden ingevorderd.

In de kennisgeving van de inleiding van procedure zal de voogdijautoriteit van de onderhoudsplichtige eisen dat deze de alimentatie onverwijld betaalt en ook een verklaring met die strekking aflegt.

De voogdijautoriteit zal haar besluit meedelen aan de werkgever van de onderhoudsplichtige, de rechtbank die de tenuitvoerleggingsprocedure behandelt, de onafhankelijke gerechtsdeurwaarder, het openbaar ministerie met jurisdictie op het adres van de onderhoudsgerechtigde en de onderhoudsplichtige, de notaris met jurisdictie op het adres van de onderhoudsplichtige, als belastingautoriteit, en de instantie van de centrale en regionale overheid die het voorschot op de alimentatie verstrekt.

Verzuim om alimentatie te betalen is een strafbaar feit. Iedereen die door eigen schuld zijn of haar wettelijke onderhoudsplicht als vastgelegd in het tenuitvoerleggingsbesluit van een autoriteit niet vervult, zal worden veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Ja (zie vraag 3).

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Het Hongaarse ministerie van Justitie biedt op verzoek van verzoekers die in Hongarije wonen hulp op grond van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad en internationale overeenkomsten, en staat in permanente verbinding met de centrale autoriteit die verantwoordelijk is voor alimentatieaangelegenheden in de andere betrokken lidstaat. De verzoeker kan verzoeken dat de door een Hongaarse rechtbank gegeven beslissing inzake de betaling van alimentatie in het buitenland ten uitvoer wordt gelegd en – bij ontstentenis van een dergelijke beslissing – dat de verplichting om alimentatie te betalen in het buitenland wordt vastgesteld, of dat het bedrag van de in het buitenland te betalen alimentatie wordt verhoogd. Het formele verzoek wordt niet in behandeling genomen door het ministerie van Justitie, maar door de arrondissementsrechtbank met jurisdictie in de woon- of verblijfplaats van de verzoeker of de plaats waar de verzoeker werkt, of door de arrondissementsrechtbank die verantwoordelijk is voor de beslissing in eerste aanleg waarvan de tenuitvoerlegging wordt gevraagd. Voor het indienen van een verzoek of voor de procedure in het buitenland hoeft geen advocaat te worden ingeschakeld. In plaats daarvan zal de rechtbank een partij zonder vertegenwoordiger in rechte bijstaan bij het indienen van zijn of haar verzoek. De rechtbank zal het verzoek en de vereiste bijlagen doorsturen naar het ministerie van Justitie. Het ministerie van Justitie zal het vertaalde verzoek doorsturen aan de centrale autoriteit die

verantwoordelijk is voor alimentatieaangelegenheden in de andere lidstaat. De centrale autoriteit zal de vereiste maatregelen nemen om de procedure tegen de onderhoudsplichtige in te leiden. Het ministerie van Justitie zal de verzoeker voortdurend op de hoogte houden van de ontwikkelingen in de procedure, op basis van de uit het buitenland ontvangen informatie.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Ministerie van Justitie, afdeling Internationaal Privaatrecht (*Igazságügyi Minisztérium, Nemzetközi Magánjogi Főosztály*)

Adres: H-1055 Boedapest, Kossuth Lajos tér 2-4.

Postadres: H-1357 Boedapest, Pf. 2.

Telefoon: +36 (1) 795-4846;

Fax: +36 (1) 795-0463;

E-mail: nmfo@im.gov.hu

Web: <http://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/nemzetkozi-gyermekelviteli-es-tartasdijjal-kapcsolatos-ugyek>

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Nee, het verzoek moet worden ingediend via de centrale autoriteit die verantwoordelijk is voor alimentatieaangelegenheden in de lidstaat waar de verzoeker wettelijk verblijft.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Voor de centrale autoriteiten van de lidstaten, klik [hier](#).

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

-

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

In verband met de ontvangen verzoeken zal het ministerie van Justitie in contact treden met de bevoegde dienst die juridische bijstand verleent, zodat deze een advocaat kan toewijzen aan de in het buitenland wonende verzoeker. In het in artikel 46 van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad bedoelde geval is volledige vrijstelling van de betaling van kosten gegarandeerd, en ook de honoraria van advocaten zullen door de staat worden betaald. In het in artikel 47 bedoelde geval hebben de partijen recht op uitstel van betaling van de materiële kosten uit hoofde van het Hongaarse recht. Op grond van dit recht betaalt de staat de kosten die in de procedure worden gemaakt (zoals griffierechten, honoraria van advocaten) van tevoren, ongeacht de financiële positie van de betrokken partij; als de partij echter in het ongelijk wordt gesteld, kan de rechtbank de partij veroordelen in de kosten. Als de verzoeker aantoont dat hij of zij als gevolg van zijn of haar financiële situatie recht heeft op volledige persoonlijke vrijstelling van betaling van de kosten uit hoofde van het Hongaarse recht, zal de verzoeker de kosten ook niet hoeven te betalen als hij of zij in het ongelijk wordt gesteld.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

De toepassing van de alimentatieverordening in Hongarije wordt geregeld door [Wet LXXVII van 2011](#).

Laatste update: 05/10/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Nederland

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Alimentatie is een verplichting om bij te dragen in de kosten van levensonderhoud van de onderhoudsgerechtigde. De verplichting tot het betalen van levensonderhoud vloeit voort uit bloed- en aanverwantschap, en de (vroegere) huwelijksband.

Onderhoudsplichtig zijn:

- ouders jegens hun kinderen
- kinderen jegens hun ouders
- ex-echtgenoten (ex-geregistreerde partners)

De onderhoudsverplichting die tussen echtgenoten tijdens het huwelijk bestaat, werkt door na de ontbinding van het huwelijk. De rechter kan bij de echtscheidingsuitspraak of bij een latere uitspraak aan de ene ex-echtgenoot die niet voldoende inkomsten voor zijn levensonderhoud heeft en deze zich in redelijkheid niet kan verwerven, op diens verzoek ten laste van de andere ex-echtgenoot een uitkering tot levensonderhoud toekennen. Bij het vaststellen hiervan houdt de rechter rekening met de behoefte van de ene ex-echtgenoot en de draagkracht (financiële middelen) van de andere ex-echtgenoot.

Daarnaast kunnen ook niet-financiële factoren een rol spelen, zoals duur van het huwelijk, duur van de samenwoning. Indien de rechter geen termijn stelt aan de duur van de alimentatieplicht, geldt dat de alimentatieplicht automatisch na 12 jaar eindigt. Verlenging door de rechter op verzoek van de alimentatiebehoefte ex-echtgenoot is in schrijnende gevallen mogelijk. Na een kort (niet langer dan 5 jaar) kinderloos huwelijk duurt de alimentatieplicht in beginsel niet langer dan de duur van het huwelijk.

Het bovenstaande geldt ook met betrekking tot alimentatie tussen ex-geregistreerde partners.

De ex-echtgenoten kunnen buiten de rechter om zelf afspraken maken terzake van de alimentatie. Deze worden veelal neergelegd in het echtscheidingsconvenant. In de praktijk zal dit convenant bij de echtscheidingsbeslissing door de rechter worden bekrachtigd. Een bekrachtiging geeft voor de alimentatiegerechtigde meer rechtszekerheid.

Andere categorieën van onderhoudsplicht:

Echtgenoten/geregistreerde partners

Echtgenoten en geregistreerde partners moeten allebei, behalve onder bijzondere omstandigheden, bijdragen in de kosten van de huishouding. Zij kunnen in huwelijksvoorwaarden of partnerschapsvoorwaarden hierover andere afspraken maken.

Verwekker/levensgezel van de moeder

Er bestaat een verplichting van de verwekker van het kind om in het onderhoud van het door hem verwekte (niet erkende) kind te voorzien, zolang het kind niet tot deze man of een andere man in een familierechtelijke betrekking staat (kortom, zo lang er geen juridische vader is). Eenzelfde verplichting geldt voor de levensgezel van de moeder die heeft ingestemd met een daad die de verwekking van het kind tot gevolg kan hebben gehad.

Gezamenlijk gezag

Degene die als niet-ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een kind is jegens dat kind onderhoudsplichtig (artikel 1:253w BW). De onderhoudsplicht loopt door tot het eenentwintigste jaar als het gezamenlijk eindigt door het meerderjarig worden van het kind.

In welke gevallen

De verplichting tot het betalen van levensonderhoud bestaat in het algemeen alleen ingeval van behoefte. Met behoefte wordt bedoeld de situatie dat iemand onvoldoende inkomsten heeft om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien en deze zich in redelijkheid niet zelf kan verwerven.

Uitzondering

Hierop wordt een uitzondering gemaakt voor onderhoudsverplichtingen van ouders en verwekkers jegens hun minderjarige kinderen, en jegens de jong meerderjarige kinderen (dus tot 21 jaar). In deze gevallen geldt de onderhoudsverplichting ook als de gerechtigden niet behoeftig zijn.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Voor kinderen beneden de 18 jaar (minderjarige kinderen) moeten de ouders de kosten van verzorging en opvoeding betalen. Het gaat hier om de kosten van levensonderhoud en de overige kosten van de opvoeding, bijvoorbeeld studie en vrije tijdsbesteding. Ouders zijn verplicht naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding. De verplichting bestaat ook als het kind zelf vermogen en/of inkomsten heeft.

Voor kinderen van 18, 19 en 20 jaar (de "jong meerderjarigen") komen de kosten van levensonderhoud en studie voor rekening van de ouders. Met kosten voor levensonderhoud en studie wordt hetzelfde bedoeld als met kosten van verzorging en opvoeding tijdens de minderjarigheid. Deze onderhoudsverplichting staat los van de behoefte van de onderhoudsgerechtigden.

De verlengde onderhoudsplicht bestaat ook voor deze categorie kinderen indien zij zelf inkomsten uit arbeid dan wel vermogen hebben of gehuwd zijn. Eventuele inkomsten van het kind zelf bepalen wel de omvang van diens behoefte aan een onderhoudsbijdrage.

Voor kinderen van 21 jaar en ouder hebben de ouders alleen een onderhoudsverplichting als het kind behoeftig is en niet voor zich zelf kan zorgen. Bijvoorbeeld als het kind lichamelijk of geestelijk gehandicapt is.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Het bedrag dat de onderhoudsplichtige dient te betalen kan worden vastgesteld door partijen zelf en in een overeenkomst worden vastgelegd, of het wordt door de rechter bepaald in een rechterlijke uitspraak.

In het kader van een echtscheidingsprocedure wordt de rechter veelal ook een beslissing gevraagd over alimentatie voor de ex-echtgenoot of om kinderalimentatie.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Nee. Het verzoekschrift moet worden ingediend door de advocaat van de onderhoudsgerechtigde. Indien zonder advocaat is niet toegestaan. Een minderjarig kind wordt vertegenwoordigd door zijn wettelijk vertegenwoordiger (veelal een ouder).

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Wij maken hierbij een onderscheid naar de internationale bevoegdheid (is de Nederlandse rechter bevoegd?) en de interne bevoegdheid (welke Nederlandse rechter is bevoegd?).

Internationale bevoegdheid binnen de Europese Unie

Voor wat betreft de internationale bevoegdheid van de Nederlandse rechter geldt in het kader van de Europese Unie de zogenaamde "Brussel I" Verordening (EEX). Deze Verordening bevat regels over de bevoegdheid van de gerechten ten aanzien van alimentatievorderingen.

Op grond van artikel 2 Verordening wordt de in Nederland woonachtige onderhoudsplichtige (verweerder) in beginsel door de alimentatiegerechtigde (verzoeker) opgeroepen voor de Nederlandse rechter.

Op het gebied van onderhoudsverplichtingen bevat de "Brussel I" Verordening nog een alternatieve regel. In artikel 5, lid 2, wordt bepaald dat de verweerder die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, in een andere lidstaat kan worden opgeroepen:

voor het gerecht van de plaats waar de tot onderhoud gerechtigde zijn woonplaats of zijn gewone verblijfplaats heeft,

of, indien het een bijkomende eis is die verbonden is met een vordering betreffende de familierechtelijke staat van personen dat wil zeggen de echtscheidingsrechter of de rechter die bijvoorbeeld beslist over een vaderschapsvaststelling, voor het gerecht dat bevoegd is daarvan kennis te nemen, behalve in het geval dat deze bevoegdheid uitsluitend berust op de nationaliteit van een der partijen.

Sub a betekent dat een in Nederland woonachtige onderhoudsgerechtigde een bijvoorbeeld in Frankrijk woonachtige onderhoudsplichtige voor de Nederlandse rechter kan oproepen, die internationaal bevoegd is ex artikel 5 lid 2. Bevoegd is de rechtbank van de woonplaats van de verzoeker.

Verder geldt sedert 18 juni 2011 inzake onderhoudsverplichtingen binnen de Europese Unie de Verordening (EG) nr 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijk recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen.

De rechtsmachtregeling in de Alimentatieverordening sluit in grote lijnen aan bij die van de EEX-verordening. Volgens de hoofdregel is voor de kennisneming van alimentatiezaken bevoegd het gerecht van de plaats waar de verweerder of de onderhoudsgerechtigde zijn gewone verblijfplaats heeft. Anders dan de EEX verordening is voor de toepassing van de alimentatieverordening niet vereist dat de verweerder zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van een lidstaat heeft.

Internationale bevoegdheid buiten de Europese Unie

Voor wat betreft de internationale bevoegdheid van de Nederlandse rechter buiten het kader van de Europese Unie geldt het navolgende. Woont de verweerder (hetzij crediteur hetzij debiteur buiten de Europese Unie, dan is de hiervoor genoemde "Brussel I" Verordening niet van toepassing en ontleent de Nederlandse rechter zijn bevoegdheid aan het Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering. De Nederlandse echtscheidingsrechter is dan bevoegd om een voorlopige voorzieningen in verband met de echtscheiding of een nevenvoorziening zoals alimentatie of voortgezette bewoning van de echtelijke woning te treffen. De Nederlandse rechter is dan ook bevoegd om over een zelfstandig verzoek om alimentatie te beslissen indien hetzij verzoeker hetzij een of meer in het verzoekschrift genoemde belanghebbenden in Nederland woont (wonen), dan wel indien de zaak anderszins voldoende met de rechtssfeer van Nederland verbonden is, indien zij een forumkeuze voor de Nederlandse rechter hebben gedaan of indien de belanghebbende partij ten processe verschijnt en geen exceptie van onbevoegdheid opwerpt.

Interne bevoegdheid

Voor wat betreft de interne bevoegdheid van de Nederlandse rechter geldt inzake het soort gerecht (rechtbank, gerechtshof, Hoge Raad) dat in alimentatiezaken de rechtbank bevoegd is. Welke rechtbank bevoegd is wordt bepaald door het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Bevoegd is de rechtbank van de woonplaats van hetzij de verzoeker (één van de verzoekers), hetzij van één van de in het verzoekschrift genoemde belanghebbenden, dan wel bij gebreke van een woonplaats van een van hen, de rechter van het werkelijk verblijf van één van hen.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Een verzoek om vaststelling, wijziging of beëindiging van alimentatie dient door een advocaat te worden ingediend. De advocaat vertegenwoordigt de verzoeker op de zitting. Namen en adressen van advocaten zijn te vinden op de website van de [landelijke advocatenorganisatie](#).

Er is een [“Vereniging van Familierechtadvocaten en Scheidingsbemiddelaars”](#), waarvan de leden gespecialiseerd zijn in onder andere scheiding en alimentatie. Zij zijn ook gespecialiseerd in scheidingsbemiddeling en alles wat daarbij komt kijken.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Voor een procedure bij de rechtbank dient een bijdrage te worden betaald in de kosten van de rechtspraak. Dit is het griffierecht. Daarnaast zijn er de kosten voor de advocaat en de deurwaarder.

Als de rechtzoekende de kosten voor een advocaat niet (helemaal) kan betalen, kan deze onder bepaalde voorwaarden voor gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking komen. In dat geval is sprake van een “toevoeging”. De overheid betaalt een deel van de kosten; de rechtzoekende betaalt een “eigen bijdrage”. Hoe hoog die “eigen bijdrage” is, hangt af van het inkomen en vermogen van de rechtzoekende. De [Raad voor Rechtsbijstand](#) verleent de toevoeging. De rechtzoekende moet een aanvraag om een toevoeging indienen bij de Raad in het ressort (= rechtsgebied van een gerechtshof) waar de advocaat kantoor houdt. In de praktijk wordt de aanvraag vaak door de advocaat gedaan, als deze al voorafgaand aan de toevoeging is benaderd. Voorts dient een “Verklaring omtrent Inkomen en Vermogen” (formulier af te halen bij de gemeente van de woonplaats) te worden overgelegd. Deze verklaring moet met de aanvraag naar de Raad voor de rechtsbijstand gestuurd worden, die nagaat of de rechtzoekende voor een toevoeging in aanmerking komt. Wanneer dit het geval is, wordt een toevoegingbewijs afgegeven. Ook het griffierecht wordt in voorkomend geval verminderd.

Voor grensoverschrijdende geschillen, dus als de verzoeker buiten Nederland woont, geldt ook de aanspraak op gesubsidieerde rechtsbijstand. Dit is geregeld in de Europese [richtlijn grensoverschrijdende rechtsbijstand](#). Aan de hand van het bij die richtlijn behorende modelformulier, dat in alle lidstaten identiek is, kan via de Raad voor de rechtsbijstand te Den Haag de toevoeging worden aangevraagd, met een beroep op de artikelen 23A tot en met 23K van de Wet op de rechtsbijstand.

Zo nodig kan de [Raad](#) voor Rechtsbijstand behulpzaam zijn bij het kiezen van een advocaat. Het adres van de Raad staat onder vraag 14.2.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsysteem)?

De rechter zal bij zijn beslissing rekening houden met de behoefte van degene die alimentatie vraagt of ontvangt en de draagkracht (financiële middelen) van degene die alimentatie moet betalen of betaalt. Behoeft en draagkracht zijn relatieve begrippen. De rechter heeft hier een zekere vrijheid om naar de omstandigheden van het geval te beslissen. Door de rechterlijke macht zijn richtlijnen ontwikkeld (Trema normen), die evenwel niet bindend zijn voor de rechter.

De volgende inkomsten en uitgaven zijn van belang voor het oordeel van de rechter:

inkomsten uit arbeid

inkomsten uit nevenarbeid

studiefinanciering

uitkeringen

pensioen

inkomsten uit (onder)huur

rente en andere inkomsten uit vermogen

bijdragen aan het huishouden van anderen, met wie een gemeenschappelijke huishouding wordt gevoerd

bestaande mogelijkheden om inkomsten uit te breiden (verdien capaciteit)

opgaven over het vermogen

huurbetalingen

aflossingen van de hypothecaire lening en rente, alsmede de vaste lasten. Daarbij moet ook het deel van de hypothecaire lening worden vermeld dat nog niet is afbetaald.

verzekeringen

noodzakelijke regelmatige reiskosten

financiële verplichtingen voor anderen

kosten van bijzondere medische verzorging voor de onderhoudsgerechtigde en/of zijn gezinsleden

kosten voor de verwerving van inkomsten

eventueel ook opgaven van schulden

Wettelijke indexering

De Minister van Justitie stelt elk jaar het percentage vast, waarmee een door de rechter toegekende onderhoudsbijdrage of bij overeenkomst vastgestelde bijdrage van rechtswege wordt verhoogd. Bij de berekening kijkt men naar de salarisontwikkeling bij het bedrijfsleven en de overheid en de ontwikkeling van salarissen in andere sectoren. Dit percentage wordt in de Staatscourant gepubliceerd.

Op die automatische aanpassing van alimentaties is een aantal uitzonderingen. Zowel partijen als de rechter kunnen de wettelijke indexering uitsluiten of een andere wijze van indexering vastleggen.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Alimentatie ten behoeve van een ex-echtgenoot wordt rechtstreeks aan de gerechtigde betaald. De onderhoudsuitkering die door de rechter is vastgesteld ten behoeve van een minderjarig kind wordt rechtstreeks uitbetaald aan de ouder (of voogd) die het kind verzorgt.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Indien de alimentatieverplichting in een rechterlijke uitspraak is neergelegd en de onderhoudsplichtige nalatig is met het betalen van kinder- en/of partneralimentatie, dan kan nakoming worden afgedwongen via het [Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen](#) (LBIO) in Rotterdam. Ook is het mogelijk nakoming af te dwingen via de deurwaarder. Is er geen rechterlijke uitspraak dan moet de zaak aan de rechter worden voorgelegd. Daartoe dient een advocaat te worden ingeschakeld.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

In geval van beslag op uitkering of loon moet er rekening worden gehouden met de beslagvrije voet. De verjaringstermijn van een maandelijks te betalen alimentatiebijdrage is 5 jaar. Is er sprake van een vonnis waarin de achterstand in de betaling is vastgelegd, dus als daadwerkelijk een vast bedrag is vermeld, dan bedraagt de verjaringstermijn twintig jaar. Om te voorkomen dat een vordering verjaart moet de verjaring gestuit worden.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

In geval van een achterstand in de betalingen van kinder- en/of als partneralimentatie het [Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen](#).

Het LBIO moet daartoe gemachtigd worden door de onderhoudsgerechtigde. Het LBIO kan zo nodig door middel van executie tot invordering overgaan. Het LBIO kan bijvoorbeeld beslag leggen op salaris, uitkering, of op(on)roerende goederen van de onderhoudsplichtige.

Inschakeling van het LBIO is, indien beide partijen in Nederland wonen, voor de onderhoudsgerechtigde kosteloos. Na ontvangst van een inningverzoek wordt eerst geprobeerd door een korte bemiddeling en/of het geven van uitleg inning met kosten te voorkomen. Dit lukt in bijna driekwart van de gevallen. Echter in het geval het LBIO de inning overneemt, dan betaalt de onderhoudsplichtige de kosten van invordering aan het LBIO. Het LBIO brengt voor de inning een opslag in rekening. Deze opslag bedraagt 15% van de maandelijks verschuldigde bedragen en de achterstallige alimentatie. Ook de eventuele kosten van executie worden op de onderhoudsplichtige verhaald.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Ondanks dat het LBIO een overheidsinstelling is wordt er geen alimentatie voorgesloten. De overheid kan dit wel doen in geval van kinderalimentatie of rechtshulp.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Het LBIO heeft ook taken op het gebied van de internationale inning van alimentatie. Deze taken vloeien voort uit verordeningen en verdragen, waarbij Nederland partij is.

Nederland is partij bij het VN Verdrag inzake het verhaal in het buitenland van uitkeringen tot onderhoud, New York 20 juni 1956. Dit verdrag is een rechtshulpverdrag dat tot doel heeft de verkrijging van levensonderhoud in internationale gevallen te vergemakkelijken. Daartoe heeft het verdrag een systeem van verzendende en ontvangende instellingen opgezet, die de onderhoudsgerechtigde behulpzaam zijn bij het geldend maken van aanspraken op levensonderhoud. Voor Nederland is het LBIO de ontvangende en verzendende instelling.

Een ieder die in Nederland woont en problemen ondervindt met de inning van alimentatie bij een onderhoudsplichtige die in het buitenland (dat wil zeggen in een land dat partij is bij het verdrag van New York) woont, kan een beroep doen op het verdrag van New York. Het verdrag heeft zowel betrekking op kinderalimentatie als op partneralimentatie.

Sedert 1 augustus 2014 geldt tussen de Europese Unie (behalve Denemarken) en andere verdragsstaten het Verdrag van 23 november 2007 inzake de Internationale Inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden. Naast de EU lidstaten is het verdrag ook in werking in Albanie, Bosnie-Herzegovina, Noorwegen en Oekraïne. Voor relaties tussen EU-lidstaten onderling heeft de Onderhoudsverordening (verordening 4/2009) voorrang.

Het onderhoudsverdrag van Den Haag geldt voor onderhoud van kinderen jonger dan 21 jaar. Het kan uitgebreid worden naar andere familieleden als beide betrokken verdragsstaten daartoe een verklaring aannemen.

Voor het inschakelen van het LBIO dient het aanvraagformulier "[inzing internationale alimentatie](#)" te worden ingediend. Dit formulier kan men downloaden van de site van het [LBIO](#).

De activiteiten die het LBIO en de buitenlandse instellingen zelf verrichten in het kader van het Verdrag van New York en het Verdrag met de Verenigde Staten zijn in principe kosteloos. Het kan wel zijn dat er kosten zijn verbonden aan het voeren van een procedure in het buitenland of aan de invordering van de alimentatie.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

In geval van kinder- en partneralimentatie:

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen ([LBIO](#))

Postbus 8901

3009 AX Rotterdam

In geval van rechtshulp:

[Raad voor Rechtsbijstand](#),

Postbus 450,

2501 CL Den Haag.

Telefoonnummer +31703701414

In geval van rechtshulp bij grensoverschrijdende geschillen:

Raad voor Rechtsbijstand

Regiokantoor Den Haag

t.a.v. Jan Ouwehand

Laan van Meerdervoort 51B

2517 AE Den Haag

Tel: 0031(0)88 787 1320

e-mail: j.ouwehand@rvr.org

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Het LBIO int ook alimentatie op verzoek van een onderhoudsgerechtigde die in het buitenland woont bij een alimentatieplichtige die in Nederland woont. Een onderhoudsgerechtigde die zich bevindt in een andere lidstaat kan wanneer hij aanspraak wenst te maken op alimentatie van een in Nederland woonachtige onderhoudsplichtige, een beroep doen op het systeem van het verdrag. Hij dient zich dan te wenden tot de verzendende instelling in zijn eigen land, die zich vervolgens in verbinding stelt met de ontvangende instelling in Nederland (het LBIO). De ontvangende instelling neemt vervolgens de maatregelen om het onderhoud te verkrijgen.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Voor contactgegevens, zie vraag 14.2.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Niet van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Voor een procedure bij de rechtbank dient een bijdrage te worden betaald in de kosten van de rechtspraak. Dit is het griffierecht. Daarnaast zijn er de kosten voor de advocaat en de deurwaarder. Als de rechtzoekende de kosten voor een advocaat niet (helemaal) kan betalen, kan deze onder bepaalde voorwaarden voor gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking komen. In dat geval is sprake van een "toevoeging". De overheid betaalt een deel van de kosten; de rechtzoekende betaalt een "eigen bijdrage". Hoe hoog die "eigen bijdrage" is, hangt af van het inkomen en vermogen van de rechtzoekende.

De Raad voor de Rechtsbijstand verleent de toevoeging. De rechtzoekende moet een aanvraag om een toevoeging indienen bij de Raad in het ressort (= rechtsgebied van een gerechtshof) waar de advocaat kantoor houdt. In de praktijk wordt de aanvraag vaak door de advocaat gedaan, als deze al voorafgaand aan de toevoeging is benaderd. Voorts dient een "Verklaring omtrent Inkomen en Vermogen" (formulier af te halen bij de gemeente van de woonplaats) te worden overgelegd. Deze verklaring moet met de aanvraag naar de Raad voor de rechtsbijstand gestuurd worden, die nagaat of de rechtzoekende voor een toevoeging in aanmerking komt. Wanneer dit het geval is, wordt een toevoegingbewijs afgegeven. Ook het griffierecht wordt in voorkomend geval vermindert. Voor grensoverschrijdende geschillen, dus als de verzoeker buiten Nederland woont, geldt ook de aanspraak op gesubsidieerde rechtsbijstand. Dit is geregeld in de Europese richtlijn grensoverschrijdende rechtsbijstand. Aan de hand van het bij die richtlijn behorende modelformulier, dat in alle lidstaten identiek is, kan via de Raad voor Rechtsbijstand te Den Haag de toevoeging worden aangevraagd, met een beroep op de artikelen 23A tot en met 23K van de Wet op de rechtsbijstand. Zo nodig kan de Raad voor Rechtsbijstand behulpzaam zijn bij het kiezen van een advocaat.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Naar aanleiding van artikel 51 van de Verordening zijn er geen wijzigingen doorgevoerd.

Laatste update: 12/09/2018

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([pl](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Alimentatievorderingen - Polen

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Ingevolge artikel 128 van het familie- en voogdijwetboek is een "onderhoudsplicht" een verplichting voor bloedverwanten in de rechte (opgaande of neergaande) lijn of in de zijlijn (broers en zussen) om in het levensonderhoud van een bepaalde persoon te voorzien (kleding, voeding, huisvesting, brandstof en geneesmiddelen) alsmede, indien nodig, in de opvoeding van deze persoon (waaronder fysieke en geestelijke ontwikkeling en toegang tot onderwijs en cultuur).

"Levensonderhoud" bestaat in een uitkering in geld of in natura. Bij kinderen omvat het levensonderhoud ook een persoonlijke inbreng in hun opvoeding en inspanningen in een gemeenschappelijk huishouden, in overeenstemming met de onderhoudsplicht.

Een "alimentatievordering" is het recht van een persoon om van een andere persoon te vorderen dat deze zijn of haar onderhoudsplicht nakomt.

In de regel vloeit de onderhoudsplicht voort uit verschillende soorten familiebetrekkingen. Naargelang van de aard van de familiebetrekking wordt in het Poolse recht een onderscheid gemaakt tussen de volgende typen onderhoudsplichten:

1. een onderhoudsplicht tussen bloedverwanten (kinderalimentatie is een specifieke vorm van deze plicht): bloedverwanten hebben alleen recht op alimentatie als ze financiële moeilijkheden hebben. Ouders zijn alimentatie verschuldigd aan hun kinderen zolang die nog niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, tenzij de inkomsten van de goederen van het kind volstaan voor zijn of haar onderhoud en opvoeding. Vanaf hun achttiende verjaardag verliezen kinderen hun recht op levensonderhoud, tenzij zij hun studie voortzetten en hun resultaten tot dan toe die keuze rechtvaardigen of de onderhoudsplicht moet worden gehandhaafd vanwege de gezondheid of de persoonlijke situatie van het kind. Voorts zijn ouders niet verplicht om in het levensonderhoud te voorzien van kinderen van achttien jaar of ouder die weliswaar gereed zijn voor het beroepsleven, maar doorstuderen doch hun studie verwaarlozen, onvoldoende vooruitgang boeken, niet voor hun examens slagen of deze examens niet binnen bepaalde termijnen afleggen en daardoor hun studie niet binnen de door het studieprogramma toegestane termijn voltooien.

Als het onmogelijk is om alimentatie te verkrijgen of het verkrijgen daarvan buitensporige moeilijkheden met zich meebrengt, kunnen andere verwanten worden verplicht om alimentatie te betalen (bv. de grootouders van het kind die de ouders zijn van een in gebreke blijvende onderhoudsplichtige);

2. een onderhoudsplicht die voortvloeit uit adoptie: als de adoptie uitsluitend een relatie tussen de adoptant en de geadopteerde creëert, heeft de onderhoudsplicht van de adoptant jegens de geadopteerde voorrang boven de onderhoudsplicht van de bloedverwanten in de rechte opgaande lijn en in de zijlijn (broers en zussen) van de geadopteerde jegens die persoon, terwijl de onderhoudsplicht van de geadopteerde jegens zijn of haar bloedverwanten in de rechte opgaande lijn en in de zijlijn op de laatste plaats komt. Verder gelden voor de geadopteerde dezelfde regels als die welke hierboven onder punt 1) zijn uiteengezet;

3. een onderhoudsplicht tussen aanverwanten (stiefmoeder, stiefvader, stiefkinderen): alleen personen die in financiële moeilijkheden verkeren hebben recht op levensonderhoud, mits het opleggen van een onderhoudsplicht in de betrokken situatie in overeenstemming is met de beginselen van het maatschappelijke leven. Volgens het Poolse recht en de rechtspraak verkeert een persoon in financiële moeilijkheden wanneer hij of zij niet met eigen middelen en inspanningen in zijn of haar redelijke behoeften kan voorzien;

4. een onderhoudsplicht tussen echtgenoten tijdens het huwelijk: krachtens artikel 27 van het familie- en voogdijwetboek kunnen gezinsleden aanspraak maken op een "gelijke levensstandaard" voor alle gezinsleden;

5. een onderhoudsplicht tussen echtgenoten nadat het huwelijk is beëindigd: als slechts een van de echtgenoten verantwoordelijk wordt gesteld voor de beëindiging van het huwelijk en de echtscheiding voor de andere echtgeno(o)t(e) een aanzienlijke verslechtering van zijn of haar materiële situatie met zich meebrengt, kan laatstbedoelde vorderen dat wordt voorzien in zijn of haar redelijke materiële behoeften, ook als hij of zij niet in financiële moeilijkheden verkeert. In andere gevallen kan een echtgeno(o)t(e) die in financiële moeilijkheden verkeert van de ex-echtgeno(o)t(e) alimentatie vorderen, in verhouding tot zijn of haar redelijke materiële behoeften en het inkomen en de financiële mogelijkheden van de ex-echtgeno(o)t(e). De onderhoudsplicht jegens een echtgeno(o)t(e) houdt op te bestaan wanneer die (ex-)echtgeno(o)t(e) hertrouwt. Als de gescheiden echtgeno(o)t(e) die niet verantwoordelijk is gesteld voor de beëindiging van het huwelijk alimentatie moet betalen, eindigt deze onderhoudsplicht ook vijf jaar na de datum van de echtscheidingsuitspraak, tenzij de rechtbank op verzoek van de onderhoudsgerechtigde persoon beslist dat de periode van vijf jaar wegens uitzonderlijke omstandigheden moet worden verlengd;

6. een onderhoudsplicht van de vader jegens een kind met wiens moeder hij niet gehuwd is: een vader die niet de echtgenoot van de moeder is, moet naar vermogen bijdragen in de kosten van de zwangerschap en de bevalling en moet de kosten van drie maanden levensonderhoud van de moeder tijdens deze periode betalen. Als daar belangrijke gronden voor bestaan, kan de moeder verzoeken dat de vader langer dan drie maanden bijdraagt in de kosten van haar levensonderhoud.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Ouders zijn verplicht om alimentatie te betalen voor kinderen die nog niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Omdat kinderen verplicht zijn om tot hun achttiende jaar onderwijs te volgen, hebben ze doorgaans recht op alimentatie tot ze meerderjarig zijn of zelfs totdat ze een mastergraad hebben behaald of een hogere beroepsopleiding hebben voltooid.

Uitkeringen uit het Staatsalimentatiefonds worden verstrekt aan onderhoudsgerechtigde personen tot de leeftijd van 18 jaar; bij voortgezette studies op een school of een instelling voor hoger onderwijs worden de uitkeringen betaald tot de leeftijd van 25 jaar; en bij een ernstige handicap geldt er geen leeftijdsgrens.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Ja, de volgende situaties zijn mogelijk:

1. de onderhoudsplichtige betaalt vrijwillig alimentatie;
2. de partijen bereiken overeenstemming over de betaling van alimentatie;
3. als de onderhoudsplichtige zijn of haar onderhoudsplicht niet nakomt, kan alimentatie worden gevorderd bij de arrondissementsrechtbank (*sąd rejonowy*) van de woonplaats van de onderhoudsgerechtigde (artikel 32 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering) of van de verweerder (artikel 27, lid 1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering), of een dergelijk verzoek kan worden ingediend tijdens een echtscheidingsprocedure of een procedure inzake scheiding van tafel en bed bij een regionale rechtbank (*sąd okręgowy*).

Aan het indienen van het verzoek zijn geen kosten verbonden. Het verzoek moet echter voldoen aan de vereisten voor een officieel verzoekschrift, d.w.z. dat in het verzoek het volgende moet worden vermeld: de naam van de rechtbank waar het verzoek wordt ingediend, de voor- en achternamen van de partijen, hun wettelijke vertegenwoordigers en advocaten, het type verzoek, een duidelijke omschrijving van het verzoek, de waarde van de vordering, een beschrijving van de feiten die het verzoek rechtvaardigen en die indien nodig ook de rechtsbevoegdheid van de rechtbank rechtvaardigen, de handtekening van de partij of haar wettelijke vertegenwoordiger of gemachtigde (de volmacht moet worden bijgevoegd), een lijst van bijlagen, de woonplaatsen of statutaire zetels van de partijen, hun wettelijke vertegenwoordigers en gemachtigden, en een omschrijving van de vordering. In daaropvolgende verzoekschriften moet ook het dossiernummer worden vermeld.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

De volgende personen kunnen een alimentatieverzoek indienen namens de persoon die daar recht op heeft:

- een gemachtigde (afgezien van een advocaat en een juridisch adviseur kunnen de volgende personen optreden als gemachtigde: de ouders, een echtgenoot(e), broers en zussen, bloedverwanten in de rechte opgaande lijn of personen die door adoptie een verwantschap met de onderhoudsgerechtigde hebben, en een persoon die het vermogen van de onderhoudsgerechtigde beheert);
- een vertegenwoordiger van een gemeentelijke autoriteit die belast is met sociale bijstand (krachtens de wet betreffende sociale bijstand van 12 maart 2004 (*Dziennik Ustaw* (staatscourant) 2004, nr. 64, punt 593), zoals, bijvoorbeeld, directeurs van gemeentelijke instanties voor sociale bijstand of provinciale instanties voor gezinsondersteuning);
- een vertegenwoordiger van een sociale organisatie die belast is met gezinsondersteuning (een lijst van deze organisaties is opgenomen in een verordening van de minister van Justitie van 10 november 2000 (*Dziennik Ustaw* 2000, nr. 100, punt 1080));
- een officier van justitie, wanneer dat met het oog op het algemeen belang en het belang van de rechtsstaat noodzakelijk is.

Namens onderhoudsgerechtigde minderjarigen treedt een wettelijke vertegenwoordiger op. Nadat kinderen meerderjarig zijn geworden, moeten zij echter zelfstandig optreden.

De levenspartner of een kennis van de onderhoudsgerechtigde kan niet namens de onderhoudsgerechtigde optreden, tenzij hij of zij een van de bovenbedoelde personen is.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Ingevolge het wetboek van burgerlijke rechtsvordering zijn de arrondissementsrechtbanken bevoegd in alimentatiezaken. De territoriale bevoegdheid wordt bepaald aan de hand van de wettelijke verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde of van de verweerder. De rechtbanken die bevoegd zijn voor specifieke gemeenten worden vermeld in de verordening van de minister van Justitie van 25 oktober 2012 inzake de bepaling van de zetels en de bevoegdheid van hoven van beroep, regionale rechtbanken en arrondissementsrechtbanken (*Dziennik Ustaw* 2012, punt 1223).

Regionale rechtbanken zijn bevoegd in zaken betreffende de erkenning van beslissingen van rechtbanken van EU-lidstaten in Polen (artikel 11511, lid 1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering) als een beslissing is gegeven voordat de staat waar de beslissing is gegeven is toetreden tot het Haagse Protocol van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen (PB L 331 van 16.12.2009, blz. 17).

Buitenlandse beslissingen die na 18 juni 2011 zijn geweest in andere EU-lidstaten dan Kroatië, Denemarken en het Verenigd Koninkrijk, moeten krachtens artikel 115311 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering uitvoerbaar worden verklaard door een arrondissementsrechtbank.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

In alimentatiezaken is vertegenwoordiging door een advocaat niet verplicht. De partijen kunnen namens zichzelf optreden of ervoor kiezen om een juridische beroepsbeoefenaar in de arm te nemen.

Zie de antwoorden op de vragen 7 en 18 voor gedetailleerde informatie over de mogelijkheid voor de onderhoudsgerechtigde dat de rechtbank hem of haar een advocaat toewijst om namens hem of haar op te treden.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Conform het Poolse recht zijn de partij die alimentatie vordert en de verweerder, in een zaak over een verlaging van de alimentatie vrijgesteld van de betaling van gerechtskosten (artikel 96, lid 1, punt 2, van de wet van 28 juli 2005 betreffende gerechtskosten in civielrechtelijke zaken (*Dziennik Ustaw* 2005, nr. 167, punt 1398, als gewijzigd)). Deze personen zijn volledig vrijgesteld, wat betekent dat ze geen gerechtskosten, beroepskosten of tenuitvoerleggingskosten hoeven te betalen.

Daarnaast kan de partij die is vrijgesteld van gerechtskosten in aanmerking komen voor rechtsbijstand in de vorm van een door de rechtbank aangewezen advocaat. Als het verzoek om rechtsbijstand wordt toegewezen, wordt het honorarium van de advocaat betaald door de tegenpartij van de persoon aan wie een advocaat is toegewezen. Als de persoon aan wie een advocaat is toegewezen in het ongelijk wordt gesteld, wordt het honorarium van de advocaat betaald door de staat.

De rechten van onderdanen van andere lidstaten in dit verband zijn vastgelegd in de wet van 17 december 2004 betreffende het recht op bijstand in burgerlijke zaken in de lidstaten van de Europese Unie (*Dziennik Ustaw* 2005, nr. 10, punt 67, als gewijzigd). Meer informatie over de wet is te vinden in de door Polen verstrekte informatie over rechtsbijstand.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

De hoogte van de alimentatie hangt af van het inkomen en de financiële mogelijkheden de onderhoudsplichtige en van de redelijke materiële behoeften van de onderhoudsgerechtigde. Redelijke behoeften van de onderhoudsgerechtigde omvatten alles wat nodig is om te voorzien in zijn of haar levensonderhoud, niet alleen materieel maar ook in andere opzichten (cultureel en spiritueel). De behoeften van minderjarigen omvatten ook de kosten van hun opvoeding. Bij

de beoordeling van het inkomen en de financiële mogelijkheden van de onderhoudsplichtige wordt geen rekening gehouden met wat hij of zij daadwerkelijk verdient, maar met wat hij of zij zou kunnen verdienen indien hij of zij zijn of haar verdien capaciteit ten volle zou benutten. Dat betekent dat zelfs een werkloze persoon die geen regelmatig inkomen heeft, kan worden verplicht om alimentatie te betalen en dat de betalingen kunnen worden afgedwongen. Als de omstandigheden zijn gewijzigd, kan om een aanpassing van de gerechtelijke beslissing of van de overeenkomst inzake alimentatie worden verzocht. Elke partij in een alimentatierelatie kan verzoeken om een dergelijke aanpassing. Afhankelijk van de feitelijke omstandigheden kan een partij de annulering van de onderhoudsplicht vorderen, dan wel een verhoging of verlaging van het alimentatiebedrag. Het alimentatiebedrag kan worden gewijzigd als de redelijke materiële behoeften van de onderhoudsgerechtigde of de verdien capaciteit van de onderhoudsplichtige zijn/is toegenomen of afgenomen. Polen kent geen vast alimentatiebedrag en de alimentatie wordt niet berekend als percentage van het inkomen van de onderhoudsplichtige. In 2014 bedroeg het bruto minimumloon 1 680 PLN (circa 400 EUR). In 2013 bedroeg het gemiddelde bruto maandloon 3 650 PLN (circa 900 EUR). In de praktijk varieert het bedrag van de door rechtbanken toegekende alimentatie van 300 PLN tot 1 000 PLN per maand per kind. Het alimentatiebedrag wordt niet automatisch geïndexeerd op basis van de leeftijd van het kind of de inflatie.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De persoon die in de executoriale titel als onderhoudsplichtige is aangewezen, moet alimentatie betalen. In de regel moet in Polen toegekende alimentatie elke tiende dag van de maand worden betaald, in Poolse zloty's (in contanten of door een overboeking), aan de wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige. Bij betalingsachterstand voorziet de rechtspraak in een wettelijke rente (sinds 2008 bedraagt die 13 %) op het uitstaande bedrag (zie de door Polen verstrekte informatie over wettelijke rente).

In de regel wordt een onderhoudsplicht alleen door de onderhoudsplichtige gedragen. Als deze persoon niet vrijwillig betaalt, kan de onderhoudsgerechtigde de bevoegde, met de uitvoering belaste autoriteit (doorgaans een gerechtsdeurwaarder) verzoeken om de inleiding van een tenuitvoerleggingsprocedure. De gedwongen tenuitvoerlegging kan ook ambtshalve worden aangevat op verzoek van de rechtbank van eerste aanleg die de beslissing heeft gegeven waarin het alimentatiebedrag is vastgesteld. De onderhoudsgerechtigde kan de executoriale titel ook aanbieden bij de werkgever of de pensioeninstelling van de onderhoudsplichtige en deze verzoeken de verschuldigde alimentatie in te houden op de bedragen die aan de onderhoudsplichtige worden uitgekeerd. Dit verzoek is bindend voor de werkgever of de pensioeninstelling.

Voor onroerend beslag is een afzonderlijk verzoek vereist.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Indien de onderhoudsplichtige zijn onderhoudsplicht niet vrijwillig nakomt, kan hij of zij daartoe worden gedwongen (zie het antwoord op vraag 9).

Daarnaast is het bij voortduur niet-betalen van alimentatie krachtens artikel 209 van het wetboek van strafrecht strafbaar met een boete, niet-vrijheidsbenemende maatregelen of een gevangenisstraf tot twee jaar.

In artikel 5, lid 3, punt 3, van de wet van 7 september 2007 betreffende bijstand aan onderhoudsgerechtigden (*Dziennik Ustaw* 2009, nr. 1, punt 7, als gewijzigd) wordt bepaald dat de bevoegde autoriteit de intrekking van het rijbewijs van de onderhoudsplichtige kan vorderen.

Als tenuitvoerlegging niet tot het gewenste resultaat leidt, kan een gerechtsdeurwaarder verzoeken dat de onderhoudsplichtige wordt ingeschreven in het register van insolvable debiteuren.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Conform artikel 1083, lid 2, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering kan met het oog op de volledige betaling van uitstaande alimentatiebedragen beslag worden gelegd op de bankrekening van een onderhoudsplichtige.

Ingevolge artikel 833, lid 1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering is het salaris vatbaar voor beslag conform het bepaalde in het arbeidswetboek. In de regel kan op 60 % van het salaris beslag worden gelegd. Ook kan beslag worden gelegd op maximaal drie vijfde van de door de staat voor bijzondere doelen uitgetrokken bedragen, met name subsidies en bijstand (artikel 831, leden 1 en 2, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering).

Volgens artikel 829 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering kan in het bijzonder geen beslag worden gelegd op de volgende zaken:

- huishoudelijke goederen en dagelijkse kleding die essentieel zijn voor de onderhoudsplichtige en van hem of haar afhankelijke gezinsleden, evenals de kleding die nodig is om een ambt uit te oefenen of beroepswerkzaamheden te verrichten;
- instrumenten en andere voorwerpen die de onderhoudsgerechtigde nodig heeft om betaald werk te kunnen verrichten, met uitzondering van motorvoertuigen;
- voedsel- en brandstofvoorraden die de onderhoudsplichtige en van hem of haar afhankelijke gezinsleden gedurende een maand nodig hebben;
- geld dat de onderhoudsplichtige en zijn of haar gezinsleden nodig hebben om gedurende twee weken in hun levensonderhoud te voorzien;
- voorwerpen die nodig zijn voor een studie, persoonlijke documenten, decoraties, voorwerpen die worden gebruikt voor religieuze praktijken en dagelijkse voorwerpen die alleen ver onder hun waarde zouden kunnen worden verkocht, maar die een aanzienlijke gebruikswaarde hebben voor de onderhoudsplichtige.

Ingevolge artikel 831 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering kan evenmin beslag worden gelegd op socialebijstandsuitkeringen in de zin van de wet van 12 maart 2004 betreffende sociale bijstand (*Dziennik Ustaw* 2013, punt 182, als gewijzigd) en op de door de staat of het nationale gezondheidsfonds (*Narodowy Fundusz Zdrowia*) verschuldigde uitkeringen in het kader van ziektekostenvergoedingen in de zin van de wet van 27 augustus 2004 betreffende uit publieke middelen gefinancierde ziektekostenvergoedingen (*Dziennik Ustaw* 2008, nr. 164, punt 1027, als gewijzigd), voordat deze uitkeringen zijn betaald en tot maximaal 75 % van elke betaling.

In artikel 137, lid 1, van het familie- en voogdijwetboek wordt bepaald dat alimentatievorderingen na drie jaar verjaren.

In artikel 121, lid 1, van het burgerlijk wetboek wordt bepaald dat in geval van vorderingen van kinderen tegen ouders een verjaringstermijn niet begint te lopen, en, als de termijn al loopt, hij wordt opgeschort gedurende de duur van het ouderlijk gezag.

Als de onderhoudsplichtige de geldigheid van de onderhoudsplicht jegens een meerderjarig kind betwist, kan een gerechtsdeurwaarder de onderhoudsgerechtigde verzoeken om een verklaring waarin deze bevestigt dat hij of zij nog onderwijs volgt, geen inkomen heeft of een medische behandeling ondergaat en daarom nog steeds financiële steun van de onderhoudsplichtige nodig heeft.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 4 kan een verzoek om alimentatie worden ingediend namens de onderhoudsgerechtigde, door, onder andere, directeurs van bepaalde sociale instellingen, vertegenwoordigers van lokale overheden die belast zijn met sociale bijstand en in sommige gevallen ook openbare aanklagers. Deze entiteiten kunnen de onderhoudsgerechtigde ook ondersteunen door op te treden in reeds lopende alimentatieprocedures. Hun rol bestaat er in dat geval in om de onderhoudsgerechtigde te ondersteunen in zijn of haar procedure bij de rechtbank.

Regionale rechtbanken helpen onderhoudsgerechtigden bij het indienen van alimentatieverzoeken in het buitenland.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

In de wet van 7 september 2007 betreffende bijstand aan onderhoudsgerechtigden (*Dziennik Ustaw* 2009, nr. 1, punt 7, als gewijzigd) zijn de regels vastgesteld inzake overheidsbijstand aan onderhoudsgerechtigden in geval van een mislukte tenuitvoerlegging.

Uitkeringen uit een alimentatiefonds kunnen alleen worden verkregen als het maandelijkse gezinsinkomen per persoon niet meer bedraagt dan 725 PLN (circa 170 EUR). Een verzoek kan worden ingediend bij de gemeente waar de onderhoudsgerechtigde verblijft.

Indien de persoon die recht heeft op voorschotten op alimentatie in een instelling voor voltijdse opvang verblijft (bijvoorbeeld een instelling voor sociale bijstand, een opvoedingsinstelling, een jeugddetentiecentrum of een huis van bewaring) of bij een pleeggezin woont, gehuwd is of een kind heeft en recht heeft op gezinstoelagen, worden er echter geen voorschotten aan die persoon uitgekeerd.

Deze wet is alleen van toepassing indien de onderhoudsgerechtigde tijdens de periode waarvoor de voorschotten worden toegekend in Polen woont.

Meer informatie is te vinden op <http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/fundusz-alimentacyjny/swiadczenia-z-funduszu-alimentacyjnego/>
14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

Als de onderhoudsplichtige zijn of haar verblijfplaats in het buitenland heeft en de onderhoudsgerechtigde in Polen verblijft, helpt de regionale rechtbank van de verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde deze bij het opstellen van het alimentatieverzoek door hem of haar alle informatie en bijstand te verstrekken die nodig is voor het invullen van de vereiste documenten en door te controleren of het verzoek formeel juist is opgesteld.

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Deel A van een verzoek dat wordt ingediend op grond van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, wordt ingevuld door een regionale rechtbank.

Sąd Okręgowy	Adres do korespondencji	Tel ++48	Faks ++48	Poczta elektroniczna
Sąd Okręgowy w Białymstoku	ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 15-950 Białystok	85 7459220	85 7424640	oz@bialystok.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej	ul. Cieszyńska 10 43-300 Bielsko-Biała	33 4990424 33 4990488	33 4990488	bpokusa@bielsko-biala.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Bydgoszczy	ul. Wały Jagiellońskie 2 85-128 Bydgoszcz	52 3253155	52 3253255	oz@bydgoszcz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Częstochowie	ul. Dąbrowskiego 23/35 42-200 Częstochowa	34 3684425	34 3684427 34 3684708	prezes@czestochowa.so.gov.pl so.czystochowa@czestochowa.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Elblągu	pl. Konstytucji 1 82-300 Elbląg	55 6112409 55 6112408	55 6112215	oddzial.administracyjny@elblag.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Gdańsku	ul. Nowe Ogrody 30/34 80-803 Gdańsk	58 3213141 58 3213119	58 3213140 58 3213119	section.oz@gdansk.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Gliwicach	ul. Kościuszki 15 44-100 Gliwice	32 3380052	32 3380102	oz@gliwice.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim	ul. Mieszka I 33 66-400 Gorzów Wielkopolski	95 7256718	95 7202807 95 7256790	msamolak@gorzow-wlkp.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze	ul. Wojska Polskiego 56 58-500 Jelenia Góra	75 6415113	75 6415113	oz@jelenia-gora.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Kaliszu	al. Wolności 13 62-800 Kalisz	62 7657700	62 7574936	administracja2@kalisz.so.gov.pl administracja@kalisz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Katowicach	ul. Francuska 38 40-028 Katowice	32 6070183 32 6070498	32 6070184 32 6070211	obrot_zagraniczny@katowice.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Kielcach	ul. Seminarajska 12 a 25-372 Kielce	41 3402320 41 3402320	41 3402320 41 3402320	oz@kielce.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Koninie	ul. Energetyka 5 62-510 Konin	63 2451443 63 2423022 +172	63 2426569	oz@konin.so.gov.pl administracja@konin.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Koszalinie	ul. Waryńskiego 7 75-541 Koszalin	94 3428750	94 3428897	administracja@koszalin.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Krakowie	ul. Przy Rondzie 7 31-547 Kraków	12 6195697 12 6195241 12 6195648 12 6195648	12 6195373	oz@krakow.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Krośnie	ul. Sienkiewicza 12 38-400 Krosno	13 4373671	13 4373673	Obrot.zagr@krosno.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Legnicy	ul. Złotyjska 40 59-220 Legnica	76 7225936	76 7225936 76 7225912	oz@legnica.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Lublinie	ul. Krakowskie Przedmieście 43 20-076 Lublin	81 4601004	81 4601004	mstec@so.lublin.gov.pl mzarzeczny@so.lublin.gov.pl
Sąd Okręgowy w Łomży	ul. Dworna 16 18-400 Łomża	86 2163807	86 2166753	sekretariat@lomza.so.gov.pl
Sąd Okręgowy	pl. Dąbrowskiego 5	42 6778799	42 6778978	oz@lodz.so.gov.pl

w Łodzi	90-921 Łódź			
Sąd Okręgowy w Nowym Sączu	ul. Pijarska 3 33-300 Nowy Sącz	18 4482145		alimenty@nowy-sacz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Olsztynie	Ul. Dąbrowszczaków 44A 10-001 Olsztyn	89 5216049	89 5216160	oz@olsztyn.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Opolu	pl. Daszyńskiego 1 45-064 Opole	77 5418134		Obrot.zagr@opole.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Ostrołęce	ul. Gomulickiego 5 07-410 Ostrołęka	29 7650130	29 7650181	sekretariat@ostroleka.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim	ul. Słowackiego 5 97-300 Piotrków Trybunalski	44 6494121 44 6494159	44 6478919	administracja@piotrkow-tryb.so.gov.pl biblioteka@piotrkow-tryb.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Płocku	pl. Narutowicza 4 09-404 Płock	24 2697220 24 2697220 24 2697364	24 2625253	so.plock.oz@plock.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Poznaniu	al. Marcinkowskiego 32 61-745 Poznań	61 8566205	61 8528751	opzagr@poznan.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Przemyślu	ul. Konarskiego 6 37 - 700 Przemyśl	16 6761336	16 6761353	m.telega@przemysl.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Radomiu	ul. Marszałka J. Piłsudskiego 10 26-600 Radom	48 3680288	48 3680287	wizytacje@radom.so.gov.pl wizytacja@radom.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Rzeszowie	pl. Śreniawitów 3 35-959 Rzeszów	17 8756394	17 8756349	e.czudec@rzeszow.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Siedlcach	ul. Sądowa 2 08-110 Siedlce	25 6407846	25 6407812	poczta@siedlce.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Sieradzu	al. Zwycięstwa 1 98-200 Sieradz	43 8266650 43 8266607 43 8271287	43 8271014	sekretariat@sieradz.so.gov.pl administracja@sieradz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Słupsku	ul. Zamenhofska 7 76-200 Słupsk	59 8469422 59 8469424	59 8469424	rzecznik.prasowy@slupsk.so.gov.pl poczta@slupsk.so.gov.pl administracja@slupsk.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Suwałkach	ul. Waryńskiego 45 16-400 Suwałki	87 5631213	87 5631303	oz@suwalki.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Szczecinie	ul. Kaszubska 42 70-952 Szczecin	91 4830147 91 4830170 91 4830170	91 4830170 91 4830170 91 4830170	administracyjny@szczecin.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Świdnicy	pl. Grunwaldzki 14 58-100 Świdnica	74 8518 287	71 8518270	sekretarz@swidnica.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu	ul. Sienkiewicza 27 39-400 Tarnobrzeg	15 8234880+425		rojek@tarnobrzeg.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Tarnowie	ul. J. Dąbrowskiego 27 33-100 Tarnów	14 6887409		sad_okregowy@tarnow.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Toruniu	ul. Piekary 51 87-100 Toruń	56 6105609		oz@so.torun.pl
Sąd Okręgowy w Warszawie	al. Solidarności 127 00-951 Warszawa	22 6544443	22 6544411	karcz.19wiz@warszawa.gov.pl a.kowalczyk@warszawa.so.gov.pl
Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie	al. Solidarności 127 00-951 Warszawa	22 4404040	22 4401066	oz@warszawapraga.so.gov.pl
Sąd Okręgowy we Wrocławiu	ul. Wojska Polskiego 22 87-800 Wrocław	54 4120353	54 4118575	oz@wloclawek.so.gov.pl
Sąd Okręgowy we Wrocławiu	ul. Sądowa 1 50-950 Wrocław	71 3704391	71 3704391	oz@wroclaw.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Zamościu	ul. Akademicka 1 22-400 Zamość	84 6382970 84 6393 359	84 6382970 84 6393359	prezes@zamosc.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Zielonej Górze	pl. Słowiański 1 65-958 Zielona Góra	68 3220221	68 3220193	oz@zielona-gora.so.gov.pl

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Krachtens artikel 55 van Verordening (EG) nr. 4/2009 van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen is het niet vereist dat verzoeken worden ingediend via de centrale autoriteit van de staat waar de verzoeker wettelijk verblijft. Verzoeken kunnen rechtstreeks worden ingediend bij de bevoegde Poolse rechtbank (waarmee aan de formele eisen van de hoofdstukken IV en VI van de verordening en die van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering wordt voldaan).

Gegevens van verzendende autoriteiten zijn beschikbaar op:

<http://bip.ms.gov.pl/pl/ministerstwo/wspolpraca-miedzynarodowa/alimenty/>

De verzendende autoriteiten van andere landen, als vermeld in de bijlage bij de verordening, verstrekken de onderhoudsgerechtigde alle noodzakelijke informatie, helpen hem of haar bij het invullen van de vereiste documenten, controleren of het verzoek formeel juist is opgesteld en sturen het verzoek door naar het buitenland.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Als de rechtbank alimentatie heeft toegekend en de zaak binnen het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 4/2009 valt, kan een eiser die in het buitenland woont gebruikmaken van de in deze verordening vastgestelde procedure en zich wenden tot de bevoegde verzendende autoriteit van het land waar hij of zij woont of een verzoek om de afgifte van een verklaring van uitvoerbaarheid van een buitenlandse beslissing indienen bij de bevoegde rechtbank (zie het antwoord op vraag 5). Tenuitvoerleggingsverzoeken moeten worden ingediend bij een gerechtsdeurwaarder.

Als Polen en het land waar de eiser woont partij zijn bij een verdrag of bilaterale overeenkomst inzake de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in alimentatiezaken, wordt bijstand verleend voor zover daar in dat verdrag of die overeenkomst in wordt voorzien. In de regel voorzien bilaterale overeenkomsten in rechtstreekse verzoeken aan Poolse rechtbanken of aan een Poolse rechtbank via een rechtbank van het land waar de beslissing is gegeven. In dat laatste geval worden verzoeken verzonden via centrale autoriteiten, die meestal het ministerie van Justitie of onder het Verdrag van New York vallende autoriteiten zijn:

<http://treaties.un.org/doc/Publication/MTDSG/Volume%20II/Chapter%20XX/XX-1.en.pdf>

Gegevens van rechtbanken zijn beschikbaar op:

<http://bip.ms.gov.pl/pl/rejstry-i-ewidencje/lista-sadow-powszechnych/>

terwijl gegevens van deurwaarders beschikbaar zijn op: <http://komornik.pl/>

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja, sinds 18 juni 2011.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Niet van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

De in Polen geldende bepalingen zijn de wet van 17 december 2004 inzake het recht op bijstand in civielrechtelijke procedures in de lidstaten van de Europese Unie (*Dziennik Ustaw* 2005, nr. 10, punt 67, als gewijzigd) en Richtlijn 2003/8/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot verbetering van de toegang tot de rechter bij grensoverschrijdende geschillen, door middel van gemeenschappelijke minimumvoorschriften betreffende rechtsbijstand bij die geschillen (PB L 26 van 31.1.2003, blz. 41), die de bepalingen van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en de wet betreffende gerechtskosten in civielrechtelijke zaken aanvullen. De partij die verzoekt om een specifieke vorm van bijstand (bv. de aanstelling van een advocaat, vertaling van documenten, vergoeding van reiskosten) moet de rechtbank hierover duidelijke informatie verschaffen met behulp van een EU-formulier (https://e-justice.europa.eu/content_legal_aid_forms-157-pl.do) of een Pools formulier (<http://ms.gov.pl/pl/dzialalnosc/broszury-i-publikacje/obywatel-w-postepowaniu-cywilnym/>).

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

De wet tot wijziging van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en andere wetten (*Dziennik Ustaw* 2011, nr. 129, punt 735), op grond waarvan de Poolse centrale autoriteit de voor de onderhoudsplichtige bevoegde autoriteit kan opdragen om een alimentatieonderzoek te verrichten, is op 28 april 2011 aangenomen. Als de onderhoudsplichtige of deelnemer niet kan worden gelokaliseerd, raadpleegt het ministerie van Justitie centrale en lokale registers en dossiers om te bepalen welke rechtbank of gerechtsdeurwaarder bevoegd is of om antwoord te geven op verzoeken om specifieke maatregelen. Op dit moment zijn er geen wijzigingen betreffende wettelijke grondslagen, financiering en het personeelsbestand van de centrale autoriteit gepland met het oog op de goede werking van de in artikel 51 beschreven activiteiten.

Laatste update: 06/10/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([ro](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Alimentatievorderingen - Roemenië

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Wanneer iemand een wettelijke onderhoudsplicht heeft, betekent dit dat hij wettelijk verplicht is om iemand anders van de noodzakelijke middelen van bestaan te voorzien, met inbegrip van de middelen om te voorzien in geestelijke behoeften en, in het geval van een ouder die onderhoudsplichtig is voor een minderjarig kind, de middelen voor de opvoeding, het onderwijs en de beroepsopleiding van dat kind.

De onderhoudsplicht bestaat tussen echtgenoten, tussen verwanten in de rechte lijn, tussen broers en zusters, en tussen andere nader bij wet genoemde personen (artikel 516 van het burgerlijk wetboek (BW)).

Ook tussen gewezen echtgenoten bestaat onderhoudsplicht (artikel 398 BW). Onderhoudsplicht mag niet worden verward met "compenserende schadevergoeding".

Een echtgenoot die heeft bijgedragen aan het onderhoud van het kind van de andere echtgenoot, is verplicht om aan dat onderhoud te blijven bijdragen totdat het kind meerderjarig wordt, maar alleen als de natuurlijke ouders overleden, vermist of behoeftig zijn (artikel 517, lid 1 BW). Het kind kan op zijn beurt onder bepaalde voorwaarden onderhoudsplichtig worden gehouden jegens de persoon die gedurende minimaal tien jaar in zijn onderhoud heeft voorzien (artikel 517, lid 2 BW).

De erfgenamen van een persoon die onderhoudsplichtig was voor een minderjarige of die zonder enige wettelijke verplichting in het onderhoud van die minderjarige heeft voorzien, zijn verplicht, afhankelijk van de waarde van de erfenis, om in het onderhoud van dat kind te blijven voorzien als de ouders van het kind overleden, vermist of behoeftig zijn, totdat het kind meerderjarig wordt.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

De onderhoudsplicht die ouders en kinderen jegens elkaar hebben, is geregeld in de artikelen 499 en 525 BW. Minderjarigen die vorderen dat ouders in hun levensonderhoud voorzien, worden geacht behoeftig te zijn wanneer ze niet over voldoende inkomsten uit werk beschikken om zelf in hun levensonderhoud

te voorzien, ongeacht of ze goederen of ander vermogen bezitten. Wanneer de financiële situatie van ouders dusdanig is dat het betalen van de kosten van levensonderhoud van het kind "hun eigen bestaan in gevaar brengt", kan het familiegerecht bepalen dat in het levensonderhoud van het kind kan worden voorzien door de verkoop van diens goederen, anders dan goederen die levensnoodzakelijk zijn.

Ouders blijven onderhoudsplichtig ten aanzien van studerende meerderjarige kinderen (vanaf 18 jaar) tot aan het einde van hun studies, maar niet langer nadat zij de leeftijd van 26 jaar hebben bereikt.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

De verzoeker-alimentatiegerechtigde moet een verzoek indienen bij de rechtbank van de vaste woonplaats van de verzoeker-alimentatiegerechtigde of de rechtbank van de vaste woonplaats van de verweerder-alimentatieplichtige. De dagvaarding voor het bepalen van de alimentatie kan afzonderlijk worden afgegeven of in de loop van een procedure voor echtscheiding, vaststelling van afstamming, toewijzing van het ouderlijk gezag over of bepaling van de vaste woonplaats van een minderjarig kind. De rechtbank kan op bevel van de voorzitter van de rechtbank voorlopige voorzieningen treffen, die slechts van toepassing zijn totdat de beslissing in de echtscheidingsprocedure is gegeven. De procedure in eerste aanleg bestaat uit meerdere fasen. In de schriftelijke fase worden de dagvaarding, de vordering en de tegenvordering ingediend, worden eventuele bewarende maatregelen, zoals conservatoir of executoriaal beslag, opgelegd, en worden de partijen gedagvaard en de processtukken aan hen betekend. In de mondelinge fase vindt de terechtzitting plaats, waarin de partijen procedurele excepties kunnen opwerpen en bewijs kunnen overleggen. Hierna vindt de beraadslaging in de raadkamer plaats, waarna de rechtbank uitspraak doet.

Bij een echtscheiding met wederzijdse instemming, wat via de notaris kan, kunnen de echtgenoten de gevolgen van de scheiding zelf regelen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld bij overeenkomst vastleggen wat de bijdrage van elk van hen aan de kosten van de opvoeding en opleiding van de kinderen zal zijn.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

De partijen in een alimentatieprocedure kunnen zich in beginsel laten vertegenwoordigen. Wanneer een alimentatievordering echter in het kader van een echtscheidingsprocedure wordt ingediend, is vertegenwoordiging alleen in de in artikel 920 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (WvBR) omschreven gevallen toegestaan.

In afzonderlijke procedures voor de vaststelling/verhoging/verlaging van alimentatie, kunnen de partijen zich op de gebruikelijke manier door een advocaat of gemachtigde laten vertegenwoordigen. Het slotpleidooi in het geding mag echter alleen door een advocaat worden gevoerd. De minderjarige wordt vertegenwoordigd door zijn wettelijke vertegenwoordiger (ouder of, bij uitzondering, een andere persoon die het ouderlijk gezag uitoefent). Een verzoek om alimentatie voor een meerderjarig kind, moet door dat kind persoonlijk worden ingediend.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Welke rechtbank territoriaal bevoegd is (voor de woonplaats van hetzij de verweerder-alimentatieplichtige of de verzoeker-alimentatiegerechtigde) kan worden bepaald aan de hand van de Roemeense justitiële atlas, die wordt gepubliceerd op de website van het ministerie van Justitie, op de portaal-site voor informatie over de rechtbanken (<http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>).

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Nee, omdat de eiser zich niet door een advocaat hoeft te laten vertegenwoordigen of bijstaan.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Verzoeken om alimentatie of tot wijziging van reeds toegekende alimentatie zijn vrijgesteld van griffierecht. Met bijstand van of vertegenwoordiging door een advocaat zijn kosten gemoeid, maar die kosten zijn niet altijd voor rekening van de cliënt. Wanneer een partij onvoldoende inkomsten heeft, kan ze verzoeken om gefinancierde rechtsbijstand, waardoor het honorarium van de advocaat en andere proceskosten voor rekening van de staat komen.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

De hoogte van de alimentatie wordt vastgesteld op basis van de behoeften van de verzoeker en de middelen van de alimentatieplichtige. De alimentatie wordt in beginsel in natura toegekend en verschafft alle noodzakelijke middelen van bestaan. In de meerderheid van de zaken stelt de rechter echter een bedrag vast, dat contant moet worden betaald. Dat kan een vast bedrag zijn of een percentage van het maandinkomen van de alimentatieplichtige (artikel 530 BW). Wanneer de alimentatie de vorm heeft van een vast bedrag, moet ze krachtens de wet driemaandelijks worden gecorrigeerd voor inflatie.

Wanneer de alimentatie door een ouder is verschuldigd, wordt ze gesteld op maximaal een kwart van het netto-maandinkomen van die ouder voor één kind, maximaal een derde van het netto-maandinkomen voor twee kinderen en maximaal de helft van het netto-maandinkomen voor drie of meer kinderen.

Volgens de wet mag het totale bedrag aan verschuldigde alimentatie niet hoger zijn dan de helft van het netto-maandinkomen van de alimentatieplichtige (artikel 529 BW).

Wanneer de financiële omstandigheden van de alimentatieplichtige of de behoeften van de alimentatiegerechtigde veranderen, kan de rechter de alimentatie op vordering van een van de partijen verhogen, verlagen of zelfs op nul zetten, afhankelijk van de opgetreden veranderingen (artikel 531 BW).

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De alimentatie wordt in natura toegekend. Ze verschafft de noodzakelijke middelen van bestaan en voorziet, voor zover van toepassing, in de kosten van onderwijs en opleiding (artikel 530 BW). Wanneer de onderhoudsverplichting niet vrijwillig – in natura – wordt vervuld, gelast de rechter dat de alimentatie in de vorm van contant geld wordt voldaan. De alimentatie wordt dan toegekend als een vast bedrag of als een percentage van het netto-maandinkomen van de onderhoudsplichtige.

De alimentatie moet in regelmatige termijnen worden betaald, op door de partijen overeengekomen data of, bij ontstentenis van een dergelijke overeenkomst, op door de rechter vastgestelde data. De partijen kunnen overeenkomen of, wanneer daar goede gronden voor zijn, de rechter kan beslissen, dat de alimentatie als een lumpsum wordt betaald die voor langere tijd of voor de hele periode waarin alimentatie is verschuldigd, voorziet in de kosten van levensonderhoud van de onderhoudsgerechtigde, mits de onderhoudsplichtige beschikt over de noodzakelijke middelen (artikel 533 BW).

In het geval van een minderjarige wordt de vastgestelde alimentatie aan diens wettelijke vertegenwoordiger betaald.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Aangezien alimentatie in de meeste gevallen in contant geld moet worden voldaan, is beslaglegging op het maandsalaris de gebruikelijkste tenuitvoerleggingsmaatregel. Gedwongen verkoop van roerende en onroerende goederen is minder gebruikelijk.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Wat de invordering van alimentatie betreft, bepaalt artikel 728 BW dat niet meer dan de helft van het reguliere maandinkomen van de alimentatieplichtige voorwerp van executoriaal beslag ter voldoening van de alimentatieschuld kan zijn. Ook wanneer er meerdere inningsprocedures voor hetzelfde bedrag lopen, mag niet meer dan de helft van het netto-maandinkomen voorwerp van executoriaal beslag zijn, ongeacht de aard van de vorderingen.

Wanneer de alimentatiegerechtigde verzoeken tot beslaglegging op meerdere roerende of onroerende goederen tegelijkertijd indient en de waarde daarvan duidelijk de waarde van de vordering overschrijdt, kan de rechter het beslag beperken tot bepaalde goederen (artikel 701 WvBR).

Een dwanginvordering eindigt wanneer de in de executoriale titel vermelde verplichting volledig is vervuld en de invorderingsvergoeding betaald, wanneer de beslaglegging niet kan worden uitgevoerd of voortgezet omdat het ontbreekt aan beslaanbare goederen of deze goederen niet te gelde kunnen worden gemaakt, en wanneer de inbeslaglegging is geannuleerd (artikel 702 WvBR).

Het recht op dwanginvordering verjaart na drie jaar. Tegen een dwanginvordering kan verzet worden aangetekend bij de tenuitvoerleggingsrechtbank. De rechter kan de tenuitvoerlegging schorsen totdat hij over het verzet heeft beslist (artikel 711 e.v. WvBR).

Wanneer de beslissing die de executoriale titel oplevert, is ingetrokken of de dwanginvordering zelf is geannuleerd, heeft de betrokken partij recht op herstel in de vorige toestand (artikel 722 e.v. WvBR).

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Niet van toepassing.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Niet van toepassing.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Ingevolge Verordening (EG) nr. 4/2009, het Verdrag van Den Haag van 2007 en het Verdrag van New York van 1956 kan een alimentatieverzoek via het Roemeense ministerie van Justitie worden ingediend wanneer de alimentatieplichtige in een EU-lidstaat verblijft die partij is bij een van deze of beide verdragen.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Roemeens ministerie van Justitie

17 Str. Apolodor, Sector 5

Boekarest 050741

Directoraat Internationaal Recht en Justitiële Samenwerking

(Direcția Drept Internațional și Cooperare Judiciară)

Fax: 0372041077

E-mail ddit@just.ro

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Nee, de verzoeker moet contact opnemen met de centrale verzendende autoriteit in het land waar hij woont, die is aangewezen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 4/2009, het Verdrag van Den Haag van 2007 of het Verdrag van New York van 1956.

De centrale verzendende autoriteit van het land waar de alimentatieplichtige woont, neemt vervolgens contact op met de centrale ontvangende autoriteit van Roemenië:

het Roemeense ministerie van Justitie, voor verzoeken krachtens Verordening (EG) nr. 4/2009 en het Verdrag van Den Haag van 2007, of de orde van advocaten van Boekarest (*Baroul București*), voor verzoeken krachtens het Verdrag van New York van 1956.

Het verzoek wordt vervolgens ingediend bij de bevoegde rechter.

Een alimentatieplichtige die in het buitenland woont, kan zijn verzoek ook rechtstreeks – persoonlijk of via een advocaat – bij de bevoegde Roemeense rechter indienen, te weten, de rechtbank van de woonplaats van de verweerder-alimentatieplichtige.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Een alimentatieplichtige die in het buitenland woont, kan zijn verzoek rechtstreeks – persoonlijk of via een advocaat – bij de bevoegde Roemeense rechter indienen, te weten, de rechtbank van de woonplaats van de verweerder-alimentatieplichtige. Voor de gegevens van de bevoegde Roemeense rechter, zie <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx> (portalsite voor informatie over de Roemeense rechtbanken), op basis van de woonplaats van de verweerder-alimentatieplichtige.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja. Ingevolge artikel 2612 BW bepaalt het EU-recht welk recht op onderhoudsverplichtingen van toepassing is, namelijk het Haags Protocol van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Niet van toepassing.

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Ingevolge *wet nr. 36/2012 inzake bepaalde maatregelen voor de toepassing van bepaalde regels en besluiten van de Raad van de Europese Unie en instrumenten van internationaal privaatrecht op het gebied van onderhoudsverplichtingen*, zendt het ministerie van Justitie verzoeken om alimentatie of specifieke maatregelen na ontvangst door naar de bevoegde instantie die de gevraagde persoonsgegevens heeft, de bevoegde lokale orde van advocaten, de Kamer van Gerechtsdeurwaarders of, voor zover van toepassing, de bevoegde rechter.

In het geval van alimentatieverzoeken die via het ministerie van Justitie – de centrale autoriteit – worden ingediend onder de voorwaarden van artikel 46 van Verordening (EG) nr. 4/2009, komen kinderen tot 18 jaar of studerende kinderen tot 21 jaar alsook kwetsbare personen in aanmerking voor kosteloze en volledige rechtsbijstand.

Het ministerie van Justitie stuurt het via de buitenlandse centrale autoriteit aan haar toegestuurde verzoek rechtstreeks door naar de bevoegde lokale orde van advocaten. De deken van de orde voegt vervolgens onmiddellijk ambtshalve een advocaat toe. Die toevoeging heeft een verplicht karakter. De toegevoegde advocaat doet namens de verzoeker een aanvraag voor rechtsbijstand, wat onder meer betekent dat het honorarium van de gerechtsdeurwaarder voor rekening van de staat komt.

Nadat de advocaat een executoriale titel heeft verkregen, verzoekt hij de rechter om rechtsbijstand in de vorm van betaling van het honorarium van de gerechtsdeurwaarder. De advocaat overlegt het invorderingsverzoek, de executoriale titel en de toevoegingsbeslissing van de deken van de orde van advocaten aan de bevoegde lokale gerechtsdeurwaarder.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Roemenië heeft een wet aangenomen (*wet nr. 36/2012*) die voorziet in *bepaalde maatregelen voor de toepassing van bepaalde regels en besluiten van de Raad van de Europese Unie en instrumenten van internationaal privaatrecht op het gebied van onderhoudsverplichtingen*.

Het ministerie van Justitie is aangewezen als de centrale verzendende autoriteit van Roemenië, die de in de artikelen 53 en 56 van Verordening (EG) 4/2009 bedoelde verzoeken verzendt. Nadat het ministerie van de alimentatiegerechtigde of alimentatieplichtige de vereiste bewijsstukken heeft ontvangen, vult het

Deel A van het verzoekschrift in en helpt het de alimentatiegerechtigde of alimentatieplichtige desgevraagd met het invullen van Deel B van het verzoekschrift.

Het ministerie van Justitie is aangewezen als de centrale autoriteit voor het ontvangen van verzoeken om specifieke maatregelen of alimentatie. *Zodra het ministerie een verzoek heeft ontvangen, stuurt het dit door naar de bevoegde instantie die de gevraagde persoonsgegevens heeft, de bevoegde lokale orde van advocaten, de Kamer van Gerechtsdeurwaarders of, voor zover van toepassing, de bevoegde rechter.*

Laatste update: 07/01/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([sk](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Alimentatievorderingen - Slowakije

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Onderhoudsuitkeringen en -verplichtingen vloeien rechtstreeks voort uit Wet nr. 36/2005 betreffende de familie en tot wijziging van bepaalde andere wetten ("Familiewet"). Onderhoudsverplichtingen uit hoofde van de Familiewet nemen de volgende vormen aan:

- de onderhoudsplicht van ouders jegens hun kinderen;
- de onderhoudsplicht van kinderen jegens hun ouders;
- de onderhoudsplicht tussen andere familieleden;
- de onderhoudsplicht tussen echtgenoten;
- alimentatie;
- ondersteuning van een alleenstaande moeder om de kosten van levensonderhoud en bepaalde andere kosten te dekken.

Theoretisch beschouwd worden met het begrip levensonderhoud in ruime zin familierightelijke betrekkingen van economische aard ondergebracht in de specifieke sfeer van eigendomsverhoudingen in het familierecht. Het is evident dat die economische betrekkingen berusten op een persoonlijke familiebetrekking.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

De onderhoudsplicht van ouders jegens hun kinderen is een wettelijke plicht **die geldt zolang de kinderen niet in staat zijn om voor zichzelf te zorgen. Het feit dat een kind niet meer leerplichtig is**, betekent niet noodzakelijkerwijs dat het kind in staat is zelf in zijn of haar levensonderhoud te voorzien. Hoelang ouders onderhoudsplichtig zijn jegens hun kinderen zal afhankelijk zijn van de mogelijkheden, kansen en financiële situatie van het kind gedurende zijn of haar beroepsopleiding of studie, bv. als voltijds universitair student. **Het bereiken van de meerderjarigheid heeft geen wettelijke gevolgen voor de duur van een onderhoudsverplichting. Het tijdstip waarop een kind wettelijk "voor zichzelf kan zorgen" varieert** en wordt per geval getoetst door de rechter. Het vermogen om voor zichzelf te zorgen wordt algemeen uitgelegd als het vermogen om te voorzien in alle behoeften en relevante kosten die verbonden zijn aan een zelfstandig leven (d.w.z. financieel onafhankelijk). Dit vermogen moet duurzaam zijn. Er kan niet op grond van incidentele inkomsten worden vastgesteld dat iemand voor zichzelf kan zorgen.

In de praktijk baseert de rechter zijn oordeel op het feit dat de ouderlijke onderhoudsplicht elastisch is omdat bloedverwantschap niet beperkt is in de tijd en de onderhoudsplicht derhalve kan voortduren wanneer kinderen bijvoorbeeld besluiten om pas later te gaan studeren of niet meteen na de middelbare school worden toegelaten tot de universiteit. Volgens de rechtspraak kunnen – in het licht van het huidige tekort aan kansen op de arbeidsmarkt voor net afgestudeerden en schoolverlaters – ook aanvullende cursussen die hen in staat stellen een baan te vinden op een ander gebied dan dat van hun studie, tot op zekere hoogte worden behandeld als verdere beroepsopleiding van het kind.

Wanneer een kind een regelmatig inkomen haalt uit arbeid, een onderneming enz., wordt het eenvoudiger om te beoordelen of de onderhoudsplicht al dan niet is beëindigd. Naarmate rekening moet worden gehouden met de situatie op de arbeidsmarkt, het bestaan van tal van nieuwe studievormen en onderwijsinstellingen, de noodzaak om talen te leren teneinde een opleiding in de praktijk te kunnen brengen, nascholingscursussen, permanente educatie, studieverblijven in het buitenland en de noodzaak om zich beter te kwalificeren, zal het voor de rechter moeilijker worden om vast te stellen op welk moment een kind voor zichzelf kan zorgen. Enkele van deze vormen (van permanente educatie) kunnen gerechtvaardigd zijn, met name indien de betalende ouder over aanzienlijke middelen beschikt. Tegelijkertijd moet rekening worden gehouden met het belang van het kind zoals dat tot uiting komt in zijn of haar capaciteiten en talenten, zodat het kind de juiste vaardigheden verwerft om in de toekomst werk te kunnen vinden. Het is echter legitiem om te eisen dat deze vaardigheden op het juiste moment worden ingezet, zodat wordt voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van een ouderlijke onderhoudsplicht door kinderen die een afkeer van werken hebben (bijvoorbeeld bij kinderen die met opzet hun werk of baan verliezen).

De leeftijdsgrens van 18 jaar is van belang vanuit het perspectief van gerechtelijke procedures. Totdat een kind meerderjarig is, kan de rechtbank op eigen initiatief een onderhoudsprocedure inleiden; na die leeftijd kan een dergelijke procedure alleen aanhangig worden gemaakt na indiening van een desbetreffend verzoek. Een door een meerderjarig kind ingediend verzoek kan betrekking hebben op een ouder of op beide ouders, en in het verzoek moeten het gevorderde bedrag van de alimentatie en de datum van de eerste betaling ervan worden vermeld. Bij een verzoek om alimentatie voor een meerderjarig kind moet de rechter strikt binnen de grenzen van dat verzoek blijven, omdat het in dit geval niet om de bescherming van een minderjarig kind uit hoofde van artikel 176 e.v. van het Slowaakse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering gaat, maar om een gewone contentieuze procedure.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Als de onderhoudsplichtige en de begunstigde geen overeenstemming kunnen bereiken, neemt de bevoegde districtrechtbank een beslissing over de onderhoudsplicht. Behalve in zaken betreffende de onderhoudsplicht van ouders jegens hun minderjarige kinderen initieert de rechtbank de procedure op basis van een door de begunstigde (verzoeker) ingediende vordering tegen de onderhoudsplichtige (verweerder). Procedures inzake het levensonderhoud van een minderjarig kind kunnen door de rechter ook op eigen initiatief ("ambtshalve") worden geïnitieerd (artikel 81, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering), aangezien de rechtbank in deze gevallen een zorgplicht jegens minderjarigen heeft.

Eenieder kan autonoom voor de rechter optreden als partij bij een procedure voor zover hij of zij procesbevoegdheid heeft. Natuurlijke personen die niet zelfstandig voor de rechter kunnen optreden (zoals minderjarige kinderen) moeten worden vertegenwoordigd door hun wettelijke voogd (artikel 22 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Naast wettelijke vertegenwoordiging maakt het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering onderscheid tussen vertegenwoordiging van partijen bij een procedure op grond van een volmacht en vertegenwoordiging op grond van een rechterlijke beslissing.

In zaken over rechtshandelingen die een conflict zouden kunnen veroorzaken tussen de belangen van de ouders en die van het minderjarige kind of tussen de belangen van meerdere minderjarige kinderen die door dezelfde ouder worden vertegenwoordigd, kan een minderjarig kind niet door een van de ouders worden vertegenwoordigd. In deze situatie stelt de rechtbank een zogeheten voogd *ad litem* aan (d.w.z. een voogd voor een specifieke juridische procedure) om het kind tijdens een procedure of bij een specifieke rechtshandeling te vertegenwoordigen.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Zie het antwoord op vraag 3.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De territoriale bevoegdheid wordt geregeld in de artikelen 84 tot en met 89b van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De materiële bevoegdheid wordt geregeld in de artikelen 9 tot en met 12 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Districtsrechtbanken zijn altijd territoriaal bevoegd in eerste aanleg (uitzonderingen op deze regel zijn vastgelegd in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Over het algemeen is de bevoegde rechtbank de rechtbank van het rechtsgebied waar de verweerder (d.w.z. de persoon tegen wie de vordering is ingesteld) zijn of haar wettelijke verblijfplaats heeft, dat wil zeggen dat de regel van territoriale bevoegdheid op basis van de gewone rechtbank van de woonplaats van de verweerder van toepassing is. De gewone rechtbank die bevoegd is voor de verweerder is de rechtbank van het rechtsgebied waar de verweerder zijn of haar woonplaats heeft of, bij gebreke daarvan, de rechtbank van de verblijfplaats van de betrokkene. In bepaalde bijzondere gevallen die zijn vastgesteld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, geldt deze regel niet. **De rechtbank in het rechtsgebied waar een minderjarig kind zijn of haar woonplaats heeft op grond van een beslissing van de ouders of een gerechtelijk bevel, of waar het kind zijn of haar woonplaats om andere relevante redenen heeft, is bevoegd om een alimentatievordering te behandelen** (dit wordt "exclusieve territoriale bevoegdheid" genoemd; zie artikel 88, lid 1, onder c), van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Zie de antwoorden op de vragen 3 en 4.

Een verzoeker met procesbevoegdheid (begunstigde) kan rechtstreeks, d.w.z. zonder vertegenwoordiging, een verzoek tot instelling van een procedure indienen bij de bevoegde rechtbank.

In artikel 42, lid 3, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is bepaald welke algemene gegevens een verzoek tot instelling van een procedure moet bevatten: de rechtbank waarbij het verzoek wordt ingediend, de persoon die het verzoek indient, de zaak in kwestie, de vordering van de verzoeker, een beschrijving en de datum.

Afgezien van deze algemene gegevens moet in een verzoek tot instelling van een procedure bepaalde specifieke informatie als beschreven in artikel 79 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering worden verstrekt. In een verzoek tot instelling van een alimentatieprocedure moet tevens worden vermeld welk bedrag aan alimentatie wordt gevorderd en vanaf welke datum de alimentatie moet worden betaald. In het geval van een meerderjarige moet bij de rechtbank een verzoek om een beslissing tot toekenning van alimentatie worden ingediend, omdat het geen procedure inzake de bescherming van een minderjarig kind in de zin van artikel 176 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering betreft, maar een gewone contentieuze procedure. Verzoeken kunnen worden ingediend op papier, mondeling bij de griffie van de rechtbank of langs elektronische weg, waaronder per fax. Verzoeken betreffende de zaak ten gronde die langs elektronische weg zijn ingediend, moeten vervolgens binnen drie dagen ook op papier worden ingediend of mondeling worden bevestigd bij de griffie van de rechtbank; deze verplichting geldt niet voor verzoeken die zijn voorzien van een geavanceerde elektronische handtekening. Het origineel van een per fax ingediend verzoek moet binnen drie dagen worden vorgelegd. Verzoeken waarbij de desbetreffende documenten niet binnen de hierboven vermelde termijn worden ingediend, worden niet in behandeling genomen.

Het verzoek moet het vereiste aantal afschriften en bijlagen bevatten, zodat de rechtbank een origineel exemplaar kan bewaren en elke partij een origineel afschrift kan ontvangen, in voorkomend geval inclusief bijlagen. Als een partij verzuimt om het vereiste aantal afschriften en bijlagen bij te voegen, maakt de rechtbank zelf de benodigde afschriften op kosten van die partij.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

De te betalen vergoedingen voor individuele door de rechtbank te verrichten handelingen of uit te voeren procedures vallen onder de Wet nr. 71/1992 van de Slowaakse Nationale Raad inzake griffierechten en kopieën van inschrijvingen in strafregisters. De vergoedingen worden vastgesteld op basis van een lijst van griffierechten. Deze wetgeving voorziet ook in vrijstellingen van de betaling van griffierechten op grond van persoonlijke omstandigheden of het voorwerp van de procedure.

Met betrekking tot onderhoudszaken zijn de onderstaande bepalingen van belang.

Voor procedures in verband met de bescherming van kinderen door de rechtbank geldt een vrijstelling op grond van het voorwerp van de zaak. Dit betekent dat ook voor procedures betreffende alimentatievorderingen een vrijstelling van de betaling van griffierechten geldt.

Wat betreft persoonlijke omstandigheden geldt de vrijstelling van de betaling van griffierechten voor:

verzoekers in procedures betreffende toekenning van alimentatie, procedures betreffende een verhoging van alimentatie, procedures betreffende de betaling van rente wegens te late betaling van alimentatie en procedures betreffende de erkenning of verklaring van uitvoerbaarheid van een buitenlandse beslissing tot toekenning van alimentatie;

ongehuwde moeders in alimentatieprocedures en procedures betreffende de betaling van bepaalde kosten in verband met zwangerschap en bevalling;

In punt 8 op de lijst van griffierechten worden de vergoedingen voor procedures betreffende alimentatievorderingen tussen echtgenoten en andere onderhoudsuitkeringen uitdrukkelijk vastgesteld:

Punt 8	
a) voor vorderingen inzake onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten of onderhoudsuitkeringen tussens andere verwanten en voor vorderingen betreffende een verhoging van onderhoudsuitkeringen:	2 % van de waarde van de vordering, met een minimum van 16,50 EUR;
b) voor vorderingen inzake de verlaging of annulering van onderhoudsuitkeringen tussen echtgenoten en voor alimentatievorderingen tussen andere verwanten:	2 % van de waarde van de vordering, met een minimum van 16,50 EUR.

Indien in de lijst van vergoedingen geen specifieke vergoeding is vastgesteld en de zaak noch in de categorie "persoonlijke omstandigheden" noch in de categorie "voorwerp van de procedure" valt, zijn de vergoedingen als bedoeld in punt 1 van de lijst van griffierechten van toepassing.

Punt 1	
Voor een verzoek tot instelling van een procedure (voor zover geen specifiek bedrag is vastgesteld):	
a) 6 % van het gevorderde (uit te keren) bedrag of het geldelijk belang van de zaak,	met een minimum van 16,50 EUR en een maximum van 16 596,50 EUR c.q. een maximum van 33 193,50 EUR in handelszaken.

De rechtbank verwijst een partij die om rechtsbijstand verzoekt en voldoet aan de criteria voor vrijstelling van de betaling van griffierechten door naar het Rechtsbijstandscentrum (*Centrum právnej pomoci*). Ook informeert de rechtbank de partij uitdrukkelijk over deze mogelijkheid (artikel 30 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). Volgens artikel 138, lid 1, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering kan de rechter een partij volledig of gedeeltelijk van de betaling van griffierechten vrijstellen indien dit gerechtvaardigd is op basis van de omstandigheden van de partij, mits de aanhangig gemaakte procedure niet ongegrond is en de partij niet een recht uitoefent of verdedigt dat kennelijk geen kans van slagen heeft. Tenzij de rechter anders beschikt, is een vrijstelling van toepassing op de gehele procedure en heeft een vrijstelling terugwerkende kracht; vergoedingen die voorafgaand aan de beschikking werden betaald, worden echter niet terugbetaald.

Artikel 138, leden 2 tot en met 6, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering luidt als volgt:

(2) *Ter staving van de omstandigheden van de verzoekende partij wordt de volgende stukken bij het verzoek gevoegd:*

a) *een ingevuld formulier, waarvan het model is gepubliceerd op de website van het ministerie van Justitie, of*

b) *een beslissing inzake behoefte, conform het bepaalde in bijzondere wetgeving.*

(3) *De voorzitter van de meervoudige kamer of de enkelvoudige kamer stelt de andere partijen tijdens de volgende terechtzitting in kennis van de vrijstelling van de betaling van griffierechten.*

(4) *Wanneer aan een partij rechtsbijstand wordt verleend op grond van bijzondere wetgeving, geldt een beslissing tot vrijstelling van de betaling van griffierechten in verhouding tot de mate waarin rechtsbijstand is toegekend.*

(5) *De rechtbank kan een vrijstelling van de betaling van griffierechten te allen tijde tijdens de procedure intrekken, en ook met terugwerkende kracht, indien vóór de definitieve afsluiting van de procedure duidelijk wordt dat de omstandigheden van de partij geen vrijstelling rechtvaardigen.*

(6) *Indien een partij aan wie vrijstelling van de betaling van griffierechten is verleend, een vertegenwoordiger heeft aangewezen, geldt de vrijstelling ook, in verhouding tot de mate waarin zij is toegekend, voor de betalingen aan en de vergoeding van de vertegenwoordiger.*

Het mechanisme voor de verlening van rechtsbijstand en de door het Rechtsbijstandscentrum gehanteerde methode voor het verlenen van rechtsbijstand aan natuurlijke personen die behoeftig zijn en geen gebruik kunnen maken van juridische diensten om hun rechten naar behoren uit te oefenen en te verdedigen, en de mate waarin rechtsbijstand wordt verleend, vallen onder Wet nr. 327/2005 betreffende de verlening van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen en tot wijziging van Wet nr. 586/2003 betreffende de advocatuur en Wet nr. 455/1991 betreffende handelsactiviteiten (Handelswet), zoals gewijzigd bij Wet nr. 8/2005. In de bovengenoemde wet zijn ook de criteria voor de verlening van rechtsbijstand vastgesteld, alsook de door natuurlijke personen en de bevoegde autoriteiten te volgen procedure bij een rechtsbijstandsverzoek en de institutionele organisatie van rechtsbijstand.

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

In Slowakije is de hoogte van de alimentatie niet wettelijk vastgelegd.

In familiezaken moeten rechtbanken altijd elke zaak individueel beoordelen op basis van de specifieke omstandigheden. Daarom zijn er in de wet geen specifieke bedragen voor onderhoudsuitkeringen vastgesteld. Met name in het familierecht geldt dat de wetgever niet alle aspecten van het leven ordelijk en uitdrukkelijk in bepalingen kan regelen.

Volgens artikel 75, lid 1, van de Familiewet moet de rechtbank bij het bepalen van de hoogte van de alimentatie rekening houden met de **rechtmatige behoeften van de begunstigde** en met de **mogelijkheden, kansen en financiële situatie van de onderhoudsplichtige**. Ook kan de rechter rekening houden met de mogelijkheden, kansen en financiële situatie van de onderhoudsplichtige indien de onderhoudsplichtige, zonder gegronde reden, goed werk of een goede baan opzegt of afziet van een vaste inkomstenbron. Voorts kan de rechtbank rekening houden met door de onderhoudsplichtige genomen onredelijke financiële risico's.

Wat de alimentatie van ouders voor kinderen betreft, moeten beide ouders bijdragen aan het levensonderhoud van hun kinderen op basis van hun mogelijkheden, kansen en financiële situatie. Een kind heeft het recht om te delen in de levensstandaard van de ouders. Bij het bepalen van de hoogte van de alimentatie neemt de rechter in aanmerking welke ouder persoonlijk de zorg voor het kind draagt en in welke mate. In het geval van co-ouderschap, houdt de rechter bij het bepalen van de hoogte van de alimentatie ook rekening met de periode gedurende welke het kind bij elke ouder woont of kan de rechter besluiten dat er, zolang het kind om beurten bij beide ouders woont, geen alimentatie wordt toegekend.

Artikel 62, lid 3, van de Familiewet stelt een **minimalalimentatiebedrag** vast (momenteel 27 EUR): *Ongeacht zijn of haar mogelijkheden, kansen en financiële situatie is elke ouder verplicht om het voorgeschreven minimumonderhoud te voldoen, dat gelijk is aan 30 % van het bestaansminimum voor een minderjarig kind te zijner of harer laste of een kind dat krachtens een bijzondere wet ten laste is.*

Krachtens artikel 78 van de Familiewet **kunnen regelingen en gerechtelijke beslissingen met betrekking tot alimentatievorderingen worden herzien als de omstandigheden veranderen**. Afgezien van de alimentatie voor een minderjarig kind (vergelijk artikel 163, lid 2, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering), kunnen beslissingen tot toekenning van alimentatie alleen op verzoek worden gewijzigd of ingetrokken. Als de alimentatie voor een minderjarig kind met terugwerkende kracht wordt geannuleerd of verlaagd, worden de reeds uitgegeven alimentatiebedragen niet terugbetaald. Wanneer de omstandigheden veranderen, moet rekening worden gehouden met de evolutie van de kosten van levensonderhoud.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Alimentatie wordt doorgaans betaald door de onderhoudsplichtige aan de onderhoudsgerechtigde.

Volgens artikel 76 van de Familiewet moet alimentatie regelmatig in vaste bedragen en een maand vooruit worden betaald. Wederzijdse vorderingen kunnen alleen met alimentatievorderingen worden verrekend als daar overeenstemming over wordt bereikt. Vorderingen voor kinderalimentatie kunnen niet worden verrekend. Als de onderhoudsplichtige alimentatie die door de rechter is vastgesteld te laat betaalt, heeft de begunstigde het recht om betaling van rente op de te laat betaalde bedragen te vorderen op grond van civielrechtelijke bepalingen. Elke betaling uit hoofde van alimentatie wordt eerst toegerekend aan de hoofdsom en vervolgens, zodra de hoofdsom volledig is voldaan, aan de rente wegens te late betaling.

Met betrekking tot alimentatie voor minderjarige kinderen moet de alimentatieplichtige ouder volgens vaste rechtspraak elke maand op een vaste datum alimentatie betalen aan de ouder die persoonlijk de zorg voor het kind voor zijn of haar rekening neemt.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

De betaling van alimentatie kan worden afgedwongen door een gerechtsdeurwaarder. Tenuitvoerleggingsprocedures worden geïnitieerd naar aanleiding van een executieverzoek. De procedure valt onder de Wet nr. 233/1995 van de Nationale Raad van de Slowaakse Republiek inzake rechtbankfunctionarissen en beslag (Wet op de executieprocedure) en tot wijziging van bepaalde andere wetten, zoals gewijzigd. In de meeste gevallen wordt achterstallige alimentatie ingevorderd door middel van beslaglegging op het loon of andere inkomsten van de onderhoudsplichtige. Als er een executoriale titel is afgegeven betreffende de betaling van een bepaalde som geld, zijn er ook andere opties beschikbaar om achterstallige alimentatie in te vorderen: een bevel tot betaling door een derde, de verkoop van roerende zaken, de verkoop van effecten, de verkoop van onroerende zaken, de verkoop van een bedrijf of de intrekking van het rijbewijs van de onderhoudsplichtige. Vooral deze laatste optie speelt een belangrijke rol bij de invordering van alimentatie. De gerechtsdeurwaarder

kan de intrekking gelasten van het rijbewijs van iedere onderhoudsplichtige die een gerechtelijk bevel tot betaling van alimentatie niet uitvoert. Het bevel tot intrekking van het rijbewijs wordt door de gerechtsdeurwaarder ook ter kennis gebracht van de bevoegde politieautoriteiten. Wanneer de gronden voor de tenuitvoerlegging hebben opgehouden te bestaan, geeft de gerechtsdeurwaarder onmiddellijk opdracht om de intrekking van het rijbewijs op te heffen.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

In artikel 77 van de Familiewet is bepaald dat er geen verjaringstermijn geldt voor de inning van alimentatievorderingen. Alimentatie kan echter pas worden toegekend met ingang van de datum waarop de gerechtelijke procedure wordt ingeleid. Alimentatie voor een minderjarig kind kan met terugwerkende kracht worden gevorderd voor een periode van niet langer dan drie jaar gerekend vanaf de datum van de inleiding van de procedure, maar daarvoor moeten er bijzondere gronden bestaan. Voor het recht op een individuele, regelmatige alimentatiebetaling geldt er een verjaringstermijn.

In artikel 101 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Wet nr. 40/1964) zijn de volgende verjaringstermijnen opgenomen:

(1) Een bij een definitieve beslissing van een rechter of andere autoriteit toegekend recht verjaart tien jaar na de datum waarop de aansprakelijke partij de beslissing had moeten uitvoeren. Een recht waarvan de onderhoudsplichtige schriftelijk de gronden en de geldsom heeft erkend, verjaart tien jaar na de erkenning ervan; indien in de erkenning een termijn voor de tenuitvoerlegging is vastgesteld, gaat de verjaringstermijn echter in bij het verstrijken van die termijn.

(2) Dezelfde verjaringstermijn is ook van toepassing op afzonderlijke betalingen die in de beslissing of de erkenning zijn vastgesteld; de verjaringstermijn voor de afzonderlijke betalingen gaat in op de datum waarop deze verschuldigd worden. Indien de schuld in zijn geheel verschuldigd wordt als gevolg van de niet-betaling van een termijn, gaat de verjaringstermijn van tien jaar in op de datum waarop de niet-betaalde termijn verschuldigd werd.

(3) Rente en terugkerende betalingen verjaren na drie jaar; indien de alimentatie echter definitief is toegekend of schriftelijk is erkend, is deze verjaringstermijn alleen van toepassing op rente en terugkerende betalingen die verschuldigd worden nadat de beslissing definitief is geworden of nadat de vordering schriftelijk is erkend.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Er is geen specifieke autoriteit aangewezen om bijstand te verlenen of te helpen bij de invordering van alimentatie in nationale zaken.

In grensoverschrijdende zaken kan het Centrum voor de internationale rechtsbescherming van kinderen en jongeren (*Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže*) bijstand verlenen. Het Centrum helpt bij het invorderen van alimentatie wanneer de partij die alimentatie voor een kind moet betalen in het buitenland woont en de begunstigde zijn of haar woonplaats in Slowakije heeft, of omgekeerd, dat wil zeggen wanneer de begunstigde zijn of haar woonplaats in het buitenland heeft en alimentatie wil invorderen van een onderhoudsplichtige die zijn of haar gewone verblijfplaats in Slowakije heeft.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Wet nr. 201/2008 inzake vervangende alimentatie en tot wijziging van Wet nr. 36/2005 betreffende familieaangelegenheden en tot wijziging van bepaalde wetten in de zin van Beschikking nr. 615/2006 van het Constitutioneel Hof van de Slowaakse Republiek (*Ústavný súd*) voorziet in een mechanisme waarbij vervangende alimentatie, bij wijze van voorschot, aan de begunstigde kan worden verstrekt door de staat (het Bureau voor arbeid, sociale zaken en gezin – *úrad práce, sociálnych vecí a rodiny*). Vervangende alimentatie draagt bij tot het levensonderhoud van een kind ten laste wanneer de onderhoudsplichtige verzuimt de alimentatiebedragen te betalen die zijn vastgesteld in een onherroepelijke beslissing van de rechter of in een door de rechter goedgekeurde regeling.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Ja.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

Het Centrum voor de internationale rechtsbescherming van kinderen en jongeren is opgericht door het Slowaakse ministerie van Arbeid, Sociale Zaken en Gezinszaken en valt onder het directe beheer van het ministerie als een door de overheid gefinancierde organisatie die in grensoverschrijdende zaken rechtsbescherming biedt aan kinderen en jongeren. Het centrum bestrijkt heel Slowakije en is sinds 1 februari 1993 operationeel.

Krachtens Wet nr. 195/1998 (Sociale bijstandswet), zoals gewijzigd, wordt het centrum per 1 juli 1998 aangemerkt als een overheidsorgaan voor de verlening van sociale bijstand.

Contactgegevens/adres:

Špitálska 8, P.O. Box 57, 814 99 Bratislava,

E-mail: cipc@cipc.gov.sk, info@cipc.gov.sk,

Tel.: +421 2 2046 3208, +421 2 2046 3248,

Fax: +421 2 2046 3258, permanente telefoonlijn (alleen noodgevallen) +421 915 405 954.

In de Slowaakse Republiek is het centrum de centrale autoriteit in de zin van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen (de "alimentatieverordening") en het Haags Verdrag van 23 november 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden.

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Het is niet mogelijk om vanuit het buitenland rechtstreeks een verzoek in te dienen bij het centrum. Een persoon die alimentatie wil invorderen en in een ander land verblijft, moet contact opnemen met de bevoegde autoriteiten in dat land, die het verzoek vervolgens doorsturen aan het Slowaakse centrum.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

De Slowaakse Republiek is gebonden door het Haagse Protocol van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

In grensoverschrijdende alimentatiezaken hangt de verlening van rechtsbijstand af van de toepassing van artikel 44, lid 3, van de alimentatieverordening. De centrale autoriteit van Slowakije, het **Centrum voor de internationale rechtsbescherming van kinderen en jongeren**, biedt zijn diensten **kosteloos aan**, en in gewone procedures voor de afgifte van een bevel tot betaling van alimentatie of een wijziging van een dergelijk bevel in Slowakije hoeft geen beroep te worden gedaan op rechtsbijstand.

Wanneer in een procedure wel rechtsbijstand vereist is, wordt deze overeenkomstig artikel 46 kosteloos verleend aan natuurlijke personen tot 21 jaar. Dit type rechtsbijstand wordt verleend door het **Rechtsbijstandscentrum** uit hoofde van Wet nr. 327/2005 betreffende rechtsbijstand aan behoeftige personen, zoals gewijzigd.

In de gevallen die niet onder artikel 46 vallen, wordt rechtsbijstand verleend in overeenstemming met bovengenoemde wet, afhankelijk van de vraag of de verzoeker voldoet aan de criteria om in aanmerking te komen voor rechtsbijstand zoals omschreven in diezelfde wet.

Verzoekers die niet in aanmerking komen voor rechtsbijstand, moeten griffierechten betalen in overeenstemming met Wet nr. 71/1992 inzake griffierechten en afschriften van inschrijvingen in strafregisters. Voor zaken betreffende wederzijdse alimentatie tussen kinderen en ouders geldt een vrijstelling van de vergoedingen uit hoofde van deze wet. Ook verzoekers die persoonlijk om een beslissing tot toekenning van alimentatie of om een verhoging van de alimentatie verzoeken, zijn vrijgesteld van de betaling van griffierechten. Voorts moeten alle verzoekers de kosten van de procedure die zij en/of hun vertegenwoordigers aanhangig maken, betalen. De partijen delen de gemeenschappelijk kosten naar rato van hun betrokkenheid bij de zaak en de procedure. In zaken betreffende alimentatie voor meerderjarigen kent de rechter de in het gelijk gestelde partij vergoeding van de kosten toe die nodig waren om een recht uit te oefenen of te verdedigen tegen de in het ongelijk gestelde partij.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

De centrale autoriteit als omschreven in artikel 49, lid 1, van de alimentatieverordening is het Centrum voor de internationale rechtsbescherming van kinderen en jongeren, dat op 1 februari 1993 is opgericht. Er hoefden geen bijzondere maatregelen te worden vastgesteld in verband met de in artikel 51 van de alimentatieverordening beschreven activiteiten, aangezien het centrum in het kader van internationale overeenkomsten (en met name het Verdrag van de Verenigde Naties van 20 juni 1956 inzake het verhaal in het buitenland van uitkeringen tot onderhoud) zowel als verzendende instelling als ontvangende instelling fungeerde voordat de alimentatieverordening van toepassing werd, waardoor er bij het centrum slechts geringe organisatorische wijzigingen (op personeelsgebied) vereist waren.

Laatste update: 14/01/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar

Alimentatievorderingen - Finland

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

In de (Finse) Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen (704/1975) zijn bepalingen inzake het levensonderhoud van kinderen vastgelegd.

Volgens deze wet heeft een kind recht op een toereikend levensonderhoud. Dat betekent dat de materiële en psychische behoeften van kinderen tijdens de verschillende fasen van hun ontwikkeling moeten worden vervuld en dat de kosten van de zorg voor en de opvoeding van kinderen moeten worden gedekt, evenals andere, daarmee verband houdende kosten.

Een kind heeft recht op levensonderhoud door zijn of haar ouders, die naar vermogen daarvoor verantwoordelijk zijn. Als een ouder zijn of haar taak met betrekking tot het levensonderhoud van een kind verwaarloost, of als een kind niet permanent bij een ouder woont, kan die ouder worden opgedragen om alimentatie te betalen voor het kind.

Ouders hebben niet het recht om alimentatie van hun kind te ontvangen.

In de (Finse) Huwelijkswet (234/1929) zijn bepalingen inzake de betaling van alimentatie aan een echtgeno(o)t(e) vastgelegd.

In een huwelijk moet elke echtgeno(o)t(e) naar vermogen bijdragen in de kosten van het gezamenlijke huishouden en het levensonderhoud van de andere echtgeno(o)t(e).

Als een echtgeno(o)t(e) zijn of haar alimentatieplicht verzaakt of als echtgenoten gescheiden van tafel en bed leven, kan de ene echtgeno(o)t(e) worden opgedragen om alimentatie te betalen aan de andere echtgeno(o)t(e).

Na een echtscheiding is de ene echtgeno(o)t(e) onderhoudsplichtig jegens zijn of haar voormalige echtgeno(o)t(e) als de partijen daarover een overeenkomst hebben gesloten en de gemeentelijke sociale dienst deze overeenkomst heeft bekrachtigd. Als een echtpaar scheidt, kan ook een rechtbank een partij opdragen om alimentatie te betalen aan de partij die deze nodig heeft. In de Finse rechtspraak is het echter een zeldzaamheid dat een partij wordt opgedragen om alimentatie aan de andere echtgeno(o)t(e) te betalen. Over het algemeen voorzien de partijen na een echtscheiding zelf in hun eigen levensonderhoud.

Het recht van een echtgeno(o)t(e) om alimentatie van zijn of haar voormalige partner te ontvangen eindigt wanneer de ontvangende partij hertrouwt.

Het in de wet aangaande echtgenoten bepaalde is ook van toepassing op de partijen in een geregistreerd partnerschap.

In geen enkele andere persoonlijke relatie zijn partijen onderhoudsplichtig jegens elkaar.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

Het recht van een kind op alimentatie van de ouders eindigt wanneer het kind de leeftijd van 18 jaar bereikt.

Als dit redelijk wordt geacht, zijn de ouders ook aansprakelijk voor de kosten van het onderwijs van hun kinderen nadat deze de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt. In de Finse jurisprudentie is dit echter een zeldzaamheid.

Zie ook het antwoord op vraag 1.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Zowel de onderhoudsgerechtigde als de onderhoudsplichtige partij kan contact opnemen met de gemeentelijke raad voor sociaal welzijn, die kan helpen bij het opstellen van een overeenkomst over de betaling van alimentatie.

Als de ouders van een kind een schriftelijke overeenkomst inzake de betaling van alimentatie voor een kind wensen te sluiten en de gemeentelijke raad voor sociaal welzijn verzoeken om deze overeenkomst te bekrachtigen, moeten ze voor de overeenkomst een door het ministerie van Justitie goedgekeurd formulier gebruiken. De formulieren zijn verkrijgbaar bij de gemeentelijke sociale dienst. Bij een verzoek daartoe zullen de autoriteiten de ouders helpen bij het opstellen van de overeenkomst en het invullen van het formulier. Een door de gemeentelijke raad voor sociaal welzijn goedgekeurde overeenkomst is, net als een rechterlijke beslissing, direct uitvoerbaar.

Artikel 8, onder a), van de Wet op de kinderalimentatie bepaalt dat als een kind of een onderhoudsplichtige partij zijn of haar woonplaats niet in Finland heeft, de gemeentelijke raad voor sociaal welzijn een alimentatieovereenkomst kan bekrachtigen als een rechtbank in Finland bevoegd is in de zaak in de zin van artikel 3 of artikel 6 van Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging

van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, en als de partijen zijn overeengekomen dat het Finse recht van toepassing moet zijn op de onderhoudsplicht overeenkomstig artikel 7 van het Haagse Protocol van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen.

Bij een geschil over alimentatie kan de onderhoudsgerechtigde of de onderhoudsplichtige partij de zaak aanhangig maken bij een rechtbank door een dagvaardingsverzoek in te dienen. (Zie [Aanhangigmaking van zaken bij de rechter – Finland](#)).

Echtgenoten kunnen een informele schriftelijke overeenkomst inzake de betaling van alimentatie opstellen en de gemeentelijke sociale dienst vragen de overeenkomst te bekrachtigen. Op verzoek zal de sociale dienst de overeenkomst opstellen.

Een alimentatiezaak tussen twee echtgenoten kan aanhangig worden gemaakt bij een rechtbank door een dagvaardingsverzoek in te dienen. (Zie [Aanhangigmaking van zaken bij de rechter – Finland](#)).

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

Verordening (EG) nr. 4/2009 van de Raad en de regels inzake bevoegdheid (jurisdictie) zijn van toepassing op grensoverschrijdende alimentatiezaken.

In zaken die betrekking hebben op een verplichting om alimentatie te betalen in lidstaten, ligt de bevoegdheid bij:

- de rechtbank van de plaats waar de verweerder zijn of haar gewone verblijfplaats heeft, of
- de rechtbank van de plaats waar de onderhoudsgerechtigde zijn of haar gewone verblijfplaats heeft, of
- de rechtbank die volgens het recht van het forum bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek betreffende de status van personen, indien het verzoek inzake een onderhoudsverplichting een met deze procedure verbonden nevenverzoek is, tenzij deze bevoegdheid uitsluitend op de nationaliteit van een der partijen berust, of
- de rechtbank die volgens het recht van het forum bevoegd is om kennis te nemen van een verzoek betreffende de ouderlijke verantwoordelijkheid, indien het verzoek inzake een onderhoudsverplichting een met deze procedure verbonden nevenverzoek is, tenzij deze bevoegdheid uitsluitend op de nationaliteit van een der partijen berust.

Als de zaak geen grensoverschrijdend aspect heeft, zijn de bevoegdheidsregels te vinden in het (Finse) Wetboek van Rechtsvordering (4/1734).

In hoofdstuk 10, artikel 1, van het Wetboek van Rechtsvordering wordt bepaald dat het forum voor het onderzoek van een vordering tegen een natuurlijke persoon de arrondissementsrechtbank is in het rechtsgebied waar de betrokkene zijn of haar woonplaats of vaste verblijfplaats heeft. Overeenkomstig artikel 9 kan een alimentatievordering ook worden onderzocht door de arrondissementsrechtbank in het rechtsgebied waar de partij die alimentatie vordert of ontvangt zijn of haar woonplaats of vaste verblijfplaats heeft.

Wanneer een zaak betrekking heeft op een echtscheiding of de beëindiging van een samenlevingscontract kunnen er vorderingen worden ingediend met betrekking tot de alimentatieovereenkomst, de voogdij over kinderen of bezoekrechten, of nog andere met de echtscheiding of de beëindiging van een samenlevingscontract verband houdende vorderingen. In dergelijke gevallen is de echtscheidingsrechtbank de bevoegde rechtbank.

Als een alimentatievordering wordt ingediend in het kader van een procedure over de voogdij van een kind of de vaststelling van vaderschap, kan de gerechtelijke alimentatieprocedure ook worden behandeld door de rechtbank waar de eerstgenoemde procedure aanhangig is gemaakt.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Een verzoeker heeft het recht om zelfstandig (zonder advocaat) een procedure aanhangig te maken (zie [Aanhangigmaking van zaken bij de rechter – Finland](#)). Omdat een partij bij een gerechtelijke procedure doorgaans deskundige bijstand nodig heeft, is het aan te raden om een advocaat of juridisch adviseur in de arm te nemen.

In grensoverschrijdende alimentatiezaken kunnen de betrokken partijen de zaak naar een centrale autoriteit doorverwijzen.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

Voor het aanhangig maken van een zaak bij de rechtbank is een vergoeding verschuldigd. De door de rechtbank in rekening gebrachte vergoeding (tussen 86 en 200 EUR) hangt af van de rechtbank en de noodzaak om de procedure in behandeling te nemen ([vergoedingen arrondissementsrechtbanken](#)).

In de (Finse) Rechtsbijstandswet (257/2002) en de (Finse) Wet inzake de Finse centrale autoriteit in bepaalde internationale alimentatieaangelegenheden (1076/2010) zijn bepalingen betreffende het recht van een verzoeker op rechtsbijstand vastgesteld. In alimentatiezaken kan een verzoeker die in het buitenland woont ook rechtsbijstand ontvangen op basis van een bijzondere wederkerigheidsovereenkomst. Finland heeft dergelijke overeenkomsten gesloten met bepaalde staten in de VS en met bepaalde provincies in Canada.

Meer informatie over rechtsbijstand in Finland is te vinden op: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

In de Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen (704/1975) zijn bepalingen inzake kinderalimentatie vastgesteld.

Tenzij anders bepaald of overeengekomen moet de alimentatie in beginsel aan het begin van elke maand contant betaald worden. In uitzonderingsgevallen kan worden bepaald dat de alimentatie in één keer of in de vorm van roerende of onroerende zaken wordt uitgekeerd.

De hoogte van de alimentatie voor kinderen wordt in Finland niet bepaald aan de hand van een tabel. Het bedrag wordt per geval vastgesteld. Volgens artikel 1 van de Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen heeft een kind recht op een toereikend levensonderhoud. Dat betekent dat de materiële en psychische behoeften van kinderen tijdens de verschillende fasen van hun ontwikkeling moeten worden vervuld en dat de kosten van de zorg voor en de opvoeding van kinderen moeten worden gedekt, evenals andere, daarmee verband houdende kosten. Artikel 2 bepaalt dat ouders naar vermogen verantwoordelijk zijn voor het levensonderhoud van hun kinderen. Bij het beoordelen van dit vermogen wordt rekening gehouden met de leeftijd, het vermogen om te werken, de kans op betaald werk, het financiële vermogen en andere aspecten van de wettelijke onderhoudsverantwoordelijkheid van de ouders. Bij het bepalen van de onderhoudsverantwoordelijkheid van ouders wordt ook rekening gehouden met het vermogen en de mogelijkheden van het kind om zelf in zijn of haar levensonderhoud te voorzien en met factoren die ervoor zorgen dat van ouders niet kan worden verwacht dat ze de kosten van het levensonderhoud van het kind dragen, of slechts in zeer beperkte mate.

De alimentatie wordt periodiek automatisch aangepast aan de stijging van de kosten van levensonderhoud. Nadere bepalingen inzake deze automatische aanpassing zijn te vinden in de (Finse) Wet inzake de koppeling van bepaalde onderhoudsbetalingen aan de index voor de kosten van levensonderhoud (583/2008).

De hoogte van de alimentatie en de betalingswijze kunnen bij overeenkomst of bij een gerechtelijk vonnis worden aangepast indien de omstandigheden sinds de bekrachtiging van de alimentatie dermate ingrijpend zijn gewijzigd dat een wijziging redelijk lijkt gezien de situatie van het kind en van de ouder die alimentatie betaalt.

In de Huwelijkswet zijn bepalingen inzake de betaling van alimentatie aan een echtgeno(o)t(e) vastgesteld. In de Finse rechtspraak is het echter een zeldzaamheid dat een partij wordt opgedragen om alimentatie aan de andere echtgeno(o)t(e) te betalen. Over het algemeen voorzien de partijen na een echtscheiding zelf in hun eigen levensonderhoud.

Alimentatie in de vorm van contanten moet ofwel voor onbepaalde tijd worden betaald, ofwel totdat de vaste, in een overeenkomst, besluit of vonnis vastgestelde termijn afloopt. Als de persoonlijke financiën van de onderhoudsplichtige en andere factoren dit rechtvaardigen, kan de onderhoudsplichtige echter ook worden verplicht om de alimentatie in één keer uit te betalen. Ook kan worden bepaald dat de alimentatie in de vorm van roerende of onroerende zaken moet worden uitgekeerd.

De alimentatie wordt periodiek automatisch aangepast aan de stijging van de kosten van levensonderhoud. Nadere bepalingen inzake deze automatische aanpassing zijn te vinden in de (Finse) Wet inzake de koppeling van bepaalde onderhoudsbetalingen aan de kosten van levensonderhoud (583/2008).

Een gerechtelijke beslissing, een vonnis of een door beide huwelijkspartners gesloten overeenkomst kan worden gewijzigd indien dit vanwege veranderde omstandigheden gerechtvaardigd wordt geacht. Een beslissing, vonnis of overeenkomst betreffende de betaling van een forfaitair alimentatiebedrag kan na de betaling ervan echter niet meer worden gewijzigd. Een alimentatieovereenkomst tussen echtgenoten kan worden gewijzigd als de overeenkomst als onbillijk wordt beschouwd. De wet bepaalt dat een verplichting tot periodieke betaling van alimentatie vervalt indien de onderhoudsgerechtigde hertrouwt.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

De alimentatie voor een kind wordt betaald aan de voogd van het kind (op zijn of haar bankrekening).

De alimentatie voor een echtgeno(o)t(e) wordt betaald aan de echtgeno(o)t(e) zelf (op zijn of haar bankrekening).

Tenzij anders wordt bepaald of overeengekomen moet de alimentatie in beginsel aan het begin van elke maand contant betaald worden. In uitzonderingsgevallen kan worden bepaald dat de alimentatie in één keer of in de vorm van roerende of onroerende zaken wordt uitgekeerd.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Een onderhoudsgerechtigde, of in bepaalde omstandigheden het Finse Instituut voor sociale verzekeringen (Kela) (zie het antwoord op vraag 12), heeft het recht om actie te ondernemen om de betaling af te dwingen als de onderhoudsplichtige de door een rechtbank of in een overeenkomst vastgestelde alimentatie niet betaalt.

Een onderhoudsgerechtigde kan een deurwaarder verzoeken om een alimentatieovereenkomst of -beslissing ten uitvoer te leggen overeenkomstig de (Finse) Tenuitvoerleggingswet. De gemeentelijke sociale dienst geeft advies over familierechtelijke aangelegenheden.

Als een onderhoudsplichtige echtgeno(o)t(e) verzuimt om aan zijn of haar verplichting te voldoen, in strijd met een door de gemeentelijke sociale dienst bekrachtigde overeenkomst, een gerechtelijke beslissing of een vonnis, kan de onderhoudsgerechtigde een deurwaarder verzoeken om de overeenkomst, de gerechtelijke beslissing of het vonnis ten uitvoer te leggen overeenkomstig de Tenuitvoerleggingswet.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Tenuitvoerlegging en de regels inzake bescherming van de onderhoudsplichtige

Wanneer een zaak wordt doorverwezen naar een tenuitvoerleggingsinstantie, ontvangt de onderhoudsplichtige eerst een kennisgeving van de procedure en een aanmaning. Normaliter moet de onderhoudsplichtige de mogelijkheid krijgen om te betalen in reactie op de aanmaning.

Als een onderhoudsplichtige verzuimt te betalen in reactie op een aanmaning of niet vrijwillig contact opneemt met een tenuitvoerleggingsinstantie, zal de tenuitvoerleggingsinstantie een onderzoek instellen naar het inkomen en vermogen van de onderhoudsplichtige door geregistreerde gegevens te raadplegen. Onderzoeken naar het inkomen en vermogen van onderhoudsplichtigen en eventuele vervolgonderzoeken zijn strikt gereguleerd.

In de meeste gevallen wordt beslag gelegd op het inkomen en de bankrekeningen van de onderhoudsplichtige. Over het algemeen kan beslag worden gelegd op een derde van het salaris, het pensioen, de werkloosheidsuitkering of de moederschapsuitkering van de onderhoudsplichtige. Vakantieged, secundaire arbeidsvoorwaarden, commissies, vergoedingen en honoraria en andere beloningselementen tellen eveneens mee als inkomen. Het bedrag waarop beslag wordt gelegd wordt berekend op basis van het netto-inkomen. Socialebijstandsuitkeringen en uitkeringen als huurtoeslag en kinderbijslag worden niet meegerekend. Als alternatief voor beslaglegging op inkomen op periodieke basis kan ook een betalingsregeling worden overeengekomen.

In tenuitvoerleggingsacties en betalingsregelingen wordt altijd rekening gehouden met het deel van het vermogen van de onderhoudsplichtige dat wettelijk wordt beschermd, d.w.z. het bedrag dat de onderhoudsplichtige moet overhouden om in zijn of haar eigen levensonderhoud te voorzien. Dit beschermde deel wordt herzien op basis van de Nationale Pensioenindex. De vastgestelde beschermde delen, met voorbeelden, zijn te vinden op: <https://oikeus.fi/ulosotto/en/index/velallisenaulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Een onderhoudsplichtige heeft het recht om beroep in te stellen hoewel dit de inningsprocedure niet opschort, tenzij een rechtbank zulks afzonderlijk verordent.

Verjaring van een onderhoudsplicht

Artikel 16, onder c), van de Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen bepaalt dat periodiek betaalde alimentatie en eventuele rente op achterstallige betalingen moeten worden geïnd binnen een termijn van vijf jaar vanaf het begin van het jaar volgend op het jaar waarin de betaling verschuldigd wordt. Anders vervalt het recht op de betaling. Alimentatie die als forfaitair bedrag wordt uitgekeerd en eventuele rente op achterstallige betalingen moeten worden geïnd binnen een termijn van vijf jaar vanaf de datum waarop de alimentatie verschuldigd wordt en uiterlijk binnen een termijn van vijf jaar vanaf de datum waarop de ontvanger van de alimentatie meerderjarig wordt.

Ook moet het Finse Instituut voor sociale verzekeringen (Kela) kinderalimentatie die het aan een onderhoudsgerechtigde heeft betaald wegens verzuim om te betalen door de onderhoudsplichtige, van de onderhoudsgerechtigde terugvorderen binnen een termijn van vijf jaar vanaf het begin van het jaar volgend op het jaar waarin de alimentatie verschuldigd wordt. Anders wordt het recht op betaling verbeurdverklaard (Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen 580/2008, artikel 22).

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

Als een onderhoudsplichtige verzuimt om de overeengekomen alimentatie te betalen, moet de onderhoudsgerechtigde een deurwaarder verzoeken om het uitstaande bedrag te innen. De tenuitvoerleggingsinstantie zal toelichten hoe een dergelijk verzoek moet worden ingediend. De gemeentelijke sociale dienst geeft advies over familierechtelijke aangelegenheden. Zie de antwoorden op de vragen 13 en 14. Een tenuitvoerleggingsinstantie zal geen kosten in rekening brengen voor de inning van alimentatiebetalingen. Meer informatie over de procedure is te vinden op: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/en/index/hakemusasiat/perheasiat/childcustodyandrightofaccess.html>

Als een onderhoudsgerechtigde kinderalimentatie ontvangt van het Finse Instituut voor sociale verzekeringen (Kela) omdat de onderhoudsplichtige verzuimt de alimentatie te betalen, kan die partij geen actie ondernemen om de betaling van alimentatie te vorderen. Als het Kela de kinderalimentatie betaalt, zal het Kela het recht op de alimentatie overnemen voor het bedrag dat het zelf aan alimentatie heeft uitgekeerd (*recht van verhaal*) (Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen 580/2008, artikel 19). Als de overeengekomen alimentatie hoger is dan de door het Kela uitgekeerde alimentatie en de

onderhoudsplichtige verzuimt om alimentatie te betalen, zal het Kela de volledige alimentatie uitkeren en de niet-betaalde alimentatie in haar geheel terugvorderen van de onderhoudsplichtige. Als het resultaat van de terugvorderingsprocedure positief is, zal het Kela het verschil tussen de overeengekomen alimentatie en de door het Kela uitgekeerde alimentatie uitbetalen aan de ouder die de voogdij over het kind heeft.

In grensoverschrijdende terugvorderingszaken kunnen de betrokken partijen de zaak naar een centrale autoriteit doorverwijzen.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Als een onderhoudsplichtige verzuimt om het bedrag te betalen dat op grond van een alimentatieovereenkomst of een gerechtelijke beslissing met betrekking tot een kind dat in Finland woont verschuldigd is, heeft het kind recht op de betaling van vervangende kinderalimentatie door het Finse Instituut voor sociale verzekeringen (Kela). Informatie over de hoogte van de door het Kela uitgekeerde vervangende kinderalimentatie is te vinden op de website van het Kela: <http://www.kela.fi/web/en/right-to-unemployment-benefits> **Elatustuen Elatustuen Elatustuen Elatustuen** (Wet inzake de koppeling van bepaalde onderhoudsbetalingen aan de index voor de kosten van levensonderhoud (583/2008)).

Ook kan vervangende kinderalimentatie worden verkregen als in een alimentatieovereenkomst of een gerechtelijke beslissing een bedrag aan kinderalimentatie is vastgesteld dat als gevolg van financiële problemen van de onderhoudsplichtige lager is dan het bedrag aan vervangende alimentatie dat op dat moment kan worden uitgekeerd. In dat geval zal het Kela het verschil tussen de vervangende kinderalimentatie en de overeengekomen alimentatie betalen. Daarnaast zal het kind de in een alimentatieovereenkomst of een gerechtelijke beslissing vastgestelde alimentatie ontvangen van de onderhoudsplichtige. Als de onderhoudsplichtige niet in staat is de alimentatie te betalen, kan het desbetreffende bedrag worden vastgesteld op 0 EUR. In dat geval zal het Kela de kinderalimentatie in haar geheel betalen.

In de Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen (580/2008) zijn bepalingen inzake de ontvangst van de vervangende kinderalimentatie vastgesteld. De vervangende kinderalimentatie kan worden aangevraagd door de voogd of de wettelijke vertegenwoordiger van het kind of de persoon die (te goeder trouw) de feitelijke zorg voor het kind heeft. Vanaf 15 jaar kunnen kinderen het verzoek zelf indienen indien zij zelfstandig wonen. De uitkering van de vervangende kinderalimentatie doet geen afbreuk aan de verplichting van de onderhoudsplichtige om de alimentatie volledig te betalen. Als het Kela besluit om de vervangende kinderalimentatie uit te keren omdat de onderhoudsplichtige zijn of haar verplichtingen niet nakomt, zal het Kela het recht – en de verplichting – hebben om het volledige achterstallige bedrag van de onderhoudsplichtige terug te vorderen.

Een echtgeno(o)t(e) die recht heeft op de ontvangst van alimentatie kan deze alimentatie alleen van zijn of haar echtgeno(o)t(e) ontvangen.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Het ministerie van Justitie is de centrale autoriteit in Finland in verband met internationale regelingen voor de inning van alimentatie (zie bijvoorbeeld Verordening (EG) nr. 4/2009 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen, en het Verdrag van Den Haag van 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud ten behoeve van kinderen en andere familieleden). De taken van de centrale autoriteit strekken zich uit tot de ontvangst van verzoeken om alimentatie, het doorsturen daarvan naar de bevoegde autoriteiten en het aanhangig maken van procedures in verband met dergelijke verzoeken.

Als een onderhoudsplichtige in een land woont waar de internationale regelingen voor de inning van alimentatie van kracht zijn, kan de verzoeker contact opnemen met het ministerie van Justitie om de alimentatie in dat land te innen. Indien nodig worden verzoekers aangemoedigd om zich in contact te stellen met een lokaal rechtsbijstandskantoor of een particuliere rechtskundig adviseur (bijvoorbeeld voor het opstellen van het verzoek). De gemeentelijke sociale dienst kan ook advies geven over familierechtelijke aangelegenheden.

Als een onderhoudsgerechtigde vervangende alimentatie ontvangt van het Finse Instituut voor sociale verzekeringen (Kela) omdat de onderhoudsplichtige verzuimt om aan zijn of haar verplichtingen te voldoen, zal het Kela het recht op de alimentatie overnemen voor het bedrag dat het zelf aan alimentatie heeft uitgekeerd (*recht van verhaal*) (Wet betreffende het levensonderhoud van kinderen 580/2008, artikel 19). In dat geval zal het Kela de uitstaande alimentatiebedragen innen namens de onderhoudsgerechtigde, die in dat geval geen actie kan ondernemen om de schuld te innen. Als de overeengekomen alimentatie hoger is dan de door het Kela uitgekeerde vervangende alimentatie, zal het Kela de volledige kinderalimentatie uitkeren en de niet-betaalde alimentatie in haar geheel terugvorderen van de onderhoudsplichtige. Als het resultaat van de terugvorderingsprocedure positief is, zal het Kela het verschil tussen de overeengekomen alimentatie en de door het Kela uitgekeerde alimentatie uitbetalen aan de ouder die de voogdij over het kind heeft.

Een echtgeno(o)t(e) die recht heeft op de ontvangst van alimentatie kan deze alimentatie alleen van zijn of haar echtgeno(o)t(e) ontvangen. Een echtgeno(o)t(e) die recht heeft op de ontvangst van alimentatie kan contact opnemen met een deurwaarder en proberen te achterhalen of een in het buitenland wonende echtgeno(o)t(e) vermogensbestanddelen in Finland heeft die in aanmerking komen voor beslaglegging overeenkomstig de Tenuitvoerleggingswet. Daartoe kan hij of zij het ministerie van Justitie verzoeken om bijstand bij het innen van de alimentatie in het buitenland.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De contactgegevens van het ministerie van Justitie zijn:

Adres: Ministerie van Justitie

PO BOX 25,

00023 Government

Telefoon: +358 29516001

Fax: +358 9 1606 7524

E-mail: central.authority@om.fi

De website van het ministerie van Justitie: <https://oikeusministerio.fi/en/frontpage>

De contactgegevens van het Finse Instituut voor sociale verzekeringen (Kela) zijn:

Het Kela heeft een eigen afdeling voor de internationale inning van alimentatie, die gevestigd is in Helsinki

Adres: Kelan perintäkeskus,

Helsingin perintäyksikkö,

Kansainvälinen erityisperintä

PO BOX 50,

00601 Helsinki

Telefoon: +35840 354 5469

Fax +358 20 635 3330

E-mail: kv.erityisperinta@kela.fi

De website van het Kela: <http://www.kela.fi/web/en>

De websites van rechtsbijstandskantoren: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

De contactgegevens van gemeentelijke sociale diensten zijn te vinden in het telefoonboek of kunnen opgevraagd worden bij Finse diensten voor telefonische inlichtingen. Als u zo'n dienst belt, dient u te vermelden van welke gemeentelijke sociale dienst u de contactgegevens wilt hebben. Er zijn ongeveer 320 gemeenten in Finland.

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Een verzoeker in een ander land kan het best contact opnemen met de bevoegde centrale autoriteit in dat land, die zich vervolgens in contact zal stellen met het Finse ministerie van Justitie. (Zie de antwoorden op de vragen 13, 14 en 15).

Ook kan een verzoeker rechtstreeks contact opnemen met de Finse autoriteiten.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Zie de antwoorden op vraag 15.

Als een onderhoudsgerechtigde (een kind of een echtgeno(o)t(e)) en de onderhoudsplichtige in verschillende landen wonen, kan het ministerie van Justitie, evenals de bevoegde autoriteiten in het buitenland, beide partijen bijstand verlenen. De verzoeker (het kind of de echtgeno(o)t(e)) kan het ministerie vragen ervoor te zorgen dat een in een ander land gewezen vonnis, gegeven beslissing of goedgekeurde overeenkomst inzake alimentatie ten uitvoer wordt gelegd in Finland en dat de door de tenuitvoerlegging (beslaglegging) verkregen alimentatie wordt uitbetaald op een door de rechthebbende partij opgegeven bankrekening. Het ministerie van Justitie kan echter niet namens de onderhoudsplichtige alimentatie betalen.

Verschiedende bestaande internationale regelingen (zoals de alimentatieverordening van de EU, het Verdrag van Den Haag van 2007, bilaterale overeenkomsten enz.) zorgen ervoor dat de taken van het ministerie van Justitie, als de centrale autoriteit, zich ook uitstrekken tot bijvoorbeeld het verlenen van bijstand bij het achterhalen van de verblijfplaats van een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige, het verkrijgen van informatie over het inkomen van een onderhoudsgerechtigde of onderhoudsplichtige en het verlenen van bijstand bij het vaststellen van het ouderschap, indien dit noodzakelijk is om de alimentatie te kunnen innen.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Als het ministerie van Justitie of een door het ministerie van Justitie gemachtigde persoon uit hoofde van de taken van het ministerie als centrale autoriteit in het kader van de verschillende internationale regelingen een verzoeker vertegenwoordigt in een rechtbank of ten overstaan van een andere autoriteit in Finland, ontvangt de verzoeker kosteloze rechtsbijstand, niettegenstaande de andere wettelijke bepalingen inzake de vereisten voor rechtsbijstand.

Dit is van toepassing op zaken die betrekking hebben op:

- 1) de vaststelling dat een in een ander land gegeven alimentatiebeslissing moet worden erkend en ten uitvoer kan worden gelegd in Finland;
- 2) de vaststelling van vaderschap;
- 3) een bevel aan een ouder om alimentatie te betalen voor zijn of haar kind;
- 4) een wijziging van het bedrag van de voor het kind overeengekomen alimentatie als de verzoeker een kind of de vertegenwoordiger van het kind is.

De punten 2) t/m 4) zijn echter alleen van toepassing als het kind nog geen 21 jaar oud is wanneer de procedure aanhangig wordt gemaakt.

Als het ministerie van Justitie of een door het ministerie van Justitie gemachtigde persoon uit hoofde van de taken van het ministerie als centrale autoriteit in het kader van de verschillende internationale regelingen een verzoeker vertegenwoordigt bij de tenuitvoerlegging van een alimentatiebeslissing, is de verzoeker niet aansprakelijk voor de kosten van de tenuitvoerlegging.

In andere gevallen kan een verzoeker de overheid om rechtsbijstand verzoeken. Dit houdt in dat de verzoeker geheel of gedeeltelijk op kosten van de staat gebruik kan maken van de diensten van een juridisch adviseur (advocaat) om een juridisch geschil te beslechten. Rechtsbijstand kan worden verleend in alle juridische aangelegenheden. Over het algemeen is de rechtsbijstand echter beperkt tot zaken die in Finland worden behandeld. Rechtsbijstand kan worden aangevraagd bij een rechtsbijstandskantoor, ongeacht waar de verzoeker woont. De meest praktische oplossing is om het verzoek in te dienen bij het dichtstbijzijnde kantoor. Verzoekers moeten een uitsplitsing van hun inkomen, de gedeclareerde kosten en hun vermogensbestanddelen en schulden verstrekken. Ook moet een beschrijving van de zaak waarin om rechtsbijstand wordt verzocht worden verstrekt, alsmede details van een eventuele rechtsbijstandverzekering die de verzoeker heeft afgesloten. Aanvullende informatie is te vinden op: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>

De Finse tenuitvoerleggingsautoriteiten brengen geen kosten in rekening voor de tenuitvoerlegging van alimentatiebeslissingen.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Het ministerie van Justitie is aangewezen als de centrale autoriteit krachtens artikel 51 van de verordening. Daarnaast bestaat er aanvullende nationale wetgeving inzake de taken van het ministerie van Justitie als de centrale autoriteit, die zijn vastgesteld in de Wet inzake de Finse centrale autoriteit in bepaalde internationale alimentatieaangelegenheden (1076/2010).

Laatste update: 23/05/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Alimentatievorderingen - Zweden

1 Wat betekenen de begrippen "levensonderhoud" en "onderhoudsplicht" in de praktijk? Welke personen zijn jegens anderen onderhoudsplichtig?

Het Zweedse recht voorziet in een onderhoudsplicht voor kinderen, echtgenoten en gescheiden echtgenoten. De bepalingen over onderhoudsplichtigen tussen echtgenoten zijn ook van toepassing op geregistreerde partners.

Kinderen

Ouders zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van hun kinderen op basis van wat redelijk is gezien de behoeften van het kind en de gecombineerde financiële capaciteit van de ouders. Een ouder die geen enkele capaciteit heeft om bij te dragen aan het levensonderhoud van zijn of haar kind is niet onderhoudsplichtig.

Een ouder die niet de voogdij over het kind heeft en ook niet permanent met het kind samenleeft, moet zijn of haar onderhoudsplicht vervullen door alimentatie te betalen. Ook een ouder die samen met de andere ouder de voogdij over het kind heeft kan onderhoudsplichtig zijn. Dat is het geval als het kind permanent samenleeft met alleen de andere ouder, ongeacht of die persoon alleenstaand is of samenwoont met een nieuwe partner.

Een persoon die permanent samenleeft met het kind van een andere persoon en met een ouder die de voogdij over het kind heeft, is ook verantwoordelijk voor het onderhoud van dat kind als de partijen met elkaar gehuwd zijn of samen een kind/kinderen hebben. Een stiefvader is echter alleen verantwoordelijk voor het onderhoud voor zover het kind niet wordt onderhouden door de andere ouder, d.w.z. de andere ouder dan de ouder met wie de stiefvader samenleeft. De hoogte van de alimentatie wordt bepaald bij een rechterlijke uitspraak of bij een overeenkomst.

Alimentatie wordt van tevoren betaald voor elke kalendermaand. Als daar bijzondere redenen voor zijn, kan de rechtbank echter besluiten tot een andere betalingsregeling.

Ook kunnen de partijen overeenkomen dat toekomstige alimentatiebetalingen in de vorm van een bedrag ineens of voor perioden van langer dan drie maanden zullen worden gedaan. Een dergelijke overeenkomst is alleen geldig als ze op schrift is gesteld en is ondertekend in het bijzijn van twee getuigen. Als het kind jonger dan 18 jaar is, moet de overeenkomst worden goedgekeurd door het Jeugdwelzijnscomité.

Alimentatie in de vorm van een bedrag ineens moet worden betaald aan het Jeugdwelzijnscomité als het kind jonger dan 18 jaar is. Het geldbedrag dat aan het comité moet worden betaald moet worden gebruikt om van een verzekeringsmaatschappij een annuïteit voor het kind te kopen die overeenkomt met de onderhoudsplicht, tenzij de overeenkomst dit voorkomt of het comité van mening is dat het bedrag op enige andere passende manier kan worden gebruikt voor het onderhoud van het kind.

Alimentatie kan met terugwerkende kracht worden toegewezen, maar niet tot langer dan drie jaar voor de datum waarop de actie om alimentatie te verkrijgen is geïnitieerd, tenzij de onderhoudsplichtige daarmee instemt.

Alimentatievorderingen verjaren (d.w.z. ze worden niet-uitvoerbaar) vijf jaar na de uiterste betaaldatum.

Echtgenoten

Tijdens het huwelijk is elk van de echtgenoten verantwoordelijk voor hun gezamenlijke levensonderhoud. Als een van de echtgenoten zichzelf niet kan onderhouden, moet de andere echtgeno(o)t(e) ook bijdragen aan de vervulling van de persoonlijke behoeften van deze echtgeno(o)t(e).

Na een echtscheiding geldt het beginsel dat elke echtgeno(o)t(e) verantwoordelijk is voor zijn of haar eigen levensonderhoud. Als een van de echtgenoten echter gedurende een overgangperiode geld nodig heeft voor zijn of haar levensonderhoud, heeft hij of zij recht op een toelage van de andere echtgeno(o)t(e) op basis van wat redelijk is, gelet op de capaciteit van die echtgeno(o)t(e) en andere omstandigheden. In buitengewone gevallen kan een echtgeno(o)t(e) voor een langere periode alimentatie krijgen.

Als de echtgenoten geen overeenstemming kunnen bereiken over de alimentatie, kan het geschil worden beslecht in de rechtbank.

Na een echtscheiding zal de alimentatie in regelmatige termijnen worden betaald. Als daarvoor evenwel bijzondere redenen bestaan, kan betaling van een bedrag ineens worden opgelegd, bijv. omdat de echtgenoot een pensioenbijdrage moet betalen.

Alimentatie kan met terugwerkende kracht worden toegewezen, maar niet tot langer dan drie jaar voor de datum waarop de actie om alimentatie te verkrijgen is geïnitieerd, tenzij de onderhoudsplichtige daarmee instemt.

Alimentatievorderingen verjaren (d.w.z. ze worden niet-uitvoerbaar) drie jaar na de uiterste betaaldatum.

2 Tot welke leeftijd heeft een kind aanspraak op levensonderhoud? Zijn de regels inzake levensonderhoud verschillend voor minderjarigen en volwassenen?

De onderhoudsplicht van ouders houdt doorgaans op te bestaan wanneer het kind de leeftijd van 18 jaar bereikt. Als het kind echter de middelbare school nog niet heeft afgemaakt, zal de onderhoudsplicht van toepassing blijven zolang het kind op school blijft, uiterlijk tot zijn of haar eenentwintigste verjaardag. School betekent hier verplicht onderwijs of hoger secundair onderwijs of ander, vergelijkbaar algemeen onderwijs.

3 Moet ik om alimentatie verzoeken bij een bevoegde autoriteit of rechterlijke instantie? Wat zijn de belangrijkste onderdelen van deze procedure?

Er is geen speciale overheidsinstantie in Zweden die bepaalt of helpt bepalen of er alimentatie moet worden betaald. Alimentatie kan ofwel bij overeenkomst, ofwel bij een rechterlijke uitspraak worden vastgesteld. Als de partijen geen overeenstemming weten te bereiken, moet de verzoeker zich tot de arrondissementsrechtbank wenden en een dagvaardingsverzoek indienen.

4 Kan het verzoek worden gedaan namens een familielid (zo ja, van welke graad) of een kind?

Een ouder die het ouderlijk gezag heeft, heeft het recht om namens een minderjarig kind alimentatie te vorderen. Als er een speciale voogd is benoemd, is hij of zij gerechtigd om namens het kind op te treden.

5 Indien ik naar de rechter wil stappen, hoe weet ik dan welke rechter bevoegd is?

De regels inzake rechterlijke bevoegdheid (jurisdictie) zijn te vinden in het Zweedse Ouderschapswetboek, Huwelijkswetboek en Wetboek van Rechtsvordering. Informatie hierover kan ook worden verkregen van een arrondissementsrechtbank.

De kinderalimentatieprocedure zal worden behandeld in de plaats waar de verweerder zijn of haar gewone verblijfplaats heeft. Als geen enkele rechtbank bevoegd is, zal de zaak worden behandeld door de arrondissementsrechtbank van Stockholm.

In de echtscheidingsprocedure kunnen vragen over de betaling van alimentatie aan een echtgeno(o)t(e) worden behandeld. Huwelijkszaken worden behandeld door de arrondissementsrechtbank in de plaats waar een van de echtgenoten zijn of haar gewone verblijfplaats heeft. Als de gewone verblijfplaats van geen van beiden in Zweden ligt, zal de zaak worden behandeld door de arrondissementsrechtbank van Stockholm. Als de procedure over de alimentatie voor de echtgeno(o)t(e) niet aanhangig is gemaakt in het kader van de huwelijkszaak, zijn de algemene regels inzake jurisdictie van hoofdstuk 10 van het Wetboek van Rechtsvordering van toepassing.

Verordening (EG) nr. 4/2009 van 18 december 2008 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen (de alimentatieverordening) bevat regels inzake de bevoegdheid in grensoverschrijdende zaken.

6 Heb ik als verzoeker een vertegenwoordiger (bv. advocaat, centrale of lokale autoriteit enz.) nodig om de zaak bij de rechter aanhangig te maken? Zo nee, welke procedures zijn van toepassing?

Nee. Iedereen die een zaak aanhangig wil maken moet zich rechtstreeks tot de bevoegde arrondissementsrechtbank wenden voor een dagvaarding.

7 Moet ik vergoedingen betalen voor het aanhangig maken van de zaak? Zo ja, hoeveel bedragen deze ongeveer? Kan ik, wanneer mijn financiële middelen ontoereikend zijn, rechtsbijstand krijgen om de kosten van de procedure te dekken?

De gerechtelijke procedure zelf is in Zweden kosteloos. Wel moeten verzoekrechten worden betaald, die momenteel 900 SEK bedragen. Als de verzoeker een juridisch adviseur of advocaat in de hand neemt, zal dit kosten met zich meebrengen. Aan de indiening van bewijs, bv. door getuigen, kunnen eveneens kosten zijn verbonden.

Het is onmogelijk om de kosten te schatten, omdat deze per zaak zullen verschillen.

Onder bepaalde voorwaarden kan rechtsbijstand worden verleend. Om in een alimentatiezaak rechtsbijstand te kunnen krijgen, moet een verzoeker aan specifieke voorwaarden voldoen. De voorwaarden voor verlening van rechtsbijstand kunnen bijvoorbeeld bestaan als de omstandigheden gecompliceerder zijn dan gebruikelijk en vragen om uitgebreidere juridische bijstand.

Wanneer rechtsbijstand wordt verleend, krijgt de verzoeker een advocaat toegewezen en betaalt de staat de vergoedingen van deze persoon als de verzoeker deze zelf niet kan betalen. Rechtsbijstand omvat ook de kosten van het indienen van bewijs, onderzoeks-, tolk- en vertaalkosten en de kosten van een bemiddelaar. Verzoekers aan wie rechtsbijstand is verleend zijn ook vrijgesteld van de betaling van bepaalde gerechtelijke kosten en de kosten van de Zweedse Tenuitvoerleggingsdienst (*Kronofogdemyndigheten*).

Aan personen die geen Zweeds staatsburger zijn en niet permanent in het land verblijven of hebben verbleven, kan, indien daar specifieke redenen voor bestaan, rechtsbijstand worden verleend voor procedures die in Zweden aanhangig worden gemaakt. Als een procedure aanhangig wordt gemaakt bij een rechtbank in een ander land, kan alleen rechtsbijstand worden verleend aan personen die wettelijk in Zweden verblijven. Burgers uit alle EU-lidstaten hebben hetzelfde recht op rechtsbijstand als Zweedse staatsburgers. Ook burgers van bepaalde andere landen hebben dezelfde rechten als er een overeenkomst inzake wederkerige behandeling van kracht is.

Op grensoverschrijdende geschillen binnen de EU zijn bepaalde bijzondere bepalingen van toepassing, bv. om ervoor te zorgen dat kosteloze rechtsbijstand kan worden verleend in specifieke gevallen die onder de alimentatieverordening vallen en betrekking hebben op alimentatie van een ouder aan een kind van jonger dan 21 jaar.

Informatie over rechtsbijstand kan worden verkregen van de Rechtsbijstandsautoriteit (*Rättshjälpsmyndigheten*) (<http://www.rattshjalp.se/>).

8 Welk soort alimentatie kan door de rechter worden toegekend? Hoe wordt het bedrag van de alimentatie berekend? Kan de rechterlijke beslissing worden herzien wanneer de kosten voor levensonderhoud of de gezinssituatie wijzigen? Zo ja, hoe (bv. via een automatisch indexeringsstelsel)?

Het bedrag van kinderalimentatie wordt vastgesteld aan de hand van wettelijke criteria. Een onderhoudsplichtige ouder mag een bepaald deel van zijn of haar netto-inkomen behouden voor zijn of haar eigen levensonderhoud. Dit omvat de kosten van huisvesting, die afzonderlijk worden berekend op een niveau dat wordt geacht redelijk te zijn. De andere kosten van levensonderhoud worden berekend aan de hand van een standaardbedrag dat wordt geïndexeerd. Indien hiervoor bijzondere redenen bestaan, kan de ouder in kwestie tevens een bedrag reserveren om in het levensonderhoud van de echtgeno(o)t(e) met wie hij of zij samenleeft te voorzien. Tot slot mag een onderhoudsplichtige ouder een bedrag voor het levensonderhoud van inwonende kinderen achterhouden. Welk deel van het resterende bedrag als alimentatie moet worden betaald, hangt onder meer af van de behoeften van het kind en de capaciteit van de andere ouder om in de kosten van levensonderhoud van het kind te voorzien. Tot op zekere hoogte kunnen uitgaven voor het onderhouden van contact op dit bedrag in mindering worden gebracht.

Er zijn geen wettelijke criteria voor de alimentatie voor een echtgeno(o)t(e). Enkele van de hierboven genoemde vaststellingscriteria dienen echter als richtsnoer.

Alimentatiebedragen worden geïndexeerd om ervoor te zorgen dat ze hun oorspronkelijke waarde behouden. De index weerspiegelt de veranderingen in het basisbedrag van het Socialeverzekeringwetboek, tenzij een andere bepaling inzake indexering wordt opgenomen in de uitspraak van de rechtbank of de overeenkomst tot vaststelling van de alimentatie. Het Socialeverzekeringbureau besluit elk jaar of de alimentatie moet worden aangepast, en zo ja met welk percentage. De aanpassing, die meestal op 1 februari ingaat, geldt voor alimentatiebedragen die voor 1 november van het voorafgaande jaar zijn vastgesteld.

Als de partijen dat overeenkomen, kunnen ze het bedrag van de alimentatie wijzigen door een nieuwe overeenkomst op te stellen, ook als de alimentatie al in een eerder stadium is vastgesteld door de rechter. Ook de rechtbank kan een gerechtelijke uitspraak of een overeenkomst aanpassen indien daar gezien een wijziging van de omstandigheden gronden voor zijn. Voor de periode voorafgaand aan de inleiding van een procedure geldt dat een aanpassing die door een van beide partijen wordt betwist slechts kan leiden tot een verlaging of annulering van betalingen die nog niet zijn verricht. Een rechtbank kan de alimentatie voor een gescheiden echtgeno(o)t(e) wegens veranderde omstandigheden alleen verhogen indien daarvoor buitengewone redenen bestaan. De rechtbank kan een alimentatieovereenkomst ook wijzigen als de overeenkomst onredelijk is gezien de omstandigheden ten tijde van het opstellen ervan en andere voorwaarden. Terugbetaling van reeds ontvangen alimentatie kan echter alleen worden opgelegd indien daarvoor bijzondere redenen bestaan. Als het bedrag van periodiek te betalen alimentatie voor een kind gedurende zes jaar niet is gewijzigd, afgezien van indexering, kan de rechtbank de hoogte van de alimentatie herzien zonder dat daarvoor bijzondere redenen nodig zijn.

9 Hoe en aan wie wordt de alimentatie betaald?

Alimentatie wordt betaald aan de alimentatiegerechtigde. Als de alimentatiegerechtigde een kind onder de 18 jaar is, wordt de alimentatie betaald aan de ouder die het gezag uitoefent en bij wie het kind woont.

Alimentatie in de vorm van een bedrag ineens moet worden betaald aan het Jeugdwelzijnscomité als het kind jonger dan 18 jaar is.

10 Hoe kan een persoon (de onderhoudsplichtige) die niet vrijwillig betaalt, tot betaling worden gedwongen?

Bij de Tenuitvoerleggingsdienst (*Kronofogdemyndigheten*) kan een verzoek om tenuitvoerlegging worden ingediend. Dit verzoek kan mondeling of schriftelijk worden gedaan. Het tenuitvoerleggingsexploot moet bij het verzoek worden gevoegd. Een schriftelijke alimentatieregeling die is vastgelegd in het bijzijn van twee getuigen en in overeenstemming met het Huwelijkswetboek of het Ouderschapswetboek is, kan ten uitvoer worden gelegd als een onherroepelijk vonnis dat kracht van wet heeft.

11 Beschrijf kort alle met betrekking tot de tenuitvoerlegging geldende beperkingen, met name de voorschriften ter bescherming van de onderhoudsplichtige en inzake verval- of verjaringstermijnen.

Kinderalimentatie kan met terugwerkende kracht worden toegewezen, maar niet tot langer dan drie jaar voor de datum waarop de actie om alimentatie te verkrijgen is geïnitieerd, tenzij de onderhoudsplichtige daarmee instemt. Alimentatievorderingen verjaren (d.w.z. ze worden niet-uitvoerbaar) vijf jaar na de uiterste betaaldatum.

Alimentatie voor echtgenoten kan met terugwerkende kracht worden toegewezen, maar niet tot langer dan drie jaar voor de datum waarop de actie om alimentatie te verkrijgen is geïnitieerd, tenzij de onderhoudsplichtige daarmee instemt. Alimentatievorderingen verjaren (d.w.z. dat ze worden niet-uitvoerbaar) drie jaar na de uiterste betaaldatum.

Met betrekking tot de tenuitvoerlegging is er een aantal vrijstellingen van beslaglegging van toepassing. Zo zijn kleding en andere voorwerpen voor persoonlijk gebruik van de onderhoudsplichtige, tot een redelijke waarde, en bepaalde goederen die nodig zijn in het huishouden vrijgesteld van beslaglegging. Als de onderhoudsplichtige een gezin heeft, worden de door het gezin gebruikte huishoudelijke goederen en de behoeften van het gezin in aanmerking genomen bij het bepalen van de vrijstellingen van beslaglegging.

Er kan alleen beslag worden gelegd op het deel van het loon of salaris van de onderhoudsplichtige dat het bedrag dat hij of zij nodig heeft voor zijn of haar eigen levensonderhoud en dat van zijn of haar gezin overschrijdt. Het deel van het loon of salaris van de onderhoudsplichtige waarop geen beslag kan worden gelegd (bekend als '*förbehållsbelopp*' of 'beschermd gedeelte') wordt bepaald aan de hand van een standaardbedrag. Het standaardbedrag dekt alle gebruikelijke kosten van levensonderhoud, met uitzondering van huisvestingskosten, die afzonderlijk worden bepaald en bij het standaardbedrag worden opgeteld. Het standaardbedrag wordt jaarlijks vastgesteld door de Tenuitvoerleggingsdienst.

12 Zijn er organisaties of autoriteiten die mij kunnen helpen bij de invordering van alimentatie?

In Zweden verleent de Tenuitvoerleggingsdienst bijstand bij de invordering van alimentatie. In grensoverschrijdende zaken kan het Socialeverzekeringbureau (*Försäkringskassa*) administratieve bijstand verlenen door de Tenuitvoerleggingsdienst te verzoeken om invordering.

13 Kunnen organisaties (overheids- of privéorganisaties) een voorschot op (een deel van) het alimentatiebedrag betalen in de plaats van de onderhoudsplichtige?

Het Socialeverzekeringsbureau (*Försäkringskassa*) kan een onderhoudsbijdrage van 1 273 SEK per maand betalen voor een kind van gescheiden ouders. Het geld wordt betaald aan de ouder die de voogdij uitoefent en met het kind samenleeft en officieel geregistreerd staat op hetzelfde adres als het kind. De beslissing inzake een onderhoudsbijdrage wordt genomen na een verzoek daartoe aan het Socialeverzekeringsbureau, de autoriteit die belast is met het beheer van sociale verzekeringen. De onderhoudsbijdrage is een manier voor de samenleving om te waarborgen dat een kind van gescheiden ouders verzekerd is van een bepaald niveau van levensonderhoud ook als de onderhoudsplichtige ouder zijn of haar onderhoudsplicht niet vervult. Een onderhoudsbijdrage kan worden verstrekt als volledige uitkering, als aanvullende uitkering of als gewone bijdrage in geval van gedeelde voogdij. De alimentatieplichtige ouder heeft een terugbetalingsplicht jegens de staat, afhankelijk van zijn of haar inkomen en het totale aantal kinderen waarvoor hij of zij kinderalimentatie moet betalen. De terugbetalingsplicht wordt vastgesteld in een administratieve procedure. Indien daarentegen rechtstreeks alimentatie wordt betaald aan de ouder die de voogdij uitoefent, zal de door het Socialeverzekeringsbureau betaalde onderhoudsbijdrage dienovereenkomstig worden verlaagd (dit is bekend als een aanvullende toelage).

Als de onderhoudsplichtige ouder in het buitenland woont, of in Zweden woont maar een salaris of een ander inkomen in of uit een ander land ontvangt, kan het Socialeverzekeringsbureau de ouder die de voogdij uitoefent over en samenleeft met het kind verordenen om maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de alimentatieplicht kan worden vastgesteld. In dergelijke gevallen kan het Socialeverzekeringsbureau het recht van het kind op alimentatie overnemen tot het bedrag dat door het bureau wordt uitgekeerd als onderhoudsbijdrage.

Voor een echtgeno(o)t(e) is het niet mogelijk om een onderhoudsbijdrage van het Socialeverzekeringsbureau te ontvangen.

14 Indien ik mij in deze lidstaat bevind en de onderhoudsplichtige zijn/haar verblijfplaats in een ander land heeft:

In grensoverschrijdende zaken kan de verzoeker administratieve bijstand van het Socialeverzekeringsbureau verkrijgen. Het Socialeverzekeringsbureau (*Försäkringskassa*) is de centrale autoriteit uit hoofde van de alimentatieverordening van de EU en het Verdrag van Den Haag van 23 november 2007 inzake de internationale inning van levensonderhoud voor kinderen en andere familieleden (Verdrag van Den Haag van 2007), evenals de verzendende /ontvangende instelling uit hoofde van het Verdrag van New York inzake het verhaal in het buitenland van uitkeringen tot onderhoud van 1956.

14.1 Kan ik in deze lidstaat hulp krijgen van een autoriteit of een privéorganisatie?

Zie het antwoord op vraag 14.

14.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie?

De contactgegevens van het Socialeverzekeringsbureau zijn als volgt:

Socialeverzekeringsbureau
Postbus 1164
SE-621 22 Visby
Zweden

Tel: +46 (0)771 17 90 00

Fax: +46(0)11 20 411

E-mail: centralmyndigheten@forsakringskassan.se

Het Socialeverzekeringsbureau zal alle passende maatregelen nemen om de invordering van alimentatie te vergemakkelijken. De taken van het Socialeverzekeringsbureau als centrale autoriteit uit hoofde van de alimentatieverordening en het Verdrag van Den Haag van 2007 zijn afgeleid uit de verordening en het verdrag. Zo helpt het bureau alimentatiegerechtigden bijvoorbeeld bij het opstellen van hun verzoeken, die via de autoriteit kunnen worden ingediend, zoals een verzoek om een beslissing over alimentatie in een ander land. Voor meer informatie over het soort hulp dat beschikbaar is voor verzoekers kan contact worden opgenomen met het Socialeverzekeringsbureau.

15 Indien ik mij in een ander land bevind en de onderhoudsplichtige zich in deze lidstaat bevindt:

Verzoekers die alimentatie wil invorderen op grond van Verdrag van New York inzake het verhaal in het buitenland van uitkeringen tot onderhoud van 1956, moeten een verzoek indienen bij de verzendende instelling in het land waar ze wonen, die het verzoek zal doorsturen aan de ontvangende instelling in Zweden (het Socialeverzekeringsbureau).

Datzelfde geldt voor verzoekers die gebruik willen maken van de uit hoofde van de alimentatieverordening of het Verdrag van Den Haag van 2007 beschikbare ondersteuning door de centrale autoriteiten: zij moeten een verzoek indienen bij de centrale autoriteit in het land waar ze wonen, die het verzoek zal doorsturen aan de centrale autoriteit in Zweden (het Socialeverzekeringsbureau).

15.1 Kan ik mij in deze lidstaat rechtstreeks wenden tot een autoriteit of een privéorganisatie?

Zie het antwoord op vraag 17. Wat betreft verzoeken uit hoofde van de alimentatieverordening of het Verdrag van Den Haag van 2007 kunnen verzoekers een verzoek rechtstreeks bij de bevoegde autoriteit indienen.

15.2 Zo ja, hoe kan ik contact opnemen met die autoriteit of privéorganisatie en welk soort bijstand kan ik krijgen?

Zie het antwoord op vraag 16.

16 Is deze lidstaat gebonden door het Haagse Protocol van 2007?

Ja. Zweden is gebonden aan het Haagse Protocol van 23 november 2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen (het Haagse Protocol), waarvan de bepalingen sinds 18 juni 2011 van toepassing zijn in de EU. De algemene regel van het Haagse Protocol is dat het recht van het land waarin de onderhoudsgerechtigde zijn of haar gewone verblijfplaats heeft van toepassing is. Met name ten behoeve van het kind kan het recht of kunnen de wetten van het land waarvan zowel het kind als de onderhoudsplichtige staatsburger is worden toegepast als toepassing van het recht van het land waar het kind zijn of haar gewone verblijfplaats heeft niet in het belang van het kind is. Ook kunnen de partijen onderling overeenkomen welk recht van toepassing is, maar de reikwijdte van dergelijke overeenkomsten is beperkt in zaken over alimentatie voor bijvoorbeeld kinderen tot 18 jaar.

17 Indien deze lidstaat niet is gebonden door het Haagse Protocol van 2007, welk rechtsstelsel zal er dan overeenkomstig zijn regels van internationaal privaatrecht worden toegepast op de alimentatievordering? Wat zijn de desbetreffende regels van internationaal privaatrecht?

Zweden is gebonden aan het Haagse Protocol van 23 november 2007 (zie het antwoord op vraag 20).

18 Welke regels gelden er met betrekking tot de toegang tot de rechter in grensoverschrijdende zaken in de EU (conform de structuur van hoofdstuk V van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen)?

Zie het antwoord op vraag 7 voor de algemene vereisten voor rechtsbijstand.

Voor grensoverschrijdende geschillen binnen de EU gelden bepaalde bijzondere bepalingen met betrekking tot de verlening van rechtsbijstand. Wanneer niet aan de vereisten voor rechtsbijstand van de alimentatieverordening is voldaan, moet kosteloze rechtsbijstand worden verleend als de verzoeker een advocaat nodig heeft en niet op een andere manier in deze behoefte kan worden voorzien.

19 Welke maatregelen heeft deze lidstaat genomen om de uitvoering van de taken die zijn beschreven in artikel 51 van de verordening inzake onderhoudsverplichtingen te waarborgen?

Er zijn geen specifieke maatregelen gepland.

Laatste update: 17/10/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.